10333

Mały Rocznik Statystyczny

Rok wydawnictwa V

1934

Wydawnictwo zatwierdzone do użytku szkolnego przez Min. Wyzn. Relig. i Oświecenia Publicznego jako książka pomocnicza dla nauczycieli oraz jako książka do bibljotek uczniowskich w szkołach średnich ogólnokształcących i w seminarjach nauczycielskich

WARSZAWA

NAKŁADEM GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO

WYDAWNICTWA GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO

MAŁY ROCZNIK STATYSTYCZNY

Ukazuje się w maju. Oddzielne wydania: polskie, francuskie p. t. *Le Petit Annuaire Statistique de la République Polonaise*, angielskie p. t. *Concise Statistical Year-Book of Poland* oraz niemieckie.

WIADOMOŚCI STATYSTYCZNE

Czasopismo przeznaczone jest dla najszerszych kół społeczeństwa, interesujących się życiem publicznem i społecznem i zawiera najbardziej aktualne informacje liczbowe ze szczególnem uwzględnieniem zagadnień życia gospodarczego. W Wiadomościach ogłaszane są w odpowiednim skrócie wyniki badań statystycznych przedsiębranych przez Główny Urząd Statystyczny oraz inne urzędy i instytucje. Prócz danych dla Polski w Wiadomościach ogłaszane są przeglądy międzynarodowe najważniejszych zagadnień. Wiadomości ukazują się dnia 5-go, 15-go i 25-go każdego miesiąca.

KWARTALNIK STATYSTYCZNY

Organ naukowy Głównego Urzędu Statystycznego, zawiera prace z zakresu teorji, techniki i organizacji statystyki, analizy danych statystycznych o charakterze syntetycznym oraz kronikę, komunikaty, sprawozdania i bibljografję.

HANDEL ZAGRANICZNY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ i W. m. GDAŃSKA

(Miesięcznik)

Zawiera miesięczne informacje o obrocie towarowym w szczegółowym podziale według towarów z uwzględnieniem ważniejszych krajów.

G. U. S.

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Mały Rocznik Statystyczny

Rok wydawnictwa V

1934

Wydawnictwo zatwierdzone do użytku szkolnego przez Min. Wyzn. Relig. i Oświecenia Publicznego jako książka pomocnicza dla nauczycieli oraz jako książka do bibljotek uczniowskich w szkołach średnich ogólnokształcących i w seminarjach nauczycielskich

WARSZAWA

NAKŁADEM GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO

KOMITET REDAKCYJNY
GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO

Przewodniczący:

Dyrektor Gł. U. St. Edward Szturm de Sztrem

Członkowie:

Stefan Szulc — *Redaktor główny*
Karol Czernicki — *Zastępca redaktora głównego*
Władysław Malinowski
Jan Derengowski — *Sekretarz redakcji*

PRZEDMOWA

Przyjęcie, z jakiem spotkały się dotychczasowe cztery wydania Małego Rocznika Statystycznego świadczy o tem, jak potrzebne było tego typu popularne wydawnictwo statystyczne. Dowodem tego jest, że ostatnie, czwarte wydanie, mimo dużego i w porównaniu z rokiem poprzednim znacznie powiększonego nakładu, zostało wyczerpane w ciągu pół roku.

Wydanie obecne, piąte skolei, zostało gruntownie przejrzane i uzupełnione szeregiem nowych zestawień. Pozatem na 22 kolumnach dodano 126 wykresów i kartogramów. Dążeniem Głównego Urzędu Statystycznego było, aby wykresy i kartogramy nietylko stanowiły ilustrację, ale uwydatniając istotne cechy zagadnień, ułatwiały i pogłębiały zrozumienie ważniejszych danych liczbowych, przedstawionych w tablicach. Niekiedy wykresy rozszerzają zakres informacyj, zawartych w tablicach, np. przez podanie przebiegu zjawiska w ciągu dłuższego okresu czasu, lub przez wprowadzenie na kartogramie bardziej szczegółowego podziału terytorjalnego.

Mały Rocznik Statystyczny daje możliwie wszechstronny obraz niemal wszystkich przejawów życia gospodarczego, społecznego i kulturalnego Polski, dla których można było uzyskać dostatecznie ścisłe informacje liczbowe. Z samego charakteru wydawnictwa wynika, że informacje te podano w formie bardzo treściwej, bez wchodzenia w szczegóły. Czytelnik, któryby chciał zaznajomić się dokładniej z poszczególnemi zagadnieniami, winien zwrócić się do

wydawnictw specjalnych Głównego Urzędu Statystycznego lub wydawnictw innych instytucyj, w których ogłaszane są materjały źródłowe.

Szczególną uwagę zwrócono w Małym Roczniku Statystycznym na porównania międzynarodowe. Celem ich jest danie możności zorjentowania się, jakie miejsce Polska zajmuje wśród innych państw, nie zaś podawanie wyczerpujących informacyj o gospodarce międzynarodowej lub światowej.

Ogólny pogląd na kształtowanie się życia gospodarczego Polski i czterech państw przemysłowych (Anglji, Francji, Niemiec i Stanów Zjednoczonych Ameryki) w latach 1924—1932 daje tablica „Wskaźniki stanu gospodarczego", umieszczona na początku wydawnictwa.

Dane liczbowe, ogłoszone w poprzednich wydaniach Małego Rocznika Statystycznego, zostały szczegółowo sprawdzone i we wszystkich przypadkach, kiedy to było konieczne, poprawione, głównie przez zastąpienie obliczeń tymczasowych ostatecznemi.

Dane za ostatnie okresy częściowo mają charakter liczb tymczasowych i mogą ulec zmianom przy ostatecznem ich opracowaniu.

Mam nadzieję, iż podobnie jak poprzednie wydania Małego Rocznika Statystycznego, tak i obecne spotka się z życzliwem przyjęciem i przyczyni się do spopularyzowania, pogłębienia i utrwalenia wiadomości o tem, czem jest dzisiejsza Polska.

Przewodniczący
Komitetu Redakcyjnego

EDWARD SZTURM DE SZTREM

Dyrektor Głównego Urzędu Statystycznego.

Warszawa, w maju 1934 r.

UWAGI OGÓLNE

Główne źródła danych międzynarodowych: roczniki i pisma pèrjodyczne urzędów statystycznych poszczególnych państw oraz *Annuaire Statistique de la Société de Nations, Bulletin Mensuel de Statistique*, Genève, *Recueil de Statistique de l'Institut International du Commerce*, Bruxelles, *Annuaire International de Statistique Agricole*, zestawienia międzynarodowe w *Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich.*

W porównaniach międzynarodowych sumy wyrażone w walutach obcych, o ile nie zaznaczono inaczej, przerachowano na złote według kursów.

W kartogramach dane dla m. st. Warszawy, o ile nie zostały wykazane odrębnie, podano łącznie z danemi dla woj. warszawskiego.

ZNAKI KONWENCJONALNE

W ZESTAWIENIACH TABELARYCZNYCH, PRZYJĘTE W WYDAWNICTWACH GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO:

Kreska (—) oznacza stwierdzenie, że danego zjawiska nie zaobserwowano.

Zero (0) oznacza, że zjawisko istnieje, jednakże w ilościach mniejszych od tych liczb, które mogły być wyrażone uwidocznionemi w tablicy znakami cyfrowemi: np. jeżeli produkcja wyrażona jest w tysiącach tonn, znak 0 oznacza, że produkcja w danym wypadku nie osiąga 0,5 tys. tonn.

Kropka (.) oznacza zupełny brak informacyj albo brak informacyj wiarogodnych.

Znak × umieszcza się w rubryce, która nie może być wypełniona ze względu na układ tablicy.

SPIS RZECZY

Str.

Wskaźniki stanu gospodarczego Polski, Anglji, Francji, Niemiec i Stanów Zjednoczonych Ameryki w latach 1924—1933 1

Dział I. Meteorologja

Tabl. 1. Rzędne stacyj meteorologicznych 3
„ 2. Temperatura, opady, zachmurzenie 3

Dział II. Położenie geograficzne, powierzchnia, podział administracyjny, ludność

Tabl. 1. Położenie geograficzne Polski 4
„ 2. Powierzchnia dorzeczy w Polsce 4
„ 3. Granice Polski 4
„ 4. Granice niektórych państw europejskich 5
„ 5. Powierzchnia, podział administracyjny i ludność Polski 5
„ 6. Ludność Polski w latach 1921, 1931 i 1934 6
„ 7. Mieszkania i zaludnienie mieszkań w Polsce w latach 1921 i 1931 6
„ 8. Powierzchnia niektórych państw 6
„ 9. Ludność niektórych państw 7
„ 10. Gęstość zaludnienia niektórych państw 7
„ 11. Powierzchnia i ludność państw posiadających kolonje, dominja, protektoraty, mandaty 7
12. Kolonje, dominja, protektoraty, mandaty państw europejskich 8
„ 13. Ludność miejska w Polsce według grup wielkości miast na podstawie spisów 1921 i 1931 r. 8
„ 14. Liczba większych miast oraz ich ludność w niektórych państwach według ostatnich spisów 9
„ 15. Ludność większych miast w Polsce w latach 1900, 1910, 1921, 1931 i 1934 9
„ 16. Mieszkania w większych miastach w Polsce w latach 1921 i 1931 10
„ 17. Miasta liczące powyżej miljona mieszkańców 10
„ 18. Gminy wiejskie w Polsce w podziale administracyjnym z dn. 1. IV 1932 r. 11
„ 19. Ludność Polski według grup wieku i płci w latach 1921 i 1929 12
„ 20. Ludność niektórych państw według grup wieku 12
„ 21. Ludność Polski według języka ojczystego na podstawie spisu 1931 r. 13
„ 22. Ludność niektórych państw według języka lub narodowości w odsetkach 13
„ 23. Skład zawodowy ludności Polski według danych 1921 r. 14
„ 24. Skład zawodowy ludności w niektórych państwach . . 14

Wykresy 15

Dział III. Ruch ludności

Tabl. 1. Ruch naturalny ludności w Polsce w latach 1919—1933 17
„ 2. Ruch naturalny ludności w niektórych państwach w latach 1909—1912, 1931 i 1932 17
„ 3. Wychodztwo, powrót wychodźców i repatrjacja w Polsce w latach 1919—1933 18
„ 4. Wychodztwo z niektórych państw w latach 1920—1932 18
„ 5. Paszporty zagraniczne na wyjazd z Polski 19
„ 6. Wizy wydane cudzoziemcom na wjazd do Polski w latach 1930—1933 19
„ 7. Ruch cudzoziemców w 26 większych miastach i uzdrowiskach w Polsce w latach 1932 i 1933 19

Str.
Tabl. 8. Polska tablica wymieralności 1927 r. 20
„ 9. Przeciętne dalsze trwanie życia w niektórych krajach . 20
„ 10. Płodność w niektórych krajach 21
Wykresy 21

Dział IV. Własność nieruchoma

Tabl. 1. Gospodarstwa wiejskie w Polsce według wielkości i użytków na podstawie spisu 1921 r. 23
„ 2. Gospodarstwa rolne według wielkości w niektórych państwach 24
„ 3. Użytkowanie gruntów w Polsce według rodzajów własności w 1931 r. 24
„ 4. Reforma rolna w Polsce w latach 1919—1933 25
„ 5. Koszty produkcji i dochody mniejszych gospodarstw rolnych w niektórych państwach w 1929/30 r. 25
„ 6. Kapitał, koszty produkcji i dochody mniejszych gospodarstw rolnych w Polsce w latach 1927/28—1931/32 r. 26
„ 7. Kupno-sprzedaż gruntów rolnych i leśnych w Polsce w latach 1928 i 1932 26
Wykresy 27

Dział V. Rolnictwo, leśnictwo, hodowla, rybołówstwo

Tabl. 1. Użytkowanie gruntów w Polsce w 1931 r. 28
„ 2. Użytkowanie gruntów w niektórych państwach 28
„ 3. Zasiewy ważniejszych ziemiopłodów w Polsce w latach 1909—1913 oraz 1924—1933 28
„ 4. Zbiory ważniejszych ziemiopłodów w Polsce w latach 1909—1913 oraz 1924—1933 29
„ 5. Zasiewy i zbiory gryki, grochu, lnu i konopi w Polsce w latach 1929—1933 30
„ 6. Wartość produkcji pięciu ważniejszych ziemiopłodów w Polsce w latach 1931 i 1932 30
„ 7. Wartość produkcji polowej i łąkowej w Polsce w latach 1928, 1931 i 1932 30
„ 8. Zbiory światowe niektórych ziemiopłodów 31
„ 9. Wydajność z *ha* w niektórych państwach 32
„ 10. Zwierzęta gospodarskie w Polsce w latach 1929—1933 33
„ 11. Zwierzęta gospodarskie w Polsce w 1933 r. 34
„ 12. Zwierzęta gospodarskie w niektórych państwach . . . 34
„ 13. Lasy państwowe w Polsce 35
„ 14. Rybołówstwo morskie w Polsce w 1933 r. 35
Wykresy 36

Dział VI. Zrzeszenia gospodarcze

Tabl. 1. Stan krajowych spółek akcyjnych w Polsce 31. XII 1933 38
„ 2. Ruch krajowych spółek akcyjnych w Polsce w latach 1928—1933. 39
„ 3. Udział kapitałów zagranicznych w polskich spółkach akcyjnych w 1932 r. 39
„ 4. Spółki akcyjne zagraniczne, działające w Polsce w 1932 r. 40
„ 5. Emisje kapitałów akcyjnych w niektórych państwach w latach 1928—1933 40
„ 6. Zyski i straty krajowych spółek akcyjnych górniczych i przemysłowych w Polsce w latach 1931 i 1932 . . . 41
„ 7. Liczba spółdzielni związkowych w Polsce w latach 1928, 1929, 1931 i 1934 42
„ 8. Członkowie spółdzielni spożywców, należących do związków rewizyjnych w niektórych państwach 43
„ 9. Liczba upadłości w Polsce w latach 1928—1933 . . . 43
„ 10. Liczba upadłości w niektórych państwach w latach 1928—1933 43

Str.

Dział VII Górnictwo i przemysł

Tabl. 1. Szacunki zapasów kopalin w Polsce 44
„ 2. Szacunki zapasów węgla kamiennego w niektórych państwach 44
„ 3. Szacunki zapasów rudy żelaznej w niektórych państwach 44
„ 4. Szacunek sił wodnych Polski 44
„ 5. Siły wodne w niektórych państwach 44
„ 6. Elektrownie w Polsce w latach 1928—1933 45
„ 7. Produkcja energji elektrycznej w niektórych państwach w latach 1928 i 1931 45
„ 8. Liczba zakładów oraz robotników w górnictwie i hutnictwie w Polsce w latach 1913, 1928 i 1933 45
„ 9. Produkcja górnicza i hutnicza w Polsce w latach 1913, 1927—1933 46
„ 10. Produkcja węgla kamiennego w Polsce według zagłębi w latach 1913, 1927—1933 46
„ 11. Produkcja węgla w niektórych państwach w latach 1928 i 1932 46
„ 12. Produkcja ropy naftowej w Polsce w latach 1913, 1927—1933 46
„ 13. Produkcja przetworów naftowych w Polsce w latach 1927—1933 47
„ 14. Produkcja światowa ropy naftowej w latach 1928 i 1932 47
„ 15. Produkcja światowa soli w latach 1928 i 1931 47
„ 16. Produkcja soli potasowych w niektórych państwach w latach 1928, 1931 i 1932 47
„ 17. Wytwórczość hut żelaza i stali oraz walcowni w Polsce w latach 1927—1933 48
„ 18. Produkcja światowa surowca żelaza w latach 1928 i 1932 48
„ 19. Produkcja światowa stali w latach 1928 i 1932 48
„ 20. Produkcja światowa cynku w latach 1928 i 1932 . . . 48
„ 21. Produkcja ołowiu w niektórych państwach w latach 1928 i 1932 49
„ 22. Produkcja wyrobów walcowanych w niektórych państwach w latach 1928 i 1932 49
„ 23. Zakłady przemysłu przetwórczego w Polsce w 1932 r. objęte statystyką produkcji 49
„ 24. Produkcja ważniejszych artykułów przemysłowych w Polsce w latach 1929, 1932 i 1933 53
„ 25. Produkcja światowa cementu w latach 1928 i 1931 . . 57
„ 26. Produkcja światowa samochodów w latach 1928 i 1932 . 57
„ 27. Produkcja kwasu siarkowego w niektórych państwach w latach 1928 i 1932, w przeliczeniu na 50° Bé 57
„ 28. Wytwórczość fabryk gazoliny w Polsce w latach 1927—1933 57
„ 29. Produkcja światowa przędzy jedwabiu sztucznego w latach 1928 i 1932 57
„ 30. Przędzalnie i tkalnie w Polsce według działów produkcji oraz zainstalowanych wrzecion i krosien w latach 1929, 1931 i 1932 58
„ 31. Liczba wrzecion w przemyśle bawełnianym w niektórych państwach w latach 1928 i 1932 58
„ 32. Produkcja światowa papieru w latach 1928 i 1931 . . 58
„ 33. Cukrownie i produkcja cukru w Polsce w latach 1913/14, 1927/28—1932/33 59
„ 34. Produkcja światowa cukru w latach 1928/29 i 1932/33 . 59
„ 35. Gorzelnie i produkcja spirytusu w Polsce w latach 1909/10, 1927/28—1932/33 60

Str.

Tabl. 36. Produkcja spirytusu w niektórych państwach w latach 1928, 1931 i 1932 60
„ 37. Fabryki zapałek w Polsce w latach 1927—1933 60
„ 38. Fabryki cygar, papierosów i tytoniu w Polsce w latach 1928/29—1932/33 61
„ 39. Produkcja cygar, papierosów i tytoniu w niektórych państwach w latach 1929 i 1931 61
„ 40. Ruch budowlany w miastach w Polsce w latach 1931—1933 62
Wykresy 63

Dział VIII. Komunikacja

Tabl. 1. Stan i praca taboru kolejowego w Polsce w latach 1928—1933 65
„ 2. Przewóz towarów na kolejach normalnotorowych w Polsce w latach 1928—1933 66
„ 3. Tranzyt kolejowy przez obszar Polski łącznie z W. m. Gdańskiem 67
„ 4. Naładowanie, przyjęcie i tranzyt wagonów na kolejach normalnotorowych w Polsce w latach 1928—1933 . . . 68
„ 5. Tramwaje w Polsce w latach 1928—1933 68
„ 6. Koleje w niektórych państwach w 1931 r. 69
„ 7. Drogi bite w Polsce w latach 1930—1932 69
„ 8. Samochody i inne pojazdy mechaniczne w Polsce w latach 1928—1934 70
„ 9. Samochody w niektórych państwach w latach 1929, 1931—1933 70
„ 10. Międzymiastowa pasażerska komunikacja autobusowa w Polsce w latach 1928—1933 70
„ 11. Porty Gdynia i Gdańsk w latach 1913, 1932 i 1933 . . 71
„ 12. Przewóz towarów na statkach polskich towarzystw okrętowych w latach 1930—1933 72
„ 13. Ruch statków handlowych w niektórych portach w latach 1913, 1932 i 1933 72
„ 14. Polska i gdańska flota handlowa morska i rzeczna w latach 1930—1934 72
„ 15. Światowa flota handlowa morska w latach 1914, 1928, 1932 i 1933 73
„ 16. Drogi wodne śródlądowe w Polsce 73
„ 17. Drogi wodne śródlądowe w niektórych państwach . . . 73
„ 18. Polskie linje lotnicze „Lot“ w latach 1929—1933 . . . 74
„ 19. Lotnictwo na linjach pasażerskich w niektórych państwach w latach 1929, 1932 i 1933 74
„ 20. Instytucje pocztowe w Polsce w latach 1928, 1932 i 1933 74
„ 21. Poczta, telegraf i telefon w Polsce w latach 1928, 1930—1933 75
„ 22 Przesyłki listowe w niektórych państwach w latach 1928 i 1931 75
„ 23. Telegramy w niektórych państwach w latach 1928 i 1931 76
„ 24. Telefony w niektórych państwach w latach 1928 i 1931 76
Wykresy 77

Dział IX. Handel zagraniczny

Tabl. 1. Bilans handlu zagranicznego Polski w latach 1925—1933 78
„ 2. Przegląd ogólny handlu zagranicznego Polski według grup klasyfikacji międzynarodowej w latach 1928—1933 . . 78
„ 3. Przywóz do Polski według ważniejszych grup towarów z uwzględnieniem handlu przez porty: Gdynię i Gdańsk w latach 1931—1933 79

Str.

Tabl. 4. Wywóz z Polski według ważniejszych grup towarów z uwzględnieniem handlu przez porty: Gdynię i Gdańsk w latach 1931—1933 80
„ 5. Przywóz do Polski i wywóz z Polski ważniejszych towarów w latach 1931—1933 81
„ 6. Przywóz do Polski niektórych towarów z uwzględnieniem ważniejszych krajów pochodzenia w latach 1932 i 1933 82
„ 7. Wywóz z Polski niektórych towarów z uwzględnieniem ważniejszych krajów przeznaczenia w latach 1932 i 1933 83
„ 8. Handel zagraniczny Polski wytworami rolniczemi i wyrobami przemysłu rolnego strefy umiarkowanej w latach 1928/29 i 1930/31 — 1932/33 84
„ 9. Handel zagraniczny Polski według zasadniczych dziedzin przemysłu w latach 1928 i 1931—1933 84
„ 10. Handel zagraniczny Polski z poszczególnemi krajami w latach 1928, 1932 i 1933 85
„ 11. Obrót handlu zagranicznego niektórych krajów na głowę ludności w latach 1928 i 1932 85
„ 12. Handel zagraniczny niektórych krajów w latach 1928, 1932 i 1933 86
„ 13. Struktura handlu zagranicznego niektórych krajów w 1931 r. 86
„ 14. Udział procentowy Polski w handlu zagranicznym niektórych krajów w latach 1928 i 1930—1932 87
„ 15. Wzajemny udział procentowy niektórych krajów w ich handlu zagranicznym w 1932 r. 87
„ 16. Wywóz światowy ważniejszych towarów w latach 1929 i 1931 88
„ 17. Wskaźniki wartości obrotów światowego handlu zagranicznego w latach 1925—1932 88
Wykresy 89

Dział X. Handel wewnętrzny i spożycie

Tabl. 1. Liczba świadectw przemysłowych dla przedsiębiorstw handlowych w latach 1927—1932 91
„ 2. Obrót opodatkowany według kategoryj świadectw przemysłowych w Polsce w latach 1926—1931 91
„ 3. Przedsiębiorstwa handlowe w Polsce według branż i kategoryj świadectw przemysłowych w 1932 r. 92
„ 4. Płatnicy podatku przemysłowego od obrotu i obrót opodatkowany według branż w Polsce w latach 1930 i 1931 93
„ 5. Zbyt węgla kamiennego z kopalń Polski wewnątrz kraju w latach 1927—1933 93
„ 6. Zbyt żelaza walcowanego w Polsce w latach 1927—1933 94
„ 7. Sprzedaż wyrobów polskiego monopolu tytoniowego w latach 1927—1933 94
„ 8. Sprzedaż spirytusu w Polsce przez państwowy monopol spirytusowy w latach 1927—1933 94
„ 9. Sprzedaż soli przez państwowy monopol solny w Polsce w latach 1927—1931 i 1933 95
„ 10. Sprzedaż cukru w Polsce w latach 1927—1933 95
„ 11. Sprzedaż drożdży piekarskich w Polsce w latach 1929-1933 95
„ 12. Sprzedaż ryżu w Polsce w latach 1930—1933 96
„ 13. Sprzedaż piwa w Polsce w latach 1928—1933 96
„ 14. Zbyt niektórych krajowych nawozów sztucznych w Polsce w latach 1929—1933 96
„ 15. Spożycie niektórych artykułów w Polsce w latach 1929—1932 97
„ 16. Zbyt niektórych towarów w Polsce w 1933 r. . . . 97

Str

Tabl. 17. Spożycie niektórych artykułów w poszczególnych państwach w latach 1927—1931 98
„ 18. Ubój zwierząt gospodarskich w Polsce w latach 1931—1933 99
„ 19. Wystawcy na międzynarodowych targach w Polsce w latach 1928—1933 99
„ 20. Targi małe i wielkie w Polsce w 1932 r. 99
Wykresy 100

Dział XI. Pieniądz i kredyt

Tabl. 1. Główne pozycje bilansów Banku Polskiego w latach 1928—1933 101
„ 2. Obieg pieniężny w Polsce w latach 1927—1933 101
„ 3. Główne pozycje bilansów banków biletowych niektórych państw w 1933 r. 102
„ 4. Światowe zapasy złota monetarnego w latach 1928—1933 102
„ 5. Obroty izb rozrachunkowych w Polsce w latach 1928-1933 103
„ 6. Obroty izb rozrachunkowych w niektórych państwach w latach 1928, 1931—1933 103
„ 7. Obroty na rachunkach żyrowych Banku Polskiego w latach 1928—1933 104
„ 8. Główne pozycje bilansów Banku Gospodarstwa Krajowego w latach 1928—1933 104
„ 9. Główne pozycje bilansów Państwowego Banku Rolnego w Polsce w latach 1928—1933 105
„ 10. Liczba banków w Polsce w latach 1928—1933 105
„ 11. Główne pozycje łącznych bilansów banków akcyjnych w Polsce w latach 1928—1933 106
„ 12. Główne pozycje bilansów Pocztowej Kasy Oszczędności w latach 1928—1933 107
„ 13. Obrót oszczędnościowy i czekowy w Pocztowej Kasie Oszczędności w latach 1928—1933 107
„ 14. Stan wkładów oszczędnościowych w kasach oszczędności w Polsce w latach 1928—1933 108
„ 15. Wkłady w kasach oszczędności w niektórych państwach w latach 1928, 1930—1933 108
„ 16. Wkłady w instytucjach kredytowych i oszczędnościowych w Polsce w latach 1928—1933 109
„ 17. Kredyty krótkoterminowe w Polsce w latach 1928—1933 109
„ 18. Rozdział kredytów krótkoterminowych banków państwowych, komunalnych i prywatnych w Polsce w latach 1931—1932 110
„ 19. Stopa procentowa od dyskonta i od wkładów w Polsce w latach 1928—1933 110
„ 20. Stopy dyskontowe banków biletowych w niektórych państwach w latach 1913, 1928—1933 111
„ 21. Zobowiązania zagraniczne polskich instytucyj kredytu krótkoterminowego w latach 1928, 1931—1933 111
„ 22. Wierzytelności zagraniczne polskich instytucyj kredytu krótkoterminowego w latach 1928, 1931—1933 112
„ 23. Kredyt długoterminowy hipoteczny w Polsce w latach 1929—1933 112
„ 24. Protesty weksli w Polsce w latach 1929—1933 113
„ 25. Obroty na giełdach pieniężnych w Polsce w latach 1928—1933 113
„ 26. Kursy giełdowe w Polsce w latach 1928, 1930—1933 . 114
„ 27. Kursy polskich pożyczek na giełdach zagranicznych w latach 1928—1933 115
„ 28. Kursy pożyczek niektórych państw na giełdzie w Nowym Yorku w latach 1928—1933 115
„ 29. Wahania kursów akcyj przemysłowych w niektórych państwach w latach 1927—1933 116

Str.
Tabl. 30. Obroty płatnicze Polski w latach 1931—1932 116
„ 31. Obroty płatnicze niektórych państw w 1932 r. 117
„ 32. Zobowiązania i wierzytelności Polski wobec zagranicy w latach 1930, 1931 i 1932 117
Wykresy 118

Dział XII. Ceny

Tabl. 1. Ruch cen w Polsce w latach 1922—1933 119
„ 2. Wahania cen w niektórych państwach w latach 1925—1933 119
„ 3. Ceny hurtowe artykułów przemysłowych w Polsce w latach 1928, 1931, 1932 i 1933 120
„ 4. Ceny hurtowe żywności w Polsce w latach 1928, 1930—1933 121
„ 5. Ceny miejscowe płacone producentom w Polsce w latach 1928, 1932 i 1933 121
„ 6. Ceny giełdowe zbóż w niektórych państwach w latach 1926—1933 122
„ 7. Ruch cen hurtowych niektórych artykułów na rynkach światowych 123
„ 8. Ceny hurtowe w niektórych państwach w grudniu 1933 r. 123
„ 9. Ceny artykułów pierwszej potrzeby w handlu detalicznym w Polsce w latach 1928, 1932 i 1933 124
„ 10. Ceny detaliczne artykułów żywnościowych w niektórych państwach w grudniu 1933 r. 125
„ 11. Porównanie kosztów żywności w niektórych miastach w Polsce w latach 1914, 1928, 1932 i 1933 125
„ 12. Ceny detaliczne niektórych artykułów przemysłowych w Polsce, wyrażone w kilogramach żyta, kilogramach wieprza i w płacy robotnika rolnego 126
Wykresy 127

Dział XIII. Praca

Tabl. 1. Robotnicy zatrudnieni w górnictwie, hutnictwie, w wielkim i średnim przemyśle przetwórczym oraz na robotach publicznych w Polsce w latach 1926—1933 128
„ 2. Robotnicy zatrudnieni w poszczególnych gałęziach wielkiego i średniego przemysłu przetwórczego w Polsce w latach 1929, 1933 i 1934 129
„ 3. Zatrudnienie kobiet i młodocianych w przemyśle przetwórczym w Polsce w latach 1931—1934 129
„ 4. Szacunek zatrudnienia pracowników umysłowych w Polsce w 1931 r. 129
„ 5. Wskaźniki stanu zatrudnienia w niektórych państwach w latach 1926—1933 130
„ 6. Liczba przepracowanych robotniko-godzin w wielkim i średnim przemyśle przetwórczym w Polsce w latach 1926—1933 130
„ 7. Robotnicy pracujący cały tydzień oraz częściowo bezrobotni w wielkim i średnim przemyśle przetwórczym w Polsce w latach 1926—1933 131
„ 8. Odsetek robotników częściowo bezrobotnych w poszczególnych gałęziach przemysłu przetwórczego w Polsce w latach 1926—1933 131
„ 9. Poszukujący pracy zarejestrowani w państwowych urzędach pośrednictwa pracy w Polsce w latach 1926—1933 132
„ 10. Poszukujący pracy zarejestrowani w państwowych urzędach pośrednictwa pracy w Polsce według województw i gałęzi pracy w latach 1926—1933 132
„ 11. Bezrobocie w niektórych państwach w latach 1926—1933 133
„ 12. Wskaźniki bezrobocia w latach 1921—1933 133
„ 13. Obrót robotników w wielkim i średnim przemyśle przetwórczym w Polsce w 1933 r. 134

Str.
Tabl. 14. Urlopy robotników zatrudnionych w wielkim i średnim przemyśle przetwórczym w Polsce w 1933 r. 134
„ 15. Szacunek kosztów urlopów robotników i pracowników umysłowych w Polsce w 1930 r. 134
„ 16. Płace umowne stałych robotników rolnych w Polsce w latach 1928/29, 1931/32 i 1932/33 135
„ 17. Wskaźniki umownych płac ordynarjuszów w Polsce w latach 1927/28—1932/33 135
„ 18. Przeciętny całkowity zarobek robotnika na dniówkę w górnictwie i hutnictwie w Polsce w latach 1928—1933 136
„ 19. Przeciętne zarobki godzinne robotników w górnictwie, hutnictwie oraz w wielkim i średnim przemyśle przetwórczym w Polsce w latach 1928—1933 136
„ 20. Wskaźniki sum wypłaconych robotnikom w górnictwie, hutnictwie oraz w wielkim i średnim przemyśle przetwórczym w Polsce w latach 1929—1933 136
„ 21. Zarobki tygodniowe i godzinne robotników w wielkim i średnim przemyśle przetwórczym w Polsce w sierpniu 1933 r. 137
„ 22. Robotnicy według wysokości zarobku tygodniowego w wielkim i średnim przemyśle przetwórczym w Polsce w sierpniu 1933 r. 138
„ 23. Uposażenie funkcjonarjuszów państwowych w administracji i szkolnictwie oraz sędziów i prokuratorów w Polsce w 1934 r. 139
„ 24. Uposażenie wojska w Polsce w 1934 r. 139
„ 25. Uposażenie policji państwowej w Polsce w 1934 r. . . . 139
„ 26. Uposażenie zasadnicze pracowników kolei państwowych, poczt i telegrafów i telefonów w Polsce w 1934 r. 140
„ 27. Pracownicy umysłowi ubezpieczeni w Z. U. P. U. w Polsce według wysokości zarobku miesięcznego w latach 1930—1932 140
„ 28. Wahania nominalnych płac robotniczych w niektórych państwach w latach 1927—1933 141
„ 29. Wydajność pracy w kopalniach węgla kamiennego w Polsce w latach 1913, 1923—1933 141
„ 30. Wydajność pracy w kopalniach węgla kamiennego w niektórych państwach w 1932 r. 141
„ 31. Budżety domowe rodzin robotniczych w Polsce w latach 1927 i 1928 142
„ 32. Budżety domowe rodzin pracowników umysłowych w Warszawie w 1932 r. 143
„ 33. Wartość odżywcza i cieplna dziennych norm spożycia na jednostkę konsumcyjną w Polsce 144
„ 34. Struktura budżetów rodzin robotniczych i urzędniczych w niektórych państwach 144
„ 35. Strajki w Polsce w latach 1923—1933 145
„ 36. Strajkujący w ważniejszych gałęziach pracy w Polsce w latach 1923—1933 145
„ 37. Lokauty w Polsce w latach 1923—1933 145
„ 38. Zatargi pracy w niektórych państwach w latach 1928—1932 146
„ 39. Ubezpieczenia społeczne w Polsce w latach 1928—1932 146
„ 40. Dochody i wydatki instytucyj ubezpieczeń społecznych w Polsce i w Niemczech w latach 1928, 1930—1932 . . 147
„ 41. Ubezpieczeni na wypadek choroby w Polsce w latach 1925—1934 147
„ 42. Rachunek działalności kas chorych w Polsce za lata 1928—1933 148

Str.

Tabl. 43. Zgony, chorzy, połogi oraz dni zasiłkowe wśród ubezpieczonych w kasach chorych w Polsce w latach 1929—1931 148
„ 44. Bezrobotni pobierający zasiłki z funduszu bezrobocia i z zakładów ubezpieczeń pracowników umysłowych w Polsce w latach 1928—1933 149
„ 45. Osoby pobierające renty z zakładów ubezpieczeń w Polsce w latach 1928—1932 149
„ 46. Nieszczęśliwe wypadki odszkodowane przez zakłady ubezpieczeń w Polsce w latach 1926—1931 150
„ 47. Przyczyny nieszczęśliwych wypadków odszkodowanych przez zakłady ubezpieczeń w Polsce w latach 1928—1931 150
„ 48. Dochody i wydatki Funduszu Pracy w roku budżetowym 1933/34 151
„ 49. Podział wydatków Funduszu Pracy na inwestycje publiczne w roku budżetowym 1933/34 151
„ 50. Związki zawodowe w Polsce w 1932 r. 152
„ 51. Związki zawodowe w niektórych państwach w 1931 r. 152
„ 52. Czynności inspekcji pracy w Polsce w 1932 r. 152
Wykresy 153

Dział XIV. Opieka społeczna

Tabl. 1. Ważniejsze wydatki z budżetu Min. Op. Społ. na opiekę społeczną w Polsce w latach 1927/28—1933/34 155
„ 2. Wydatki z budżetów związków samorządu terytorjalnego na opiekę społeczną w Polsce w latach 1927/28—1933/34 155
„ 3. Zakłady opieki zamkniętej według charakteru zakładów w Polsce w 1932 r. 156
„ 4. Zakłady opieki zamkniętej według właścicieli w Polsce w 1932 r. 157
„ 5. Organizacje i stowarzyszenia społeczno-opiekuńcze w Polsce w 1932 r. 157
„ 6. Przyfabryczne instytucje ochrony macierzyństwa w Polsce w latach 1931—1934 158
„ 7. Komisje opieki społecznej, okręgi opiekuńcze i opiekunowie społeczni w Polsce w 1932 r. 158
„ 8. Stacje opieki nad matką i dzieckiem w Polsce w 1933 r. 158
„ 9. Kolonje i półkolonje dziecięce w Polsce w latach 1926—1932 159
„ 10. Pomoc doraźna Funduszu Pracy dla bezrobotnych w 1933/34 r. 159
„ 11. Wydatki z budżetu Skarbu Państwa na renty inwalidów wojennych i wojskowych w Polsce w latach 1929/30—1934/35 160
„ 12. Zarejestrowani inwalidzi wojenni i wojskowi w Polsce według stopnia utraty zdolności zarobkowej w 1933 r. 160
„ 13. Inwalidzi wojenni i wojskowi w Polsce według przyczyn inwalidztwa w 1933 r. 161
„ 14. Osoby pobierające renty inwalidzkie w Polsce w 1933 r. 161
Wykresy 162

Dział XV. Zdrowotność publiczna

Tabl. 1. Personel lekarski w Polsce w 1933 r. 163
„ 2. Lekarze w niektórych państwach w 1929 r. 163
„ 3. Szpitale i łóżka w szpitalach w Polsce w latach 1926—1933 163
„ 4. Łóżka w szpitalach w niektórych państwach w 1929 r. 164
„ 5. Łóżka dla chorych na gruźlicę w szpitalach ogólnych i sanatorjach w Polsce w latach 1932 i 1933 164
„ 6. Zakłady dla umysłowo chorych w Polsce w 1931 r. . . 164

Str.

Tabl. 7. Ważniejsze choroby zakaźne w Polsce zarejestrowane w latach 1926—1933 165
„ 8. Zgony według przyczyn w niektórych państwach w 1929 r. 165
„ 9. Zgony według przyczyn w miastach liczących ponad 100 000 mieszkańców w Polsce w latach 1932 i 1933 . 166
„ 10. Zamachy samobójcze w Polsce w latach 1926—1933 . 166
„ 11. Szczepienia ochronne w Polsce w latach 1925—1932 . 167
„ 12. Ośrodki zdrowia w Polsce w latach 1930—1933 167
„ 13. Wydatki na urządzenie i prowadzenie ośrodków zdrowia w Polsce w latach 1929/30—1932/33 167
Wykresy 168

Dział XVI. Ubezpieczenia. Pożary

Tabl. 1. Zakłady ubezpieczeń i ich działalność w Polsce w latach 1927—1932 169
„ 2. Ważniejsze pozycje bilansów zakładów ubezpieczeń w Polsce w latach 1927—1932 170
„ 3. Pożary budynków w Polsce w latach 1931 i 1932 . . 170

Dział XVII. Szkolnictwo i wychowanie

Tabl. 1. Wydatki na oświatę z budżetu państwa i związków samorządu terytorjalnego w latach 1927/28—1933/34 . . . 171
„ 2. Sieć szkolna w Polsce w roku szkolnym 1930/31 . . . 171
„ 3. Rozwój nauczania początkowego w Polsce w latach szkolnych 1925/26—1932/33 172
„ 4. Dzieci i uczniowie w wieku lat 6—13 w Polsce w latach szkolnych 1925/26 i 1932/33 172
„ 5. Szkoły, nauczyciele, uczniowie w Polsce w latach szkolnych 1928/29 i 1932/33 173
„ 6. Typy szkół w Polsce w latach szkolnych 1928/29 i 1932/33 174
„ 7. Publiczne szkoły powszechne w Polsce według liczby nauczycieli w latach szkolnych 1925/26 i 1932/33 175
„ 8. Język nauczania w szkołach w Polsce w roku szkolnym 1929/30 175
„ 9. Szkoły męskie, żeńskie i koedukacyjne w Polsce w roku szkolnym 1932/33 176
„ 10. Nauczyciele szkół w Polsce według płci i wieku 176
„ 11. Uczniowie według poziomu nauki w Polsce w roku szkolnym 1932/33 177
„ 12. Uczniowie według wieku w Polsce w roku szkolnym 1932/33 177
„ 13. Uczniowie według wyznania w Polsce 178
„ 14. Uczniowie według zawodu rodziców w Polsce 178
„ 15. Promocje w szkołach średnich ogólnokształcących, seminarjach nauczycielskich i szkołach zawodowych w Polsce w latach szkolnych 1924/25, 1930/31 i 1931/32 179
„ 16. Dyplomy ukończenia szkół wyższych w Polsce wydane w roku akademickim 1931/32 179
„ 17. Absolwenci szkół w Polsce w latach szkolnych 1927/28, 1930/31 i 1931/32 180
Wykresy 181

Dział XVIII. Życie umysłowe i kulturalne

Tabl. 1. Zasiłki z budżetu Państwa na popieranie nauki i sztuki w 1931/32 r. 182
„ 2. Bibljoteki w Polsce w latach 1929—1931 182
„ 3. Wielkie bibljoteki w niektórych państwach w 1930 r. . 182

Str.

Tabl. 4. Druki nieperjodyczne w Polsce wydane w latach 1931 i 1932 183
„ 5. Liczba druków nieperjodycznych w niektórych państwach w latach 1931 i 1932 183
„ 6. Czasopisma w Polsce w latach 1931 i 1932 183
„ 7. Druki i czasopisma w Polsce według języka w 1932 r. 184
„ 8. Muzea i archiwa w Polsce 184
„ 9. Teatry stałe i objazdowe w Polsce w 1933 r. 184
„ 10. Kinematografy w Polsce w latach 1923, 1928, 1931 i 1932 185
„ 11. Kinematografy w niektórych państwach w 1931 r. . . 185
„ 12. Ocenzurowane filmy według pochodzenia w Polsce w latach 1928 i 1931—1933 185
„ 13. Liczba sprzedanych biletów w kinematografach wielkich miast w Polsce w latach 1927—1932 186
„ 14. Liczba radjoabonentów w Polsce w latach 1925—1934 . 186
„ 15. Radjoabonenci według dyrekcyj pocztowych w Polsce w 1934 r. 186
„ 16. Audycje radjowe w Polsce w latach 1929—1933 . . . 186
„ 17. Liczba radjoabonentów w niektórych państwach w 1933 r. 187
„ 18. Związek harcerstwa polskiego w latach 1930—1933 . . 187
„ 19. Sport i wychowanie fizyczne w Polsce w latach 1924, 1926, 1928, 1930—1933 187

Dział XIX. Życie polityczne

Tabl. 1. Wybory do Sejmu i Senatu w Polsce w latach 1922, 1928 i 1930 188
„ 2. Posłowie i senatorowie w Polsce według klubów parlamentarnych w latach 1923, 1928, 1931 i 1934 189

Dział XX. Sądownictwo, więziennictwo i przestępczość

Tabl. 1. Sądownictwo w Polsce w latach 1931 i 1932 190
„ 2. Czynności sądów powszechnych w Polsce w latach 1931 i 1932 190
„ 3. Czynności sądów pracy w Polsce w latach 1932 i 1933 191
„ 4. Czynności Sądu Najwyższego w Polsce w latach 1931 i 1932 191
„ 5. Egzekucje sądowe w Polsce w latach 1931 i 1932 . . . 192
„ 6. Więziennictwo w Polsce w latach 1932 i 1933 192
„ 7. Skazani prawomocnie i uniewinnieni w Polsce w 1932 r. 193
„ 8. Działalność sądów doraźnych w Polsce w latach 1931—1933 194

Dział XXI. Administracja wewnętrzna

Tabl. 1. Liczba stanowisk pracowników państwowych w Polsce, przewidzianych w budżetach w latach 1929/30—1934/35 195
„ 2. Osoby pobierające zaopatrzenie emerytalne ze Skarbu Państwa oraz z funduszów niektórych przedsiębiorstw państwowych w Polsce w latach 1932 i 1933 195
„ 3. Policja państwowa w Polsce w latach 1933 i 1934 . . 196
„ 4. Liczba nałożonych kar administracyjnych w Polsce w latach 1930/31—1932/33 196
5. Sędziowie i czynności Najwyższego Trybunału Administracyjnego w Polsce w latach 1928—1933 196

Dział XXII. Armja

Tabl. 1. Liczebny stan budżetowy sił zbrojnych Polski w latach 1933/34 i 1934/35 197
„ 2. Siły zbrojne niektórych państw w 1930/31 r. 197

Str.

Dział XXIII. Skarbowość

Tabl. 1. Długi państwowe Polski w latach 1928—1934 198
„ 2. Długi wewnętrzne w dniu 1. I 1934 r. 198
„ 3. Długi zagraniczne w dniu 1. I 1934 r. 198
„ 4. Subskrypcja 6% Pożyczki Narodowej 1933 r. 199
„ 5. Długi państwowe niektórych państw w 1932 r. 199
„ 6. Wydatki i dochody budżetowe Państwa Polskiego w latach 1928/29—1934/35 199
„ 7. Wydatki i dochody budżetowe Państwa Polskiego według grup i części budżetu w latach 1931/32—1934/35 . . . 200
„ 8. Dochody skarbowe z danin publicznych i monopoli w Polsce w latach 1930/31—1934/35 201
„ 9. Wymiar niektórych podatków w Polsce w latach 1928—1932 201
„ 10. Płatnicy podatku dochodowego w Polsce według źródeł dochodu w latach 1930 i 1931 202
„ 11. Dochód płatników podatku dochodowego w Polsce ustalony przez władzę wymiarową w latach 1929—1931 202
„ 12. Płatnicy podatku dochodowego w Polsce według wysokości dochodu fundowanego w latach 1929—1931 . . 202
„ 13. Ogólne zamknięcie rachunków podatków bezpośrednich w Polsce w 1932/33 r. 203
„ 14. Wydatki i dochody budżetowe niektórych państw . 203
Wykresy 204

Dział XXIV. Samorząd

A. Autonomiczne województwo śląskie

Tabl. 1. Wydatki Skarbu Śląskiego 205
„ 2. Dochody Skarbu Śląskiego 206
„ 3. Zadłużenie długoterminowe Skarbu Śląskiego w 1933 r. 206

B. Związki samorządu terytorjalnego

„ 4. Wydatki związków samorządu terytorjalnego w Polsce w 1932/33 r. na podstawie zamknięć rachunkowych budżetów administracyjnych 207
„ 5. Dochody związków samorządu terytorjalnego w Polsce w 1932/33 r. na podstawie zamknięć rachunkowych budżetów administracyjnych 208
„ 6. Wydatki związków samorządu terytorjalnego w Polsce w 1933/34 r. na podstawie preliminarzy budżetów administracyjnych 209
„ 7. Dochody związków samorządu terytorjalnego w Polsce w 1933/34 r. na podstawie preliminarzy budżetów administracyjnych 210
„ 8. Wydatki i dochody zwyczajne zakładów opiekuńczych i szpitali związków samorządu terytorjalnego w 1933/34 r. na podstawie preliminarzy budżetowych 210
„ 9. Zadłużenie długoterminowe samorządu terytorjalnego według źródeł kredytu w Polsce w 1933 r. 211
„ 10. Przeznaczenie pożyczek długoterminowych zaciągniętych przez związki samorządu terytorjalnego w Polsce w 1932/33 r. 212
„ 11. Rachunki zamknięcia sum pozabudżetowych związków samorządu terytorjalnego w Polsce w 1933 r. 213

C. Samorząd gospodarczy

„ 12. Wydatki i dochody izb rolniczych, przemysłowo-handlowych i rzemieślniczych w Polsce w latach 1931/32 i 1932/33 215
Wykresy 216
Skorowidz alfabetyczny 217

RZECZPOSPOLITA POLSKA

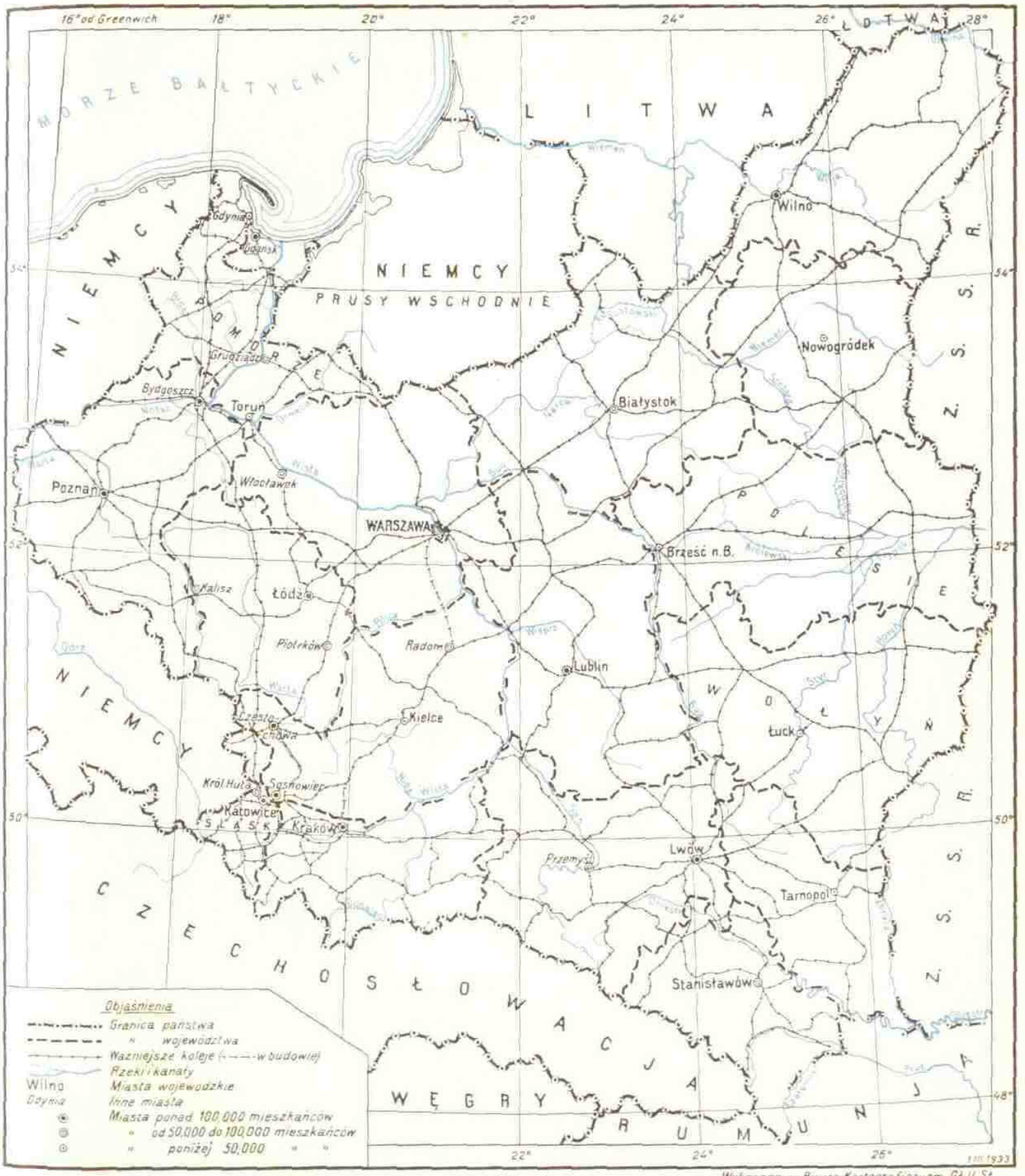

GRUPY WOJEWÓDZTW

WOJEWÓDZTWA CENTRALNE: m. st. Warszawa, warszawskie, łódzkie, kieleckie, lubelskie, białostockie

WOJEWÓDZTWA WSCHODNIE: wileńskie, nowogródzkie, poleskie, wołyńskie

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIE: poznańskie, pomorskie, śląskie

WOJEWÓDZTWA POŁUDNIOWE: krakowskie, lwowskie, stanisławowskie, tarnopolskie

Druk Gł. U. St. 2712 30.IV 34 12500

WSKAŹNIKI STANU GOSPODARCZEGO POLSKI, ANGLJI, FRANCJI, NIEMIEC I STANÓW ZJEDNOCZONYCH AM. W LATACH 1924—1933

Rok 1928 = 100

Państwa	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933
Produkcja przemysłowa										
Polska	.	73	71	88	100	100	82	69	54	55
Anglja	.	.	.	101	100	106	98	89	88	93
Francja	85	84	98	86	100	109	110	98	76	84
Niemcy	.	80	81	101	100	100	90	74	61	69
Stany Zj. Am.	86	94	97	95	100	107	86	73	58	68
Ceny hurtowe										
Polska	102	105	88	99	100	96	86	75	66	59
Anglja	118	113	106	101	100	97	85	74	72	72
Francja	79	88	113	99	100	98	86	73	64	61
Niemcy	98	101	96	98	100	98	89	79	69	67
Stany Zj. Am.	101	107	103	99	100	99	89	75	67	68
Koszty utrzymania										
Polska	107	112	88	100	100	102	94	86	78	71
Anglja	105	106	104	101	100	99	95	89	87	86
Francja	71	77	97	99	100	107	112	110	101	100
Niemcy	84	92	93	97	100	101	97	90	80	78
Stany Zj. Am.	100	103	102	101	100	100	96	87	78	77
Koszty żywności										
Polska	113	112	87	102	100	97	84	74	65	58
Anglja	108	109	104	102	100	98	92	83	80	76
Francja	76	84	106	104	100	113	113	113	100	100
Niemcy	89	97	95	100	100	101	94	84	74	72
Stany Zj. Am.	95	104	105	102	100	101	93	75	64	63
Stawki płac robotniczych w przemyśle										
Polska	109	108	78	91	100	109	107	101	93	84
Anglja	99	103	102	101	100	100	99	98	96	95
Francja	76	81	93	96	100	111	119	119	116	113
Niemcy	68	82	88	93	100	105	107	102	86	83
Stany Zj. Am.	97	97	99	99	100	102	101	96	85	85
Zatrudnienie										
Polska *a*. . A	.	80	76	89	100	100	87	74	64	63
Polska *a*. . B	.	.	78	88	100	106	102	95	87	84
Anglja	95	96	96	100	100	102	98	94	93	97
Niemcy	.	.	.	.	100	101	94	82	72	75
Stany Zj. Am.	105	104	107	103	100	104	90	77	64	68
Przewozy kolejowe										
Polska	52	65	76	90	100	108	93	92	68	78
Anglja	116	103	79	106	100	106	100	92	91	85
Niemcy	.	84	89	98	100	104	82	69	59	62
Stany Zj. Am.	90	96	102	99	100	103	88	71	54	58
Ruch statków morskich										
Polska *b*. . . .	33	39	72	86	100	107	123	133	112	123
Anglja	97	94	89	99	100	105	104	95	88	93
Francja	76	82	83	92	100	108	113	107	98	100
Niemcy	72	77	88	91	100	101	101	91	81	54
Stany Zj. Am.	85	87	96	94	100	103	102	92	81	77

a A — w wielkim i średnim przemyśle, B — ubezpieczeni na wypadek choroby. *b* Porty Gdynia i Gdańsk. (dok. str. 2)

WSKAŹNIKI STANU GOSPODARCZEGO POLSKI, ANGLJI, FRANCJI, NIEMIEC I STANÓW ZJEDNOCZONYCH AM. W LATACH 1924—1933 (dok.)

Rok 1928 = 100

Państwa	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933
Handel zagraniczny — przywóz										
Polska	76	82	46	86	100	93	67	44	26	25
Anglja	106	108	104	102	100	103	89	74	70	68
Francja	75	83	112	99	100	109	98	79	56	53
Niemcy	65	88	71	102	100	96	74	48	33	30
Stany Zj. Am.	88	103	108	102	100	108	75	51	32	35
Handel zagraniczny — wywóz										
Polska	87	87	90	100	100	112	97	75	43	38
Anglja	111	107	90	98	100	101	79	54	50	51
Francja	81	89	116	107	100	98	83	59	38	36
Niemcy	53	76	85	88	100	110	98	78	47	40
Stany Zj. Am.	90	96	94	95	100	102	75	47	31	32
Obieg banknotów (stan w końcu roku)										
Polska *a*	43	29	46	77	100	103	103	94	77	78
Anglja	105	102	101	101	100	98	97	96	98	104
Francja	64	78	82	88	100	107	120	134	133	129
Niemcy	39	60	76	93	100	102	97	97	72	74
Stany Zj. Am.	102	100	101	98	100	103	91	144	150	168
Obroty izb rozrachunkowych										
Polska	17	52	22	55	100	145	174	154	128	149
Anglja	89	91	90	94	100	102	99	82	73	73
Francja	89	90	132	74	100	124	134	111	80	91
Niemcy	30	52	69	86	100	104	99	71	46	44
Stany Zj. Am. *b*	72	82	87	89	100	116	103	75	48	39
Wkłady w bankach prywatnych (stan w końcu roku)										
Polska	.	.	.	.	100	112	118	74	64	58
Anglja	91	90	93	96	100	98	101	94	108	106
Francja	43	58	65	76	100	96	104	108	107	92
Niemcy	.	45	59	73	100	108	100	72	69	64
Stany Zj. Am.	85	90	91	98	100	96	97	82	76	71
Emisje kapitałów										
Polska	.	.	.	.	100	77	69	25	44	15
Anglja	62	61	70	87	100	70	65	25	31	37
Francja	64	35	46	70	100	144	208	155	58	34
Niemcy	14	50	68	104	100	73	42	59	11	7
Stany Zj. Am.	69	77	78	96	100	126	87	38	15	9
Kursy akcyj przemysłowych										
Polska	.	63	39	95	100	66	47	27	19	20
Anglja	70	77	81	87	100	98	79	61	59	73
Francja	47	43	55	66	100	127	107	73	60	57
Niemcy	71	66	74	108	100	89	71	54	36	46
Stany Zj. Am.	45	57	65	76	100	123	91	56	30	43
Dochody skarbowe z podatków, ceł i monopoli *c*										
Polska *a*	45	51	67	87	100	100	86	71	61	61
Anglja	110	106	100	103	100	99	104	114	110	104
Francja	60	66	81	93	100	110	103	97	84	84
Niemcy	81	76	81	98	100	105	106	99	88	94
Stany Zj. Am.	89	97	98	95	100	102	79	53	52	.

a W złotych obiegowych. *b* Rok od 1. X do 30. IX. *c* Dane dotyczą lat budżetowych.

DZIAŁ I. METEOROLOGJA

TABL. 1. RZĘDNE STACYJ METEOROLOGICZNYCH

Stacje meteorologiczne	Wzniesienie nad poziom morza *m*	Szerokość północna	Długość wschodnia względem Greenwich
Gdynia	5,0	54°31′	18°32′
Bydgoszcz	46,4	53°08′	18°01′
Ciechocinek	44,8	52°53′	18°48′
Poznań	79,0	52°25′	16°55′
Warszawa (stacja pomp)	89,9	52°13′	21°03′
Kalisz	109,0	51°46′	18°06′
Radom	169,1	51°24′	21°09′
Kraków	220,0	50°04′	19°58′
Tarnów	221,3	50°01′	21°00′
Cieszyn	300,0	49°45′	18°38′
Zakopane	846,4	49°18′	19°58′
Wilno	128,0	54°41′	25°15′
Bieniakonie	166,0	54°14′	25°22′
Białystok	133,2	53°08′	23°00′
Brześć nad Bugiem	132,7	52°02′	23°42′
Białokrynica	225,0	50°09′	25°45′
Lwów	311,8	49°50′	24°01′
Kołomyja	290,0	48°31′	25°03′

TABL. 2. TEMPERATURA, OPADY, ZACHMURZENIE

Stacje meteorologiczne	Temperatura powietrza Wartości średnie w °*C*		Opady			Zachmurzenie przeciętne 1933*a*
			Sumy w *mm*		Liczba dni z opadem 1933	
	Śred. wieloletnie	1933	Śred. wieloletnie	1933		
Gdynia	.	7,0	.	514	144	6,7
Bydgoszcz	7,7	6,9	511	497	158	6,4
Poznań	8,2	7,6	502	448	153	6,3
Warszawa (stacja pomp)	7,6	6,6	540	467	157	6,7
Kalisz	8,1	7,2	498	539	160	6,5
Radom	7,8	6,2	513	536	132	6,0
Kraków	7,8	.	747	.	.	.
Tarnów	8,7	7,0	730	803	153	6,0
Cieszyn	7,9	6,9	1 019	853	176	7,2
Zakopane	4,8	3,6	1 101	1 213	203	6,9
Wilno	6,4	4,9	595	724	181	7,1
Bieniakonie	.	4,3	.	725	165	6,8
Białystok	6,8	5,4	578	601	182	7,2
Brześć nad Bugiem	7,2	5,5	559	520	166	7,2
Białokrynica	.	5,7	556	619	153	6,8
Lwów	7,6	6,9	688	789	176	7,2
Kołomyja	.	5,4	670	742	178	6,8

a Stopnie od 0 do 10: 0 oznacza niebo bez chmur, 10 — całkowicie pokryte chmurami.

DZIAŁ II. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE, POWIERZCHNIA, PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY, LUDNOŚĆ

TABL. 1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE POLSKI

Najdalsze wysunięcie granicy państwowej:
- na północ 55° 51′ szerokości północnej (w pow. brasławskim woj. wileńskiego)
- na południe 47° 44′ szerokości północnej (w pow. kosowskim woj. stanisławowskiego)
- na zachód 15° 47′ długości wschodniej od Greenwich (w pow. międzychodzkim woj. poznańskiego)
- na wschód 28° 22′ długości wschodniej od Greenwich (w pow. dziśnieńskim woj. wileńskiego)

Rozciągłość z południa na północ wynosi 8° 07′, co odpowiada 903 *km*.
Rozciągłość z zachodu na wschód wynosi 12° 35′, co odpowiada 864 *km* liczonym na równoleżniku 52°.

TABL. 2. POWIERZCHNIA DORZECZY W POLSCE

Nazwa dorzecza	Powierzchnia	
	w tys. *km*²	%
Polska	**388,6**	*100,0*
Zlewisko morza Bałtyckiego	289,9	*74,6*
Dorzecze Wisły	180,3	*46,4*
„ Niemna	51,6	*13,3*
„ Odry (Warty)	45,6	*11,7*
„ Dźwiny (Dzisny)	10,4	*2,7*
Małe rzeki pobrzeża morskiego	2,0	*0,5*
Zlewisko morza Czarnego	98,7	*25,4*
Dorzecze Dniepru (Prypeci)	61,5	*15,8*
„ Dniestru	31,8	*8,2*
„ Prutu	5,0	*1,3*
„ Dunaju	0,4	*0,1*

TABL. 3. GRANICE POLSKI

Odcinki granic	Długość granic	
	km	%
Ogółem	**5 534**	*100,0*
Granice morskie	**140**	*2,5*
w tem zatoka Pucka	68	*1,2*
Granice lądowe	**5 394**	*97,5*
z Niemcami	1 912	*34,5*
w tem z Prusami Wschodniemi	607	*11,0*
ze Związkiem Socjalist. Republik Rad	1 412	*25,5*
z Czechosłowacją	984	*17,8*
z Litwą	507	*9,2*
z Rumunją	349	*6,3*
z Wolnem miastem Gdańskiem	121	*2,2*
z Łotwą	109	*2,0*

TABL. 4. GRANICE NIEKTÓRYCH PAŃSTW EUROPEJSKICH

Państwa	Długość granic			Na 1 *km* granic	
	ogółem *km*	w tem morskich		ogółem	morskich
		km	%	przypada *km*² powierzchni	
Włochy	9 960	7 989	*80,2*	31	39
Szwecja	9 817	7 624	*77,7*	46	59
Niemcy	7 677	1 733	*22,6*	61	272
Francja	5 624	2 850	*50,7*	98	193
Polska	5 534	140	*2,5*	70	2 776
Hiszpanja	4 808	3 144	*65,4*	105	161
Finlandja	4 685	1 646	*35,1*	83	236
Czechosłowacja	4 013	—	—	35	—
Rumunja	2 870	450	*15,7*	103	656
Bułgarja	2 158	311	*14,4*	48	332
Szwajcarja	1 886	—	—	22	—
Belgja	1 445	66	*4,6*	21	461
Litwa	1 258	91	*7,2*	44	612

Źródło: Roczniki urzędowe poszczególnych państw oraz *Annuaire militaire* 1933.

TABL. 5. POWIERZCHNIA, PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I LUDNOŚĆ POLSKI

Grupy województw Województwa	Powierzchnia w tys. *km*²	Liczba				Ludność 9. XII 1931 r. w tys.
		powiatów		miast	gmin wiejsk. i obszarów dworskich	
		razem	w tem miejskich			
	Podział administracyjny z dn. 1. I 1934					
Polska	**388,6**	**264**	**23**	**637**	**14 609**	**32 133***a*
Woj. centralne	137,8	92	10	228	1 302	13 390
M. st. Warszawa	0,1	4	4	1	—	1 179
Warszawskie	29,5	23	—	59	303	2 531
Łódzkie	19,0	13	1	46	232	2 633
Kieleckie	25,6	20	3	40	313	2 937
Lubelskie	31,2	19	1	33	276	2 467
Białostockie	32,4	13	1	49	178	1 643
Woj. wschodnie	124,4	37	1	61	365	5 548
Wileńskie	29,0	9	1	15	96	1 275
Nowogródzkie	23,0	8	—	10	87	1 057
Poleskie	36,7	9	—	14	79	1 131
Wołyńskie	35,7	11	—	22	103	2 085
Woj. zachodnie	47,2	61	10	170	6 926	4 499
Poznańskie	26,6	31	4	118	4 556	2 115
Pomorskie	16,4	19	3	34	1 981	1 086
Śląskie	4,2	11	3	18	389	1 298
Woj. południowe	79,2	74	2	178	6 016	8 505
Krakowskie	17,4	18	1	54	1 860	2 297
Lwowskie	28,4	27	1	61	2 246	3 128
Stanisławowskie	16,9	12	—	28	825	1 477
Tarnopolskie	16,5	17	—	35	1 085	1 603

a W tem 191 tys. wojska skoszarowanego nieuwzględnionego w danych dla województw i dla grup województw.

TABL. 6. LUDNOŚĆ POLSKI W LATACH 1921, 1931 i 1934

Grupy województw	Ogólna liczba mieszkańców w miljonach			Liczba mieszkańców na 1 km^2			Odsetek ludności miejskiej	
	30. IX 1921 *a*	9. XII 1931	1. I 1934	30. IX 1921 *a*	9. XII 1931	1. I 1934	30. IX 1921 *a*	9. XII 1931
Polska . . .	**27,2**	**32,1**	**33,0**	**70**	**83**	**85**	*25*	*27*
Woj. centralne	11,3	13,5	13,8	83	98	100	*31*	*33*
„ wschodnie	4,2	5,6	5,8	34	45	47	*13*	*14*
„ zachodnie	4,1	4,5	4,6	87	96	98	*28*	*34*
„ południowe	7,6	8,5	8,8	96	108	111	*20*	*23*

a Dla terenów nie objętych spisem z 1921 r. dane spisów z 1919 r.

TABL. 7. MIESZKANIA I ZALUDNIENIE MIESZKAŃ W POLSCE W LATACH 1921 i 1931

Grupy województw	Teren objęty spisem 1921 r.						Teren objęty spisem 1931 r.		
	Ogółem		Miasta		Wieś		Ogółem	Miasta	Wieś
	1921	1931	1921	1931	1921	1931	1931		
Liczba mieszkań w tysiącach									
Polska .	**4 864**	**6 017**	**1 341**	**1 787**	**3 523**	**4 230**	**6 397**	**1 905**	**4 492**
Woj. centralne .	2 149	2 702	738	983	1 411	1 719	2 699	983	1 716
„ wschodnie	651	909	80	109	571	800	1 047	157	890
„ zachodnie.	581	663	211	267	370	396	908	337	571
„ południowe	1 483	1 743	312	428	1 171	1 315	1 743	428	1 315
Liczba osób na 1 mieszkanie									
Polska .	**5,2**	**5,0**	**4,7**	**4,6**	**5,4**	**5,2**	**5,0**	**4,6**	**5,2**
Woj. centralne .	5,2	5,0	4,7	4,5	5,5	5,2	5,0	4,5	5,2
„ wschodnie	5,6	5,3	5,9	4,9	5,5	5,4	5,3	4,9	5,4
„ zachodnie.	5,2	5,1	4,4	4,6	5,7	5,4	5,0	4,6	5,2
„ południowe	5,0	4,9	4,8	4,5	5,1	5,0	4,9	4,5	5,0

TABL. 8. POWIERZCHNIA NIEKTÓRYCH PAŃSTW w tysiącach km^2

Z.S.R.R. .	21 176	Chile . . .	742	Włochy .	310	Irlandja .	69
Chiny . .	11 103	Francja .	551	Rumunja .	295	Łotwa . .	66
Kanada .	9 557	Sjam . . .	518	Jugosławja	249	Litwa . . .	56
Brazylja .	8 525	Hiszpanja	505	Anglja . .	244	Estonja . .	48
St. Zj. Am.	7 839	Niemcy .	469	Czechosłow.	140	Danja . .	43
Australja .	7 704	Szwecja .	449	Grecja . .	130	Szwajcarja .	41
Indje Bryt.	4 675	Polska	389	Bułgarja .	103	Egipt *a* . .	35
Argentyna	2 797	Finlandja .	388	Węgry . .	93	Holandja .	34
Meksyk . .	1 969	Japonja .	382	Portugalja	90	Belgja . .	30
Turcja . .	763	Norwegja .	323	Austrja .	84	Albanja . .	28

a Tereny zamieszkane (bez pustyni).

TABL. 9. LUDNOŚĆ NIEKTÓRYCH PAŃSTW *a*
w miljonach

Chiny	450,0	Polska	33,0	Kanada	10,5	Chile	4,4
Indje Bryt.	355,8	Hiszpanja	23,6	Węgry	8,7	Szwajcarja	4,1
Z. S. R. R.	165,7	Rumunja	18,3	Belgja	8,2	Finlandja	3,7
St. Zj Am.	124,8	Meksyk	16,8	Holandja	8,2	Danja	3,6
Japonja	65,5	Egipt *b*	15,0	Austrja	6,7	Irlandja	3,0
Niemcy	65,3	Czechosłow.	14,7	Grecja	6,5	Norwegja	2,8
Anglja	46,3	Turcja	14,7	Australja	6,5	Litwa	2,4
Brazylja	44,0	Jugosławja	14,3	Portugalja	6,4	Łotwa	1,9
Francja	42,0	Sjam	12,4	Szwecja	6,2	Estonja	1,1
Włochy	41,7	Argentyna	11,8	Bułgarja	6,1	Albanja	1,0

a Według ostatnich danych. *b* Na terenach zamieszkanych (bez pustyni).

TABL. 10. GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA NIEKTÓRYCH PAŃSTW *a*
na 1 km^2 powierzchni

Egipt *b*	426	Polska	85	Hiszpanja	47	Szwecja	14
Belgja	268	Danja	83	Irlandja	43	Finlandja	10
Holandja	241	Austrja	80	Litwa	43	Norwegja	9
Anglja	189	Francja	76	Chiny	40	Meksyk	9
Japonja	171	Indje Bryt.	76	Albanja	37	Z.S.R.R.	8
Niemcy	139	Portugalja	71	Łotwa	29	Chile	6
Włochy	134	Rumunja	62	Sjam	24	Brazylja	5
Czechosłow.	105	Bułgarja	59	Estonja	24	Argentyna	4
Szwajcarja	99	Jugosławja	57	Turcja	19	Kanada	1
Węgry	93	Grecja	50	St. Zj. Am.	16	Australja	1

a Według ostatnich danych. *b* Na terenach zamieszkanych (bez pustyni).

TABL. 11. POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ PAŃSTW POSIADAJĄCYCH KOLONJE DOMINJA, PROTEKTORATY, MANDATY

Państwa	Powierzchnia		Ludność	
	Ogółem	w tem posiadłości	Ogółem	w tem w posiadłościach
	w tys. km^2		w miljonach	
Anglja	33 494	33 250	495,0	448,7
Francja	12 499	11 948	107,0	65,0
Stany Zjednoczone Am.	9 682	1 843	139,4	14,6
Włochy	2 570	2 260	44,2	2,5
Belgja	2 470	2 440	21,7	13,5
Portugalja	2 185	2 095	15,4	9,0
Holandja	2 085	2 051	70,3	62,1
Hiszpanja	839	334	24,6	1,0
Japonja	679	297	93,4	27,9
Norwegja	386	63	2,8	0,0
Danja *a*	132	89	3,6	0,0

a Łącznie z częścią Grenlandji wolną od lodów.

TABL. 12. KOLONJE, DOMINJA, PROTEKTORATY, MANDATY PAŃSTW EUROPEJSKICH

Państwa	Powierzchnia w tys. km^2	Ludność w miljonach	Państwa	Powierzchnia w tys. km^2	Ludność w miljonach
Ogółem	**54 530**	**601,8**	**W Azji**	**8 019**	**457,0**
			Anglja	5 155	368,9
W Europie	**68**	**0,9**	Francja . . .	938	24,9
Anglja	1	0,4	Holandja . . .	1 900	61,9
Danja	1	0,0	Portugalja . .	23	1,2
Norwegja . . .	63	0,0	Włochy	3	0,1
Portugalja . .	3	0,5			
			W Ameryce	**10 613**	**13,9**
			Anglja	10 281	13,2
W Afryce	**27 930**	**120,5**	Danja	88*a*	0,0
Anglja	9 948	56,9	Francja . . .	93	0,5
Belgja	2 440	13,5	Holandja . . .	151	0,2
Francja . . .	10 882	39,4			
Hiszpanja . .	334	1,0	**W Oceanji**	**7 900**	**9,5**
Portugalja . .	2 069	7,3	Anglja	7 865	9,3
Włochy . . .	2 257	2,4	Francja . . .	35	0,2

a Część Grenlandji wolna od lodów.

TABL. 13. LUDNOŚĆ MIEJSKA W POLSCE WEDŁUG GRUP WIELKOŚCI MIAST NA PODSTAWIE SPISÓW 1921 i 1931 R.

Grupy miast	30. IX 1921		9. XII 1931		Ludność miast w odsetkach ogółu ludności Polski	
	Liczba miast	Ludność miast w tys.	Liczba miast	Ludność miast w tys.	1921	1931
Ogółem	**611**	**6 608**	**636**	**8 689**	*24,6*	*27,2*
Miasta liczące mieszkańców:						
1 miljon i więcej	—	—	1	1 17[illegible]	—	*3,7*
100—1000 tys.	6	2 090	10	2 170	*7,8*	*6,8*
20— 100 „	43	1 663	57	2 080	*6,2*	*6,5*
10— 20 „	62	842	83	1 099	*3,1*	*3,4*
5— 10 „	146	1 005	177	1 233	*3,7*	*3,9*
poniżej 5 „	354	1 008	308	928	*3,8*	*2,9*

TABL. 14. LICZBA WIĘKSZYCH MIAST ORAZ ICH LUDNOŚĆ W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH WEDŁUG OSTATNICH SPISÓW

Państwa	Rok spisu	Liczba miast liczących			Ludność miast liczących powyżej 100 tys. mieszkańców	
		od 100 do 500	od 500 do 1000	powyżej 1000	w tysiącach	w odsetkach ogółu ludności
		tysięcy mieszkańców				
Polska	1931	9	1	1	3 349	*10,5*
Anglja *a*	1931	46	3	2	15 887	*39,8*
Czechosłowacja	1930	4	1	—	1 475	*10,0*
Francja	1931	14	2	1	6 585	*15,7*
Japonja	1930	22	4	2	11 031	*17,1*
Jugosławja	1931	3	—	—	527	*3,8*
Niemcy	1933	43	8	2	19 777	*30,3*
Norwegja	1930	1	—	—	250	*8,9*
Rumunja	1930	4	1	—	1 063	*5,9*
Stany Zjedn. Am.	1930	80	8	5	36 326	*29,6*
Szkocja	1931	3	—	1	1 870	*38,6*
Włochy	1931	17	4	1	7 172	*17,4*
Z. S. R. R.	1926	28	1	2	9 550	*6,5*

a Bez Szkocji i półn. Irlandji.

TABL. 15. LUDNOŚĆ WIĘKSZYCH MIAST W POLSCE W LATACH 1900, 1910, 1921, 1931 i 1934

Miasta	Liczba mieszkańców w tysiącach				
	1900 *a*	1910	1921	1931	1934
Warszawa	594	781	937	1 179	1 200
Łódź	310	408	452	605	591
Lwów	160	206	219	316	316
Poznań	117	157	169	247	251
Kraków	91	152	184	221	229
Wilno	139	181	129*b*	196	207
Katowice	32	43	50	127	129
Częstochowa	41	73	80	118	125
Bydgoszcz	52	58	88	118	122
Lublin	46	66	94	113	115
Sosnowiec	.	99	86	109	114

a Warszawa, Łódź, Wilno, Lublin, Częstochowa 1897 r. *b* 1919 r.

TABL. 16. MIESZKANIA W WIĘKSZYCH MIASTACH W POLSCE W LATACH 1921 i 1931

Miasta	Liczba mieszkań w tysiącach		Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	
	1921	1931	1921	1931
Warszawa . . .	194	248	4,8	4,8
Łódź	108	145	4,2	4,2
Lwów	49	72	4,5	4,4
Poznań	36	49	4,7	5,0
Kraków	38	48	4,8	4,6
Wilno	.	40	.	4,9
Katowice	.	27	.	4,6
Częstochowa . .	18	26	4,6	4,6
Bydgoszcz . . .	21	26	4,1	4,4
Lublin	19	24	4,8	4,6
Sosnowiec . . .	19	25	4,5	4,4

TABL. 17. MIASTA LICZĄCE POWYŻEJ MILJONA MIESZKAŃCÓW

Miasta	Rok	Ludność w tys.	Miasta	Rok	Ludność w tys.
Europa			Tientsin . . .	1931	1 387
			Bombaj . . .	1931	1 161
Londyn	1931	4 397*a*	Kalkuta . . .	1931	1 161
Berlin	1933	4 202			
Paryż	1931	2 891	**Afryka**		
Moskwa . . .	1931	2 781			
Leningrad . .	1931	2 228	Kair	1930	1 103
Wiedeń	1931	1 825			
Warszawa .	1934	1 200	**Ameryka**		
Rzym	1934	1 093			
Hamburg . . .	1933	1 092	Nowy York .	1930	6 930
Glasgow . . .	1931	1 088	Chicago . . .	1930	3 376
Medjolan . . .	1934	1 040	Buenos Aires .	1930	2 149
Budapeszt . .	1933	1 030	Filadelfja . .	1930	1 951
Barcelona . . .	1930	1 006	Rio de Janeiro	1933	1 736
Birmingham .	1931	1 002	Detroit . . .	1930	1 569
			Los Angeles .	1930	1 238
			Sao Paulo . .	1932	1 000
Azja			**Australja**		
Tokio	1930	4 971			
Szanghaj . . .	1930	2 674	Sidney . . .	1932	1 256
Osaka	1930	2 454	Melbourne . .	1932	1 031

a Wielki Londyn 8203 tys.

Uwaga. Ludność miast podano w miarę możności bez przedmieść.

TABL. 18. GMINY WIEJSKIE W POLSCE W PODZIALE ADMINISTRACYJNYM Z DN. 1. IV 1932 R.

A. Według powierzchni ogólnej

Województwa	Ogółem gmin	Liczba gmin o powierzchni km^2							
		poniżej 5	5-10	10-20	20-40	40-60	60-100	100-200	200 i więcej
Polska gminy	**12 426**	**4 112**	**3 291**	**2 383**	**874**	**250**	**576**	**560**	**380**
Polska obsz. dw.	**2 207**	**1 019**	**735**	**287**	**94**	**41**	**30**	**1**	—
Warszawskie	301	2	4	3	6	26	134	123	3
Łódzkie	232	1	—	2	14	38	137	40	—
Kieleckie	313	2	2	7	15	59	152	75	1
Lubelskie	277	—	—	1	4	7	108	150	7
Białostockie	179	—	—	—	1	3	19	112	44
Wileńskie	96	—	—	—	—	—	—	12	84
Nowogródzkie	87	—	—	—	—	—	1	23	63
Poleskie	79	—	—	—	—	—	—	2	77
Wołyńskie	106	—	—	—	—	—	—	12	94
Poznańskie gminy	2 975	2 055	744	170	6	—	—	—	—
Poznańskie obsz.dw.	1 567	735	522	214	58	22	15	1	—
Pomorskie gminy	1 351	526	531	268	25	—	1	—	—
Pomorskie obsz.dw.	640	284	213	73	36	19	15	—	—
Śląskie	397	120	138	106	25	6	1	1	—
Krakowskie	1 860	708	621	378	132	15	4	2	—
Lwowskie	2 255	476	738	699	286	46	9	1	—
Stanisławowskie	827	96	203	325	154	26	9	7	7
Tarnopolskie	1 091	126	310	424	206	24	1	—	—

B. Według liczby ludności

Województwa	Liczba gmin o ludności							
	poniżej 100	100-300	300-500	500-1 tys.	1-2 tys.	2-5 tys.	5-10 tys.	10 tys. i wyżej
Polska gminy	**548**	**2 252**	**1 989**	**3 025**	**2 116**	**1 092**	**974**	**430**
Polska obsz. dw.	**491**	**1 306**	**303**	**89**	**18**	—	—	—
Warszawskie	—	—	—	—	1	90	182	28
Łódzkie	—	—	—	—	2	56	156	18
Kieleckie	—	—	—	—	1	73	204	35
Lubelskie	—	—	—	—	—	64	161	52
Białostockie	—	—	—	—	—	37	120	22
Wileńskie	—	—	—	—	—	3	46	47
Nowogródzkie	—	—	—	—	—	—	36	51
Poleskie	—	—	—	—	—	—	28	51
Wołyńskie	—	—	—	—	—	—	2	104
Poznańskie gminy	458	1 354	686	393	77	7	—	—
Poznańskie obsz.dw.	305	947	233	68	14	—	—	—
Pomorskie gminy	80	421	387	371	78	14	—	—
Pomorskie obsz.dw.	186	359	70	21	4	—	—	—
Śląskie	1	23	47	121	106	58	20	21
Krakowskie	5	219	394	676	403	157	6	—
Lwowskie	4	175	326	826	698	223	2	1
Stanisławowskie	—	23	58	242	341	155	8	—
Tarnopolskie	—	37	91	396	409	155	3	—

TABL. 19. LUDNOŚĆ POLSKI WEDŁUG GRUP WIEKU I PŁCI W LATACH 1921 i 1929

Płeć	Ludność w wieku lat							Razem	w tem w wieku lat	
	0--9	10--19	20--29	30--39	40--49	50--59	60 i wyżej		7--13	15--49
	w odsetkach ogółu ludności									
30. IX 1921										
Ogółem	**21,6**	**26,1**	**16,8**	**11,4**	**9,3**	**7,6**	**7,2**	100,0	18,7	49,7
Mężczyźni	22,5	26,4	16,1	10,9	9,2	7,7	7,2	100,0	19,5	48,1
Kobiety	20,7	25,8	17,4	11,9	9,4	7,6	7,2	100,0	18,0	51,2
1. I 1929 *a*										
Ogółem	**24,9**	**19,7**	**20,1**	**11,7**	**8,9**	**7,3**	**7,4**	100,0	12,4	52,3
Mężczyźni	25,9	20,2	19,9	11,0	8,4	7,2	7,4	100,0	12,8	51,2
Kobiety	24,1	19,2	20,3	12,3	9,2	7,5	7,4	100,0	12,1	53,1

a Szacunek przybliżony.

TABL. 20 LUDNOŚĆ NIEKTÓRYCH PAŃSTW WEDŁUG GRUP WIEKU

Grupy wieku	Polska 1921	Anglja *a* 1921	Francja 1926	Holandja 1930	Niemcy 1925	Szwecja 1930	Włochy 1931	Z. S. R. R. 1926	Stany Zj. Am. 1930
w odsetkach ogółu ludności (mężczyźni i kobiety razem)									
Ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
0—9	21,6	18,1	14,8	21,1	15,8	15,9	22,0	25,5	19,6
10—19	26,1	18,9	16,2	18,9	20,4	18,0	17,6	23,2	19,2
20—29	16,8	16,1	16,5	17,2	18,4	17,3	17,1	17,6	16,9
30—39	11,4	14,7	13,9	13,8	14,2	14,4	13,1	11,9	14,9
40—49	9,3	13,2	13,3	10,9	12,4	12,0	10,8	8,8	12,2
50—59	7,6	9,6	11,5	8,7	9,6	9,6	8,6	6,3	8,7
60 i wyżej	7,2	9,4	13,8	9,4	9,2	12,8	10,8	6,7	8,5
na 100 mężczyzn przypada kobiet									
Ogółem	**106,9**	**109,6**	**108,3**	**101,3**	**106,7**	**103,1**	**104,5**	**107,0**	**97,6**
0—9	98,4	98,4	98,1	96,3	96,9	96,4	96,6	99,0	97,4
10—19	104,5	100,9	98,6	97,8	98,7	96,3	98,1	103,1	99,2
20—29	114,9	119,2	102,2	102,9	107,1	99,8	105,1	111,8	103,0
30—39	117,0	117,1	119,9	104,2	122,0	104,4	116,1	111,3	98,3
40—49	109,2	109,9	113,2	103,3	108,8	107,0	116,5	104,6	92,5
50—59	106,2	108,0	108,0	103,8	104,5	106,7	107,2	118,6	91,1
60 i wyżej	106,7	125,9	125,2	108,2	120,1	120,2	108,5	126,9	97,2

a Bez Szkocji i północnej Irlandji.

TABL. 21. LUDNOŚĆ POLSKI WEDŁUG JĘZYKA OJCZYSTEGO NA PODSTAWIE SPISU 1931 R.

Grupy województw	Ogółem ludności w tysiącach	z językiem ojczystym			
		polskim	innym	polskim	innym
		w tysiącach		w odsetkach	
Polska *a*	32 133	22 208	9 925	*69,1*	*30,9*
Woj. centralne . .	13 390	11 100	2 290	*82,9*	*17,1*
„ wschodnie . .	5 548	1 826	3 722	*32,9*	*67,1*
„ zachodnie . .	4 499	4 088	411	*90,9*	*9,1*
„ południowe .	8 505	5 038	3 467	*59,2*	*40,8*

a Wojska skoszarowanego (191 tys.) nie uwzględniono w danych dla grup województw.

TABL. 22. LUDNOŚĆ NIEKTÓRYCH PAŃSTW WEDŁUG JĘZYKA LUB NARODOWOŚCI W ODSETKACH

Polska (1931)

Język:
Polski 69
Inne 31

Belgja (1920)

Język:
Flamandzki 43
Francuski 39
Flamandzki i francuski . . . 13
Inne 5

Czechosłowacja *a* **(1930)**

Narodowość: *b*
Czeskosłowacka 67
czeska 51
słowacka 16
Niemiecka 22
Węgierska 5
Ukraińska 4
Inna 2

Jugosławja (1921)

Język:
Serbski i kroacki 74
Słoweński 9
Niemiecki 4
Węgierski 4
Albański 4
Inne 5

Łotwa (1930)

Narodowość:
Łotewska 73
Rosyjska 11
Żydowska 5
Niemiecka 4
Inna 7

Niemcy (1925)

Język:
Niemiecki 98,0
Polski (wraz z dwujęzycznymi) 1,6
Inne (wraz z dwujęzycznymi) 0,4

Szwajcarja (1930)

Język:
Niemiecki 72
Francuski 20
Włoski 6
Inne 2

Węgry (1930)

Język:
Węgierski 92
Niemiecki 6
Słowacki 1
Inne 1

Z. S. R. R. (1926)

Narodowość:
Rosyjska 53
Ukraińska 21
Białoruska 3
Żydowska 2
Inna 21

a Obywatele czeskosłowaccy.
b W odsetkach ogółu obywateli czeskosłowackich. Ponadto było niepodzielonych według narodowości obywateli obcych państw 2% ogółu ludności.

TABL. 23. SKŁAD ZAWODOWY LUDNOŚCI POLSKI WEDŁUG DANYCH 1921 R. *a*

Wyszczególnienie	Ogółem	Rolnictwo, leśnictwo i rybactwo	Górnictwo i przemysł	Handel i ubezpieczenia	Komunikacja i transport	Inne zawody
	w odsetkach ogółu ludności					
Zawodowo czynni i bierni	100,0	63,8	15,4	6,2	3,3	11,3
Zawodowo czynni	100,0	72,3	10,3	3,7	1,8	11,9

a Obliczenie dla całej Polski łącznie z terenami, których nie objął spis 30. IX 1921 r.

TABL. 24. SKŁAD ZAWODOWY LUDNOŚCI W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH

Państwa	Ogółem	Rolnictwo, leśnictwo i rybactwo	Górnictwo i przemysł	Handel i ubezpieczenia	Komunikacja i transport	Inne zawody
	w odsetkach ogółu ludności					
	Zawodowo czynni i bierni					
Z.S.R.R. *a* . .	100,0	77,6	8,3	2,2	2,7	9,2
Bułgarja . . .	100,0	74,6	10,8	4,1	2,1	8,4
Polska . . .	100,0	63,8	15,4	6,2	3,3	11,3
Estonja . . .	100,0	58,8	15,2	4,0	3,3	18,7
Węgry	100,0	55,8	20,5	5,1	4,5	14,1
Czechosłowacja	100,0	39,3	33,5	5,4	4,8	17,0
Szwajcarja . .	100,0	26,1	41,8	9,9	6,3	15,9
Niemcy . . .	100,0	23,0	41,3	12,7	4,2	18,8
	Zawodowo czynni					
Z.S.R.R. *a* . .	100,0	83,2	5,8	1,3	1,5	8,2
Bułgarja . . .	100,0	80,0	9,0	2,8	1,3	6,9
Polska . . .	100,0	72,3	10,3	3,7	1,8	11,9
Estonja . . .	100,0	62,6	12,8	3,2	2,3	19,1
Węgry	100,0	56,7	19,2	4,9	3,1	16,1
Czechosłowacja	100,0	36,1	33,0	5,4	3,6	21,9
Kanada . . .	100,0	35,0	28,1	11,8	8,4	16,7
Niemcy	100,0	27,2	36,9	10,5	4,2	21,2
Stany Zj. Am.	100,0	26,3	33,4	10,2	7,4	22,7
Szwajcarja . .	100,0	24,8	42,5	11,2	4,7	16,8
Holandja . . .	100,0	23,6	37,8	11,4	9,6	17,6
Belgja	100,0	18,5	45,0	10,4	7,4	18,7
Szkocja . . .	100,0	9,2	47,7	12,8	6,9	23,4
Anglja *b* . . .	100,0	6,5	45,8	12,8	6,8	28,1

a Dane z r. 1926. *b* Bez Szkocji i północnej Irlandji.

Źródło: R. Buławski, *Zagadnienie t. zw. pomagających członków rodzin*, Kwartalnik Statystyczny, 1933, zesz. 4.

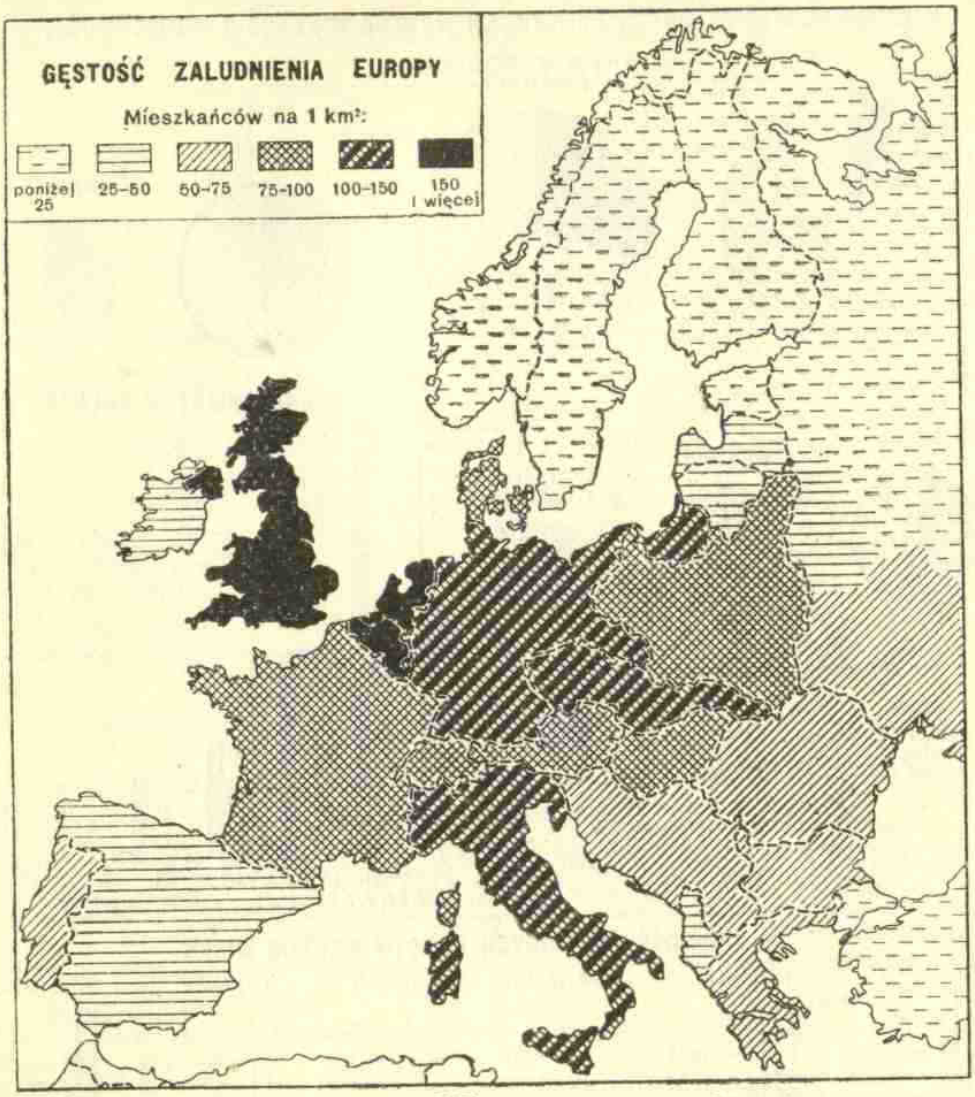
GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA EUROPY
Mieszkańców na 1 km²:
poniżej 25
25–50
50–75
75–100
100–150
150 i więcej

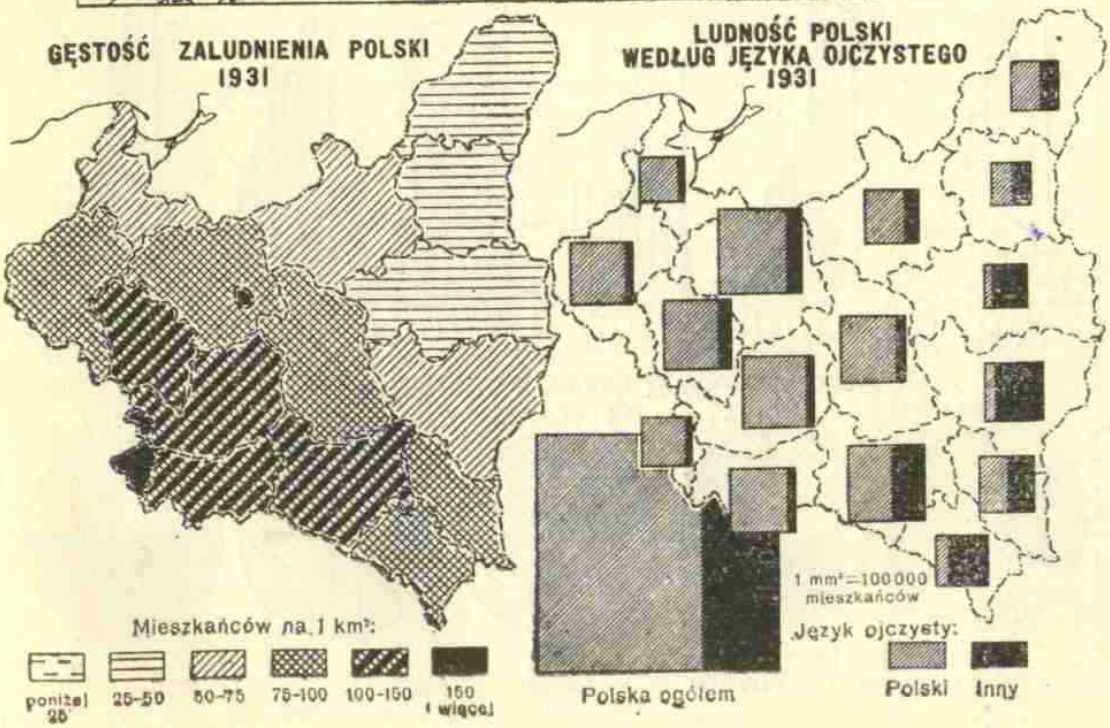
GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA POLSKI 1931
LUDNOŚĆ POLSKI WEDŁUG JĘZYKA OJCZYSTEGO 1931
1 mm² = 100 000 mieszkańców
Mieszkańców na 1 km²:
poniżej 25
25–50
50–75
75–100
100–150
150 i więcej
Polska ogółem
Język ojczysty:
Polski
Inny

40 do 90

LUDNOŚĆ W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH WEDŁUG WIELKOŚCI MIEJSCOWOŚCI

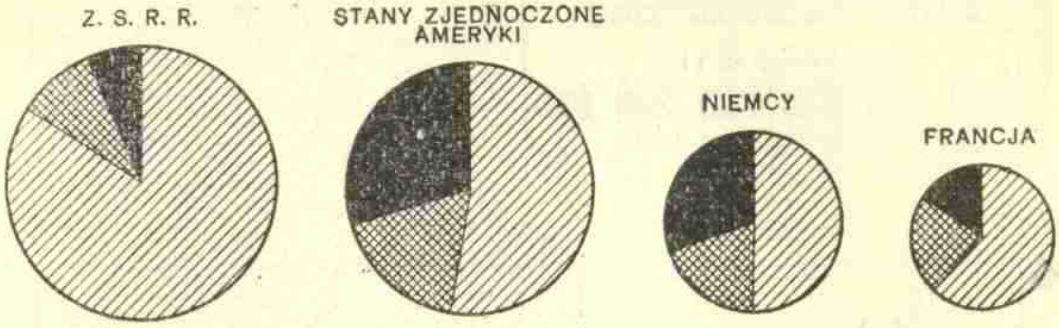

ROZWÓJ MIAST W POLSCE

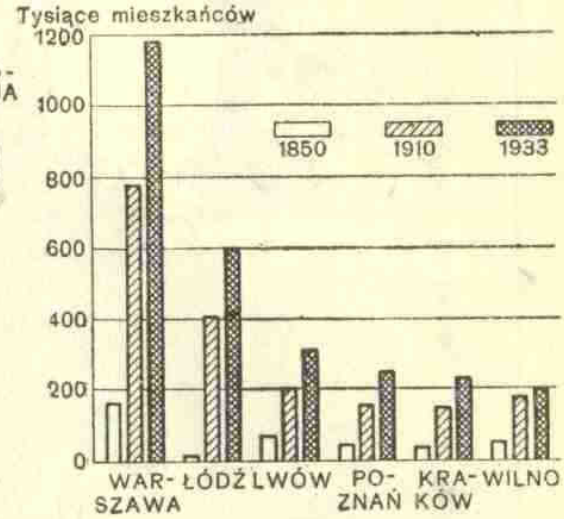

LUDNOŚĆ NIEKTÓRYCH PAŃSTW WEDŁUG WIEKU

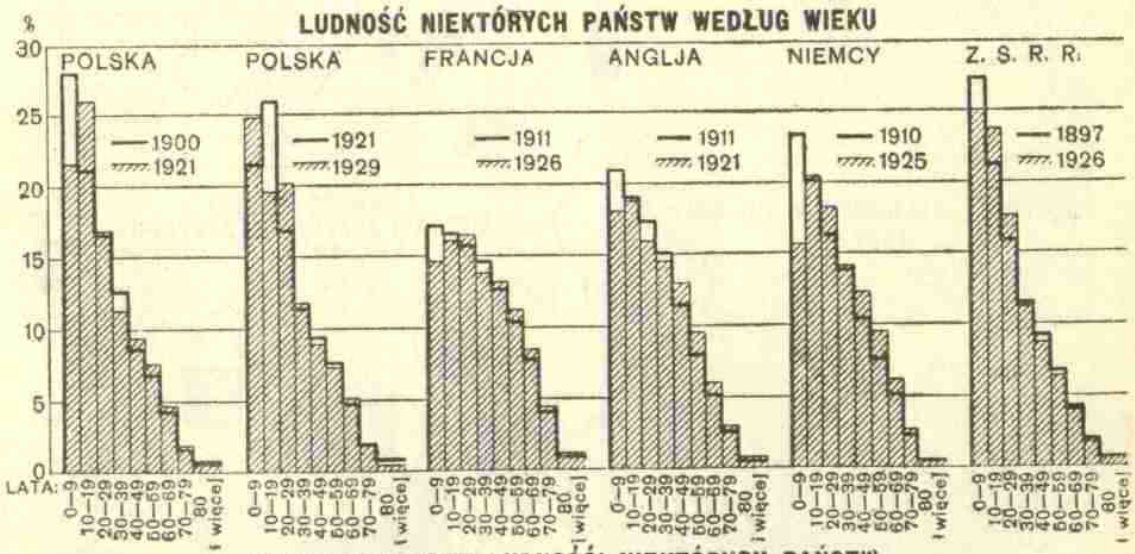

SKŁAD ZAWODOWY LUDNOŚCI NIEKTÓRYCH PAŃSTW

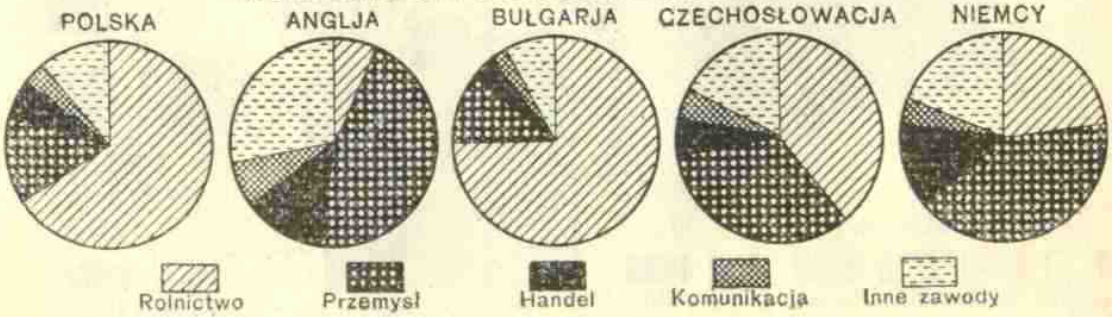

DZIAŁ III. RUCH LUDNOŚCI

TABL. 1. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI W POLSCE W LATACH 1919—1933

Lata Grupy województw	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
	w tysiącach				na 1000 mieszkańców			
Polska 1928	295	991	504	487	*9,6*	*32,3*	*16,4*	*15,9*
1929	299	994	519	475	*9,6*	*32,0*	*16,7*	*15,3*
1930	300	1 016	490	526	*9,5*	*32,3*	*15,6*	*16,7*
1931	273	966	495	471	*8,6*	*30,2*	*15,5*	*14,7*
1932	270	932	487	445	*8,3*	*28,7*	*15,0*	*13,7*
1933	274	869	466	403	*8,3*	*26,5*	*14,2*	*12,3*
Przec. rocznie								
1919—1923	309	911	610	301	*11,3*	*33,3*	*22,3*	*11,0*
1924—1928	263	995	515	480	*8,8*	*33,3*	*17,2*	*16,1*
1929—1933	283	955	491	464	*8,9*	*29,9*	*15,4*	*14,5*
	1929—1933							
Woj. centralne	117	389	199	190	*8,8*	*29,1*	*14,9*	*14,2*
„ wschodnie	50	184	83	101	*9,0*	*33,2*	*15,0*	*18,2*
„ zachodnie	38	124	63	61	*8,5*	*27,5*	*14,0*	*13,5*
„ południowe	78	258	146	112	*9,2*	*30,2*	*17,1*	*13,1*

TABL. 2. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1909—1912, 1931 i 1932

Państwa	Urodzenia żywe			Zgony			Przyrost naturalny		
	1909-1912	1931	1932	1909-1912	1931	1932	1909-1912	1931	1932
	na 1000 mieszkańców								
Bułgarja . .	41,0	29,3	31,3	22,9	16,8	16,1	18,1	12,5	15,2
Japonja . . .	33,9	32,2	32,9	20,8	19,0	17,7	13,1	13,2	15,2
Rumunja . .	41,5	33,3	35,9	25,1	20,8	21,7	16,4	12,5	14,2
Polska . .	37,4	30,2	28,7	21,0	15,5	15,0	16,4	14,7	13,7
Portugalja .	34,2	30,5	30,6	20,4	17,2	17,5	13,8	13,3	13,1
Holandja . .	28,4	22,2	22,0	13,5	9,7	9,0	14,9	12,5	13,0
Litwa	.	26,8	27,3	.	15,8	15,2	.	11,0	12,1
Hiszpanja . .	32,3	28,3	28,3	22,8	17,8	16,4	9,5	10,5	11,9
Włochy . . .	32,5	24,9	23,8	20,3	14,7	14,6	12,2	10,2	9,2
Gdańsk W. m.	32,4	20,6	19,9	19,8	11,9	11,4	12,6	8,7	8,5
Czechosłowacja	31,1	21,5	21,0	21,1	14,4	14,1	10,0	7,1	6,9
Norwegja . .	26,2	16,7	16,3	13,5	10,7	10,7	12,7	6,0	5,6
Węgry . . .	36,1	23,2	23,0	24,3	16,5	17,8	11,8	6,7	5,2
Szkocja . . .	26,3	19,0	18,6	15,4	13,3	13,5	10,9	5,7	5,1
Irlandja . .	23,2	19,3	18,9	16,8	14,5	14,4	6,4	4,8	4,5
Szwajcarja .	24,7	16,7	16,7	15,3	12,1	12,2	9,4	4,6	4,5
Belgja . . .	23,4	18,1	17,6	15,7	12,7	13,2	7,7	5,4	4,4
Niemcy . . .	29,5	16,0	15,1	16,6	11,2	10,8	12,9	4,8	4,3
Anglja *a* . .	24,7	15,8	15,3	14,0	12,3	12,0	10,7	3,5	3,3
Szwecja . . .	24,5	14,8	14,5	13,9	12,5	11,6	10,6	2,3	2,9
Francja . . .	19,4	17,4	17,3	18,7	16,3	15,8	0,7	1,1	1,5
Austrja . . .	23,1	15,8	15,2	17,8	13,9	13,9	5,3	1,	1,3

a Bez Szkocji i północnej Irlandji.

TABL. 3. WYCHODZTWO, POWRÓT WYCHODŹCÓW I REPATRJACJA W POLSCE W LATACH 1919—1933

Wyszczególnienie	1919—1925 *a*	1926—1930	1931	1932	1933
	w tysiącach osób				
Wychodztwo ogółem	**577,8**	**964,1**	**76,0**	**21,4**	**35,5**
Do krajów europejskich . . .	230,0	679,1	64,2	11,8	18,3
w tem: do Francji	217,9	285,1	28,4	8,1	11,4
do Niemiec	.	362,6	32,3	0,4	0,7
Do krajów pozaeuropejskich .	347,8	285,0	11,8	9,6	17,2
w tem: do Stanów Zjedn. Am.	215,5	42,7	1,4	1,4	1,3
do Kanady	.	103,7	1,3	1,1	1,1
do Ameryki Połudn. .	.	119,6	7,0	3,7	3,8
do Palestyny	.	12,3	1,5	2,9	10,3
Powrót wychodźców	.	**459,7**	**87,7**	**38,6**	**18,8**
Z krajów europejskich	.	426,5	80,5	32,7	14,9
w tem: z Francji	.	38,8	26,2	25,1	10,2
z Niemiec	.	320,2	45,7	1,5	0,7
Z krajów pozaeuropejskich . .	162,5	33,2	7,2	5,9	3,9
w tem: ze Stanów Zjedn. Am.	.	8,4	1,0	0,6	0,2
z Kanady	.	5,0	2,3	2,2	0,9
z Ameryki Połudn. .	.	7,7	2,5	2,3	2,2
z Palestyny	.	5,6	0,2	0,1	0,07
Repatrjacja *b*	**1 181,8**	—	—	—	—

a Dane dotyczące wychodztwa i powrotu wychodźców są niekompletne. *b* Powrót osób, które opuściły Polskę w związku z wypadkami wielkiej wojny.

TABL. 4. WYCHODZTWO Z NIEKTÓRYCH PAŃSTW W LATACH 1920—1932

Państwa	Kierunek wychodztwa	Przeciętna roczna 1920—1924	Przeciętna roczna 1925—1929	1930	1931	1932
		w tysiącach osób				
Polska . . .	zamorskie	59,6*a*	55,4	46,5	11,8	9,6
	kontynentalne	35,7*a*	110,0	171,9	64,2	11,8
Anglja	zamorskie	214,1	148,2	92,2	34,3	27,0
Austrja . . .	zamorskie	7,8	4,7	4,2	2,6	1,2
Belgja	zamorskie	3,5	3,1	2,6	1,3	1,3
Czechosłowacja	zamorskie	14,8	12,6	9,3	2,8	1,6
	kontynentalne *b*	17,8	11,7	17,7	7,1	3,8
Irlandja . . .	zamorskie	16,2	26,6	16,0	1,5	0,8
Jugosławja . .	zamorskie	10,3	17,1	11,4	3,4	2,5
Niemcy . . .	zamorskie	48,2	58,8	37,2	13,5	10,3
Portugalja . .	zamorskie	29,3	34,0	15,8	6,0	6,0
Rumunja . .	zamorskie	.	11,5	10,7	2,6	1,3
Włochy . . .	zamorskie	172,5	98,6	59,1	40,8	24,8
	kontynentalne	182,6	115,8	221,0	125,1	58,6

a Dane niekompletne. *b* Bez wychodztwa sezonowego.

TABL. 5. PASZPORTY ZAGRANICZNE NA WYJAZD Z POLSKI

Rodzaje paszportów	1930	1931	1932	1933
	w tysiącach			
Ogółem	**114,2**	**86,4**	**43,5**	**30,5**
Handlowe	14,2	11,4	6,3	4,3
W celach niezarobkowych	100,0	75,0	37,2	26,2
normalne	51,7	33,0	10,6	3,1
ulgowe i bezpłatne	48,3	42,0	26,6	23,1
Jednorazowe	105,5	79,2	39,2	28,6
Wielokrotne	8,7	7,2	4,3	1,9

TABL. 6. WIZY WYDANE CUDZOZIEMCOM NA WJAZD DO POLSKI W LATACH 1930—1933

Miejsce wydania wizy	Liczba wiz					Liczba osób		
	ogółem			pobytowych	przejazdowych	Ogółem	Pobyt	Przejazd
	1930	1931-1932*a*	1932-1933*a*	1932-1933*a*				
	w tysiącach							
Ogółem	**318,9**	**266,8**	**200,6**	**112,6**	**88,0**	**220,0**	**129,5**	**90,5**
Europa	306,5	249,9	191,1	106,4	84,7	210,5	123,3	87,2
w tem:								
Austrja	14,9	13,9	11,6	7,4	4,2	11,8	7,5	4,3
Czechosłowacja	17,3	18,4	11,8	9,2	2,6	14,2	11,7	2,5
W.m. Gdańsk	32,0	31,1	21,2	4,9	16,3	22,5	4,9	17,6
Niemcy	181,4	136,6	105,7	70,9	34,8	120,7	85,0	35,7
Rumunja	21,0	14,4	11,8	2,3	9,5	11,9	2,4	9,5
Z.S.R.R.	11,6	12,0	9,6	0,5	9,1	9,6	0,5	9,1
Kraje pozaeur.	12,4	16,9	9,5	6,2	3,3	9,5	6,2	3,3
w tem:								
Stany Zj. Am.	8,2	7,8	7,5	5,6	1,9	7,5	5,6	1,9

a Lata budżetowe. Brak danych za I kwartał 1931 r.

TABL. 7. RUCH CUDZOZIEMCÓW W 26 WIĘKSZYCH MIASTACH I UZDROWISKACH W POLSCE W LATACH 1932 i 1933

Miasta Przynależność państwowa	Liczba cudzoziemców				Łączny czas pobytu	
	Przyjazdy		Wyjazdy			
	1932	1933	1932	1933	1932	1933
	w tysiącach				w tys. dni	
Ogółem	**71,1**	**70,0**	**65,4**	**68,5**	**1 975**	**2 160**
w tem miasta: Warszawa	21,1	23,3	22,1	24,1	888	730
Łódź	5,1	5,0	5,0	4,6	.	149
Poznań	6,2	5,0	5,3	5,1	99	137
Bydgoszcz	3,8	3,3	3,4	3,1	114	98
Katowice	5,5	6,3	4,7	6,5	95	201
Kraków	7,7	7,4	6,9	7,1	130	158
Lwów	5,3	4,5	3,3	3,5	17	29
Przynależność państwowa:						
Austrja	8,3	8,3	7,4	8,0	128	178
Czechosłowacja	6,8	7,9	6,2	7,9	172	240
Francja	3,3	4,2	3,3	4,1	95	91
Niemcy	21,7	20,4	19,9	20,[illegible]	437	676
Stany Zjedn. Am.	6,0	4,2	5,6	4,1	122	125

TABL. 8. POLSKA TABLICA WYMIERALNOŚCI 1927 R.

Wiek	Liczba żyjących *a*	Prawdopodobieństwo zgonu w ciągu roku	Przeciętne dalsze trwanie życia	Wiek	Liczba żyjących *a*	Prawdopodobieństwo zgonu w ciągu roku	Przeciętne dalsze trwanie życia
0	10 000	0,1756	45,9	25	6 866	0,0063	40,0
1	8 244	0,0416	54,6	30	6 644	0,0069	36,2
2	7 901	0,0215	55,9	35	6 410	0,0076	32,5
3	7 731	0,0143	56,1	40	6 161	0,0084	28,7
4	7 620	0,0097	55,9	45	5 828	0,0102	24,9
				50	5 490	0,0133	21,2
5	7 546	0,0077	55,5	55	5 157	0,0184	17,6
10	7 343	0,0033	52,0	60	4 630	0,0261	14,4
15	7 228	0,0038	47,7	65	3 951	0,0395	11,4
20	7 068	0,0053	43,8	70	3 102	0,0595	8,8

a Liczba osób dożywających wieku wskazanego z lewej strony z każdych 10 000 urodzonych.

TABL. 9. PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	Okres	W wieku lat				
		0	15	30	50	60
Około 1870—1880 r.						
Galicja i Bukowina . .	1870-80	27,8	37,4	27,2	14,8	10,0
Austrja	1870-80	32,4	41,2	31,0	18,1	12,3
Niemcy	1870-80	37,0	43,3	32,3	18,7	12,4
Francja	1877-81	42,1	45,0	34,7	20,7	14,1
Anglja *a*	1871-80	43,0	44,5	33,3	19,8	13,7
Szwecja	1871-80	47,0	47,7	36,3	21,7	14,8
Bezpośrednio przed wojną światową						
Rosja europejska . . .	1896-97	32,3	44,9	34,0	20,1	14,2
Austrja	1906-10	41,7	45,2	34,2	19,6	13,1
Niemcy	1910-11	49,1	48,6	36,3	20,6	13,7
Francja	1908-13	50,4	47,1	35,7	20,9	14,2
Anglja *a*	1910-12	53,4	50,0	37,2	21,4	14,7
Szwecja	1911-15	57,9	51,0	39,6	24,0	16,6
Po wojnie światowej						
Z.S.R.R. (część europ.)	1926-27	44,4	49,5	37,8	22,8	16,1
Polska	1927	45,9	47,7	36,2	21,2	14,4
w tem woj. zachodnie	1927	51,8	51,1	39,2	23,4	16,1
Francja	1920-23	54,1	48,6	37,1	21,7	14,8
Niemcy	1924-26	57,4	51,8	39,2	22,5	15,1
Anglja *a*	1920-22	57,6	51,6	38,9	22,6	15,3
Szwecja	1921-25	61,8	53,2	41,2	24,7	17,1

a Bez Szkocji i północnej Irlandji.

Uwaga. Kraje w każdej grupie uszeregowano według rosnącego trwania życia w wieku 0.

TABL. 10. PŁODNOŚĆ W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Wiek	Przeciętna roczna liczba urodzeń na 100 kobiet w wymienionym wieku								
	Ukraina	Bułgarja	Polska		Francja		Szwecja		Saksonja
	1926-1927	1926-1927	1927-1928	1900-1901 *a*	1925-1927	1896-1900	1930-1931	1871-1880	1924-1926
15—49	**15,6**	**13,8**	**10,9**	14,2	**6,9**	8,6	**5,7**	11,8	**5,6**
15—19	4,1	3,6	1,9	3,4	2,7	2,6	1,8	0,9	1,9
20—24	23,7	22,5	13,9	20,8	13,0	12,9	8,0	10,1	9,8
25—29	25,8	24,3	21,8	31,5	13,4	16,8	9,9	19,6	11,0
30—34	22,8	18,9	19,6	30,8	9,9	12,9	8,6	22,4	7,7
35—39	15,8	13,1	15,4	22,6	5,6	8,6	6,2	19,2	4,5
40—44	8,3	6,4	6,8	12,1	2,1	3,4	2,9	11,6	1,7
45—49	2,5	3,1	1,3	3,3	0,2	0,5	0,4	1,7	0,1

a Była Galicja (województwa południowe).

WYCHODZTWO Z POLSKI I POWRÓT WYCHODŹCÓW

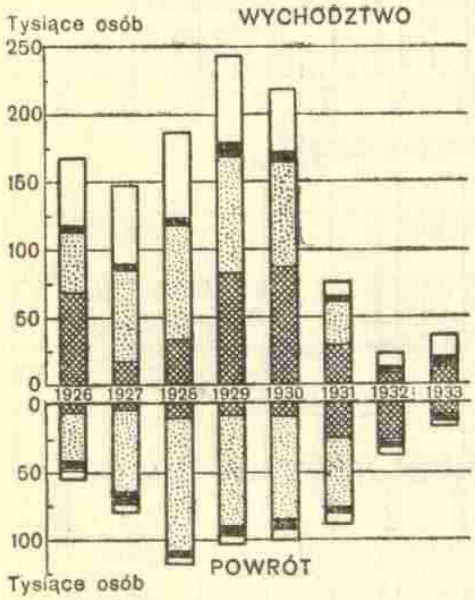

WYCHODZTWO ZAOCEANICZNE Z KRAJÓW EUROPEJSKICH

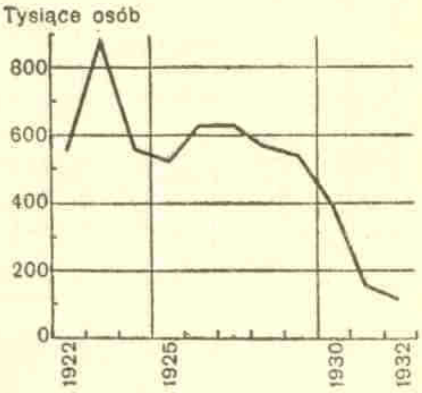

LICZBY DOŻYWAJĄCYCH Z POŚRÓD 1000 JEDNOCZEŚNIE URODZONYCH

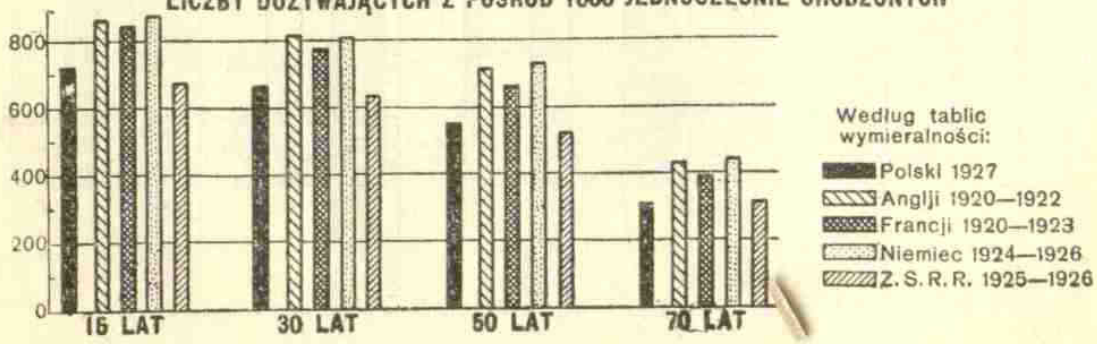

URODZENIA I ZGONY W LATACH 1895–1933

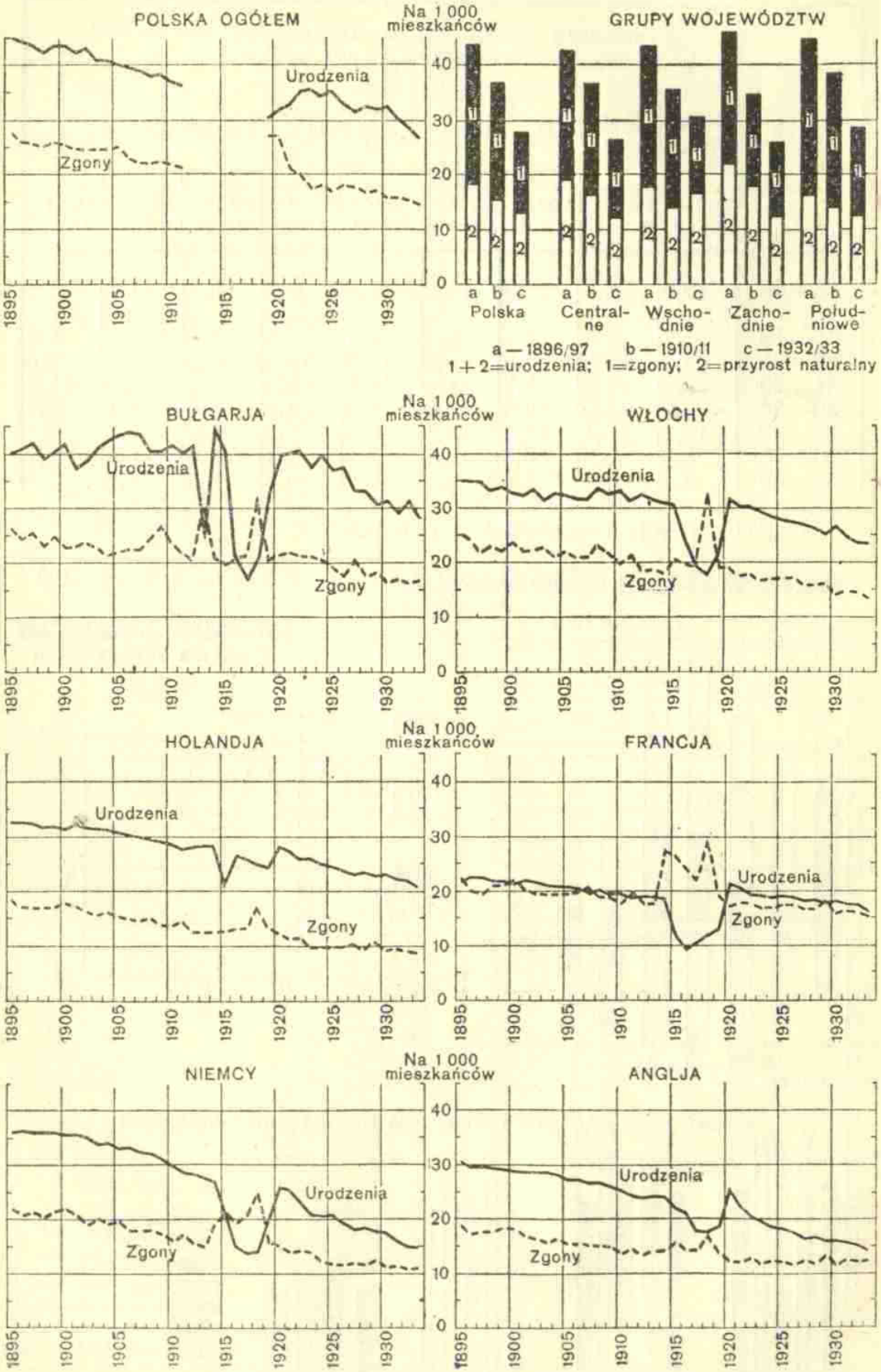

DZIAŁ IV. WŁASNOŚĆ NIERUCHOMA

TABL. 1. GOSPODARSTWA WIEJSKIE W POLSCE WEDŁUG WIELKOŚCI I UŻYTKÓW NA PODSTAWIE SPISU 1921 R.

Wyszczególnienie	Ogółem	Gospodarstwa, których powierzchnia ogólna wynosiła					
		do 2	2-5	5-20	20-50	50-100	powyżej 100
		hektarów					
Liczba gospodarstw w tysiącach							
Polska	**3 262**	**1 109**	**1 002**	**1 045**	**76**	**11**	**19**
Woj. centralne . . .	1 224	271	364	550	29	3	7
„ wschodnie . . .	585	80	210	268	20	3	4
„ zachodnie . . .	279	123	41	85	22	4	4
„ południowe . .	1 174	635	387	142	5	1	4
Liczba gospodarstw w odsetkach							
Polska	**100,0**	**34,0**	**30,7**	**32,0**	**2,3**	**0,4**	**0,6**
Woj. centralne . . .	100,0	22,1	29,7	44,9	2,5	0,2	0,6
„ wschodnie . . .	100,0	13,7	35,9	45,8	3,4	0.5	0,7
„ zachodnie . . .	100,0	44,1	14,7	30,5	7,9	1,4	1,4
„ południowe . .	100,0	54,1	33,0	12,1	0,4	0,1	0,3
Powierzchnia gruntów według rodzaju użytkowania w odsetkach							
Ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Grunty orne	47,6	72,6	67,1	62,0	57,7	56,7	28,6
Łąki	10,2	8,1	12,3	12,6	11,6	10,8	8,0
Pastwiska	5,5	2,5	5,3	7,4	9,2	8,7	3,6
Sady i ogrody . . .	1,3	6,0	2,4	1,6	1,3	1,3	0,5
Lasy	24,8	1,3	3,0	4,5	7,0	9,8	49,8
Wody i torfowiska .	1,0	0,1	0,2	0,5	1,1	1,8	1,6
Pod zabudowaniami .	2,3	7,6	4,3	3,0	2,1	1,7	0,9
Nieużytki	7,3	1,8	5,4	8,4	10,0	9,2	7,0

U w a g a. Spis nie objął Górnego Śląska i części woj wileńskiego. Ostatnie dane o użytkowaniu gruntów obacz str. 24 i 28.

TABL. 2. GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG WIELKOŚCI W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH

Państwa	Ogółem	Gospodarstwa, których powierzchnia wynosi				
		do 5	5—10	10-20	20—100	powyżej 100
		hektarów				
Liczba gospodarstw w odsetkach ogólnej liczby gospodarstw						
Polska (1921) *a*	100,0	64,7	22,5	9,5	2,7	0,6
Polska (1921) *b*	100,0	71,6	26,1		1,8	0,5
Czechosłowacja (1927) *b*	100,0	72,7	14,3	12,7		0,3
Finlandja (1929) *c*	100,0	54,6	21,8	23,3		0,3
Holandja (1930) *a*	100,0	66,8	14,9	11,1	7,1	0,1
Niemcy (1925) *b*	100,0	77,0	18,7		3,9	0,4
Stany Zjedn. Am. (1925) *a*	100,0		37,9		62,1	
Szwecja (1927) *c*	100,0	70,5	14,7	9,3	5,1	0,4
Powierzchnia gospodarstw w odsetkach ogólnej powierzchni						
Polska (1921) *a*	100,0	14,9	17,0	13,8	9,5	44,8
Polska (1921) *b*	100,0	24,9	37,6		10,3	27,2
Czechosłowacja (1927) *b*	100,0	23,4	18,3	44,8		13,5
Finlandja (1929) *c*	100,0	14,3	19,2	60,3		6,2
Holandja (1930) *a*	100,0	14,7	18,0	26,4	39,4	1,5
Niemcy (1925) *b*	100,0	17,6	35,8		26,4	20,2
Stany Zjedn. Am. (1925) *a*	100,0		6,1		93,9	
Szwecja (1927) *c*	100,0	15,5	19,0	22,9	32,0	10,6

a, b, c Klasyfikacja według: *a* powierzchni ogólnej, *b* ziemi użytkowanej rolniczo, *c* gruntów ornych.

Źródło: *Annuaire Internationale de Statistique Agricole 1931—32.*

TABL. 3. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W POLSCE WEDŁUG RODZAJÓW WŁASNOŚCI W 1931 R.

Wyszczególnienie	Powierzchnia ogółem	Grunty orne	Łąki	Pastwiska	Sady i ogrody	Lasy	Inne grunty i nieużytki
w odsetkach powierzchni ogólnej danego rodzaju własności							
Ogółem	**100,0**	**49,0**	**10,0**	**7,0**	**1,5**	**22,0**	**10,5**
Własność prywatna mniejsza *a*	100,0	68,4	12,4	6,6	2,1	4,8	5,7
Własność prywatna większa *b*	100,0	32,9	8,5	5,2	0,7	42,6	10,1
Inne grunty	100,0	7,2	4,2	11,4	0,3	49,5	27,4
w odsetkach całkowitej powierzchni każdego użytku							
Ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Własność prywatna mniejsza *a*	57,6	80,3	71,4	54,0	83,5	12,5	31,6
Własność prywatna większa *b*	25,8	17,3	21,7	19,1	13,0	50,1	24,9
Inne grunty	16,6	2,4	6,9	26,9	3,5	37,4	43,5

a Gospodarstwa poniżej 50 *ha*. *b* Gospodarstwa 50 *ha* i więcej.

TABL. 4. REFORMA ROLNA W POLSCE W LATACH 1919—1933 *a*

Wyszczególnienie	1919-1933	1931	1932	1933
	w tysiącach			
Prace parcelacyjne				
Liczba utworzonych kolonij i parceli ogółem	584,7	36,5	28,3	27,1
Kolonje samodzielne	123,9	4,8	3,6	3,9
Parcele dodatkowe *b*	401,4	26,8	20,2	18,9
Inne kolonje oraz wyłączenia *c*	59,4	4,9	4,5	4,3
Obszar rozdysponowany ogółem *ha*	2187,9	105,3	69,8	80,3
Kolonje samodzielne	1185,7	45,7	30,0	37,5
Parcele dodatkowe *b*	829,8	51,8	33,8	35,0
Inne kolonje oraz wyłączenia *c*	172,4	7,8	6,0	7,8
Liczba pracowników rolnych i oficjalistów, którzy otrzymali działki	16,9	0,8	0,3	0,3
Prace regulacyjne				
Scalenia				
Liczba gospodarstw scalonych	442,7	75,8	60,7	63,9
Obszar scalony *ha*	3257,7	558,2	403,1	402,6
Likwidacja serwitutów				
Liczba gospodarstw	244,2	34,0	28,8	13,9
Obszar otrzymany za serwituty *ha*	594,5	57,3	42,2	19,8
Uwłaszczenie drobnych dzierżawców				
Liczba uwłaszczonych	4,9	1,2	0,5	0,4
Na obszarze *ha*	37,4	7,8	3,8	3,3

a Dane tymczasowe. *b* Uzupełnienie istniejących jednostek gospodarczych. *c* Parcele robotnicze, urzędnicze, letniskowe, kolonje specjalne; wyłączenia na rzecz różnych instytucyj oraz na cele ogólne.

TABL 5. KOSZTY PRODUKCJI I DOCHODY MNIEJSZYCH GOSPODARSTW ROLNYCH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W 1929/30 R.

Państwa	Liczba gospodarstw wziętych do obliczeń	Przeciętny obszar w *ha*	Koszty produkcji *a*	Dochód brutto	Dochód netto	Dochód netto w % kapit. czyn.	Koszty pracy ręcznej w złotych na *ha*
			w złotych na *ha*				
Polska	793	13,6	395	499	104	2,7	205
Anglja	141	28,3	998	1 058	60	1,6	292
Austrja	896	28,7	485	559	74	2,5	287
Czechosłowacja	202	17,5	.	.	141	2,8	466
Danja	618	23,2	1 542	1 846	304	5,5	581
Estonja	260	38,7	261	280	19	1,9	162
Finlandja	524	21,8	489	547	58	2,6	282
Holandja	431	15,9	1 343	1 629	286	3,9	533
Łotwa	102	40,6	250	291	41	4,0	144
Niemcy	2 222	33,8	1 039	1 104	65	.	478
Szwajcarja	501	15,2	1 802	2 241	439	4,0	893
Węgry	34	14,7	498	562	64	1,4	301

a Bez oprocentowania kapitału czynnego.

Źródło: *Revue Internationale d'Agriculture* 1932, Nr. 9.

TABL. 6. KAPITAŁ, KOSZTY PRODUKCJI I DOCHODY MNIEJSZYCH GOSPODARSTW ROLNYCH W POLSCE W LATACH 1927/28—1931/32*a*

Lata rachunkowe *b* / Wielkość grup gospodarstw	Liczba gospod. wziętych do obliczeń	Kapitał czynny: Ogółem	w tem: gruntowy	w tem: budowlany	Kapitał bierny (długi)	Koszty produkcji *c*	Dochód: brutto	Dochód: netto
		w złotych na hektar						
1927/28	804	3 423	2 040	730	211	400	610	210
1928/29	855	3 875	2 317	852	283	436	585	149
1929/30	793	3 911	2 321	909	342	395	499	104
1930/31	739	3 713	2 148	930	364	352	379	27
1931/32	437	3 166	1 833	840	384	286	297	11
Przeciętnie w latach 1929/30—1931/32								
2—50 *ha*	657	3 597	2 101	893	363	345	392	47
2— 3 ,,	17	5 798	2 735	2 241	539	703	755	52
3— 5 ,,	76	4 888	2 881	1 258	332	500	538	38
5—10 ,,	205	3 953	2 428	905	393	368	425	57
10—15 ,,	151	3 462	2 032	842	346	312	365	53
15—30 ,,	168	2 737	1 520	695	349	263	298	35
30—50 ,,	40	2 534	1 383	612	319	241	281	40

a Gospodarstwa od 2-50 *ha* powierzchni ogólnej. *b* Od 1. VII do 30. VI następnego roku. *c* Bez oprocentowania kapitału czynnego.
Źródło: Dane Wydz. Ekonomiki Rolnej Drobnych Gospodarstw w Państw. Instytucie Naukowym Gospod. Wiejskiego w Puławach.

TABL. 7. KUPNO - SPRZEDAŻ GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH W POLSCE W LATACH 1928 i 1932

Grupy województw	Liczba sprzedaży: Ogółem w tysiącach	w odsetkach według wielkości sprzedanego gruntu: do 0,5	0,5-2	2-5	5-20	20-100	powyżej 100	Obszar gruntów sprzedanych w tys. *ha*
		hektarów						
Polska 1928 . .	**134,7**	**38,0**	**36,8**	**14,3**	**9,8**	**0,9**	**0,2**	**420,9**
Woj. centralne	52,5	13,9	43,4	25,5	16,3	0,7	0,2	183,5
,, wschodnie	9,6	3,6	37,0	28,1	26,1	4,6	0,6	117,1
,, zachodnie	5,7	22,3	32,5	15,3	23,3	5,5	1,1	52,0
,, połudn. .	66,9	63,2	31,9	3,5	1,2	0,1	0,1	68,3
Polska 1932 . .	**98,4**	**43,4**	**37,1**	**12,4**	**6,4**	**0,6**	**0,1**	**213,2**
Woj. centralne	31,8	15,2	44,7	26,4	13,0	0,6	0,1	95,3
,, wschodnie	3,0	8,0	36,1	29,3	22,0	4,0	0,6	18,7
,, zachodnie	5,5	24,9	36,8	16,6	17,7	3,5	0,5	33,3
,, połudn. .	58,1	62,4	33,1	3,4	1,0	0,1	0,0	65,9

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W POLSCE

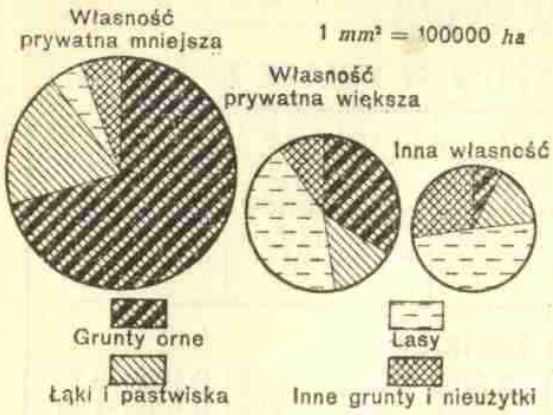

DOCHÓD MNIEJSZYCH GOSPODARSTW ROLNYCH W POLSCE

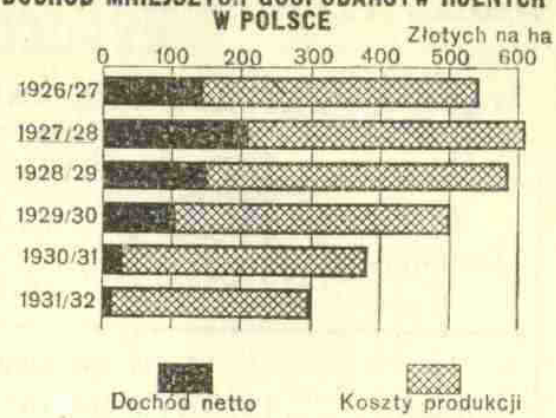

DZIAŁALNOŚĆ PARCELACYJNA I SCALENIOWA W POLSCE 1919–1933

PARCELACJA W POLSCE 1919–1933

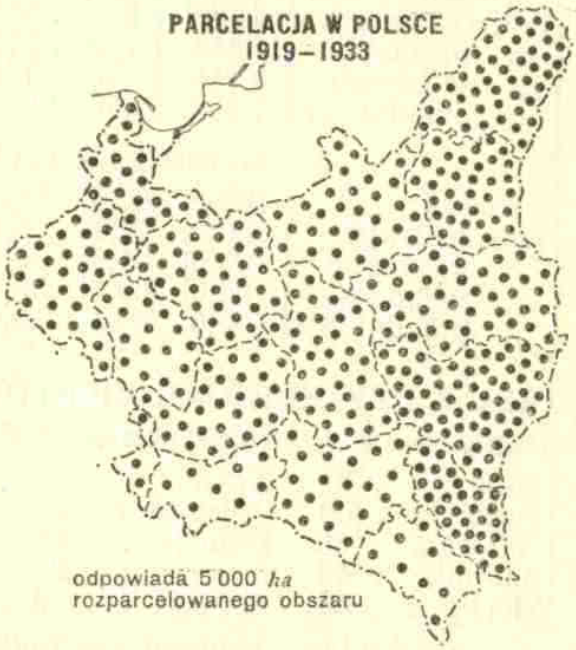

KUPNO-SPRZEDAŻ GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH W POLSCE

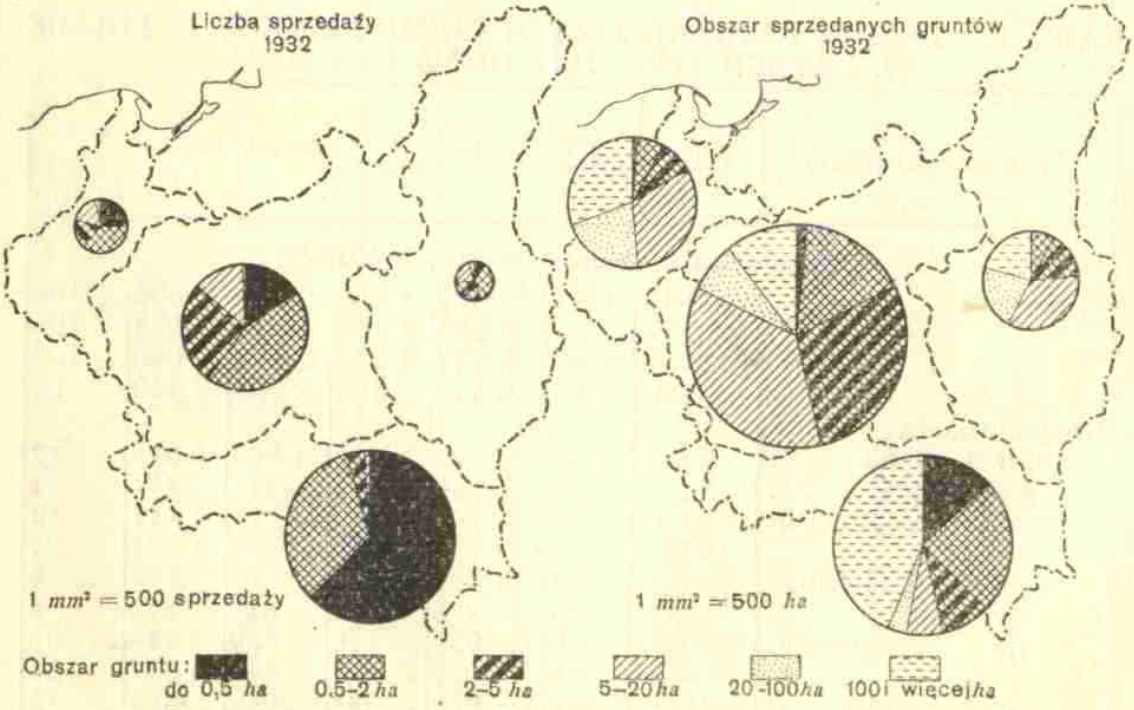

DZIAŁ V. ROLNICTWO, LEŚNICTWO, HODOWLA, RYBOŁÓWSTWO

TABL. 1. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W POLSCE W 1931 R.

Grupy województw	Powierzchnia ogółem	Ziemia użytkowana rolniczo					Lasy	Inne grunty i nieużytki
		Razem	Grunty orne	Łąki	Pastwiska	Sady i ogrody		
	w tysiącach hektarów							
Polska . . .	**37897**	**25589**	**18557**	**3 804**	**2 676**	**552**	**8 322**	**3 986**
Woj. centralne .	13 480	9 605	7 566	1 050	837	152	2 572	1 303
„ wschodnie	11 843	7 259	4 276	1 737	1 038	208	2 754	1 830
„ zachodnie	4 716	3 269	2 738	335	144	52	1 046	401
„ południowe	7 858	5 456	3 977	682	657	140	1 950	452
	w odsetkach ogólnej powierzchni							
Polska . . .	**100,0**	**67,5**	**49,0**	**10,0**	**7,0**	**1,5**	**22,0**	**10,5**
Woj. centralne .	100,0	71,2	56,1	7,8	6,2	1,1	19,1	9,7
„ wschodnie	100,0	61,3	36,1	14,7	8,8	1,7	23,2	15,5
„ zachodnie	100,0	69,3	58,1	7,1	3,0	1,1	22,2	8,5
„ południowe	100,0	69,4	50,6	8,7	8,3	1,8	24,8	5,8

TABL. 2. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH

Grunty orne w % ogólnej powierzchni				Lasy w % ogólnej powierzchni			
Danja . . .	61	Niemcy . .	44	Szwecja . .	53	Polska	22
Węgry . .	60	Czechosłow.	42	Austrja . .	37	Francja . .	19
Polska .	49	Francja . .	41	Czechosłow.	33	Włochy . .	16
Rumunja .	46	Austrja . .	23	Niemcy . .	27	Węgry . .	12
Włochy . .	44	Szwecja . .	9	Rumunja .	25	Holandja .	7

Źródło: *Annuaire International de Statistique Agricole.*

TABL. 3. ZASIEWY WAŻNIEJSZYCH ZIEMIOPŁODÓW W POLSCE W LATACH 1909—1913 ORAZ 1924—1933

Wyszczególnienie	Lata	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Ziemniaki	Buraki cukrowe
	Powierzchnia zasiana w tys. hektarów						
Polska	1909-13	1 353	5 087	1 265	2 749	2 404	168
	1924-28	1 307	5 552	1 118	1 978	2 423	195
	1929-33	1 662	5 777	1 228	2 195	2 696	158
	1933	1 694	5 775	1 166	2 204	2 740	99
Gospodarstwa:							
poniżej 50 *ha* . . .	„	1 328	5 027	973	1 889	2 376	17
50 *ha* i więcej . . .	„	366	748	193	315	364	82
Województwa centralne	1929-33	588	2 727	419	811	1 147	52
	1933	598	2 758	406	822	1 174	32
„ wschodnie	1929-33	273	1 263	297	519	508	8
	1933	299	1 225	276	531	511	3
„ zachodnie	1929-33	204	958	180	239	446	83
	1933	198	959	172	226	438	55
„ południowe	1929-33	597	829	332	626	595	15
	1933	599	833	312	625	617	9

TABL. 4. ZBIORY WAŻNIEJSZYCH ZIEMIOPŁODÓW W POLSCE W LATACH 1909—1913 ORAZ 1924—1933

Grupy województw	Lata	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Ziemniaki	Buraki cukrowe
Ogólne roczne zbiory w miljonach kwintali							
Polska	1909-13	16,8	57,1	14,9	28,1	247,9	41,1
	1924-28	14,9	55,4	12,5	20,4	246,3	39,0
	1929-33	19,6	65,7	14,9	25,4	303,9	33,4
	1927	16,6	58,9	12,8	21,4	267,7	36,2
	1928	16,1	61,1	15,3	25,0	276,6	49,0
	1929	17,9	70,1	16,6	29,5	317,5	49,7
	1930	22,4	69,6	14,6	23,5	309,0	47,2
	1931	22,6	57,0	14,8	23,1	309,9	27,6
	1932	13,5*a*	61,1	14,0	23,9	299,7	23,8
	1933	21,7	70,7	14,4	26,8	283,3	18,5
Gospodarstwa:							
poniżej 50 *ha* . .	,,	15,9	59,6	11,2	22,2	238,1	2,7
50 *ha* i więcej . .	,,	5,8	11,1	3,2	4,6	45,2	15,8
Woj. centralne .	1909-13	6,1	23,5	5,8	11,2	102,6	14,0
	1929-33	7,5	32,8	5,4	10,7	140,6	10,5
	1933	8,3	36,0	5 5	11,7	139,6	5,6
,, wschodnie .	1909-13	1,8	9,8	2,1	4,6	23,3	1,2
	1929-33	2,8	11,0	3,0	4,7	45,8	1,1
	1933	3,3	11,2	2,7	4,8	40,0	0,4
,, zachodnie .	1909-13	2,6	15,9	3,2	4,9	64,4	24,7
	1929-33	3,7	13,7	3,2	3,9	59,1	19,0
	1933	3,9	14,5	3,1	3,8	53,7	11,0
,, południowe	1909-13	6,3	7,9	3,8	7,4	57,6	1,2
	1929-33	5,6	8,2	3,3	6,1	58,4	2,8
	1933	6,2	9,0	3,1	6,5	50,0	1,5
Wydajność z *ha* w kwintalach							
Polska	1909-13	12,4	11,2	11,8	10,2	103	245
	1924-28	11,4	10,0	11,2	10,3	102	200
	1929-33	11,8	11,4	12,1	11,6	113	212
	1927	12,2	10,2	11,4	10,8	110	179
	1928	12,5	11,4	13,2	12,3	110	209
	1929	12,6	12,1	13,2	13,5	120	208
	1930	13,6	11,8	11,9	10,7	116	255
	1931	12,5	9,9	11,6	10,6	114	186
	1932	7,8*a*	10,8	11,6	10,8	110	205
	1933	12,8	12,2	12,3	12,2	103	187
Gospodarstwa:							
poniżej 50 *ha* . .	,,	12,0	11,9	11,5	11,8	100	161
50 *ha* i więcej . .	,,	15,9	14,8	16,2	14,7	124	193
Woj. centralne .	1909-13	12,3	10,5	11,6	9,5	95	196
	1929-33	12,7	12,0	13,0	13,2	123	201
	1933	13,9	13,1	13,5	14,2	119	175
,, wschodnie .	1909-13	9,5	8,1	8,2	7,8	68	155
	1929-33	10,1	8,7	10,0	9,0	90	149
	1933	11,0	9,2	9,7	9,0	78	116
,, zachodnie .	1909-13	19,9	16,9	19,2	17,8	142	300
	1929-33	18,3	14,3	17,8	16,2	133	230
	1933	19,8	15,1	18,2	16,9	122	202
,, południowe	1909-13	11,7	11,3	11,2	10,6	110	200
	1929-33	9,5	9,9	9,9	9,8	98	184
	1933	10,4	10,8	9,8	10,5	81	168

a Zmniejszenie z powodu wystąpienia rdzy.

TABL. 5. ZASIEWY I ZBIORY GRYKI, GROCHU, LNU I KONOPI W POLSCE W LATACH 1929—1933

Ziemiopłody		Powierzchnia zasiana w tys. hektarów			Ogólne roczne zbiory w tys. *q*		Wydajność z *ha* w kwintalach	
		1929-1933	1933 Ogółem	1933 w tem gospod. poniż. 50 *ha*	1929-1933	1933	1929-1933	1933
Gryka		320,1	317,9	297,3	2121,1	1676,4	6,6	5,3
Groch		190,9	173,4	130,2	1850,7	1758,4	9,7	10,1
Len	nasienie	105,7	95,1	91,2	551,9	450,6	5,2	4,7
	włókno				396,3	266,2	3,7	2,8
Konopie	nasienie	32,1	32,0	31,6	195,8	156,8	6,1	4,9
	włókno				156,5	104,3	4,9	3,3

TABL. 6. WARTOŚĆ PRODUKCJI PIĘCIU WAŻNIEJSZYCH ZIEMIOPŁODÓW W POLSCE W LATACH 1931 i 1932

Grupy województw	1931	1932	1931	1932	1931	1932*a*	1931	1932	1931	1932
	żyto		ziemniaki		pszenica		owies		jęczmień	
Wartość produkcji w miljonach złotych										
Polska	1 287	981	1 195	875	544	363	471	315	288	196
Wartość produkcji w odsetkach przypadająca na grupy województw										
Polska	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Woj. centralne	50,4	49,3	44,3	44,3	39,4	39,0	42,9	43,2	36,1	37,4
,, wschodn.	15,1	16,1	16,3	16,7	13,4	13,1	15,6	16,7	19,4	18,9
,, zachodn.	21,8	21,5	19,1	18,2	18,2	24,1	16,0	15,8	22,2	22,8
,, południ.	12,7	13,1	20,3	20,8	29,0	23,8	25,5	24,3	22,3	20,9
Wartość produkcji w złotych przypadająca na 1 *ha* powierzchni każdego ziemiopłodu										
Polska	223	174	440	322	299	211	217	142	226	162
Woj. centralne	238	179	457	333	330	230	255	165	243	176
,, wschodn.	150	130	374	290	249	159	142	98	182	129
,, zachodn.	301	224	513	360	405	436	315	211	341	244
,, południ.	200	162	408	301	250	142	193	123	183	128

a Zmniejszenie z powodu wystąpienia rdzy.

TABL. 7. WARTOŚĆ PRODUKCJI POLOWEJ I ŁĄKOWEJ W POLSCE W LATACH 1928, 1931 i 1932

Wyszczególnienie	1928	1931	1932	Wyszczególnienie	1928	1931	1932
	w miljonach zł.				w miljonach zł.		
Ogółem *a*	10 445	6 198	4 300				
w tem:				groch	86	42	33
żyto	2 007	1 287	981	gryka	69	49	31
ziemniaki	1 998	1 195	875	proso	34	31	18
pszenica	723	544	363	len nasienie	42	17	13
owies	791	471	315	rzepak	14	13	8
jęczmień	472	288	196	tytoń	10	8	8
buraki cukrowe	329	156	118	konopie nasienie	11	7	4

a Bez drobnych upraw, szeregu strączkowych i kilku innych ziemiopłodów.

TABL. 8. ZBIORY ŚWIATOWE NIEKTÓRYCH ZIEMIOPŁODÓW
Przeciętnie rocznie w latach 1928—1932

Państwa	W miljon. q
Pszenica	
Zbiór światowy	1262
w tem:	
Stany Zj.Am.	230
Z.S.R.R.	220a
Kanada	112
Indje Bryt.	92
Francja	79
Włochy	66
Argentyna	65
Australja	49
Niemcy	41
Hiszpanja	40
Rumunja	29
Jugosławja	24
Węgry	22
Polska	19
Bułgarja	14
Czechosłowacja	14
Anglja	12
Żyto	
Zbiór światowy	459
w tem:	
Z.S.R.R.	213a
Niemcy	79
Polska	64
Czechosłowacja	18
Stany Zj.Am.	10
Francja	8
Węgry	7
Hiszpanja	6
Belgja	6
Austrja	5
Litwa	5
Jęczmień	
Zbiór światowy	406
w tem:	
Z.S.R.R.	62a
Stany Zj.Am.	62
Niemcy	31
Indje Bryt.	24
Kanada	23
Hiszpanja	22
Rumunja	19
Polska	15
Czechosłowacja	13
Francja	11
Danja	11
Anglja	10
Węgry	6
Jugosławja	4
Owies	
Zbiór światowy	672
w tem:	
Stany Zj.Am.	176
Z.S.R.R.	150a
Niemcy	66
Kanada	58
Francja	48
Polska	25
Anglja	24
Czechosłowacja	14
Szwecja	12
Danja	10
Rumunja	10
Ziemniaki	
Zbiór światowy	1 992
w tem	
Z.S.R.R.	464b
Niemcy	439
Polska	303
Francja	148
Stany Zj.Am.	99
Czechosłowacja	95
Anglja	52
Hiszpanja	45
Belgja	37
Holandja	35
Irlandja	26
Buraki cukrowe	
Zbiór światowy	632
w tem:	
Niemcy	112
Z.S.R.R.	106c
Stany Zj.Am.	74
Francja	72
Czechosłowacja	56
Polska	40
Włochy	27
Anglja	21
Hiszpanja	21
Holandja	18
Belgja	17
Len nasienie	
Zbiór światowy	35,8
w tem:	
Argentyna	17,7
Z.S.R.R.	6,6b
Stany Zj.Am.	4,1
Indje Bryt.	3,7
Kanada	0,8
Polska	0,6
Litwa	0,3
Francja	0,2
Czechosłowacja	0,1
Rumunja	0,1
Włochy	0,1
Len włókno	
Zbiór światowy	6,0
w tem:	
Z.S.R.R.	4,3
Polska	0,4
Litwa	0,3
Francja	0,2
Łotwa	0,2
Belgja	0,1
Czechosłowacja	0,1
Jugosławja	0,1
Konopie nasienie	
Zbiór światowy	5,0
w tem:	
Z.S.R.R.	4,5b
Polska	0,2
Rumunja	0,1
Czechosłowacja	0,0
Węgry	0,0
Konopie włókno	
Zbiór światowy	5,0
w tem:	
Z.S.R.R.	3,1b
Włochy	0,8
Jugosławja	0,2
Polska	0,2
Rumunja	0,2
Czechosłowacja	0,1
Hiszpanja	0,1
Węgry	0,1

a Przeciętna czteroletnia bez r. 1931. *b* Przeciętna 1928—1930. *c* Przeciętna 1928—1931.

TABL. 9. WYDAJNOŚĆ Z *ha* W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH
Przeciętnie rocznie w latach 1928—1932

Państwa	q
Pszenica	
Holandja	29,5
Danja	29,4
Irlandja	26,4
Belgja	25,3
Anglja	21,9
Szwecja	21,5
Niemcy	21,2
Czechosłowacja	16,9
Francja	14,7
Włochy	13,7
Węgry	13,4
Polska	11,8
Bułgarja	11,6
Jugosławja	11,5
Kanada	10,9
Stany Zj. Am.	9,7
Rumunja	9,4
Hiszpanja	9,1
Argentyna	8,7
Australja	7,7
Z.S.R.R.	7,1*a*
Indje Bryt.	7,0
Żyto	
Belgja	24,0
Holandja	21,4
Szwajcarja	20,2
Irlandja	19,6
Norwegja	17,9
Czechosłowacja	17,3
Niemcy	17,2
Szwecja	17,0
Anglja	17,0*a*
Węgry	11,5
Francja	11,3
Polska	11,2
Litwa	11,1
Hiszpanja	8,9
Z.S.R.R.	8,2*a*
Stany Zj. Am.	7,4
Jęczmień	
Holandja	29,9
Danja	29,0
Belgja	26,5
Irlandja	25,4
Anglja	20,4
Niemcy	20,1
Czechosłowacja	18,5
Francja	14,7
Węgry	13,8
Polska	12,3
Stany Zj. Am.	11,9
Hiszpanja	11,8
Kanada	11,7
Rumunja	9,9
Jugosławja	9,5
Z.S.R.R.	8,4*a*
Owies	
Danja	25,8
Belgja	24,3
Irlandja	24,2
Holandja	21,1
Anglja	20,2
Niemcy	19,1
Norwegja	18,4
Szwecja	17,2
Czechosłowacja	17,1
Francja	13,9
Włochy	12,6
Polska	11,6
Kanada	11,0
Stany Zj. Am.	11,0
Rumunja	9,3
Z.S.R.R.	8,7*a*
Ziemniaki	
Belgja	218
Holandja	202
Irlandja	178
Anglja	168
Niemcy	155
Czechosłowacja	131
Hiszpanja	117
Polska	114
Litwa	113
Francja	104
Z.S.R.R.	83*b*
Stany Zj. Am.	75
Buraki cukrowe	
Holandja	351
Szwajcarja	330
Danja	304
Belgja	299
Szwecja	298
Niemcy	275
Francja	268
Czechosłowacja	267
Hiszpanja	258
Włochy	257
Stany Zj. Am.	253
Polska	207
Anglja	206
Z.S.R.R.	109*c*
Len nasienie	
Holandja	7,0
Argentyna	6,7
Francja	6,0
Włochy	5,7
Polska	5,3
Węgry	4,8
Rumunja	4,4
Kanada	4,2
Litwa	4,1
Stany Zj. Am.	3,7
Czechosłowacja	3,6
Z.S.R.R.	3,4*b*
Indje Bryt.	3,0
Len włókno	
Jugosławja	7,8
Belgja	7,7
Holandja	7,6
Francja	7,5
Węgry	4,7
Czechosłowacja	4,7
Włochy	4,7
Polska	4,0
Litwa	3,6
Łotwa	3,2
Z.S.R.R.	2,3
Konopie nasienie	
Belgja	7,3
Polska	6,3
Z.S.R.R.	5,3*b*
Austrja	4,9
Czechosłowacja	4,6
Węgry	4,4
Rumunja	3,2
Konopie włókno	
Francja	10,6
Hiszpanja	10,6
Włochy	9,9
Belgja	9,4
Jugosławja	8,2
Węgry	7,2
Czechosłowacja	6,4
Polska	5,6
Rumunja	5,1
Z.S.R.R.	3,7*b*

a Przeciętna czteroletnia bez roku 1931. *b* Przeciętna 1928—1930.
c Przeciętna 1928—1931 r.

TABL. 10. ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE W POLSCE W LATACH 1929—1933
Stan w dniu 30. VI

Rodzaj zwierząt gospodarskich	1929	1930	1931	1932	1933 Ogółem	1933 Na 100 *ha* ziemi użytkowanej rolniczo	1933 Na 100 ludności wiejskiej
	w tysiącach sztuk					sztuk	
Polska							
Konie ogółem . . .	4 047	4 103	4 124	3 940	3 773	*14,6*	*15,5*
w tem 4-letnie i starsze	3 189	3 266	3 254	3 166	3 092	*11,9*	*12,6*
Bydło rogate ogółem	9 057	9 399	9 786	9 461	8 985	*35,1*	*37,3*
w tem 3-letnie i starsze	5 519	5 838	6 149	6 202	5 998	*23,3*	*24,8*
Trzoda chlewna ogółem	4 829	6 047	7 321	5 844	5 753	*22,4*	*23,8*
w tem 6-cio miesięczna i starsza .	2 528	2 892	3 567	3 061	2 772	*10,8*	*11,5*
Owce ogółem	.	2 491	2 599	2 488	2 557	*10,3*	*10,9*
w tem roczne i starsze	.	1 474	1 513	1 456	1 454	*5,8*	*6,2*
Kozy ogółem	.	227	237	248	277	*0,9*	*1,0*
w tem roczne i starsze	.	153	161	172	188	*0,6*	*0,6*
Województwa centralne							
Konie	1 561	1 587	1 608	1 531	1 466	*14,9*	*15,6*
Bydło rogate	3 251	3 378	3 584	3 423	3 193	*33,2*	*34,6*
Trzoda chlewna . .	1 604	2 179	2 732	2 067	2 128	*22,0*	*23,0*
Owce	.	587	616	564	556	*5,8*	*6,1*
Kozy	.	24	26	32	41	*0,3*	*0,3*
Województwa wschodnie							
Konie	1 019	1 034	1 052	997	945	*12,9*	*19,4*
Bydło rogate	1 927	2 014	2 113	2 075	1 961	*26,8*	*40,4*
Trzoda chlewna . .	1 129	1 267	1 609	1 340	1 148	*15,7*	*23,6*
Owce	.	1 238	1 331	1 301	1 355	*18,8*	*28,3*
Kozy	.	6	6	7	7	*0,1*	*0,1*
Województwa zachodnie							
Konie	484	487	477	466	464	*13,8*	*14,6*
Bydło rogate	1 348	1 368	1 378	1 341	1 322	*40,7*	*42,9*
Trzoda chlewna . .	1 131	1 399	1 615	1 419	1 466	*44,7*	*47,2*
Owce	.	331	308	303	288	*9,1*	*9,6*
Kozy	.	154	156	159	168	*4,4*	*4,6*
Województwa południowe							
Konie	983	995	987	946	898	*16,3*	*12,8*
Bydło rogate	2 531	2 639	2 711	2 622	2 509	*45,9*	*36,2*
Trzoda chlewna . .	965	1 202	1 365	1 018	1 011	*18,5*	*14,6*
Owce	.	335	344	320	358	*6,8*	*5,4*
Kozy	.	43	49	50	61	*1,0*	*0,8*

TABL. 11. ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE W POLSCE W 1933 R.
Stan w dniu 30. VI

Rodzaj zwierząt gospodarskich	Miasta	Wieś: Gospodarstwa posiadające ogólnej powierzchni: poniżej 50 *ha*	Wieś: Gospodarstwa posiadające ogólnej powierzchni: 50 *ha* i więcej	Wieś: Na 100 *ha* ziemi użytkowanej rolniczo w gospodarstwach: poniżej 50 *ha*	Wieś: Na 100 *ha* ziemi użytkowanej rolniczo w gospodarstwach: 50 *ha* i więcej
	w tysiącach sztuk			sztuk	
Konie	176	3 183	414	*15,9*	*8,7*
Bydło rogate	312	7 946	727	*39,6*	*15,3*
Trzoda chlewna	219	5 087	447	*25,3*	*9,4*
Owce	23	2 150	384	*10,7*	*8,1*
Kozy	54	220	4	*1,1*	*0,1*

TABL. 12. ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH

Państwa	Rok	Tysiące sztuk	Na 100 *ha* sztuk	Państwa	Rok	Tysiące sztuk	Na 100 *ha* sztuk
Konie				**Bydło rogate**			
Z.S.R.R.	1933	16 600	*0,8*	St. Zj. Am.	1934	67 352	*8,7*
St. Zj. Am.	1934	11 942	*1,6*	Brazylja	1932	42 539	*5,0*
Argentyna	1930	9 858	*3,5*	Z.S.R.R.	1933	38 600	*1,8*
Brazylja	1932	6 828	*0,8*	Argentyna	1930	32 212	*11,5*
Polska	1933	3 773	*9,7*	Niemcy	1933	19 714	*42,1*
Niemcy	1933	3 395	*7,2*	Francja	1932	15 643	*28,8*
Kanada	1933	2 984	*0,3*	Australja	1931	12 261	*1,6*
Francja	1932	2 901	*5,3*	Polska	1933	8 985	*23,1*
Australja	1931	1 776	*0,2*	Kanada	1933	8 876	*1,0*
Anglja	1932	1 171	*4,9*	Anglja	1932	8 306	*34,5*
Włochy	1930	943	*3,0*	Włochy	1930	7 089	*22,9*
Węgry	1933	820	*8,8*	Czechosłow.	1932	4 341	*30,9*
Czechosłow.	1932	708	*5,0*	N. Zelandja	1933	4 192	*15,7*
Szwecja	1932	660	*1,6*	Hiszpanja	1931	3 654	*7,2*
Hiszpanja	1931	563	*1,1*	Danja	1932	3 237	*75,4*
Danja	1932	496	*11,6*	Szwecja	1932	3 120	*7,6*
N. Zelandja	1933	277	*1,0*	Węgry	1933	1 690	*18,2*
Trzoda chlewna				**Owce**			
St. Zj. Am.	1934	55 976	*7,3*	Australja	1932	111 999	*14,5*
Niemcy	1933	23 879	*51,0*	St. Zj. Am.	1934	51 374	*6,7*
Brazylja	1932	21 615	*2,5*	Z.S.R.R.	1933	50 600	*2,4*
Z.S.R.R.	1933	12 200	*0,6*	Argentyna	1930	44 413	*15,9*
Francja	1932	6 488	*11,9*	N. Zelandja	1933	27 756	*103,6*
Polska	1933	5 753	*14,8*	Anglja	1932	27 204	*112,9*
Hiszpanja	1931	5 102	*10,1*	Hiszpanja	1931	20 047	*39,8*
Danja	1933	4 384	*102,1*	Brazylja	1932	10 661	*1,3*
Kanada	1933	3 801	*0,4*	Włochy	1930	10 268	*33,1*
Argentyna	1930	3 769	*1,3*	Francja	1932	9 762	*17,9*
Anglja	1932	3 570	*14,8*	Kanada	1933	3 386	*0,4*
Włochy	1930	3 318	*10,7*	Niemcy	1933	3 381	*7,2*
Czechosłow.	1932	2 621	*18,7*	Polska	1933	2 557	*6,6*
Węgry	1933	1 899	*20,4*	Węgry	1933	1 056	*11,3*
Szwecja	1932	1 542	*3,8*	Szwecja	1932	608	*1,5*
Australja	1931	1 168	*0,2*	Czechosłow.	1932	465	*3,3*
N. Zelandja	1933	592	*2,2*	Danja	1929	193	*4,5*

TABL. 13. LASY PAŃSTWOWE W POLSCE

Wyszczególnienie	Polska	Województwa			
		centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
Powierzchn. w tys. *ha* (1931)	3033,2*a*	1 076,2	1 034,7	610,4*a*	311,9*a*
Powierzchnia drzewostanów w odsetkach powierzchni zalesionej					
Drzewostany iglaste . .	82	85	67	93	89
sosna	66	77	60	89	3
świerk	12	4	7	4	61
jodła	4	4	—	—	25
Drzewostany liściaste . .	18	15	33	7	11
dąb	4	4	5	3	5
inne	14	11	28	4	6
Pozyskana z wyrębów masa grubizny *b* w miljonach m^3					
1919—1930/31	101,6	39,3	23,9	24,1	14,3
1928/29	8,3	3,2	2,3	1,6	1,2
1929/30	7,8	3,6	2,0	1,1	1,1
1930/31	6,4	2,9	1,6	1,0	0,9
1931/32	7,0	.	.	.	.

a Wraz z lasami: b. Komory Cieszyńskiej, Włoszakowic i komposesorjatu Dóbr Orawskich o łącznej powierzchni 24 tys. *ha*.
b Według lat gospodarczych — od 1. X do 30. IX następnego roku.

TABL. 14. RYBOŁÓWSTWO MORSKIE W POLSCE W 1933 R.

Wyszczególnienie	1929-1933 przeciętnie rocznie	1933	Gatunki ryb	1929-1933 przeciętnie rocznie	1933	
				tys. kwintali		wartość w tys. zł.
Liczba rybaków .	1543	1631	**Ogólny połów**	**52,7**	**76,2**	**1735,9**
Łodzi motorowych	145	173	Płastugi . . .	8,9	8,7	338,6
Łodzi niemotorowych	817	713	Łososie	1,0	1,0	337,5
Sieci w tysiącach sztuk	32	33	Pomuchle . . .	2,4	2,6	79,8
Przeciętny roczny połów rybaka q	34	47	Śledzie	3,0	5,5*a*	139,3*a*
Przeciętny roczny połów rybaka tys. zł.	1,6	1,1	Szproty . . .	34,5	55,5	496,9
			Węgorze . . .	1,2	1,2	236,9
			Inne	1,7	1,7	106,9

a Oprócz tego w 1933 roku dokonano połowu śledzi na dalekiem morzu w ilości 63,4 tys. *q* — wartości 2 853,5 tys. zł.

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH

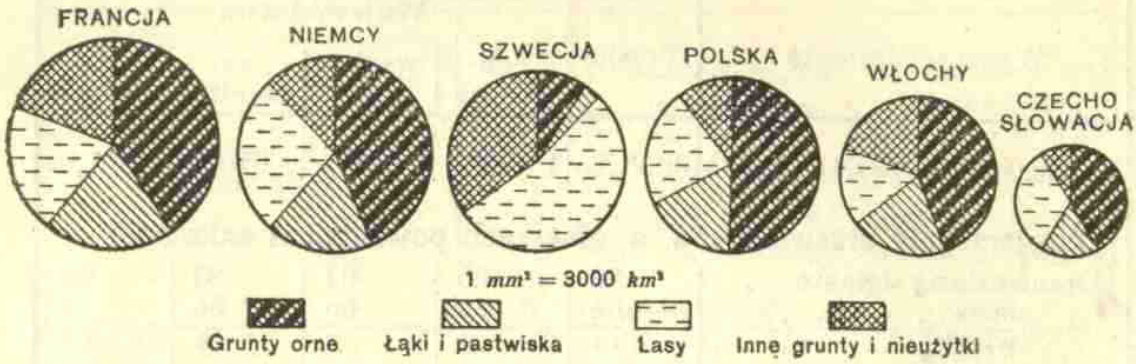

ZBIORY GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW W POLSCE

PRZECIĘTNA PIĘCIOLETNIA 1929—1933

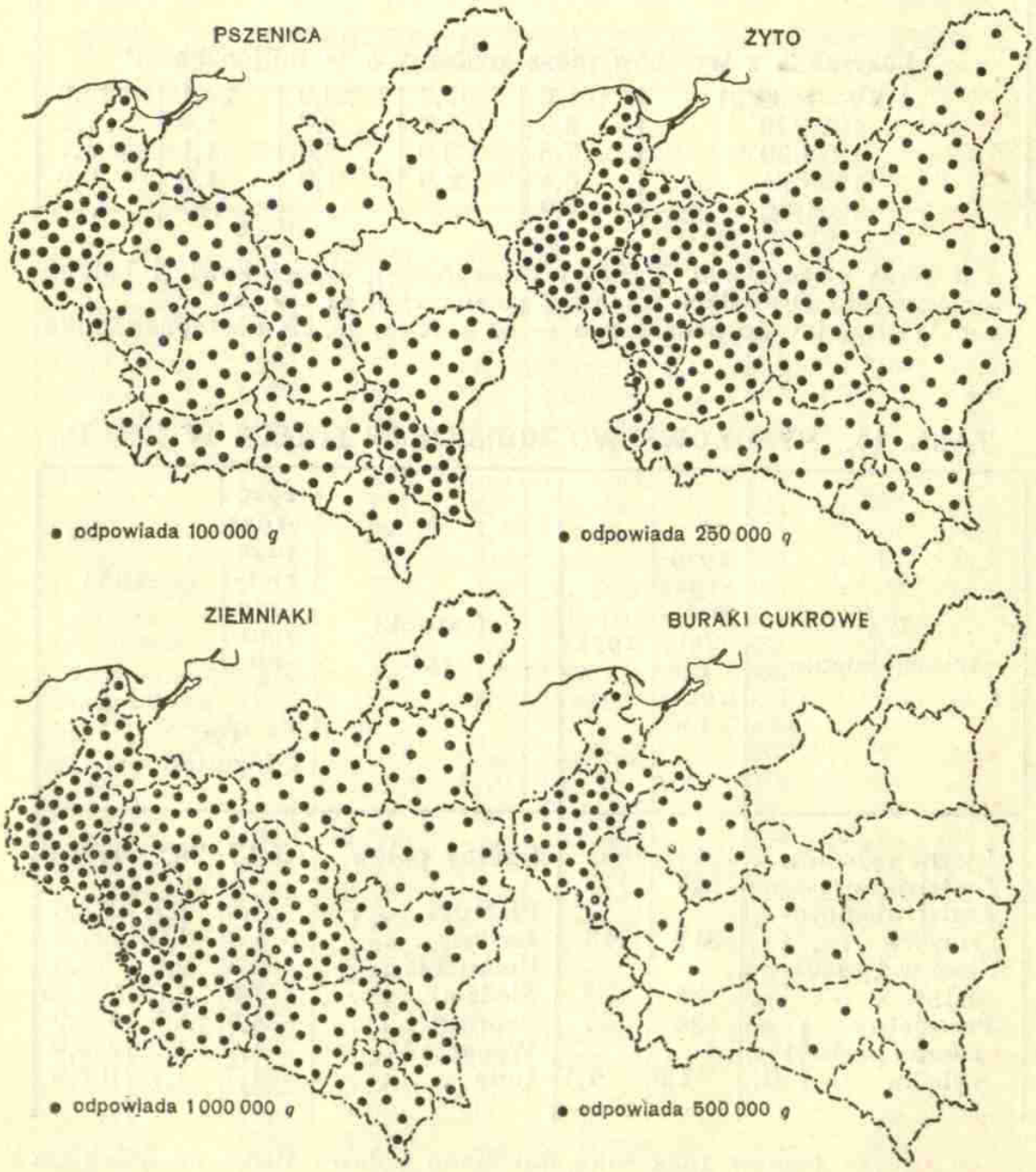

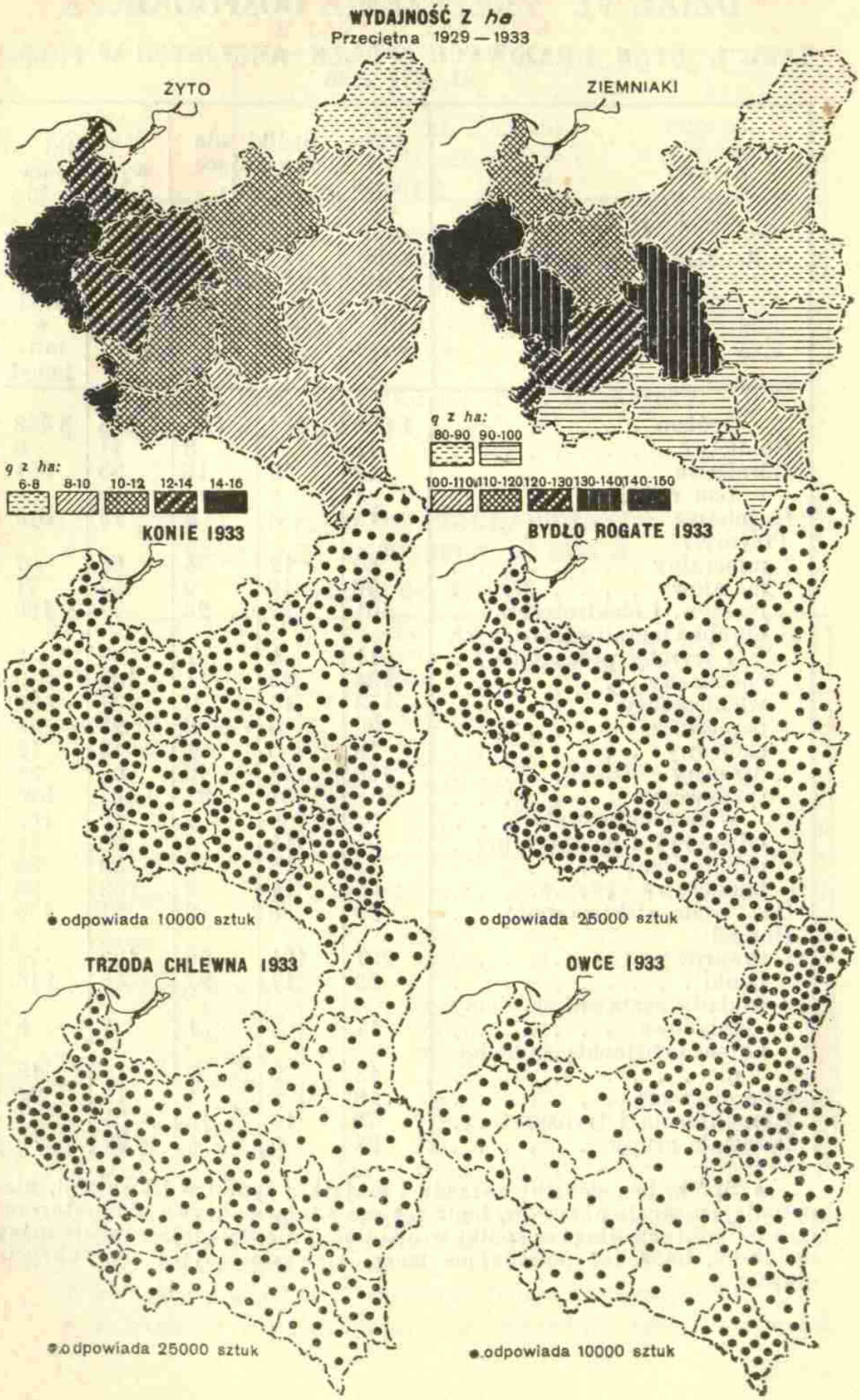
WYDAJNOŚĆ Z ha
Przeciętna 1929 — 1933
ŻYTO
ZIEMNIAKI
q z ha:
6-8
8-10
10-12
12-14
14-16
q z ha:
80-90
90-100
100-110
110-120
120-130
130-140
140-150
KONIE 1933
BYDŁO ROGATE 1933
● odpowiada 10000 sztuk
● odpowiada 25000 sztuk
TRZODA CHLEWNA 1933
OWCE 1933
● odpowiada 25000 sztuk
● odpowiada 10000 sztuk

DZIAŁ VI. ZRZESZENIA GOSPODARCZE

TABL. 1. STAN KRAJOWYCH SPÓŁEK AKCYJNYCH W POLSCE 31. XII 1933

Grupy działalności gospodarczej	Liczba spółek według rejestru handlowego	Spółki nie wykazujące działalności *a*		Spółki wykazujące działalność	
		Liczba spółek	Kapitał zakł. w miljon. zł.	Liczba spółek	Kapitał zakł. w miljon. zł.
Ogółem	**1 650**	**434**	**211**	**1 216**	**3 453**
Rolnictwo	18	7	3	11	9
Górnictwo	68	15	19	53	551
w tem naftowe	34	7	13	27	230
Hutnictwo	16	3	4	13	529
Przemysł:					
mineralny	80	12	4	68	97
metalowy	76	19	9	57	71
maszyn. i elektrotechn.	104	27	23	77	180
obróbka metali szlachetnych i wyroby precyzyjne	11	4	1	7	3
chemiczny	134	25	11	109	240
włókienniczy	153	16	6	137	480
papierniczy	30	5	6	25	79
skórzany	19	6	1	13	12
drzewny	108	43	12	65	38
spożywczy	218	51	21	167	326
w tem cukrownie	61	5	7	56	167
odzieżowy i galanteryjny	34	14	4	20	14
poligraficzny	42	12	6	30	33
budowlany	67	14	2	53	26
Gaz, woda, elektryczność	29	8	3	21	178
Handel:					
towarowy	237	104	26	133	76
banki	63	17	27	46	216
zakłady zastawnicze, domy składowe	11	3	1	8	8
hotele, pensjonaty, jadłodajnie	13	2	2	11	18
Ubezpieczenia	18	2	1	16	22
Komunikacja i transport	73	19	15	54	231
Pozostałe grupy	28	6	4	22	16

a Spółki bez siedziby zarządu i majątku; spółki w likwidacji, nieposiadające wcale aktywów, bądź też posiadające aktywa niewystarczające na pokrycie długów; spółki w upadłości, nieposiadające wcale masy upadłości, bądź też posiadające masę, niewystarczającą na pokrycie długów.

TABL. 2. RUCH KRAJOWYCH SPÓŁEK AKCYJNYCH W POLSCE W LATACH 1928—1933

Lata	Spółki nowozałożone		Powiększenia kapitału *a*		Zmniejszenie kapitału
	Liczba spółek	Kapitał w miljonach złotych	Liczba powiększeń	Kapitał w miljonach złotych	
1928	80	112,0	172	216,1	6,7
1929	72	59,1	128	185,9	7,4
1930	54	55,2	101	163,3	18,5
1931	33	19,0	48	54,7	26,6
1932	37	48,3	35	93,6	38,2
1933	17	31,1	23	16,5	48,7

a Uwzględniono tylko powiększenia drogą subskrypcji.

Źródło: Rejestr handlowy.

TABL. 3. UDZIAŁ KAPITAŁÓW ZAGRANICZNYCH W POLSKICH SPÓŁKACH AKCYJNYCH W 1932 R.

Stan w dn. 31. XII

Grupy działalności gospodarczej	Spółki krajowe ogółem		Spółki krajowe posiadające kapitały zagraniczne			
	Liczba spółek *a*	Kapitały *a* w miljonach złotych	Liczba spółek	Kapitały *b*		
				Ogółem	w tem zagraniczne	
				w miljonach złotych		w % *c*
Ogółem	**1 266**	**4 273,2**	**463**	**2 943,0**	**1 844,8**	*43,2*
Górnictwo	53	698,0	40	578,9	430,6	*61,7*
Hutnictwo	14	617,3	11	597,5	554,2	*89,8*
Przemysł maszynowy i elektrotechniczny	82	225,0	32	151,5	70,9	*31,5*
Przemysł chemiczny	110	287,6	57	227,6	161,8	*56,3*
Przemysł włókienniczy	138	585,2	48	389,1	126,0	*21,5*
Gazownie i elektrownie	21	195,7	17	185,2	152,2	*77,8*
Banki prywatne	51	270,8	23	157,3	64,7	*23,9*
Komunikacja i transp.	56	330,4	18	215,3	103,2	*31,2*
Pozostałe grupy	741	1 063,2	217	440,6	181,2	*17,0*

a Wyłączono spółki figurujące w rejestrze handlowym, lecz nie wykazujące działalności. Liczby nie są ściśle porównywalne z danemi na 31. XII 1933 r. (tabl. 1, str. 38.).

b Kapitały zakładowe i rezerwowe (bez amortyzacyjnych).

c W stosunku do ogólnego kapitału krajowych spółek akcyjnych.

TABL. 4. SPÓŁKI AKCYJNE ZAGRANICZNE, DZIAŁAJĄCE W POLSCE *a* W 1932 R.

Stan w dn. 31. XII

Grupy działalności gospodarczej / Kraje	Liczba spółek *b*	Kapitały przeznaczone na działalność w Polsce: Ogółem	Zakładowe	Rezerwowe	Kredyty centrali: gotówkowe	Kredyty centrali: towarowe
		w miljonach złotych				
Ogółem 1931	**45**	**376,3**	**141,5**	**55,7**	**88,5**	**90,6**
1932	**45**	**300,9**	**150,2**	**33,1**	**49,8**	**67,8**
według grup działalności gospodarczej						
Górnictwo	6	57,8	37,7	18,0	2,1	—
w tem naftowe	1	0,6	0,6	0,0	—	—
Hutnictwo	1	37,7	15,0	7,5	15,2	—
Przemysł mineralny . . .	1	3,8	2,1	0,0	1,7	—
„ metalowy . . .	3	9,5	6,5	0,1	2,9	—
„ maszyn. i elektr.	2	7,2	3,5	1,0	1,3	1,4
„ chemiczny . . .	5	8,9	7,8	0,5	0,6	—
„ włókienniczy . .	6	107,0	45,5	2,5	21,8	37,2
Handel towarowy	4	32,1	0,6	1,7	0,6	29,2
„ pieniężny	5	11,1	11,1	0,0	—	—
Ubezpieczenia	6	6,6	4,8*c*	1,8	—	—
Pozostałe grupy	6	19,2	15,6	0,0	3,6	—
według krajów pochodzenia kapitałów						
Anglja	4	4,5	2,2	0,0	2,3	—
Belgja	7	17,0	14,1	0,7	2,2	—
Francja	14	206,3	106,8	20,7	41,6	37,2
Niemcy	9	24,3	15,9	8,2	0,2	—
Stany Zjednoczone Am. .	1	31,2	0,3	1,7	—	29,2
Inne kraje	10	17,6	10,9	1,8	3,5	1,4

a Spółki, których zarząd znajduje się poza granicami Polski. *b* Wyłączono spółki figurujące w rejestrze handlowym, lecz nie wykazujące działalności. *c* Kapitał zakładowy podano łącznie z kaucjami.

TABL. 5. EMISJE KAPITAŁÓW AKCYJNYCH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1928—1933

Państwa	Waluta	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1933
		w miljonach odnośnej waluty						w miljon. zł.
Polska . .	złoty	328	251	225	83	143	50	50
Anglja . .	£	362	253	236	89	113	133	3 944
Austrja . .	szyling	144	103	58	37	59	215	224
Belgja . .	fr. belg.	10 308	11 904	3 612	2 628	936	900	224
Czechosłow.	kč	720	660	456	504	324	252	67
Francja . .	frank	10 512	15 108	21 876	16 344	6 132	3 600	1 260
Niemcy . .	RM.	1 320	962	559	782	148	88	186
St. Zj. Am.	$	8 112	10 188	7 020	3 120	1 188	720	5 185
Włochy . .	lir	5 400	7 284	6 168	4 332	3 648	3 348	1 558

TABL. 6. ZYSKI I STRATY KRAJOWYCH SPÓŁEK AKCYJNYCH GÓRNICZYCH I PRZEMYSŁOWYCH W POLSCE W LATACH 1931 i 1932

Grupy działalności gospodarczej	Spółki, które wykazały zysk netto			Spółki, które wykazały straty		
	Liczba spółek	Zysk netto w miljonach złotych	Zysk netto w % kapitału własnego	Liczba spółek	Straty w miljonach złotych	Straty w % kapitału własnego
Ogółem 1930	**348**	**92,3**	*5,4*	**407**	**155,1**	*10,8*
Ogółem 1931	**238**	**50,4**	*4,6*	**462**	**156,4**	*8,7*
Ogółem 1932	**217**	**35,2**	*3,4*	**483**	**172,5**	*9,1*
1931						
Górnictwo	9	1,9	*1,4*	36	33,1	*6,7*
w tem naftowe	4	0,1	*0,3*	19	17,6	*8,1*
Hutnictwo	3	1,8	*2,8*	7	19,1	*6,5*
Przemysł:						
mineralny	11	1,4	*5,6*	45	12,7	*16,6*
metalowy	10	0,2	*0,6*	30	7,5	*14,4*
maszynowy i elektrotechn.	16	5,1	*5,9*	46	11,0	*11,0*
obróbka metali szlach. i wyroby precyzyjne	1	0,0	*2,2*	3	0,0	*5,4*
chemiczny	38	7,5	*6,0*	49	6,0	*6,0*
włókienniczy	25	0,5	*0,6*	81	45,5	*9,6*
papierniczy	10	2,4	*3,6*	13	3,0	*11,2*
skórzany	—	—	—	10	0,8	*6,0*
drzewny	7	0,1	*1,2*	36	6,1	*18,1*
spożywczy	68	18,2	*6,8*	48	4,6	*5,6*
w tem cukrownie	39	13,0	*7,3*	6	0,5	*2,3*
odzieżowy i galanteryjny	4	0,0	*1,2*	10	1,1	*18,1*
poligraficzny	8	0,9	*4,0*	18	1,8	*14,8*
budowlany	13	1,5	*21,0*	25	3,8	*19,7*
Gaz, woda i elektryczność	15	8,9	*4,9*	5	0,3	*3,8*
1932						
Górnictwo	7	0,2	*0,2*	38	33,2	*5,9*
w tem naftowe	4	0,2	*0,7*	19	16,4	*6,5*
Hutnictwo	2	2,1	*3,6*	8	20,2	*6,9*
Przemysł:						
mineralny	13	1,3	*4,8*	43	7,8	*10,5*
metalowy	11	0,4	*1,6*	29	5,4	*10,1*
maszynowy i elektrotechn.	15	3,3	*4,8*	47	10,9	*9,3*
obróbka metali szlach. i wyroby precyzyjne	—	—	—	4	0,1	*7,9*
chemiczny	38	4,0	*3,2*	49	10,4	*9,0*
włókienniczy	26	1,0	*1,0*	80	62,8	*14,3*
papierniczy	9	3,2	*4,5*	14	0,9	*3,9*
skórzany	2	0,0	*2,7*	8	2,3	*20,6*
drzewny	3	0,0	*0,3*	40	4,3	*12,8*
spożywczy	61	12,3	*5,0*	55	8,2	*7,3*
w tem cukrownie	36	9,4	*5,3*	9	1,0	*3,0*
odzieżowy i galanteryjny	5	0,0	*0,7*	9	0,6	*11,1*
poligraficzny	6	0,8	*3,5*	20	1,0	*10,6*
budowlany	9	0,1	*2,3*	29	3,4	*16,9*
Gaz, woda i elektryczność	10	6,5	*3,7*	10	1,0	*5,5*

Uwaga. Dane zawarte w tablicy dotyczą tych spółek, które do dnia 15. IV 1934 r. nadesłały materjały statystyczne za r. 1931 i 1932.

TABL. 7. LICZBA SPÓŁDZIELNI ZWIĄZKOWYCH W POLSCE W LATACH 1928, 1929, 1931 i 1934

Zespoły Rodzaje spółdzielni	Stan w końcu roku			1. I
	1928	1929	1931	1934
Spółdzielnie ogółem	**10 116**	**11 223**	**11 962**	**11 762**
według przynależności do zespołów				
Spółdzielnie polskie	6 167	6 631	6 777	6 421
„Społem"	886	890	896	845
„Zjednoczenie"	3 632	3 967	4 107	3 842
„Unja"	1 351	1 460	1 485	1 369
Związek spółdz. mieszk.-bud.	—	—	—	102
Związek spółdz. wojskowych	298	314	289	263
Spółdzielnie ukraińskie	2 487	2 924	3 369	3 411
„ niemieckie	792	803	888	925
„ żydowskie	670	865	928	1 005
według rodzajów spółdzielni				
Spółdzielnie spożywców . . .	1 452	1 497	1 591	1 511
spożywcze	1 223	1 244	1 281	1 258
mieszkaniowe i budowlane .	183	208	230	193
wspólnego zaspakajania innych potrzeb	46	45	80	60
Spółdz. oszczędn.-pożyczkowe .	4 503	5 026	5 441	5 494
oszczędn.-poż. powszechne .	1 384	1 567	1 671	1 743
rolnicze	3 060	3 310	3 576	3 549
urzędnicze i pracownicze . .	17	58	98	122
inne	42	91	96	80
Spółdzielnie wytwórców rolników	3 953	4 461	4 735	4 508
zakupu i zbytu ogólne . . .	2 616	2 893	3 153	3 024
„ „ specjalne .	51	53	63	68
mleczarskie	1 141	1 361	1 364	1 275
przetwórcze inne	76	86	86	81
pomocnicze	69	68	69	60
Spółdzielnie rzemieślnicze *a* . .	46	52	33	29
Spółdz. robotnicze i pracownicze	43	44	49	54
wytwórcze rob. i chałupników	41	32	36	40
spółdzielnie pracy	2	12	13	14
Spółdzielnie inne (przedsiębiorców)	119	143	113	166
przemysłowe	6	26	44	42
handlowe	31	37	46	74
różne	82	80	23	50

a Surowcowe, magazynowe, maszynowe.

TABL. 8. CZŁONKOWIE SPÓŁDZIELNI SPOŻYWCÓW, NALEŻĄCYCH DO ZWIĄZKÓW REWIZYJNYCH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH *a*

	w tys.	w % ogółu ludności		w tys.	w % ogółu ludności		w tys.	w % ogółu ludności
Anglja *b*	6 760	*14,6*	Niemcy	3 654	*5,6*	Belgja	288	*3,5*
Finlandja	481	*13,0*	Estonja	60	*5,5*	Holandja	203	*2,5*
Szwajcarja	378	*9,2*	Czechosł.	716	*4,9*	Polska *c*	462	*1,4*
Danja	307	*8,5*	Norwegja	122	*4,4*	Rumunja	238	*1,3*
Szwecja	513	*8,3*	Austrja	268	*4,0*	Bułgarja	63	*1,0*
Węgry	638	*7,3*	Francja	1 600	*3,8*	Hiszpanja	64	*0,3*

a Według ostatnich danych. *b* Bez północnej Irlandji. *c* Uwzględniono spółdzielnie czystego typu według nowej klasyfikacji.

TABL. 9. LICZBA UPADŁOŚCI W POLSCE W LATACH 1928-1933

Rodzaj firmy Grupy województw	1928	1929	1930	1931	1932	1933
Polska	**288**	**516**	**836**	**771**	**549**	**310**
Firmy przemysłowe	109	133	251	248	195	128
„ handlowe	174	372	571	493	312	155
„ kredytowe	5	3	8	19	35	25
„ inne	—	8	6	11	7	2
Woj. centralne	176	302	480	432	336	187
„ wschodnie	1	4	5	13	13	12
„ zachodnie	82	137	199	197	125	71
„ południowe	29	73	152	129	75	40

TABL. 10. LICZBA UPADŁOŚCI W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1928—1933

Państwa	1928	1929	1930	1931	1932	1933
Polska	288	516	836	771	549	310
Anglja	4 484	4 140	4 426	4 068	4 977	.
Austrja	583	581	694	816	1 093	956
Czechosłowacja	517	645	886	1 033	1 416	1 567
Francja	5 688	6 092	6 249	7 220	9 014	9 267
Niemcy	7 984	9 846	15 486	19 254	8 603	3 915
Stany Zjedn. Am.	23 845	23 551	26 355	29 288	31 822	20 307
Szwajcarja	628	621	629	639	904	862
Włochy	11 197	11 787	12 589	12 753	12 825	9 954

DZIAŁ VII. GÓRNICTWO I PRZEMYSŁ

TABL. 1. SZACUNKI ZAPASÓW KOPALIN W POLSCE *a*

	w miljonach tonn		w miljonach tonn
Węgiel kamienny *b*	61 781	Sole potasowe	450
Węgiel brunatny *c*	5 000	Ruda żelazna	165
Ropa naftowa	160	Rudy cynkowe i ołowiane	33
Sól kamienna i warzona . .	5 900		

a Ocena Państwowego Instytutu Geologicznego z początku 1932 r.
b Do głębokości 1 000 *m* w pokładach nadających się do odbudowy.
c Dane dotyczą tylko obszaru północno-zachodniego.

TABL. 2. SZACUNKI ZAPASÓW WĘGLA KAMIENNEGO W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH

	w miljardach tonn		w miljardach tonn
Stany Zjedn. Am. .	1 900—3 200	Niemcy	115
Kanada	280—1 200	Z.S.R.R. (część europ.) .	56
Chiny	200—1 000	Francja	24
Anglja	182	Czechosłowacja	9—24
Polska	62—170	Belgja	11

Źródło: Dane Państwowego Instytutu Geologicznego i wydawnictw zagranicznych.

TABL. 3. SZACUNKI ZAPASÓW RUDY ŻELAZNEJ W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH

	w miljonach tonn		w miljonach tonn
Stany Zjedn. Am.	10 452	Kuba	3 159
Francja	8 164	Szwecja	2 203
Brazylja	7 000	Z.S.R.R. (część europ.) .	2 057
Anglja	5 970	Niemcy	1 317
Indje Brytańskie	3 326	Hiszpanja	1 116

TABL. 4. SZACUNEK SIŁ WODNYCH POLSKI

Zasoby sił wodnych ogółem w tys. K. M.	3 700
w tem: najlepsza kategorja w tys. K. M.	2 200

Źródło: Dane Ministerstwa Komunikacji.

TABL. 5. SIŁY WODNE W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH w miljonach K. M.

	Zasoby sił wodnych ogółem	wyzyskane 1926	wyzyskane 1930		Zasoby sił wodnych ogółem	wyzyskane 1926	wyzyskane 1930
Norwegja . . .	9,5	1,9	1,9	Polska	3,7	0,1	0,1
Z.S.R.R. (część europ.)	8,4	0,3	0,4	Jugosławja . . .	3,0	0,2	0,2
Francja . . .	5,4	2,0	2,3	Szwajcarja . . .	2,5	1,9	2,3
Szwecja . . .	5,0	1,4	1,7	Niemcy	2,0	1,1	2,0
Hiszpanja . . .	4,0	1,0	1,0	Austrja	1,7	0,3	0,7
Włochy	3,8	2,3	4,8	Czechosłowacja .	1,0	0,2	0,2
				Anglja	0,9	0,3	0,4

TABL. 6. ELEKTROWNIE W POLSCE W LATACH 1928—1933
Większe zakłady elektryczne (moc zainstalowana powyżej 5 000 kW)

Rodzaje elektrowni Grupy województw	Liczba zakładów 1933	Moc ogólna w tys. kW 1933	Produkcja energji elektrycznej w miljonach kWh 1928	1929	1930	1931	1932	1933
Ogółem . . .	**70**	**1 131**	**1 925**	**2 355**	**2 166**	**2 052**	**1 800**	**1 888**
Elektrownie:								
przy zakładach przemysłowych	48	590	1 083	1 155	1 094	1 045	957	1 028
miejskie . . .	9	209	550	359	365	385	361	306
okręgowe . .	13	332	292	841	707	622	482	554
Woj. centralne .	26	372	415	550	574	636	628	647
„ wschodnie .	1	5	—	—	—	8	8	8
„ zachodnie .	31	592	1 326	1 594	1 407	1 171	942	995
w tem śląskie	27	531	1 284	1 555	1 367	1 118	903	954
„ południowe	12	162	184	211	185	237	222	238

TABL. 7. PRODUKCJA ENERGJI ELEKTRYCZNEJ W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1928 i 1931

Państwa	1928 w miljard. kWh	1931 w miljard. kWh	Państwa	1928 w miljard. kWh	1931 w miljard. kWh
Stany Zj. Am.	105,0	120,0	Szwajcarja . .	5,3	5,0
Niemcy *a* . . .	27,9	25,8	Belgja	3,7	4,4
Anglja	14,9	16,8	Czechosłowacja	2,7	3,4
Francja *a* . . .	13,1	14,4	Polska . . .	2,6	2,6
Z.S.R.R. . . .	5,0	11,8	Austrja	2,4	2,4
Włochy	10,6	10,5	Holandja . . .	1,5	2,1
Szwecja . . .	4,4	5,1	Rumunja . . .	0,5	0,5

a Ponadto zagłębie Saary: w 1928 r. — 7,9 miljardów kWh, w 1931 — 8,9 miljardów kWh.

TABL. 8. LICZBA ZAKŁADÓW ORAZ ROBOTNIKÓW W GÓRNICTWIE I HUTNICTWIE W POLSCE W LATACH 1913, 1928 i 1933

Działy produkcji	Liczba zakładów *a* 1913	1928	1933	Robotnicy *a* 1913 (w tysiącach)	1928	1933
Węgiel kamienny	90	92	76	123	117	77
Ropa naftowa	444	642	667	9	11	9
Sól kamienna i warzona .	12	15	13	} 4	4	3
Sole potasowe	1	2	3		1	1
Ruda żelazna	37	25	11	4	6	1
Ruda cynkowa i ołowiana .	18	13	5	13	7	1
Surowiec żelaza i stal . .	.	28	24	48	54	29
Cynk - metal	29	17	9	15	12	5
Ołów - metal	2	2	1	.	0,8	0,2

a Stan w końcu roku.

TABL. 9. PRODUKCJA GÓRNICZA I HUTNICZA W POLSCE W LATACH 1913, 1927—1933

Wytwory	1913	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933
	w tysiącach tonn							
Węgiel kamien.	40972	38084	40616	46236	37506	38265	28835	27339
Ropa naftowa .	1 114	723	743	675	663	631	557	551
Sól kamienna i warzonka .	189	508	548	569	534	561	491	450
Sole potasowe .	2	276	342	359	306	261	299	299
Ruda żelazna .	493	546	699	660	477	285	77	161
Ruda cynkowa	502	347	321	413	462	240	73	125
Ruda ołowiana	57	18	17	17	17	10	6	8
Surowiec żelaza	1 055	618	684	704	478	347	199	306
Stal	1 677	1 244	1 438	1 377	1 238	1 037	564	833
Cynk - metal .	192	150	162	169	174	131	85	83
Ołów - metal .	45	30	37	37	41	32	12	12
Wytwory walcowane	1244	920	1 048	962	904	753	404	505
Rury ciągnione i spawane . .	.	93	112	124	90	63	34	46

TABL. 10. PRODUKCJA WĘGLA KAMIENNEGO W POLSCE WEDŁUG ZAGŁĘBI W LATACH 1913, 1927—1933

Zagłębia	1913	1933	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933
	w %		w miljonach tonn						
Polska . .	*100*	*100*	**38,1**	**40,6**	**46,2**	**37,5**	**38,3**	**28,8**	**27,3**
Śląskie . .	*78*	*73*	28,0	30,5	34,4	28,4	28,8	21,5	19,9
Dąbrowskie	*17*	*20*	7,7	7,6	9,0	6,9	7,2	5,5	5,6
Krakowskie	*5*	*7*	2,4	2,5	2,8	2,2	2,3	1,8	1,8

TABL. 11. PRODUKCJA WĘGLA W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1928 i 1932

Węgiel kamienny	1928	1932		1928	1932	Węgiel brunatny	1928	1932
	w miljon. tonn			w miljon. tonn			w miljon. tonn	
St. Zj. Am.	523	322	Belgja . .	28	21	Niemcy .	166	123
Anglja . .	241	212	Indje Bryt.	23	19	Czechosłow.	20	16
Niemcy .	151	105	Czechosłow.	15	11	Węgry . .	7	6
Z.S.R.R.*a* .	36	63	Holandja .	11	13	Jugosławja	5	4
Francja .	51	46	Afryka . .	12	10	Kanada . .	3	3
Polska .	41	29	Kanada . .	12	8	Austrja . .	3	3
Japonja .	34	26	Hiszpanja .	6	7	Polska .	0,1	0,0

a Łącznie z węglem brunatnym.

TABL. 12. PRODUKCJA ROPY NAFTOWEJ W POLSCE W LATACH 1913, 1927—1933

Okręgi górnicze	1913	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933
	w tysiącach tonn							
Polska	**1 114**	**723**	**743**	**675**	**663**	**631**	**557**	**551**
Drohobycz . .	1 004	609	624	556	529	486	421	422
Jasło	67	73	76	74	85	98	96	96
Stanisławów .	43	41	43	45	49	47	40	33

TABL. 13. PRODUKCJA PRZETWORÓW NAFTOWYCH W POLSCE W LATACH 1927—1933

Wyszczególnienie	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933
Liczba rafineryj czynnych *a*	26	26	30	30	30	29	35
Liczba robotników *a* .	4 974	4 698	4 461	3 849	3 798	3 854	3 395
Ropa przerobiona w tys. tonn	682	723	656	633	609	545	567
Przetwory w tys. tonn	618	664	595	581	560	502	521
Benzyna	90	97	102	122	103	91	91
Nafta	203	217	188	173	175	160	174
Olej gazowy . . .	116	126	122	105	116	105	101
Smary i wazelina	97	111	102	94	88	77	80
Parafina i świece .	37	40	36	33	32	28	30
Asfalt, koks . . .	27	30	32	29	31	27	28
Półprodukty . . .	48	43	13	25	15	14	17

a Stan w końcu roku.

TABL. 14. PRODUKCJA ŚWIATOWA ROPY NAFTOWEJ W LATACH 1928 i 1932

	1928	1932		1928	1932
	w miljon. tonn			w miljon. tonn	
Produkcja światowa	**184,2**	**180,5**	Meksyk	7,6	4,9
w tem:			Kolumbja	2,8	2,3
Stany Zjedn. Am.	123,6	107,2	Argentyna	1,3	1,9
Z. S. R R.	12,3	21,4	Trinidad	1,1	1,4
Wenezuela	15,7	17,2	Indje Brytańskie .	1,5	1,3
Rumunja	4,3	7,4	Peru	1,2	1,2
Persja	5,8	6,5	Polska	0,7	0,6
Indje Holenderskie	4,3	5,2	Japonja	0,3	0,2

TABL. 15. PRODUKCJA ŚWIATOWA SOLI W LATACH 1928 i 1931

	1928	1931		1928	1931
	w tysiącach tonn			w tysiącach tonn	
Produkcja światowa	**27 400**	**24 100**	Indje Brytańskie .	1 540	1 869
w tem:			Włochy	903	1 087
Stany Zjedn. Am.	7 325	6 675	Hiszpanja	983	889
Z. S. R. R.	2 453	2 849	Polska	548	561
Niemcy	3 726	3 107	Japonja	638	521
Chiny	2 439	2 271	Francja	2 115	1 884
Anglja	1 978	1 928	Rumunja	343	255

TABL. 16. PRODUKCJA SOLI POTASOWYCH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1928, 1931 i 1932

Państwa	1928	1931	1932	1928	1931	1932
	Sole potasowe brutto			Zawartość K_2O		
	w tysiącach tonn					
Niemcy	12 489	8 051	6 416	1 432	1 078	787
Francja	2 580	2 197	1 900	407	382	321
Polska	342	261	299	46	53	31
Hiszpanja	243	86	.	24	25	.
Stany Zjedn. Am. . .	95	122	30	54	58	56

TABL. 17. WYTWÓRCZOŚĆ HUT ŻELAZA I STALI ORAZ WALCOWNI W POLSCE W LATACH 1927—1933

Lata	Wytwórczość hut		Wytwórczość walcowni		Wyroby daleko posuniętej obróbki
	Surowiec żelaza	Stal	Półwytwory do sprzedaży	Wyroby gotowe	
	w tysiącach tonn				
1927	618	1 244	314	920	246
1928	684	1 438	178	1 048	274
1929	704	1 377	166	962	291
1930	478	1 238	147	904	243
1931	347	1 037	76	753	179
1932	199	564	45	404	121
1933	306	833	87	505	106

TABL. 18. PRODUKCJA ŚWIATOWA SUROWCA ŻELAZA W LATACH 1928 i 1932

	1928	1932
	w miljon. tonn	
Produkcja światowa	**98,6**	**39,7**
w tem:		
Stany Zjedn. Am. .	38,8	8,9
Z. S. R. R.	3,4	6,2
Francja	10,1	5,5
Niemcy	11,8	3,9
Anglja	6,7	3,6
Belgja	3,9	2,8
Luksemburg . . .	2,8	2,0
Indje Brytańskie .	1,1	0,9
Czechosłowacja . .	1,6	0,5
Włochy	0,5	0,5
Hiszpanja	0,6	0,3
Kanada	1,1	0,2
Polska	0,7	0,2

TABL. 19. PRODUKCJA ŚWIATOWA STALI W LATACH 1928 i 1932

	1928	1932
	w miljon. tonn	
Produkcja światowa	**111,2**	**50,7**
w tem:		
Stany Zjedn. Am. .	52,4	13,9
Niemcy	14,4	5,8
Z. S. R. R.	4,3	5,7
Francja	9,6	5,6
Anglja	9,0	5,5
Belgja	3,9	2,8
Luksemburg . . .	2,6	2,0
Włochy	2,1	1,5
Czechosłowacja . .	2,0	0,7
Polska	1,4	0,6
Kanada	1,3	0,3

TABL. 20. PRODUKCJA ŚWIATOWA CYNKU W LATACH 1928 i 1932

	1928	1932
	w tysiącach tonn	
Produkcja światowa	**1 408**	**783**
w tem:		
Stany Zjedn. Am. .	547	194
Belgja	206	99
Polska	162	85
Kanada	74	78
Australja	51	54
Francja	93	43
Niemcy	105	42
Anglja	56	27
Japonja	19	25
Włochy	11	17
Holandja	27	16
Hiszpanja	14	10
Czechosłowacja . .	8	5

TABL. 21. PRODUKCJA OŁOWIU W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1928 i 1932

	1928	1932		1928	1932
	w tysiącach tonn			w tysiącach tonn	
Stany Zjedn. Am.	709	260	Indje Brytańskie .	80	72
Australja	158	185	Belgja	86	.
Meksyk	220	130	Włochy	21	31
Kanada	137	116	Polska	37	12
Hiszpanja	131	106	Francja	23	12
Niemcy	114	.	Jugosławja	10	8

TABL. 22. PRODUKCJA WYROBÓW WALCOWANYCH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1928 i 1932

	1928	1932		1928	1932
	w tysiącach tonn			w tysiącach tonn	
Stany Zjedn. Am.	38 267	10 619	Japonja	1 639	1 975
Anglja	7 557	4 620	Luksemburg . . .	1 684	1 353
Francja	6 456	4 251	Włochy	1 849	1 236
Z.S.R.R.	3 523	4 250	Polska	1 048	404
Niemcy	10 596	4 234	Kanada	1 018	.
Belgja	3 176	2 090	Austrja	469	163

TABL. 23. ZAKŁADY PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO W POLSCE W 1932 R. OBJĘTE STATYSTYKĄ PRODUKCJI

Przemysły	Liczba zakładów	Zatrudnieni 31. XII 1932		W ciągu roku 1932		
				Przepracowane robotniko-dni w tys.	Wypłaty brutto	
		robotnicy	pracownicy umysł. najemni		robotnikom	pracownikom umysł.
					w tys. zł.	
Polska . .	**18 797**	**375 171**	**42 185**	**106 200**	**597 183**	**225 310**
Przem. mineralny	1 655	26 145	2 426	10 759	46 726	12 179
w tem:						
Cegielnie	904	5 363	735	4 140	16 172	2 525
Kaflarnie	114	1 157	39	394	1 382	151
Cementownie . .	13	746	254	536	3 497	2 414
Wapienniki . . .	73	1 016	171	689	2 961	907
Huty szkła . . .	49	10 184	514	2 221	10 865	3 054
Fabr. porcelany i fajansu . . .	18	2 975	183	779	3 629	812
Fabr. wyrobów ogniotrwałych .	23	1 023	116	321	1 362	639
Kamieniołomy .	117	1 774	144	954	3 239	713

(c. d. str. 50)

TABL. 23. ZAKŁADY PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO W POLSCE W 1932 R. OBJĘTE STATYSTYKĄ PRODUKCJI (c. d.)

Przemysły	Liczba zakładów	Zatrudnieni 31. XII 1932		W ciągu roku 1932		
		robotnicy	pracownicy umysł. najemni	Przepracowane robotniko-dni w tys.	Wypłaty brutto robotnikom	Wypłaty brutto pracownikom umysł.
					w tys. złotych	
Przem. metalowy	1 710	80 302	9 955	22 040	152 502	64 255
Huty i odlewnie żelaza	93	28 233	2 843	6 803	52 447	21 064
Huty i odlewnie innych metali .	45	5 652	642	1 799	15 172	5 155
Fabr. części maszyn	108	2 147	248	560	3 209	1 586
„ wyrob. masow.	292	10 376	1 003	3 297	13 712	5 695
„ „ ozdob.	70	1 044	133	241	1 631	625
„ mebli	46	742	64	329	1 004	197
„ lamp i grzejnik.	14	343	34	87	427	187
Wytwórnie rzemieślnicze . .	88	531	11	143	495	41
Fabr. narzędzi .	52	1 559	139	364	1 624	691
„ konstrukcyj i urządzeń . . .	113	10 404	1 732	2 896	18 244	10 680
„ silników, pomp	21	721	168	209	1 782	975
„ obrabiarek . .	13	598	139	154	1 097	733
„ maszyn i aparatów roln.. .	86	1 275	238	360	1 369	830
„ maszyn innych	72	1 529	231	403	2 428	1 008
„ środków przewozowych . .	47	7 694	1 356	2 132	19 319	8 792
„ wyrob. precyz.	61	3 860	475	1 073	7 424	2 948
„ instr. muzycz.	26	297	50	151	548	163
Zakłady reparac.	463	3 297	449	1 039	4 570	2 885
Przemysł elektrotechniczny . .	317	7 984	1 772	2 100	12 907	10 114
wytwórnie . .	192	7 216	1 638	1 833	11 384	9 401
zakłady instalacyjne.	125	768	134	267	1 523	713
Przem. chemiczny	829	36 056	6 828	11 400	74 793	41 724
w tem:						
Gazownie	100	2 398	848	800	7 271	3 494
Koksownie . . .	11	2 281	211	708	6 669	1 735
Smolarnie i terpentyniarnie .	44	279	43	68	353	190
Rafinerje i gazoliniarnie	52	4 002	706	1 157	8 379	5 260
Fabr. przędzy jedwabiu sztucz.	3	5 137	287	1 441	8 074	1 606
„ materjałów wybuchowych	7	2 919	406	796	4 918	2 345
„ barwników .	5	596	164	153	1 089	1 460
„ nawozów szt. .	15	3 513	743	1 101	8 590	6 158
„ gazów techn. .	18	262	106	79	701	579

(c. d. str. 51)

TABL. 23. ZAKŁADY PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO W POLSCE W 1932 R. OBJĘTE STATYSTYKĄ PRODUKCJI (c. d.)

Przemysły	Liczba zakładów	Zatrudnieni 31. XII 1932		W ciągu roku 1932		
		robotnicy	pracownicy umysł. najemni	Przepracowane robotniko-dni w tys.	Wypłaty brutto robotnikom	Wypłaty brutto pracownikom umysł.
					w tys. zł.	
Fabr. farb, lakierów i emalji .	59	1 143	320	339	1 929	1 955
„ wyrobów gumowych . . .	32	2 398	438	1 392	6 414	2 644
„ papy dachow..	61	218	109	144	855	524
„ przetw. tłuszcz.	145	2 892	736	763	4 143	3 566
„ wyr. farmaceut. i kosmetycz.	127	2 151	823	635	2 963	3 935
Przem. włókienniczy	2 268	109 843	7 304	28 480	165 255	44 195
w tem:						
Przędzalnie i tkalnie	1 338	89 446	5 405	22 629	135 254	35 326
Fabr. wyrobów dzianych . . .	408	6 809	624	2 106	11 052	2 352
Farbiarnie . . .	149	5 595	526	1 497	8 778	2 741
Fabr. waty . . .	41	584	71	162	648	262
„ i nawijalnie nici	33	295	74	65	305	274
„ koronek i firanek	51	1 009	98	250	1 469	367
„ dywanów, kilimów i gobelin.	64	1 169	105	344	1 136	610
Szmuklerstwo i pasmanterja .	71	1 913	137	634	2 686	556
Fabryki powrozów	43	1 793	114	372	1 792	731
„ stożków i kapeluszy . . .	8	799	120	277	1 627	904
Przemysł papierniczy	279	12 623	1 243	3 451	18 853	6 956
Papiernie . . .	51	7 470	681	2 150	13 057	4 470
Fabr. wyrobów z papieru . .	228	5 153	562	1 301	5 796	2 486
Przem. skórzany .	450	7 277	719	1 933	11 736	3 105
w tem:						
Garbarnie . . .	277	5 421	420	1 388	8 772	2 214
Szczeciniarnie . .	14	216	92	78	310	155
Wyprawa futer .	32	436	67	185	1 271	301
Fabr. szczotek i pendzli . . .	37	530	58	122	575	238

(dok. str. 52)

TABL. 23. ZAKŁADY PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO W POLSCE W 1932 R. OBJĘTE STATYSTYKĄ PRODUKCJI (dok.).

Przemysły	Liczba zakładów	Zatrudnieni 31. XII 1932		W ciągu roku 1932		
		robotnicy	pracownicy umysł. najemni	Przepracowane robotniko-dni w tys.	Wypłaty brutto robotnikom	Wypłaty brutto pracownikom umys.
					w tys. złotych	
Przem. drzewny .	2 511	37 102	3 380	10 859	38 316	9 987
w tem:						
Tartaki	1 377	20 270	2 256	6 328	20 091	5 618
Fabr. mebli giętych	31	2 510	133	493	1 813	550
„ dykt i fornierów	32	2 894	215	816	2 932	1 001
„ mebli zwykłych	203	3 299	250	928	4 199	912
Koszykarstwo . .	32	453	22	119	318	61
Bednarstwo . . .	24	572	37	170	543	174
Stolarstwo . . .	573	3 420	143	1 004	4 213	456
Fabr. wyrobów korkowych . .	13	372	44	96	418	226
Przem. spożywczy	7 010	35 579	4 479	8 846	36 020	16 708
w tem:						
Browary i słodownie	173	4 964	1 020	1 437	8 205	5 242
Fabr. wódek gatunkowych .	103	818	432	216	997	1 680
„ win i miodosytnie	120	239	55	53	168	224
„ konserw . . .	84	1 395	165	245	939	468
Wytwórnie cukiernicze	335	7 710	1 060	1 944	8 749	3 844
Młyny	6 195	20 453	1 747	4 952	16 962	5 250
Przem. odzieżowy	1 001	9 679	1 469	2 684	11 688	4 208
w tem:						
Fabr. obuwia mechanicznego . .	53	1 893	175	482	2 589	744
Krawiectwo . . .	595	4 437	1 000	1 230	5 383	2 718
Bieliźniarstwo . .	110	1 342	106	310	1 218	191
Kapelusznictwo .	124	633	58	227	882	83
Przemysł zabawkarski	25	256	19	58	182	34
Przemysł poligraficzny . . .	742	12 325	2 591	3 590	28 205	11 845
w tem:						
Drukarnie . . .	601	10 954	2 457	3 249	26 276	11 266

TABL. 24. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH W POLSCE W LATACH 1929, 1932 i 1933

Wytwory	Ilość				Wartość w miljonach złotych	
	Jednostka	1929	1932	1933	1932	1933
Przemysł mineralny						
Cegła zwykła	milj. sztuk	1 592	905	.	35	.
Dachówka zwykła	„	65	35	.	3,7	.
Cegła szamotowa	tys. *t*	82	35	51	4,2	5,9
Cement portlandzki	„	1 008	354	411	25	.
Wapno	„	896	409	.	11	.
Porcelana	„	4,4	2,1	2,6	4,9	5,8
Fajans	„	11	8,2	8,7	7,0	6,7
Wyr. kamionkowe	„	9,4	5,4	6,1	2,3	2,3
Szkło taflowe	„	26	17	18	8,6	9,0
Naczynia szklane	„	101	42	37	27	24
Przemysł metalowy						
Surowiec żelaza	tys. *t*	706	199	306	31	43
Bloki martinowskie	„	1 310	543	802	98	110
Stal specjalna i elektr.	„	20	13	.	23	.
Odlewy z żeliwa	„	195	31	.	25	.
Szyny	„	131	73	87	22	21
Blacha żelazna niepokryta	„	219	70	.	38	.
Blacha żelazna cynkowana	„	43	18	17	15	13
Drut żelazny ciąg.	„	.	23	16	13	6
Inne żelazo i stal walcowane	„	831	198	.	65	.
Blacha cynkowa	„	.	7,9	7,6	6,1	5,5
Gwoździe druciane żelazne	„	27	21	27	12	14
Śruby i nity	„	25	6,5	9,3	7,6	10,1
Naczynia blaszane, cynkowane i emaljowane	„	.	8,5	5,9	15	11
Łóżka metalowe	tys. szt.	145	48	.	2,0	.
Silniki spalinowe	*t*	.	312	.	1,8	.
	H P.	.	3 661	.		.
Pompy	*t*	815	358	.	1,3	.
Obrabiarki do metali	*t*	.	472	.	2,8	.
Pługi konne	sztuk	51 037	3 943	.	0,2	.
Brony	„	99 130	1 314	.	0,6	.
Młocarnie	„	15 396	345		0,2	.
Wialnie, młynki	„	23 775	760	.	0,1	.
Krosna mechaniczne	„	919	233	.	0,6	.

(c. d. str. 54)

TABL. 24. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH W POLSCE W LATACH 1929, 1932 i 1933 (c. d.)

Wytwory	Ilość				Wartość w miljonach złotych	
	Jednostka	1929	1932	1933	1932	1933
Parowozy normalno-torowe	sztuk	165	106	72	39	25
	tys. *t*	.	8,9	5,9		.
Wagony osobowe normalno-tor.	sztuk	444	100	.	18	.
„ towarowe	„	3 468	2 657	1 474	32	17
Rowery	„	11 883	2 325	.	0,3	.
Wagi pomostowe przenośne	„	29 647	3 975	.	0,2	.
Wagi stołowe	„	28 038	7 752	.	0,2	.
Fortepiany i pianina	„	2 472	595	.	0,8	.
Przemysł elektrotechniczny						
Maszyny elektryczne	sztuk	11 730	2 769	.	2,7	2,8
	t	1 627	330	393		
Akumulatory i części	„	.	1 317	1 294	5,3	5,2
Ogniwa i części	„	.	1 247	1 133	3,6	2,9
Żarówki elektryczne	tys. szt.	5 544	5 539	4 938	11	8,6
Aparaty telefoniczne centralne	*t*	.	100	64	3,3	3,0
Przewodniki gołe	„	.	995	817	2,3	1,5
Przewodniki izolowane nieobołowione	„	.	779	906	5.8	4,6
Przewodniki obołowione	„	.	2 055	1 885	7,8	5,8
Odbiorniki radjowe: detektorowe	tys.	13	31	13	0,4	0,1
lampowe	sztuk	.	11	15	2,1	2,1
Przemysł chemiczny						
Gaz świetlny	milj. m^3	246	156	.	45	.
Koks	tys. *t*	2 123	1 288	.	39	.
Benzol oczyszczony	„	14	9,9	.	5,6	.
Terpentyna oczyszczona	„	1,8	1,4	.	1,4	.
Barwniki	„	0,9	1,0	1,3	12	14
Przędza jedwabiu sztucznego	„	2,7	3,4	3,6	34	34
Azotniak	„	163	11	10	3,5	3,1
Superfosfat mineralny	„	304	45	.	4,0	.
Siarczan amonowy	„	54	54	.	7,2	.
Saletra wapniowa	„	0,05	32	31	9,5	8,5
Saletra „Saletrzak“	„	—	37	20	10	5,6
Kwas siarkowy w przeliczeniu na 50° Bé.	„	373	158	.	7,5	.

(c. d. str. 55)

TABL. 24. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH W POLSCE W LATACH 1929, 1932 i 1933 (c. d.)

Wytwory	Ilość				Wartość w miljonach złotych	
	Jednostka	1929	1932	1933	1932	1933
Soda amonjakalna	tys. *t*	100	70	75	17	17
Soda żrąca	,,	17	15	17	8,6	10
Soda krystaliczna	,,	11	8,9	8,6	1,2	1,2
Mydła zwykłe i techniczne	,,	29	26	.	33	.
Mydła toaletowe	,,	2,1	1,7	.	6,6	.
Lakiery	,,	2,1	1,3	.	4,0	.
Pasty do obuwia	,,	2,0	1,8	.	7,2	.
Ekstrakty garbarskie	,,	3,0	2,9	.	2,1	.
Przemysł włókienniczy						
Przędza ogółem	tys. *q*	1 319	947	.	414	.
w tem:						
bawełniana cienkoprzędzona	,,	505	430	490	171	.
odpadkowa bawełniana	,,	164	112	.	24,3	.
wełniana	,,	298	212	.	151	.
w tem czesankowa	,,	110	97	110	105	105
jutowa	,,	295	127	123	19	15
jedwabna sztuczna	,,	27	35	37	36	38
Tkaniny ogółem	,,	912	536	.	446	.
w tem:						
bawełniane	,,	444	304	.	228	.
wełniane i półwełniane	,,	191	103	.	142	.
jutowe i worki jutowe	,,	249	102	96	22	21
jedwabne i półjedwabne	,,	14	9,3	.	38	.
Bielizna trykotażowa	tys. *kg*	1 088	820	.	11	.
Pończochy i skarpetki	tys. tuz.	2 569	1 504	.	24	.
Inne trykotaże	tys. *kg*	1 163	1 151	.	13	.
Artykuły pasmanteryjne i szmuklerskie	,,	771	647	.	13	.
Stożki do wyrobu kapeluszy	,,	516	264	.	6,2	.
Dywany, kilimy i gobeliny	,,	734	383	.	5,2	.
Artykuły powroźnicze, pasy, chodniki i t.p.	,,	3 667	2 521	.	8,0	.
Koronki i firanki	,,	436	310	.	7,3	.
Nici	,,	540	568	461	9,4	9,2
Wata	,,	1 721	1 151	.	2,2	.
Watolina	tys. *m*	1 298	1 179	.	2,1	.
Przemysł papierniczy						
Masa drzewna	tys. *t*	45	37	42	7,7	7,9
Celuloza siarczynowa	,,	.	45	47	15	15
Celuloza sodowa	,,	.	11	11	3,6	2,9

(dok. str. 56)

TABL. 24. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH W POLSCE W LATACH 1929, 1932 i 1933 (dok.)

Wytwory	Ilość				Wartość w miljonach złotych	
	Jednostka	1929	1932	1933	1932	1933
Tektura	tys. *t*	37	26	30	11	10
Papier ogółem	,,	128	109	.	83	.
w tem :						
gazetowy	,,	21	21	.	11	.
pakowy	,,	48	42	.	23	.
drukowy	,,	22	15	.	10	.
piśmienny	,,	.	16	.	17	.
bibułka	,,	.	2,7	.	9,1	.
Przemysł skórzany						
Skóry podeszwowe	*t*	11 563	13 892	13 732	53	52
Krupony pasowe	,,	159	135	389	1,3	3,3
Blanki paskowe i rymarskie	,,	385	301	390	2,3	2,8
Faledry i juchty	,,	948	878	1 301	5,9	8,0
Skóry cielęce	tys. m^2	727	1 049	911	13	12
Lakiery	,,	22	98	118	1,5	1,9
Skóry baranie	tys. szt.	524	532	686	1,7	2,4
Szczecina	*t*	214	316	.	3,1	.
Przemysł obuwniczy mechaniczny						
Obuwie skórzane	tys. par	1 735	1 556	2 165	20	23
Obuwie gumowe	,,	6 687	5 204	3 788	7,7	6,7
Śniegowce	,,	1 741	1 124	2 027	6,0	9,5
Kalosze	,,	2 136	793	1 260	3,8	3,8
Przemysł drzewny						
Bale	tys. m^3	696	713	.	28	.
Deski	,,	2 663	1 650	.	64	.
Kantówka	,,	346	240	.	11	.
Fryzy	,,	52	33	.	4	.
Dykty	,,	96	74	.	17	.
Forniery	tys. m^2	5 151	2 902	.	1,6	.
Meble gięte	tys. szt.	2 508	875	.	6,3	.
w tem krzesła	,,	2 240	759	819	4,5	4,7
Przemys spożywczy						
Piwo	tys. *hl*	2 786	1 400	.	80	.
Mączka ziemniaczana	tys. *q*	260 *a*	252 *b*	.	6,3*b*	.
Syrop ziemniaczany	,,	137 *a*	111 *b*	.	5,0*b*	.
Konserwy	,,	164	162	.	14	.
Wina owocowe	tys. *hl*	34	8,7	.	1,8	.
Miody do picia	,,	13	6,7	.	1,0	.

a Rok gospodarczy 1929/30. *b* Rok gospodarczy 1932/33.

TABL. 25. PRODUKCJA ŚWIATOWA CEMENTU W LATACH 1928 i 1931

	1928	1931		1928	1931
	w tysiącach tonn			w tysiącach tonn	
Produkcja światowa	**71 100**	**60 300**	Z. S. R. R. . . .	1 903	3 332
w tem:			Włochy	3 077	3 077
Stany Zjedn. Am. .	30 445	21 248	Belgja	3 046	2 500
Anglja	4 400	5 986	Polska . . .	1 098	546
Niemcy	7 576	3 711	Szwecja	468	518
Japonja	3 293	3 615	Austrja	523	500

TABL. 26. PRODUKCJA ŚWIATOWA SAMOCHODÓW W LATACH 1928 i 1932

	1928	1932		1928	1932
	w tysiącach sztuk			w tysiącach sztuk	
Produkcja światowa	**5 203**	**1 970**	Niemcy	138	50
w tem:			Włochy	60	30
Stany Zjedn. Am..	4 359	1 371	Z.S.R.R. . . .	0,8	27
Anglja	212	228	Czechosłowacja .	13	13
Francja	224	171	Belgja	8	5
Kanada	242	61	Austrja	9	.

TABL. 27. PRODUKCJA KWASU SIARKOWEGO W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1928 i 1932, W PRZELICZENIU NA 50° Bé

	1928	1932		1928	1932
	w tysiącach tonn			w tysiącach tonn	
Niemcy	2 487	.	Z.S.R.R. . . .	301	792
Anglja	1 484	1 359	Szwecja	193	224
Japonja	613	1 192	Kanada	140	193
Włochy	1 126	820	Polska . . .	308	158

TABL. 28. WYTWÓRCZOŚĆ FABRYK GAZOLINY W POLSCE W LATACH 1927—1933

Wyszczególnienie	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933
Liczba fabryk czynnych *a* . . .	18	19	20	20	22	24	26
Liczba robotników *a*	178	185	239	252	285	344	317
Wydobycie gazu ziemnego w miljonach m^3	454	459	467	489	474	437	462
Gaz ziemny przerobiony na gazolinę w miljonach m^3.	248	259	277	286	278	250	279
Otrzymana gazolina w tys. tonn	28	32	35	39	41	39	42

a Stan w końcu roku.

TABL. 29. PRODUKCJA ŚWIATOWA PRZĘDZY JEDWABIU SZTUCZNEGO W LATACH 1928 i 1932

	1928	1932		1928	1932
	w tys. tonn			w tys. tonn	
Produkcja światowa	**174**	**232**	Niemcy	22	27
w tem:			Francja	19	22
Stany Zjedn. Am. .	44	59	Holandja	8,5	8,6
Anglja	23	33	Belgja	6,8	4,3
Włochy	26	32	Szwajcarja . . .	5,1	4,0
Japonja	7,5	29	Polska . . .	2,4	3,4

TABL. 30. PRZĘDZALNIE I TKALNIE W POLSCE WEDŁUG DZIAŁÓW PRODUKCJI ORAZ ZAINSTALOWANYCH WRZECION I KROSIEN W LATACH 1929, 1931 i 1932

Lata	Ogółem	Dział produkcji					
		bawełniany	wełniany	lniany	jutowy	konopny	jedwabny
Oddziały przędzalnicze							
Liczba wrzecion *a* w tysiącach							
1929	2 698,2	1 834,0	813,3	18,1	29,4	3,4	.
1931	2 682,9	1 821,3	805,4	20,8	30,0	5,4	.
1932	2 638,3	1 809,0	772,7	22,2	29,7	4,7	.
Oddziały tkackie							
Liczba krosien w tysiącach							
1929	70,3	47,6	17,7	0,6	1,8	0,1	2,5
1932	68,7	47,2	15,3	1,5	1,6	0,2	2,9

a Bez wrzecion jedwabiu sztucznego.

TABL. 31. LICZBA WRZECION W PRZEMYŚLE BAWEŁNIANYM W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1928 i 1932

	1928	1932		1928	1932
	w miljonach			w miljonach	
Anglja	57,1	51,9	Hiszpanja	1,9	2,1
Stany Zjedn. Am.	35,5	31,7	Polska	1,7	1,8
Niemcy	11,1	10,2	Szwajcarja	1,5	1,3
Francja	9,8	10,1	Holandja	1,1	1,2
Z.S.R.R.	7,3	9,2	Austrja	1,0	0,8
Japonja	6,2	7,8	Szwecja	0,6	0,6
Włochy	5,2	5,4	Portugalja	0,5	0,5
Czechosłowacja	3,7	3,6	Finlandja	0,3	0,3
Belgja	2,1	2,2	Danja	0,1	0,1

TABL. 32. PRODUKCJA ŚWIATOWA PAPIERU W LATACH 1928 i 1931

	1928	1931		1928	1931
	w tysiącach tonn			w tysiącach tonn	
Produkcja światowa	**21 170**	**14 100**			
w tem:			Finlandja	305	328
Stany Zjedn. Am.	5 753	4 438	Włochy	324	326
Kanada	2 410	2 185	Norwegja	353	206
Niemcy	2 105	1 824	Austrja	230	210
Szwecja	512	624	Holandja	171	193
Z. S. R. R.	299	476	Polska	122	119

TABL. 33. CUKROWNIE I PRODUKCJA CUKRU W POLSCE W LATACH 1913/14, 1927/28—1932/33

Kampanje Grupy województw	Liczba czynnych cukrowni	Przerobiono buraków	Wyprodukowano cukru: Ogółem w wartości cukru surowego	rafinady	kryształu	cukru żółtego w przeliczeniu na kryształ
		w tysiącach kwintali				
Polska 1913/14	86	44 688	6 348	1 367	583	3 764
1927/28	72	35 328	5 658	644	3 295	1 123
1928/29	71	43 903	7 454	824	4 118	1 767
1929/30	70	50 942	9 159	770	5 635	1 838
1930/31	69	46 330	7 756	631	4 858	1 492
1931/32	67	27 366	4 932	523	2 426	1 490
1932/33	64	23 651	4 178	336	2 417	1 007
Woj. centralne .	35	7 586	1 398	168	1 051	38
„ wschodnie .	4	651	126	—	111	2
„ zachodnie .	22	13 494	2 320	49	1 074	965
„ południowe	3	1 920	334	119	181	2

TABL. 34. PRODUKCJA ŚWIATOWA CUKRU W LATACH 1928/29 i 1932/33

A. Cukier trzcinowy w wartości cukru surowego

	1928/29	1932/33
	w tysiącach tonn	
Produkcja światowa	**18 277**	**16 663**
w tem:		
Indje Brytańskie .	2 735	4 651
Kuba	5 156	2 000
Jawa	2 871	1 350
Filipiny	741	1 050
Brazylja	961	950
Japonja i Formoza	702	912
Wyspy Hawajskie .	845	900
Portoriko	530	820
Zw. Australijski . .	532	527
San Domingo . . .	367	442
Peru	375	400
Argentyna	375	385
Mauritius	253	244
Meksyk	179	211
Stany Zjedn. Am. .	118	206
Indochiny	94	130
Egipt	109	125

B. Cukier buraczany w wartości cukru surowego

	1928/29	1932/33
	w tysiącach tonn	
Produkcja światowa	**9 560**	**8 019**
w tem:		
Niemcy	1 864	1 088
Stany Zjedn. Am. .	1 060	1 362
Francja	907	1 013
Z.S.R.R.	1 425	950
Czechosłowacja . .	1 057	631
Polska	745	418
Anglja *a*	242	400
Włochy	380	322
Belgja	277	262
Hiszpanja	239	255
Holandja	318	240
Szwecja	161	235
Danja	170	192
Węgry	220	103
Jugosławja	129	85
Rumunja	134	64
Kanada	32	52

a Łącznie z Wolnem Państwem Irlandją.

TABL. 35. GORZELNIE I PRODUKCJA SPIRYTUSU W POLSCE W LATACH 1909/10, 1927/28—1932/33

Kampanje Grupy województw	Ogółem	Gorzelnie rolnicze	Gorzelnie przemysłowe				
			ogółem	melasowe	pejsachowe	owocowe	drożdżowe
Liczba czynnych gorzelni							
Polska . 1909/10	2 466	2 433	33	.	.	.	.
1927/28	1 401	1 362	39	12	5	10	12
1928/29	1 424	1 392	32	9	4	8	11
1929/30	1 471	1 445	26	3	1	11	11
1930/31	1 486	1 459	27	5	3	8	11
1931/32	1 425	1 400	25	3	—	10	12
1932/33	1 372	1 349	23	4	—	7	12
Woj. centralne . .	311	301	10	4	—	—	6
„ wschodnie . .	67	65	2	—	—	—	2
„ zachodnie . .	616	612	4	—	—	3	1
„ południowe .	378	371	7	—	—	4	3
Produkcja spirytusu w tys. litrów 100°							
Polska . . 1909/10	259 554	253 563	5 991	.	.	.	.
1927/28	66 282	59 063	7 219	5 346	209	49	1 615
1928/29	72 850	67 177	5 673	4 203	132	71	1 267
1929/30	87 804	82 952	4 852	3 916	11	29	896
1930/31	66 360	60 030	6 330	5 456	74	30	770
1931/32	42 227	39 348	2 879	2 248	—	58	573
1932/33	26 901	25 703	1 198	840	—	16	342
Woj. centralne . .	7 254	6 340	914	840	—	—	74
„ wschodnie . .	1 289	1 265	24	—	—	—	24
„ zachodnie . .	11 520	11 433	87	—	—	6	81
„ południowe .	6 838	6 665	173	—	—	10	163

TABL. 36. PRODUKCJA SPIRYTUSU W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1928, 1931 i 1932

	1928	1931	1932		1928	1931	1932
	w tys. *hl* 100° spirytusu				w tys. *hl* 100° spirytusu		
Niemcy . .	2 806	2 563	2 253	Włochy . .	459	489	420
Francja . .	2 153	3 450	.	Węgry . . .	407	270	236
Anglja . . .	897	.	.	Holandja . .	320	288	.
Czechosłow. .	595	642	736	Austrja . .	258	256	230
Polska .	663	664	422	Kanada . .	302	241	184

TABL. 37. FABRYKI ZAPAŁEK W POLSCE W LATACH 1927—1933

Wyszczególnienie	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933
Zakłady czynne *a* . .	10	10	10	9	6	5	4
Robotnicy *a*	2 213	2 324	2 685	2 376	1 285	1 010	777
Produkcja, tys. skrzyń po 5 000 pudełek . .	160	164	171	196	147	115	81

a Stan w końcu roku.

TABL. 38. FABRYKI CYGAR, PAPIEROSÓW I TYTONIU W POLSCE W LATACH 1928/29—1932/33

Lata Grupy województw	Liczba zakładów czynnych	Liczba robotników 31.XII	Zużycie surowca		Produkcja			
			zagranicznego	krajowego	cygar i cygaretek	papierosów	tytoniu	tabaki
			w tonnach		w miljon.szt.		w tonnach	
Polska 1928/29	18	12 063	19 369	2 047	74	10 324	13 997	.
1929/30	17	11 829	17 976	3 414	77	10 658	13 722	.
1930/31	17	10 205	15 766	3 672	62	8 858	12 757	.
1931/32	17	9 954	13 467	5 472	53	8753	12 020	389
1932/33	16	8 425	11642	5 233	39	8 010	10 299	342
Woj.centralne	6	3 254	5 251	3 987	—	3 462	6 650	—
„ wschodnie	1	214	227	34	—	282	90	—
„ zachodnie	6	3 091	3 329	344	39	2 810	1 331	226
„ południowe	3	1 866	2 835	868	—	1 456	2 228	116

TABL. 39. PRODUKCJA CYGAR, PAPIEROSÓW I TYTONIU W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1929 i 1931

Państwa	Lata	Cygara i cygaretki	Papierosy	Tytoń
		w miljonach sztuk		w tonnach
Polska	1929	77	10 658	13 722
	1931	53	8 753	12 409
Austrja	1929	214	5 110	5 113
	1931	225	4 753	4 590
Holandja	1929	1 346	3 180	11 299
	1931	1 369	3 554	12 312
Japonja	1929	2	32 535	23 317
	1931	1	31 577	24 069
Niemcy	1929	6 989	33 084	36 210
	1931	6 266	28 600	31 498
Stany Zjednoczone Am. . . .	1929	6 972	119 049	153 187
	1931	5 385	113 367	149 655
Z. S. R. R.	1929	.	54 550	536
	1930	.	56 072	323
		w tonnach		
Polska	1929	385	8 528	13 722
	1931	265	7 000	12 409
Anglja	1930	531	63 712	21 006
Francja	1929	1 167	16 144	33 203
	1931	1 274	18 660	33 544
Rumunja	1929	123	4 637	9 921
	1931	72	2 598	8 287
Włochy	1929	6 849	14 655	8 193
	1931	5 698	12 900	6 883

TABL. 40. RUCH BUDOWLANY W MIASTACH W POLSCE W LATACH 1931—1933 *a*

Wyszczególnienie	Budynki nowe	Nadbudowy i dobudowy	Budynki nowe	Nadbudowy i dobudowy
	rozpoczęte		zakończone	
Wszystkie miasta				
Rok 1931				
Liczba budynków	10 533	1 180	6 041	885
w tem mieszkalnych	8 887	1 040	4 862	732
Kubatura budynków w tys. m^3	7 119	583	5 077	506
w tem mieszkalnych	6 016	488	4 208	377
Budynki mieszkalne:				
liczba mieszkań	25 293		17 284	
liczba izb	64 301		44 105	
Miasta liczące powyżej 20 tys. mieszkańców				
Rok 1931				
Liczba budynków	5 024	644	3 013	504
w tem mieszkalnych	4 181	568	2 502	417
Kubatura budynków w tys. m^3	4 698	407	3 765	380
w tem mieszkalnych	3 911	339	3 169	273
Budynki mieszkalne:				
liczba mieszkań	15 612		12 246	
liczba izb	39 295		31 732	
Rok 1932				
Liczba budynków	5 571	640	3 556	1 130
Kubatura budynków w tys. m^3	4 318	343	3 446	279
Budynki mieszkalne:				
liczba mieszkań	13 461	1 087	9 626	999
liczba izb	36 535	2 542	25 939	2 385
Rok 1933				
Liczba budynków	6 414	615	3 851	533
w tem mieszkalnych	5 787	502	3 477	386
Kubatura budynków w tys. m^3	4 611	275	3 025	267
w tem mieszkalnych	4 165	210	2 610	180
Budynki mieszkalne:				
liczba mieszkań	13 687	976	8 507	780
1- izbowych	1 491	312	1 044	198
2- „	4 586	327	2 822	281
3- „	3 773	224	2 435	195
4- „ i więcej	3 837	113	2 206	106
liczba izb	39 419	2 149	24 419	1 820

a Bez budynków wojskowych.

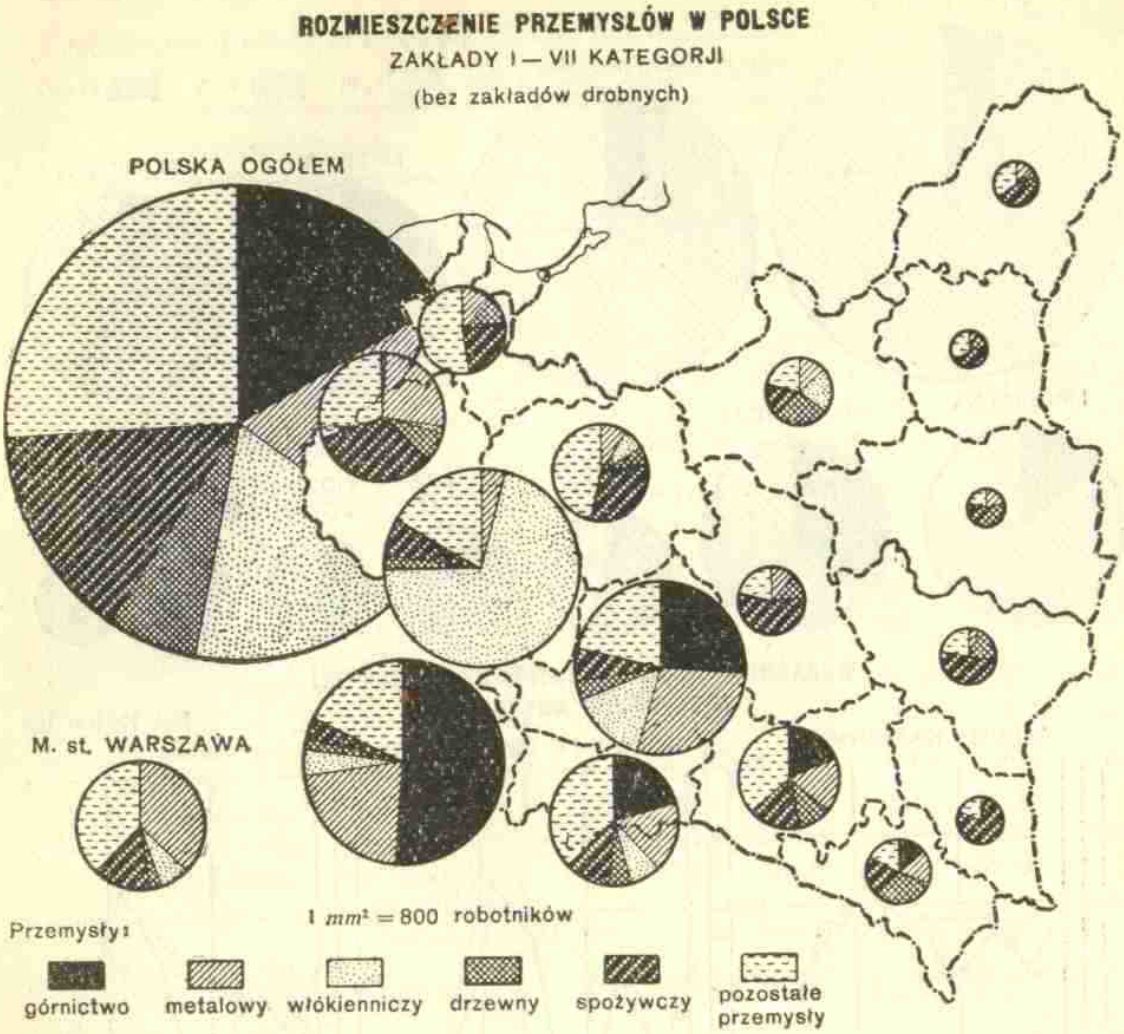
ROZMIESZCZENIE PRZEMYSŁÓW W POLSCE
ZAKŁADY I — VII KATEGORJI
(bez zakładów drobnych)
POLSKA OGÓŁEM
M. st. WARSZAWA
1 mm² = 800 robotników
Przemysły:
górnictwo
metalowy
włókienniczy
drzewny
spożywczy
pozostałe przemysły

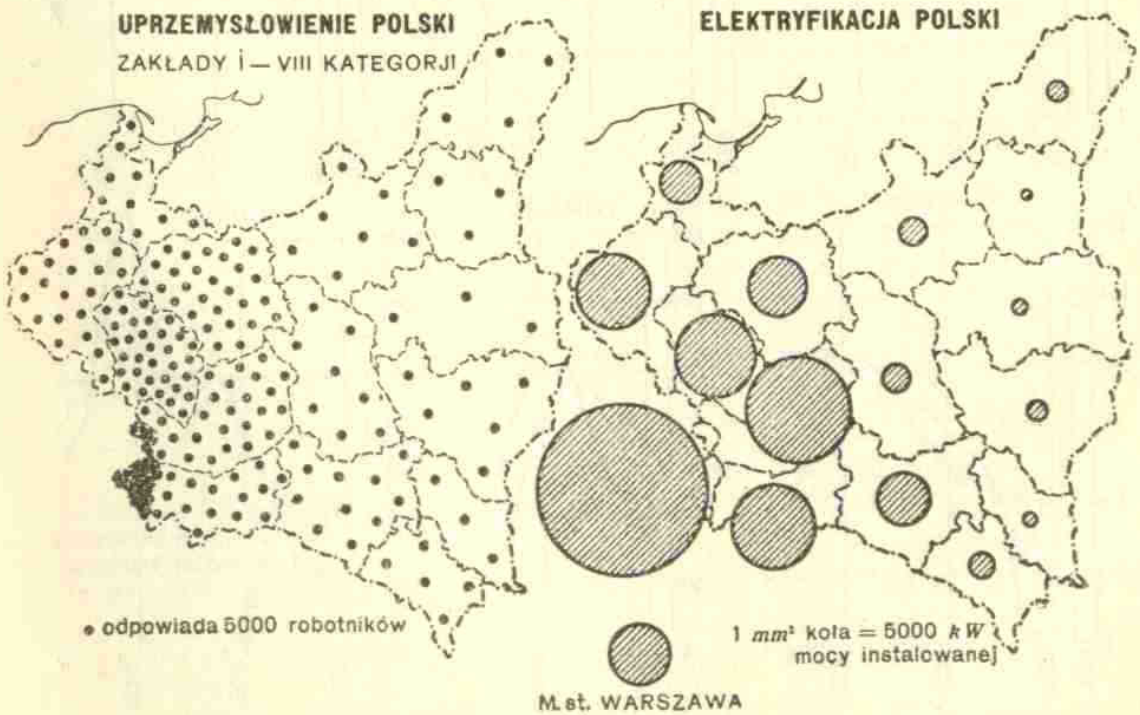
UPRZEMYSŁOWIENIE POLSKI
ZAKŁADY I — VIII KATEGORJI
ELEKTRYFIKACJA POLSKI
• odpowiada 5000 robotników
1 mm² koła = 5000 kW mocy instalowanej
M. st. WARSZAWA

STRUKTURA WAŻNIEJSZYCH GAŁĘZI PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO W POLSCE

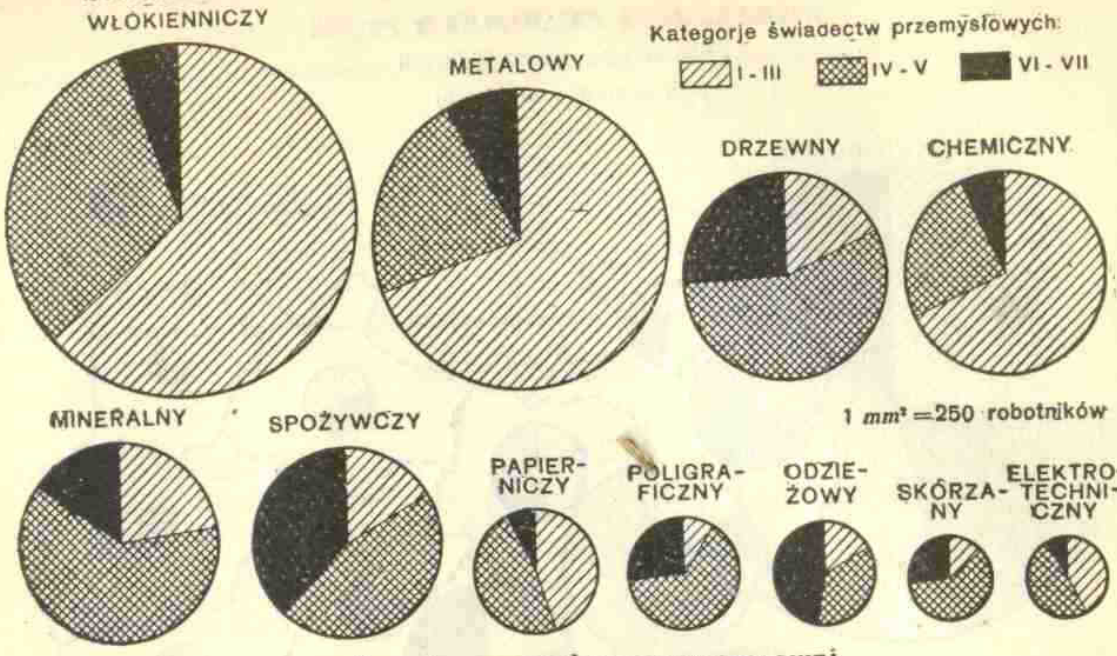

WSKAŹNIKI PRODUKCJI ŚWIATOWEJ I POLSKIEJ NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW

Rok 1928 = 100

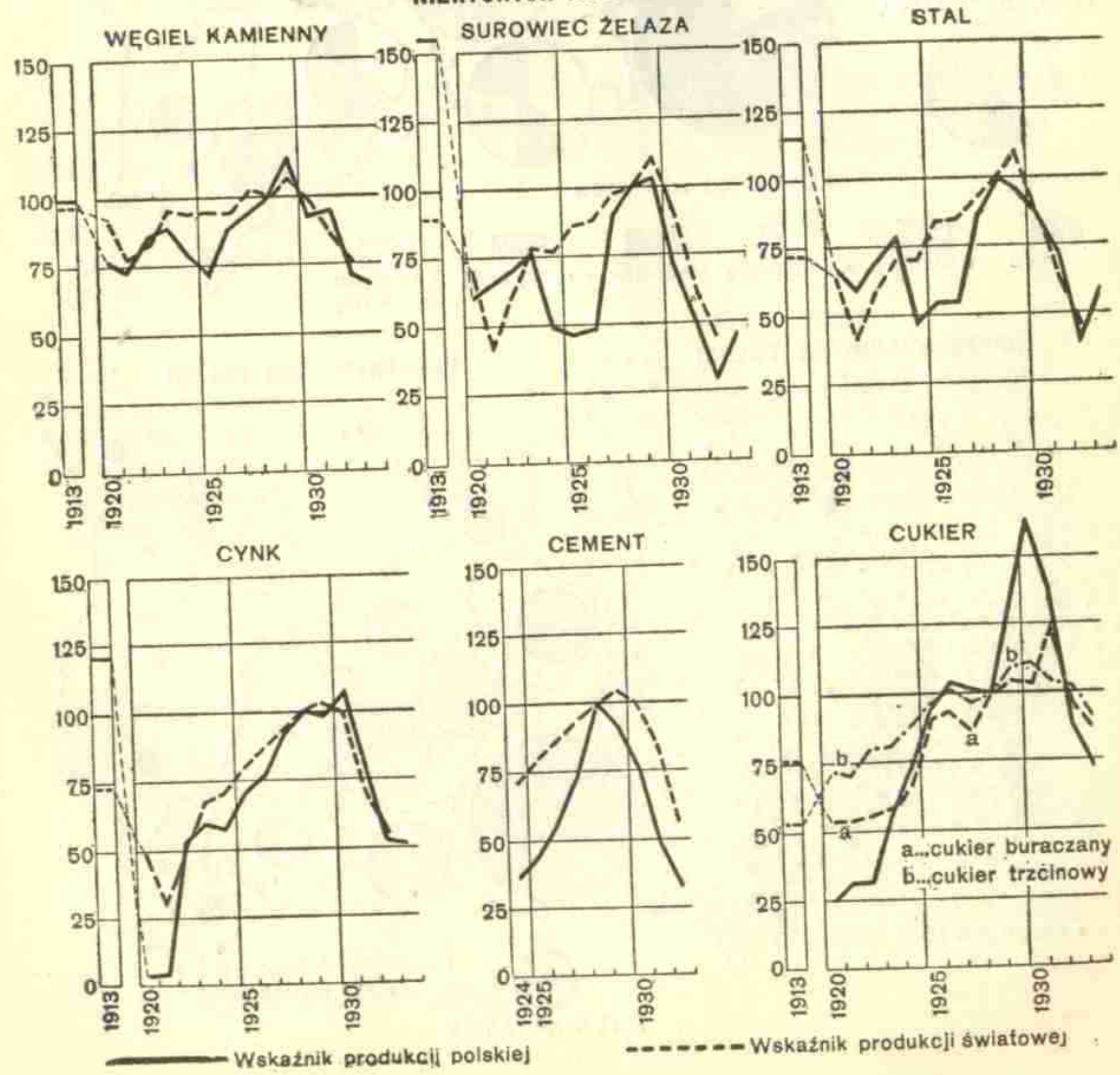

DZIAŁ VIII. KOMUNIKACJA

TABL. 1. STAN I PRACA TABORU KOLEJOWEGO W POLSCE W LATACH 1928—1933

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933
Polskie Koleje Państwowe						
Normalnotorowe						
Długość eksploat. linij w tys. *km*	17,21	17,24	17,35	17,57	17,63	17,53
Tabor kolejowy						
parowozy w tys.	5,2	5,3	5,3	5,3	5,3	5,5
wagony ogółem w tys. .	152,3	155,2	159,0	162,0	167,0	166,7
„ osobowe „ .	10,4	10,6	12,0	12,1	12,1	12,2
„ towarowe „ .	141,9	144,6	147,0	149,9	154,9	154,5
Przebieg						
parowozów w milj. parow.-*km*	157	164	146	143	119	116
wagonów w miljon. osio-*km*						
ogółem	7 482	7 737	6 804	6 677	5 173	4 756
„ osobowych . . .	1 715	1 786	1 781	1 687	1 488	1 451
„ towarowych . . .	5 767	5 951	5 023	4 990	3 685	3 305
pociągów w milj. pociągo-*km*						
ogółem	118	123	113	113	97	97
„ w ruchu osobow.	60	63	64	66	63	64
„ w ruchu towarow.	58	60	49	47	34	33
Przewóz						
pasażerów w milj. osób . . .	174	167	153	134	114	.
„ „ pas.-*km* . .	7 077	7 073	6 717	5 474	4 695	.
towarów i bagaży w milj. *t*	81,1	86,2	69,8	64,2	48,9	49,0
„ „ w miljon. tonno-*km*	21 926	23 508	19 845	20 041	14 928	.
Wąskotorowe						
Długość eksploat. linij w tys. *km*	2,29	2,31	2,25	2,39	2,38	2,38
Tabor kolejowy						
parowozy w tys.	0,36	0,37	0,33	0,35	0,35	.
wagony ogółem w tys. .	8,36	8,39	8,42	8,68	8,60	.
„ osobowe „ . .	0,34	0,35	0,35	0,36	0,36	.
„ towarowe „ . .	8,02	8,04	8,07	8,32	8,24	.
Przebieg						
parowozów w milj. parow.-*km*	4,4	4,1	3,5	3,2	2,8	2,9
wagonów w miljon. osio-*km*						
ogółem	112,7	107,9	82,3	73,2	54,8	54,0
„ osobowych . . .	27,0	24,0	23,3	23,0	22,0	23,3
„ towarowych . . .	85,7	83,9	59,0	50,2	32,8	30,7
Przewóz						
pasażerów w miljon. osób .	1,6	1,1	0,9	0,8	0,7	.
„ „ pas.-*km*	34,4	25,4	22,8	19,3	17,3	.
towarów w miljon. *t*	5,1	4,7	3,6	2,8	1,7	.
„ „ tonno-*km* .	98,9	87,2	66,6	52,5	32,2	.
Koleje dojazdowe prywatne i komunalne						
Długość eksploat. linij w tys. *km*	1,13	1,17	1,18	1,39	1,49	1,46
Tabor						
parowozy w tys.	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
wagony ogółem w tys. .	2,81	2,88	2,91	3,63	3,75	3,69
„ osobowe „ . .	0,56	0,56	0,58	0,60	0,63	0,59
„ towarowe „ . .	2,25	2,32	2,33	3,03	3,12	3,10
Przewóz						
pasażerów w miljon. osób .	40,5	49,9	59,9	59,2	51,7	45,1
towarów w miljon. *t*	1,61	1,61	1,78	1,27	1,08	0,99

TABL. 2. PRZEWÓZ TOWARÓW NA KOLEJACH NORMALNOTOROWYCH W POLSCE W LATACH 1928—1933

Lata / Rodzaj przewozów / Towary	Ogółem przewozy	Nadanie: wewnętrzne *a*	Nadanie zagranicę: ogółem	Nadanie zagranicę: w tem do portów *b*	Przyjęcie z zagranicy: ogółem	Przyjęcie z zagranicy: w tem z portów *b*	Tranzyt
	w tysiącach tonn						
Ogółem 1928	80 727	52 052	20 237	9 223	2 581	1 037	5 857
1929	85 862	54 918	21 452	10 108	3 488	1 792	6 004
1930	69 514	43 788	17 936	10 014	2 209	1 050	5 581
1931	63 767	37 641	18 520	12 601	2 018	1 056	5 588
1932	48 716	30 878	13 186	9 745	1 126	616	3 526
1933	**48 825**	**30 491**	**13 150**	10 061	**1 417**	865	**3 767**
Handlowe zwyczajne	**41 094**	**23 083**	**13 113**	10 034	**1 412**	864	**3 486**
Zboże i strączk.	1 448	875	467	357	53	4	53
Ziemniaki	397	311	40	22	1	1	45
Buraki	1 095	1 092	3	0	0	0	—
Mąka i kasze	601	574	23	22	1	0	3
Cukier	293	242	50	50	0	0	1
Zwierzęta żywe	202	178	19	4	0	0	5
Drzewo	4 903	2 893	1 663	1 044	7	2	340
Węgiel i koks	20 095	8 873	9 620	7 997	20	2	1 582
Ruda, żużle i szlaka	754	270	10	0	307	102	167
Ropa naftowa i przetwory	900	664	220	77	4	3	12
Sól	361	313	24	12	0	0	24
Wapień i wapno gaszone	420	350	13	3	0	0	57
Kamienie wszelkie	1 214	944	47	39	31	3	192
Wyroby ceramiczne	736	693	18	18	4	0	21
Cement i wapno hydraulicz.	423	383	16	16	0	0	24
Żelazo i stal	1 493	835	214	14	342	323	102
Wyroby z żelaza i stali	379	192	87	42	6	3	94
Chemikalja	317	255	29	7	9	4	24
Nawozy sztucz.	767	337	115	92	95	95	220
Inne towary	4 296	2 809	435	218	532	322	520
Handlowe pośpieszne	**551**	**223**	**37**	27	**5**	**1**	**281**
Gospodarcze kolejowe	**6 402**	**6 402**	—	—	—	—	—
w tem węgiel	3 302	3 302	—	—	—	—	—
Wojskowe	**778**	**778**	—	—	—	—	—

a Łącznie z W. m. Gdańskiem. *b* Porty Gdynia i Gdańsk (stacje portowe).

TABL. 3. TRANZYT KOLEJOWY PRZEZ OBSZAR POLSKI ŁĄCZNIE Z W. M. GDAŃSKIEM

A. Według krajów w latach 1932 i 1933 *a*

Punkty przyjęcia towarów	Ogółem	Porty wyjścia i kraje przeznaczenia towarów: Gdynia	Gdańsk	Niemcy (bez Prus Wsch.)	Niemcy - Prusy Wsch.	Z.S.R.R.	Czechosłowacja	Rumunja	Łotwa
	w tysiącach tonn								
1932									
Ogółem . .	**3 265**	**1**	**77**	**509**	**2 342**	**87**	**222**	**27**	**0**
Gdynia . . .	20	×	—	1	0	0	19	0	0
Gdańsk . . .	94	—	×	9	15	0	55	15	—
Stacje graniczne z krajami:									
Niemcy: bez Prus Wsch.	2 377	0	13	×	2 301	55	0	8	—
Prusy Wsch.	282	—	3	279	×	0	0	0	—
Z. S. R. R. .	212	—	16	117	1	×	78	—	—
Czechosłowacja	62	1	23	2	0	32	×	4	0
Rumunja . .	218	0	22	101	25	—	70	×	0
Łotwa . . .	0	—	—	0	0	—	0	0	×
1933									
Ogółem . .	**3 486**	**5**	**138**	**435**	**2 554**	**40**	**282**	**31**	**1**
Gdynia . . .	68	×	—	0	1	0	66	1	—
Gdańsk . . .	166	—	×	6	18	0	124	18	—
Stacje graniczne z krajami:									
Niemcy: bez Prus Wsch.	2 560	0	12	×	2 528	12	0	8	—
Prusy Wsch.	315	—	2	313	×	0	—	0	—
Z. S. R. R. .	147	0	22	66	0	×	59	—	—
Czechosłowacja	104	4	66	1	0	28	×	4	1
Rumunja . .	126	1	36	49	7	—	33	×	0
Łotwa . . .	0	—	—	0	0	—	0	0	×

B. Według towarów i kierunków w latach 1928, 1931 i 1932

Rodzaj przesyłek / Kierunki	1928	1931	1932: Ogółem	Węgiel i koks	Drzewo i wyroby z drzewa	Rudy wszelkie	Nawozy sztuczne	Inne towary
	w tysiącach tonn							
Przesyłki handlowe zwycz. .	**5 608**	**5 270**	**3 265**	**1 223**	**256**	**133**	**152**	**1 501**
Tranzyt niemiec. uprzywilej. .	4 261	2 992	2 580	1 221	101	—	138	1 120
Przez Pomorze	1 355	939	773	6	32	—	78	657
Innemi drogami	2 906	2 053	1 807	1 215	69	—	60	463
Tranzyt zwykły	1 347	2 278	685	2	155	133	14	381
Przez porty *b* .	200	563	192	0	36	61	14	81
Innemi drogami	1 147	1 715	493	2	119	72	0	300
Przesyłki handlowe pośpiesz.	**249**	**317**	**262**	.	.	.	.	.

a Przesyłki handlowe zwyczajne, bez pośpiesznych. *b* Gdynia i Gdańsk.

TABL. 4. NAŁADOWANIE, PRZYJĘCIE I TRANZYT WAGONÓW NA KOLEJACH NORMALNOTOROWYCH W POLSCE W LATACH 1928—1933

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933
	Przeciętnie dziennie wagonów 15 tonnowych					
Ogółem	**17 413**	**17 990**	**14 924**	**13 621**	**10 465**	**10 620**
Naładowano w kraju *a*	**15 180**	**15 755**	**13 098**	**12 018**	**9 403**	**9 514**
Do przewozu w kraju	11 804	12 203	9 911	8 789	7 155	7 268
Do wywozu zagranicę *a*	3 376	3 552	3 187	3 229	2 248	2 246
Ładunki:						
Zboże	270	288	256	287	241	265
Ziemniaki	102	83	76	82	77	61
Cukier	77	82	76	91	59	56
Inne artykuły spożywcze	457	425	389	339	293	187
Buraki cukrowe	494	533	540	271	216	174
Zwierzęta	147	178	129	154	118	99
Drzewo	1 766	1 539	1 094	833	630	749
w tem do wywozu zagranicę *a*	730	589	424	266	178	245
Węgiel, koks, brykiety	5 694	6 480	5 216	5 422	4 160	4 031
w tem do wywozu zagranicę *a*	2 271	2 557	2 350	2 614	1 872	1 704
Ropa i produkty naftowe	180	176	179	222	210	214
Sól	78	84	76	83	70	64
Materjały budowlane	565	475	369	221	158	255
Surowce dla przemysłu	266	282	186	126	83	224
Nawozy sztuczne	211	241	184	141	111	117
Produkcja przemysłowa	1 075	1 005	914	762	519	585
Drobnica i ładunki pośpieszne	1 327	1 346	1 319	1 406	1 241	1 223
Ładunki kolejowe gospodarcze	976	938	688	636	533	551
„ wojskowe	167	187	182	157	137	139
„ inne	1 328	1 413	1 225	785	547	520
Naładowano w obrębie W. m. Gdańska	**459**	**456**	**280**	**201**	**130**	**136**
Przyjęto od kolei zagranicznych *b*	**643**	**604**	**441**	**339**	**174**	**191**
Tranzyt	**1 131**	**1 175**	**1 105**	**1 063**	**758**	**779**

a Łącznie z nadaniem do portów: Gdynia i Gdańsk.
b Bez towarów przybyłych drogą morską.

TABL. 5. TRAMWAJE W POLSCE W LATACH 1928—1933

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933
Długość ekspl. linij w *km*	239,5	252,5	254,6	264,1	265,0	274,1
Liczba wozów ogółem	1 500	1 538	1 530	1 779	1 778	1 769
Przebieg wozów w miljon. wozo-*km*	64,5	71,0	72,5	72,4	68,7	67,0
Przewóz pasażerów w miljon.	468,1	465,1	440,8	405,2	348,3	317,1

TABL. 6. KOLEJE W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W 1931 R.

Państwa	Długość eksploatacyjna linij		Wagony		Przewóz pasażerów		Przewóz towarów	
	w tys. *km*	w *km* na 100 *km*²	osobowe	towarowe	w miljonach osób	w miljardach pasażero-*km*	w miljonach tonn	w miljardach tonno-*km*
			w tysiącach					
Polska	20,0	5,2	12	158	135	5,6	67	20,1
Anglja	34,0	13,9	50	683	1 247	.	293	26,7
Austrja	6,7	8,0	6	34	92	3,1	27	3,2
Belgja	9,7	32,3	9	115	222	5,8	70	6,0
Czechosłowacja	13,6	9,6	9	107	294	7,8	82	9,2
Francja . . .	43,5	7,9	35	547	777	28,9	296	40,8
Hiszpanja . .	15,9	3,2	5	70	.	.	.	.
Jugosławja . .	10,1	4,0	4	59	42	2,1	18	3,3
Niemcy	58,4	12,4	68	670	1 578	36,9	321	50,7
Rumunja . . .	11,1	3,8	2	50	31	2,3	21	4,3
Szwajcarja . .	5,3	12,9	4	17	173	3,4	25	2,0
Szwecja . . .	16,6	3,7	4	56	68	2,3	32	3,6
Węgry	8,7	9,3	3	38	111	2,7	32	2,8
Włochy	22,1	7,1	8	155	88	6,4	55	11,5
Z. S. R. R. . .	77,6	0,4	.	.	709	61,1	255	149,4
Australja . . .	44,2	0,6	8	88	313	4,4	27	5,5
IndjeBrytańskie	68,0	1,4	21	236	506	29,1	76	30,0
Japonja . . .	20,2	5,3	16	80	1 208	22,8	83	11,1
Kanada . . .	67,7	0,7	6	215	26	2,8	92	41,7
StanyZjedn.Am.	400,8	5,1	51	2 230	600	35,5	850	456,0

TABL. 7. DROGI BITE W POLSCE W LATACH 1930—1932

Lata Rodzaje dróg	Polska	Województwa			
		centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
	w tysiącach kilometrów				
1930	46,1	14,9	3,3	12,5	15,4
1931	46,6	15,3	3,4	12,5	15,4
1932	47,3	15,6	3,6	12,6	15,5
Drogi państwowe . . .	13,9	5,5	2,6	2,1	3,7
„ wojewódzkie . .	10,3	4,4	0,5	2,2	3,2
„ powiatowe . . .	23,1	5,7	0,5	8,3	8,6

TABL. 8. SAMOCHODY I INNE POJAZDY MECHANICZNE W POLSCE *a* W LATACH 1928 — 1934.

Rodzaj pojazdów	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	Stan w dn. 1. I — w tysiącach						
Ogółem	**25,7**	**34,3**	**43,3**	**47,3**	**36,7**	**34,2**	**35,3**
Samochody ogółem .	21,8	29,4	37,0	38,8	28,0	25,3	26,1
„ osobowe .	18,3	24,5	30,3	31,4	22,2	19,7	20,6
„ ciężarowe	3,5	4,9	6,7	7,4	5,8	5,6	5,5
Motocykle	3,8	4,6	5,9	7,9	8,0	8,2	8,3
Inne pojazdy mechan.	0,1	0,3	0,4	0,6	0,7	0,7	0,9

a Zarejestrowane, bez samochodów wojskowych.

TABL. 9. SAMOCHODY W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1929, 1931—1933

Państwa	1929	1931	1932	1933		
				Ogółem	w tem ciężarowe	Na 1000 mieszkańc. samoch.
	Stan w dn. 1. I — w tysiącach					
Ogółem	**32 029**	**35 806**	**35 263**	**33 568**	5 397	.
Europa	.	**5 272**	**5 588**	**5 735**	1 473	.
w tem: . .						
Francja . . .	1 098	1 460	1 713	1 845	458	*44,0*
Anglja	1 148	1 530	1 570	1 622	373	*35,0*
Niemcy	531	679	673	616	145	*9,4*
Włochy	138	292	294	323	82	*7,7*
Belgja	113	159	171	183	65	*22,3*
Hiszpanja . .	112	190	175	159	40	*6,7*
Szwecja . . .	99	145	149	147	42	*23,8*
Holandja . . .	69	119	126	135	47	*16,7*
Danja	99	114	123	118	33	*33,3*
Czechosłowacja	47	79	92	100	31	*6,8*
Szwajcarja . .	66	81	89	94	19	*22,7*
Austrja	17	40	36	35	15	*5,2*
Rumunja . . .	28	37	34	30	6	*1,7*
Polska . . .	29	39	28	25	6	*0,8*
Węgry	16	19	17	16	5	*1,6*
Kraje pozaeurop.	.	**30 534**	**29 675**	**27 833**	**3 924**	.
w tem:						
Stany Zj. Am.	24 630	26 697	25 986	24 317	3 234	*174,4*
Kanada . . .	820	1 224	1 187	1 106	157	*111,1*
Australja . . .	517	564	523	534	117	*83,3*
Argentyna. . .	223	366	331	308	67	*26,3*
Japonja . . .	74	96	101	102	34	*1,6*

TABL. 10. MIĘDZYMIASTOWA PASAŻERSKA KOMUNIKACJA AUTOBUSOWA W POLSCE W LATACH 1928—1933

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933
Liczba linij	2 041	1 607	1 545	1 410	1 193	1 009
„ przedsiębiorstw . . .	1 717	2 009	2 112	1 810	1 399	1 140
„ autobusów	2 121	3 224	3 223	2 652	2 170	1 741
Długość szlaków aut. w tys. *km*	20,3	25,7	26,9	25,0	22,2	21,0
Liczba autob.-*km* w tys. . przeciętnie na dobę . . .	*286*	*431*	*449*	*287*	*236*	*204*

TABL. 11. PORTY GDYNIA I GDAŃSK W LATACH 1913, 1932 i 1933

Wyszczególnienie	Gdynia		Gdańsk		
	1932	1933	1913	1932	1933
Urządzenia portowe w dn. 1. I					
Powierzchnia wodna *ha* .	320	320	884	896	896
w tem port rzeczny *ha*	—	—	680	685	685
Głębokość portu, *m* . . .	3,0-12,0	3,0-12,0	4,5-9,5	4,5-9,5	4,5-9,5
Nadbrzeża w eksploat., *km*	7,5	8,5	22,1	30,8	30,8
w tem głębokości 8 *m* i więcej, *km*	6,8	7,8	.	2,0	2,0
Tory kolejowe, *km* . . .	120	138	.	331	331
Składy — powierzchnia 1000 m^2	97	122	.	238	398
Dźwigi	42	50	21	88	88
Ruch statków					
Weszło statków	3 610	4 355	2 983*a*	4 637	4 278
Pojemność w tys. tonn rej. netto ogółem . . .	2 831,6	3 425,7	981,9*a*	2 750,2	2 762,6
bandera szwedzka . . .	801,5	827,9	108,9	501,1	419,2
„ polska	540,6	521,4	—	236,5	185,3
„ niemiecka . . .	318,9	512,9	530,6	531,6	669,2
„ duńska	334,6	372,1	59,3	498,8	469,3
„ norweska . . .	221,9	265,8	133,3	146,4	158,7
„ Stanów. Zj. Am.	127,7	179,7	0,9	—	—
„ angielska . . .	100,4	170,4	82,2	116,0	145,3
„ łotewska	84,3	93,8	—	105,6	68,6
„ inna	301,7	481,7	66,7	614,2	647,0
Ruch pasażerów bez ruchu przybrzeżnego					
Przyjechało osób	10 427	10 638	.	1 772	1 330
Wyjechało „	7 805	9 999	.	354	148
Obrót towarowy morski *b* w tys. tonn					
Weszło — ogółem . . .	430	871	1 234	428	493
Złom żelazny	123	321	6	8	14
Fosforyty i żużle Thomasa	64	85	.	6	27
Bawełna	27	78	1	1	1
Rudy i piryty	58	75	211	96	112
Ryż	42	54	14	5	6
Śledzie	8	21	41	50	36
Inne towary	108	237	961	262	297
Wyszło — ogółem . . .	4 761	5 235	878	5 048	4 660
Węgiel i koks	4 367	4 665	.	3 765	3 171
Drzewo	89	258	212	560	801
Zboża	2	—	323	289	397
Cukier	88	94	227	142	5
Bekony i wędliny . .	60	43	.	4	3
Nawozy sztuczne . . .	55	32	.	38	24
Nafta i produkty . . .	0	10	.	43	27
Inne towary	100	133	116	207	232

a Dane przeciętne wejścia i wyjścia — z r. 1912.
b Wejście i wyjście towarów łącznie z tranzytem i obrotem wolnosklądowym (waga brutto).

TABL. 18. POLSKIE LINJE LOTNICZE „LOT" W LATACH 1929—1933

Wyszczególnienie	1929	1930	1931	1932	1933
Liczba linij	15	15	19	20	19
Liczba lotów wykonanych	6 584	6052	5 895	5 474	6 012
Przebyta droga w tys. *km*	1 422	1 419	1 492	1 316	1 572
Liczba przewiezionych pasażerów .	16 428	13 682	14 687	11187	15 912
Przewiezione towary i bagaże w *t* .	335	429	370	339	333
Przewieziona poczta w *t*	36	39	36	25	22
Liczba pasażero-*km* w tys. . . .	3 841	3 250	3 707	3 013	4 301
Liczba tonno-*km* w tys.	398	357	381	308	426

TABL. 19. LOTNICTWO NA LINJACH PASAŻERSKICH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1929, 1932 i 1933

Państwa	Przebyta droga w tys. *km*			Liczba pasażero-*km* w tys.		
	1929	1932	1933	1929	1932	1933
Polska	1 422	1 316	1 572	3 841	3 013	4 301
Anglja	1 876	3 158	3 497	11 499	25 700	.
Austrja	678	522	494	1 845	1 742	1 593
Belgja	570	1 140	1 049	778	2 616	3 487
Francja . . .	9 364	9 407	9 969	.	22 292	29 832
Niemcy	9 762	8 803	10 141	22 946	27 178	37 594
Stany Zj. Am.	36 017	73 396	.	.	204 450	.
Włochy	3 009	4 652	4 705	8 506	16 820	17 590

TABL. 20. INSTYTUCJE POCZTOWE W POLSCE W LATACH 1928, 1932 i 1933
Stan w dn. 31. XII

Lata Grupy województw		Liczba instytucyj		
		Ogółem	na 100 000 mieszk.	na 1 000 *km*²
Polska *a*	1928	3 767 *a*	12,2	9,7
	1932	4 061 *a*	12,5	10,4
	1933	4 018 *a*	12,2	10,3
Woj. centralne		1 165	8,5	8,5
„ wschodnie		584	10,1	4,7
„ zachodnie		1 153	24,9	24,5
„ południowe		1 116	12,7	14,1

a Ponadto 3 urzędy pocztowe w W. m. Gdańsku.

TABL. 21. POCZTA, TELEGRAF I TELEFON W POLSCE W LATACH 1928, 1930—1933

Wyszczególnienie	1928	1930	1931	1932	1933
Poczta					
Liczba instytucyj poczt. *a*	3 770	4 017	4 066	4 064	4 021
„ skrzynek pocztow. *a*	16 354	17 137	17 160	16 876	17 298
Przesyłki listowe, milj.szt.	934	978	847	691	677
w tem zagraniczne .	174	182	147	115	97
Czasopisma, milj. szt.	162	199	172	181	183
Listy wartościowe „ „	4,7	4.3	3,1	2,5	2,2
Paczki wszelkie „ „	12,2	13,1	12,2	10,2	10,2
Przekazy wpłac., miljon.zł.	1 867	1 843	1 534	1 142	936
Telegraf					
Liczba stacyj telegraficz.*ab*	4 214	4 901	4 972	4 898	4 795
Długość linij telegraf. *km a*	27 012	25 194	25 085	25 278	25 800
„ przewodów „ „ *a*	82 005	74 862	75 381	74 299	74 780
Telegramy w miljon. szt.	7,9	6,4	5,2	4,1	3,6
w tem zagraniczne, w miljonach szt.	1,9	1,7	1,4	1,0	0,9
Telefon					
Liczba sieci miejscowych *a*	2 397	2 619	2 759	2 862	2 886
Długość linij telefonicznych miejscowych *km a*	25 134	29 381	29 180	28 510	28 366
Długość przewodów tel. pojed.miejscowych tys.*km a*	674	809	838	850	864
Długość linij telef. międzymiastowych w *km a* .	27 123	28 850	29 919	30 390	31 170
Długość przewodów telef. międzym. pojed.tys.*km a*	264	317	355	321	325
Liczba centrał . . . . *a*	2 466	3 045	2 913	3 018	3 307
„ aparatów, tys. . *a*	162	199	194	184	176
„ rozmównic publ. *a*	3 767	4 187	4 408	4 422	4 618
„ abonentów, tys. *a*	126	146	145	137	137
„ rozmów w miljonach miejscowych	646	734	698	662	665
międzym. .	26	27	26	19	20
międzynar.		2	2	2	1

a Stan w dn. 31. XII. *b* Urzędy i kolejowe stacje telegraficzne.

TABL. 22. PRZESYŁKI LISTOWE W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1928 i 1931

Państwa	1928	1931			Państwa	1928	1931		
		Ogółem	w tem zagraniczne	Liczba przesyłek na 1 mieszk.			Ogółem	w tem zagraniczne	Liczba przesyłek na 1 mieszk.
	w miljardach					w miljardach			
Anglja .	6,0	6,9	0,5	*148*	Chiny . .	0,6	0,9	0,1	*2*
Francja .	5,9	6,4	0,4	*153*	Brazylja	0,9	0,9	0,1	*22*
Niemcy .	7,1	6,4	0,4	*99*	Polska	0,9	0,8	0,1	*27*
Japonja .	4,6	4,6	0,3	*71*	Austrja .	0,6	0,8	0,3	*127*
Włochy .	2,1	2,5	0,2	*61*	Hiszpanja	.	0,8	0,1	*34*
Z.S.R.R.	0,8	1,4	0,0	*9*	Szwajcar.	0,5	0,7	0,2	*179*
Kanada .	.	1,4	.	*154*	Argentyna	.	0,7	0,1	*63*
Indje Br.	.	1,4	0,1	*5*	Szwecja .	0,4	0,5	0,1	*86*
Belgja .	1,0	1,3	0,2	*165*	Jugosławja	0,3	0,5	0,1	*35*
Holandja	0,8	1,1	0,2	*141*	Rumunja	0,4	0,4	0,1	*21*
Czechosł.	0,8	1,0	0,2	*67*	Węgry .	0,3	0,3	0,0	*35*

TABL. 23. TELEGRAMY W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1928 i 1931

Państwa	Liczba telegramów w miljonach			Telegramów na 1000 mieszkańców	Państwa	Liczba telegramów w miljonach			Telegramów na 1000 mieszkańców
	Ogółem		w tem zagraniczne			Ogółem		w tem zagraniczne	
	1928	1931				1928	1931		
Z.S.R.R.	27,6	75,1	1,4	*463*	Holandja	8,1	6,6	4,6	*813*
Japonja .	78,7	69,7	2,9	*766*	Rumunja	8,0	6,4	1,2	*355*
Anglja .	72,5	61,0	23,8	.	Szwecja .	6,7	5,6	2,9	*905*
Francja .	49,6	49,1	12,3	*1 014*	Polska	7,9	5,2	1 4	*162*
Włochy .	35,6	30,5	5.7	*731*	Szwajcarja	6,1	5,1	4,2	*1 266*
Niemcy .	43,6	27,0	12,8	*417*	Czechosł..	8,0	5,1	1,1	*344*
Indje Br.	20,8	18,2	2,7	*54*	Zw.Poł.Af.	6,6	5,0	.	*2 714*
Turcja .	10,6	13,5	0,9	*988*	Danja . .	4,6	4,0	3,0	*1 110*
Hiszpanja	14,0	13,2	3,3	*549*	Węgry .	5,0	3,4	1,4	*395*
Belgja .	11,3	9,7	3,9	*1 185*	Chiny . .	.	3,4	0,7	*7*
Grecja .	4,8	8,0	0,9	*1 283*	Austrja .	5,2	3,4	2,2	*498*

TABL. 24. TELEFONY W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1928 i 1931

Państwa	1928	1931					
	Liczba aparatów			Liczba rozmów			
				miejscowych		międzymiastowych	międzynarodowych
	w tysiącach		na 1000 mieszk.	w miljonach	na 1 aparat	w miljonach	
Niemcy . .	2 815	3 114	*48*	2 117,6	*680*	207,3	7,3
Anglja. . .	1 634	2 041	*44*	1 305,0	*639*	124,5	1,2
Francja . .	883	1 229	*29*	646,9	*526*	197,1	3,8
Japonja .	751	1 007	*11*	3 409,6	*3 385*	162,0	.
Szwecja . .	467	547	*89*	777,9	*1 422*	43,2	0,9
Australja .	442	498	*77*	397,7	*799*	30,2	0,7
Włochy . .	293	481	*12*	.	.	28,9	1,3
Z.S.R.R. .	260	463	*3*	.	.	.	.
Danja . .	324	366	*102*	479,9	*1 311*	2,7	0,8
Holandja .	239	326	*40*	.	.	27,8	2,3
Szwajcarja	224	324	*80*	162,0	*500*	80,4	5,7
Belgja . .	197	299	*37*	194,6	*652*	31,8	2,4
Austrja . .	165	240	*37*	.	.	.	.
Polska .	162	199	*6*	698,4	*3 511*	26,1	2,1
Norwegja .	179	195	*70*	274,0	*1 405*	13,4	0,3
Czechosłow.	134	153	*10*	235,3	*1 536*	16,6	8,2

DŁUGOŚĆ SIECI KOMUNIKACYJNEJ W POLSCE
Tysiące km
0 10 20 30 40 50
Drogi bite
Koleje
Rzeki

PRZEWÓZ TOWARÓW NA KOLEJACH NORMALNOTOROWYCH W POLSCE 1933 R.
RODZAJE PRZEWOZU:
GRUPY TOWARÓW:
Przewozy wewnętrzne
Obrót z zagranicą
Tranzyt
Węgiel
Drzewo
Przemysłowe
Spożywcze
Pozostałe

SAMOCHODY W POLSCE 1934
• odpowiada 100 samochodom

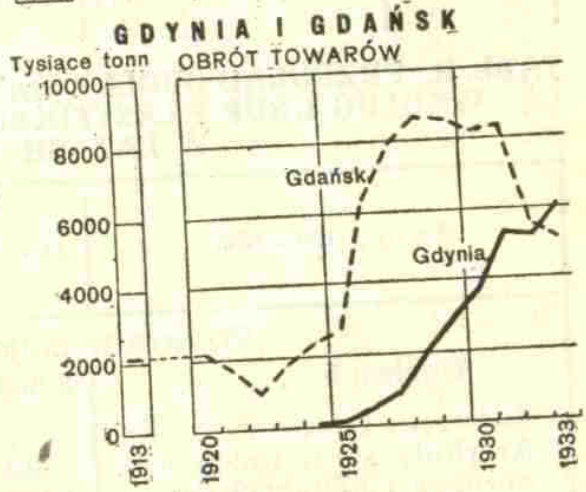
GDYNIA I GDAŃSK
Tysiące tonn
OBRÓT TOWARÓW
10000
8000
6000
4000
2000
0
Gdańsk
Gdynia
1913
1920
1925
1930
1933

RUCH STATKÓW W NIEKTÓRYCH PORTACH BAŁTYCKICH
Tonaż statków w tysiącach tonn reg. netto
PORTY BAŁTYCKIE:
0 400 800 1200 1600 2000 2400 2800 3200
Gdynia
Gdańsk
Sztokholm
Szczecin
Ryga
Tallin
Królewiec
Kłajpeda
1913
1933

KOLEJE 1931
PRZEGLĄD MIĘDZYNARODOWY
Ilość km kolei na 100 km²
40 30 20 10 0
Ładunek w tysiącach tonn na 100 km sieci
0 200 400 600 800
Belgja
Anglja
Niemcy
Czechosłowacja
Austrja
Francja
Włochy
Stany Zjedn. Am.
Polska
Z. S. R. R.

DZIAŁ IX. HANDEL ZAGRANICZNY

Obszar celny Polski obejmuje również W. m. Gdańsk

TABL. 1. BILANS HANDLU ZAGRANICZNEGO POLSKI W LATACH 1925—1933

Wyszczególnienie	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933
	w miljonach złotych								
Przywóz	2 755	1 539	2 892	3 362	3 111	2 246	1 468	862	827
Wywóz .	2 188	2 246	2 515	2 508	2 813	2 433	1 879	1 084	960
Saldo . .	—567	+707	—377	—854	—298	+187	+411	+222	+133

TABL. 2. PRZEGLĄD OGÓLNY HANDLU ZAGRANICZNEGO POLSKI WEDŁUG GRUP KLASYFIKACJI MIĘDZYNARODOWEJ *a* W LATACH 1928—1933

Grupy towarów	1928	1929	1930	1931	1932	1933
Przywóz w miljonach złotych						
Ogółem *b*	**3 362**	**3 111**	**2 246**	**1 468**	**862**	**827**
Zwierzęta żywe	3	5	3	1	1	1
Artykuły spoż. i napoje .	594	380	287	194	123	106
Surowce i półfabrykaty . .	1 282	1 300	923	590	376	410
Wyroby gotowe	1 483	1 426	1 033	683	362	310
Złoto i srebro (kruszec i monety)	307	20	27	32	147	95
Przywóz w odsetkach ogólnej wartości przywozu						
Ogółem *b*	*100,0*	*100,0*	*100,0*	*100,0*	*100,0*	*100,0*
Zwierzęta żywe	*0,1*	*0,2*	*0,1*	*0,1*	*0,1*	*0,1*
Artykuły spoż. i napoje .	*17,7*	*12,2*	*12,8*	*13,2*	*14,3*	*12,8*
Surowce i półfabrykaty . .	*38,1*	*41,8*	*41,1*	*40,2*	*43,6*	*49,6*
Wyroby gotowe	*44,1*	*45,8*	*46,0*	*46,5*	*42,0*	*37,5*
Wywóz w miljonach złotych						
Ogółem *b*	**2 508**	**2 813**	**2 433**	**1 879**	**1 084**	**960**
Zwierzęta żywe	232	225	188	88	39	24
Artykuły spoż. i napoje .	526	715	692	542	315	246
Surowce i półfabrykaty . .	1 386	1 321	1 028	801	496	462
Wyroby gotowe	364	552	525	448	234	228
Złoto i srebro (kruszec i monety)	0,2	1	43	1	234	88
Wywóz w odsetkach ogólnej wartości wywozu						
Ogółem *b*	*100,0*	*100,0*	*100,0*	*100,0*	*100,0*	*100,0*
Zwierzęta żywe	*9,3*	*8,0*	*7,7*	*4,7*	*3,6*	*2,5*
Artykuły spoż. i napoje .	*21,0*	*25,4*	*28,4*	*28,9*	*29,1*	*25,6*
Surowce i półfabrykaty . .	*55,2*	*47,0*	*42,3*	*42,6*	*45,7*	*48,1*
Wyroby gotowe	*14,5*	*19,6*	*21,6*	*23,8*	*21,6*	*23,8*

a Konwencja Międzynarodowa w Brukseli z 31. XII 1913 r. *b* Bez złota i srebra.

TABL. 3. PRZYWÓZ DO POLSKI WEDŁUG WAŻNIEJSZYCH GRUP TOWARÓW Z UWZGLĘDNIENIEM HANDLU PRZEZ PORTY: GDYNIĘ I GDAŃSK W LATACH 1931—1933

Grupy towarów	1931	1932	1933	1931	1932	1933
	w tysiącach tonn			w miljonach złotych		
Ogółem	**2 931**	**1 787**	**2 356**	**1 468**	**862**	**827**
w tem: przez Gdynię	**507**	**347**	**699**	**106**	**133**	**297**
przez Gdańsk	**448**	**345**	**362**	**263**	**178**	**124**
Produkty spożywcze	339	240	252	234	160	130
przez Gdynię	80	70	107	32	40	51
przez Gdańsk	98	81	55	89	59	36
Produkty zwierzęce	26	23	24	125	72	69
przez Gdynię	0,2	3	11	8	9	25
przez Gdańsk	5	4	1	15	10	4
Rośliny i ich części	36	67	90	21	23	31
przez Gdynię	3	19	34	1	7	11
przez Gdańsk	13	14	24	7	6	8
Materjały budowlane i wyroby ceramiczne	858	555	711	20	10	10
przez Gdynię	1	2	0,4	0,1	0,1	0,1
przez Gdańsk	6	5	20	0,5	0,5	1
Minerały i wyroby z nich	584	240	376	47	17	23
przez Gdynię	11	39	54	1	1	2
przez Gdańsk	150	49	38	9	2	2
Gumelastyka	4	4	5	22	14	14
przez Gdynię	0,2	0,3	1	2	2	3
przez Gdańsk	2	2	2	8	5	6
Materjały i przetwory chemiczne nieorganiczne	201	94	114	28	17	17
przez Gdynię	67	63	73	5	5	6
przez Gdańsk	67	8	19	6	3	2
Materjały i przetwory chemiczne organiczne	71	77	61	92	70	58
przez Gdynię	0,5	2	21	0,4	2	12
przez Gdańsk	34	44	26	33	29	16
Metale i wyroby z metali	416	160	355	110	52	70
przez Gdynię	337	117	303	34	11	29
przez Gdańsk	20	17	204	16	9	9
Maszyny i aparaty	18	7	7	100	42	40
przez Gdynię	0,3	1	1	2	4	4
przez Gdańsk	2	1	1	13	5	6
Przyrządy, przewodniki i inne materjały elektrotechniczne	4	2	2	51	25	20
przez Gdynię	0,0	0,1	0,1	0,3	2	2
przez Gdańsk	0,4	0,3	0,2	11	6	4
Środki komunikacji	4	2	4	33	15	16
przez Gdynię	0,2	0,2	0,3	7	4	2
przez Gdańsk	1	0,4	1	9	3	3
Papier i wyroby z papieru	55	45	51	39	21	22
przez Gdynię	0,3	2	5	0,3	1	3
przez Gdańsk	8	7	11	5	3	4
Materjały i wyroby włókniste	107	87	99	415	243	235
przez Gdynię	5	26	84	12	44	143
przez Gdańsk	4	6	3	25	24	14

TABL. 4. WYWÓZ Z POLSKI WEDŁUG WAŻNIEJSZYCH GRUP TOWARÓW Z UWZGLĘDNIENIEM HANDLU PRZEZ PORTY: GDYNIĘ I GDAŃSK W LATACH 1931—1933

Grupy towarów	1931	1932	1933	1931	1932	1933
	w tysiącach tonn			w miljonach złotych		
Ogółem	**18703**	**13504**	**12986**	**1 879**	**1 084**	**960**
w tem: przez Gdynię	**4 573**	**4 547**	**4 988**	**283**	**217**	**239**
przez Gdańsk	**7 653**	**5 122**	**4 591**	**473**	**293**	**284**
Produkty spożywcze . . .	1 402	1 145	1 064	561	333	260
przez Gdynię	226	187	184	147	109	109
przez Gdańsk	527	499	541	127	88	73
Zwierzęta żywe — w tys. szt.	3 078	2 495	1 997	88	39	24
przez Gdańsk	5	1	1	1	0,3	0,2
Produkty zwierzęce . . .	21	21	19	50	36	34
przez Gdynię	1	0,4	2	1	1	3
przez Gdańsk	2	2	2	6	4	4
Materjały i wyroby drzewne	1 809	1 045	1 717	225	120	155
przez Gdynię	19	39	207	3	3	21
przez Gdańsk	884	482	752	134	71	89
Rośliny i ich części . . .	66	53	58	43	34	33
przez Gdynię	0,0	0,3	1	0,0	0,3	1
przez Gdańsk	14	18	27	13	15	15
Materjały budowlane i wyroby ceramiczne	212	120	67	7	4	3
przez Gdynię	1	0,0	2	0,1	0,0	0,2
przez Gdańsk	22	3	1	2	0,4	0,2
Paliwo, asfalt, ropa i pochodne	14264	10622	9 470	392	256	205
przez Gdynię	4 275	4 238	4 517	95	75	74
przez Gdańsk	6 104	4 028	3 176	151	89	67
Materjały i przetwory chemiczne nieorganiczne . .	189	170	146	31	22	21
przez Gdynię	28	50	28	4	8	5
przez Gdańsk	62	61	58	8	6	7
Materjały i przetwory chemiczne organiczne . . .	32	28	27	14	10	10
przez Gdynię	0,1	0,1	0,0	0,2	0,1	0,0
przez Gdańsk	5	4	6	2	1	2
Metale i wyroby z metali .	571	244	358	241	103	120
przez Gdynię	22	29	41	10	10	13
przez Gdańsk	16	16	17	10	9	10
Maszyny i aparaty	7	4	3	21	11	10
przez Gdynię	0,0	1	0,1	0,0	3	0,3
przez Gdańsk	0,1	0,3	1	0,4	1	3
Środki komunikacji . . .	4	0,6	1	33	3	4
przez Gdynię	0,2	0,0	0,1	7	0,0	0,2
przez Gdańsk	1	0,0	0,0	9	0,2	0,2
Papier i wyroby z papieru	28	15	15	12	6	5
przez Gdynię	0,1	0,2	1	0,1	0,2	0,4
przez Gdańsk	12	6	5	5	2	2
Materjały i wyroby włókniste	23	19	16	141	69	42
przez Gdynię	1	0,3	1	9	1	4
przez Gdańsk	0,5	0,1	1	4	1	2
Odzież i konfekcja	2	2	3	23	20	20
przez Gdynię	1	1	1	12	4	6
przez Gdańsk	0,1	0,3	1	2	2	9

TABL. 5. PRZYWÓZ DO POLSKI I WYWÓZ Z POLSKI WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW W LATACH 1931—1933

Towary	1931	1932	1933	1931	1932	1933	
	w tysiącach tonn			w miljonach zł.			w %
Przywóz							
Ogółem	**2 931**	**1 787**	**2 356**	**1 468**	**862**	**827**	*100,0*
Bawełna	55	51	61	124	86	97	*11,7*
Wełna	21	18	21	96	66	79	*9,6*
Maszyny i aparaty	18	7	7	100	42	40	*4,8*
Przędza	5	3	2	84	41	27	*3,2*
Tkaniny	4	2	2	85	40	22	*2,7*
Tytoń	10	9	7	33	33	22	*2,7*
Skóry surowe	18	16	18	31	18	22	*2,7*
Papier i wyroby	55	45	51	39	21	22	*2,7*
Żelastwo (szmelc)	367	123	313	35	8	21	*2,5*
Owoce i jagody	44	31	41	31	20	21	*2,5*
Przyrządy i materjały elektrotechniczne	4	2	2	51	25	20	*2,4*
Nasiona oleiste	26	52	65	9	13	18	*2,2*
Tłuszcze techniczne	39	37	28	40	28	17	*2,1*
Rudy	561	229	355	39	12	17	*2,1*
Futra surowe	3	3	3	27	18	16	*1,9*
Śledzie	53	45	42	28	20	15	*1,8*
Skóry wyprawione	1	1	1	29	16	14	*1,7*
Kawa	8	7	8	22	17	14	*1,7*
Ryż	78	47	64	25	13	13	*1,6*
Samochody	3	1	2	18	8	11	*1,3*
Farby, barwniki i lakiery	5	4	4	15	11	10	*1,2*
Futra wyprawione	0,2	0,1	0,1	17	10	9	*1,1*
Garbniki	17	22	17	13	11	7	*0,8*
Pozostałe towary	1 536	1032	1 242	477	285	273	*33,0*
Wywóz							
Ogółem	**18 703**	**13 504**	**12 986**	**1 879**	**1 084**	**960**	*100,0*
Węgiel	13 823	10 223	9 098	339	210	167	*17,4*
Drewno napółobrobione	1 106	582	986	157	77	103	*10,7*
Bekony	53	54	40	103	72	67	*7,0*
Szyny, żelazo i stal	255	95	190	72	25	43	*4,5*
Żyto	133	219	366	26	35	39	*4,1*
Jaja	48	37	24	98	57	34	*3,5*
Cynk	116	78	68	61	36	32	*3,3*
Drewno surowe	651	419	665	34	19	25	*2,6*
Wyroby z drewna	51	41	63	32	22	24	*2,5*
Przędza	7	5	4	63	36	22	*2,3*
Odzież i konfekcja	2	2	3	23	20	20	*2,1*
Cukier	345	185	114	80	34	19	*2,0*
Jęczmień	138	146	145	29	25	18	*1,9*
Nasiona roślin pastewnych i traw	37	30	34	23	19	17	*1,8*
Blacha żelazna i stalowa	90	19	54	37	9	17	*1,8*
Nawozy sztuczne	154	137	121	24	17	16	*1,7*
Rury	43	21	29	30	14	16	*1,7*
Tkaniny	6	3	4	63	25	15	*1,6*
Trzoda chlewna-tys.szt.	374	193	107	52	23	12	*1,2*
Parafina i waselina	22	20	22	15	13	12	*1,2*
Strączkowe	44	50	41	15	15	12	*1,2*
Skóry surowe	10	12	9	20	13	11	*1,1*
Pasza dla zwierząt	135	132	80	16	15	9	*0,9*
Pszenica	49	66	42	12	15	8	*0,8*
Pozostałe towary	1 011	735	677	455	238	202	*21,1*

TABL. 6. PRZYWÓZ DO POLSKI NIEKTÓRYCH TOWARÓW Z UWZGLĘDNIENIEM WAŻNIEJSZYCH KRAJÓW POCHODZENIA W LATACH 1932 i 1933

Towary / Kraje	1932	1933
	w miljonach złotych	
Bawełna	86	97
Stany Zjedn. Am.	73	79
Egipt	8	10
Wełna	66	79
Australja	13	23
Anglja	13	14
Francja	11	11
Belgja	9	9
Argentyna	8	8
Austrja	4	6
Maszyny i aparaty	42	40
Niemcy	19	17
Anglja	5	5
Francja	3	4
Austrja	3	2
Czechosłowacja	2	2
Szwajcarja	2	2
Szwecja	2	2
Przędza	41	27
Anglja	6	7
Niemcy	6	4
Włochy	6	4
Szwajcarja	5	3
Francja	12	3
Tkaniny	40	22
Szwajcarja	18	7
Czechosłowacja	5	3
Austrja	5	3
Anglja	4	3
Francja	3	2
Tytoń	33	22
Włochy	3	12
Jugosławja	5	3
Z. S. R. R.	4	2
Stany Zjedn. Am.	3	2
Bułgarja	9	1
Skóry surowe	18	22
Argentyna	1	4
Brazylja	2	3
Holandja	2	3
Czechosłowacja	2	3
Kolumbja	2	2
Papier i wyroby	21	22
Niemcy	9	6
Szwecja	3	4
Czechosłowacja	2	2
Żelastwo (szmelc)	8	21
Anglja	1	5
Belgja	2	4
Danja	2	3
Owoce i jagody	20	21
Włochy	7	6
Stany Zjedn. Am.	6	5
Jugosławja	1	3
Przyrządy i materjały elektrotechniczne	25	20
Niemcy	10	8
Szwecja	6	3
Anglja	2	2
Nasiona oleiste	13	18
Afryka Równikowo- zachodnia	3	6
Rumunja	3	4
Argentyna	3	3
Tłuszcze techniczne	28	17
Holandja	7	3
Danja	4	3
Argentyna	2	2
Norwegja	1	2
Rudy	12	17
Niemcy	7	8
Z. S. R. R.	1	5
Futra surowe	18	16
Anglja	2	5
Niemcy	6	3
Stany Zjedn. Am.	2	1
Rumunja	2	1
Śledzie	20	15
Anglja	15	10
Skóry wyprawione	16	14
Stany Zjedn. Am.	5	4
Francja	3	2
Austrja	3	2
Kawa	17	14
Brazylja	9	8
Kraje Am. Środk.	6	5
Ryż	13	13
Indje Brytańskie	12	10
Samochody	8	11
Włochy	1	5
Niemcy	1	2
Francja	1	1
Farby, barwniki i lakiery	11	10
Niemcy	6	5
Szwajcarja	2	2
Futra wyprawione	10	9
Francja	3	5
Z. S. R. R.	3	2
Garbniki	11	7
Argentyna	7	5

TABL. 7. WYWÓZ Z POLSKI NIEKTÓRYCH TOWARÓW Z UWZGLĘDNIENIEM WAŻNIEJSZYCH KRAJÓW PRZEZNACZENIA W LATACH 1932 i 1933

Towary Kraje	1932	1933
	w miljonach złotych	
Węgiel	210	167
Szwecja	48	37
Austrja	37	28
Francja	21	19
Węgry	0	15
Norwegja	15	13
Danja	26	12
Czechosłowacja	19	10
Drewno napółobrobione	77	103
Anglja	29	54
Holandja	12	15
Francja	12	11
Belgja	10	11
Bekony	72	67
Anglja	72	67
Szyny, żelazo i stal	25	43
Z. S. R. R.	11	36
Brazylja	—	4
Holandja	4	2
Żyto	35	39
Niemcy	12	17
Belgja	5	5
Danja	7	5
Stany Zjedn. Am.	0	4
Holandja	4	4
Jaja	57	34
Anglja	15	14
Niemcy	7	6
Hiszpanja	2	5
Włochy	8	4
Cynk	36	32
Niemcy	20	20
Czechosłowacja	2	3
Z. S. R. R.	4	3
Drewno surowe	19	25
Niemcy	9	16
Czechosłowacja	4	2
Wyroby z drewna	22	24
Anglja	4	4
Holandja	3	4
Belgja	2	3
Niemcy	3	2
Przędza	36	22
Rumunja	15	8
Austrja	1	2
Chiny	4	2
Odzież i konfekcja	20	20
Anglja	4	9
Holandja	5	6
Niemcy	5	3

Towary Kraje	1932	1933
	w miljonach złotych	
Cukier	34	19
Anglja	11	5
Holandja	2	4
Finlandja	1	3
Niemcy	3	2
Francja	1	2
Szwecja	4	1
Jęczmień	25	18
Belgja	17	11
Niemcy	3	3
Nasiona roślin pastewnych i traw	19	17
Niemcy	7	4
Danja	3	3
Francja	2	2
Blacha żelazna i stalowa	9	17
Z. S. R. R.	5	12
Niemcy	3	5
Nawozy sztuczne	17	16
Hiszpanja	5	5
Czechosłowacja	2	3
Niemcy	2	3
Szwecja	3	2
Rury	14	16
Argentyna	3	5
Indje Brytańskie	2	3
Tkaniny	25	15
Szwajcarja	9	3
Chiny	1	2
Anglja	1	1
Rumunja	2	1
Trzoda chlewna	23	12
Austrja	18	8
Niemcy	2	3
Parafina i wazelina	13	12
Anglja	7	7
Francja	2	1
Strączkowe	15	12
Niemcy	5	5
Holandja	1	1
Skóry surowe	13	11
Czechosłowacja	4	3
Niemcy	4	2
Holandja	2	2
Pasza dla zwierząt	15	9
Niemcy	6	3
Czechosłowacja	3	1
Pszenica	15	8
Niemcy	10	6
Holandja	4	2

TABL. 8. HANDEL ZAGRANICZNY POLSKI WYTWORAMI ROLNICZEMI I WYROBAMI PRZEMYSŁU ROLNEGO STREFY UMIARKOWANEJ W LATACH 1928/29 i 1930/31—1932/33 *a*

Grupy towarów	Przywóz				Wywóz			
	1928-1929	1930-1931	1931-1932	1932-1933	1928-1929	1930-1931	1931-1932	1932-1933
	w miljonach złotych							
Ogółem . . .	**550**	**308**	**187**	**178**	**1040**	**864**	**520**	**378**
Produkcja roślin.	170	99	72	71	277	180	144	138
Produkcja zwierz.	337	185	100	100	583	535	293	198
Zwierzęta żywe	3	2	1	1	219	148	46	31
Produkty zwierzęce	334	183	99	99	364	387	247	167
Produkty przemysłu rolnego . .	43	24	15	7	180	149	83	42

a Rok gospodarczy od 1. VIII do 31. VII.

TABL. 9. HANDEL ZAGRANICZNY POLSKI WEDŁUG ZASADNICZYCH DZIEDZIN PRZEMYSŁU W LATACH 1928 i 1931—1933

Grupy towarów	Przywóz				Wywóz			
	1928	1931	1932	1933	1928	1931	1932	1933
	w miljonach złotych							
Przemysł hutniczy, metalowy i maszynowy	885	346	152	169	283	269	118	135
surowce i półfabrykaty . .	209	91	32	57	163	79	41	35
wyroby gotowe	676	255	120	112	120	190	77	100
Przemysł mineralny	72	32	17	17	15	9	6	5
surowce i półfabrykaty . .	25	14	8	10	10	5	1	1
wyroby gotowe	47	18	9	7	5	4	5	4
Przemysł chemiczny	312	153	109	94	132	88	69	64
surowce i półfabrykaty . .	204	78	52	37	31	36	26	25
wyroby gotowe	108	75	57	57	101	52	43	39
Przemysł skórzany	263	119	69	65	34	33	22	20
surowce i półfabrykaty . .	100	58	36	38	29	26	17	15
wyroby gotowe	163	61	33	27	5	7	5	5
Przemysł włókienniczy	840	415	243	235	149	141	69	42
surowce i półfabrykaty . .	715	330	203	212	84	72	44	27
wyroby gotowe	125	85	40	23	65	69	25	15
Przemysł papierniczy	102	54	32	30	11	15	9	8
surowce	46	22	13	13	4	6	4	3
wyroby gotowe	56	32	19	17	7	9	5	5
Przemysł drzewny	21	12	5	5	590	225	120	155
surowce i półfabrykaty . .	9	6	3	3	544	191	97	128
wyroby gotowe	12	6	2	2	46	34	23	27
Przemysł rolny wielki	17	9	6	1	115	107	46	30
w tem produkty:								
młynarstwa	8	1	1	0	1	19	6	5
krochmalnictwa	3	3	1	0	6	3	1	2
cukrownictwa	0	3	3	0	102	81	34	19
browarnictwa	5	1	1	0	0	0	1	0
gorzelnictwa	0	0	0	0	1	1	2	4

TABL. 10. HANDEL ZAGRANICZNY POLSKI Z POSZCZEGÓLNEMI KRAJAMI W LATACH 1928, 1932 i 1933

Części świata / Kraje	1928		1932		1933			
	Przywóz	Wywóz	Przywóz	Wywóz	Przywóz	Wywóz	Przywóz	Wywóz
	w miljonach złotych						w %	
Ogółem . . .	3 362	2 508	862	1 084	827	960	*100,0*	*100,0*
Europa	2 591	2 434	627	1 018	570	885	*69,0*	*92,2*
w tem:								
Anglja . . .	313	227	75	178	83	185	*10,0*	*19,2*
Austrja . . .	221	311	38	86	35	56	*4,3*	*5,8*
Belgja	67	57	29	50	29	47	*3,6*	*4,9*
Czechosłowacja	213	296	46	90	36	48	*4,3*	*5,0*
Danja	53	76	15	49	11	28	*1,4*	*3,0*
Francja . . .	249	43	59	62	56	53	*6,8*	*5,5*
Hiszpanja . .	3	5	4	9	3	12	*0,4*	*1,3*
Holandja . .	139	78	32	52	29	54	*3,5*	*5,7*
Irlandja . . .	.	.	0	3	0	9	*0,0*	*0,9*
Łotwa	18	60	2	9	1	7	*0,2*	*0,7*
Niemcy . . .	903	859	173	176	146	168	*17,6*	*17,5*
Norwegja . .	16	21	5	21	8	19	*1,0*	*2,0*
Rumunja . .	38	54	8	29	8	16	*0,9*	*1,7*
Szwajcarja . .	89	17	41	29	27	14	*3,3*	*1,5*
Szwecja . . .	70	110	16	64	17	48	*2,0*	*5,0*
Węgry . . .	44	43	5	8	6	5	*0,7*	*0,6*
Włochy . . .	83	49	29	33	38	25	*4,6*	*2,6*
Z. S. R. R. . .	39	39	19	29	18	60	*2,1*	*6,2*
Azja	123	34	42	25	43	21	*5,2*	*2,2*
w tem:								
Chiny	3	9	1	5	1	5	*0,1*	*0,6*
Indje Bryt. .	109	2	27	5	24	5	*2,9*	*0,5*
Palestyna . .	0	1	1	3	1	6	*0,1*	*0,6*
Ameryka . . .	594	32	152	18	160	30	*19,4*	*3,2*
w tem:								
Argentyna . .	42	6	21	6	23	8	*2,8*	*0,8*
Brazylja . . .	21	3	14	1	12	5	*1,4*	*0,6*
Stany Zj. Am.	467	19	104	10	110	16	*13,3*	*1,6*
Afryka	30	8	23	10	28	11	*3,4*	*1,1*
Oceanja . . .	24	0	17	0	26	1	*3,1*	*0,1*

TABL. 11. OBRÓT HANDLU ZAGRANICZNEGO NIEKTÓRYCH KRAJÓW NA GŁOWĘ LUDNOŚCI W LATACH 1928 i 1932

	1928	1932		1928	1932		1928	1932
	w złotych			w złotych			w złotych	
N. Zelandja	2 939	1 106	Zw.Płd.-Afr.	698	508	Łotwa . .	516	162
Szwajcarja	2 106	1 081	Francja .	892	414	Litwa . .	215	131
Danja . .	2 168	1 015	Argentyna	1 604	410	Hiszpanja	396	125
Holandja .	2 164	956	Austrja .	1 013	330	Węgry . .	366	118
Belgja . .	1 855	911	Niemcy .	841	333	Rumunja .	183	83
Kanada .	2 409	716	Finlandja	893	302	Bułgarja .	156	72
Irlandja .	1 563	707	Czechosłow.	737	264	Brazylja .	209	62
Norwegja .	1 424	705	St. Zj. Am.	677	209	Jugosławja	169	61
Anglja . .	1 707	685	Estonja .	552	167	Polska	192	60
Szwecja .	1 285	559	Włochy .	421	165	Z. S. R. R.	46	35

TABL. 12. HANDEL ZAGRANICZNY NIEKTÓRYCH KRAJÓW W LATACH 1928, 1932 i 1933

Kraje	1928			1932			1933		
	Przywóz	Wywóz	Saldo	Przywóz	Wywóz	Saldo	Przywóz	Wywóz	Saldo
	w miljardach złotych								
Polska . . .	3,4	2,5	− 0,9	0,9	1,1	+0,2	0,8	1,0	+0,2
Anglja . .	46,6	31,4	−15,2	20,4	11,4	−9,0	18,6	10,8	−7,8
Belgja . . .	7,9	7,6	− 0,3	4,1	3,7	−0,4	3,7	3,5	−0,2
Czechosłow.	5,1	5,6	+ 0,5	2,0	1,9	−0,1	1,5	1,5	+0,0
Danja . . .	3,9	3,7	− 0,2	1,8	1,8	−0,0	1,6	1,5	−0,1
Francja . .	18,7	18,2	− 0,5	10,4	6,9	−3,5	9,9	6,4	−3,5
Hiszpanja .	5,2	3,6	− 1,6	1,7	1,3	−0,4	1,4	1,1	−0,3
Holandja .	9,6	7,1	− 2,5	4,7	3,0	−1,7	4,3	2,6	−1,7
Niemcy . .	29,7	26,1	− 3,6	9,9	12,0	+2,1	8,9	10,3	+1,4
Szwajcarja.	4,6	3,6	− 1,0	3,0	1,4	−1,6	2,8	1,5	−1,3
Szwecja . .	4,1	3,8	− 0,3	2,7	2,3	−0,4	1,7	1,7	−0,0
Włochy . .	10,5	7,0	− 3,5	3,8	3,1	−0,7	3,4	2,8	−0,6
Z.S.R.R.. .	4,3	3,6	− 0,7	3,2	2,6	−0,6	1,6	2,3	+0,7
Indje Bryt.	8,1	10,8	+ 2,7	3,1	3,2	+0,1	2,6	3,2	+0,6
Japonja . .	8,8	7,9	− 0,9	3,5	3,4	−0,1	3,4	3,3	−0,1
Kanada . .	10,9	12,5	+ 1,6	3,6	3,9	+0,3	2,6	3,4	+0,8
StanyZj.Am.	36,4	44,8	+ 8,4	11,9	14,1	+2,2	10,0	11,5	+1,5

TABL. 13. STRUKTURA HANDLU ZAGRANICZNEGO NIEKTÓRYCH KRAJÓW W 1931 R.

Kraje	Ogółem	Zwierzęta żywe	Artykuły spożywcze i napoje	Surowce i półfabrykaty	Wyroby gotowe	Złoto i srebro (kruszec i monety)
	Przywóz w % ogólnej wartości					
Polska	100,0	0,1	13,0	39,3	45,5	2,1
Anglja	100,0	2,1	40,7	23,5	21,9	11,8
Austrja	100,0	7,6	23,1	28,4	38,7	2,2
Belgja	100,0	0,9	23,0	45,8	29,4	0,9
Czechosłowacja . .	100,0	1,9	20,2	42,2	35,0	0,7
Holandja	100,0	0,2	15,9	24,9	34,7	24,3
Niemcy	100,0	0,8	27,6	48,7	17,1	5,8
Szwajcarja	100,0	1,1	17,4	16,7	30,0	34,8
Szwecja	100,0	0,1	19,7	30,2	49,7	0,3
	Wywóz w % ogólnej wartości					
Polska	100,0	4,7	28,8	42,6	23,8	0,1
Anglja	100,0	0,2	5,6	12,3	55,6	26,3
Austrja	100,0	1,3	2,9	20,3	72,8	2,7
Belgja	100,0	0,7	8,7	33,9	56,2	0,5
Czechosłowacja . .	100,0	0,2	8,5	15,5	75,5	0,3
Holandja	100,0	0,8	36,1	17,5	37,5	8,1
Niemcy	100,0	0,4	3,3	15,9	66,9	13,5
Szwajcarja	100,0	0,1	11,1	10,1	76,6	2,1
Szwecja	100,0	0,2	8,3	43,0	45,1	3,4

TABL. 14. UDZIAŁ PROCENTOWY POLSKI W HANDLU ZAGRANICZNYM NIEKTÓRYCH KRAJÓW W LATACH 1928 i 1930—1932 *a*

Kraje	Przywóz z Polski				Wywóz do Polski			
	1928	1930	1931	1932	1928	1930	1931	1932
Anglja	0,5	0,8	0,1	0,9	0,7	0,6	0,5	0,5
Austrja	9,3	8,0	8,2	7,7	5,5	4,4	4,0	3,6
Belgja	0,8	1,1	1,1	1,2	0,5	0,8	0,6	0,6
Czechosłowacja	6,6	5,6	5,3	4,6	4,0	3,7	2,9	2,6
Danja	1,6	2,4	2,3	2,4	1,2	1,2	0,5	0,8
Estonja	4,8	8,5	7,4	3,9	0,7	1,2	0,9	1,2
Finlandja	1,2	2,2	3,6	2,8	0,2	0,1	0,1	0,2
Francja	0,4	0,7	1,1	0,8	0,8	1,0	1,0	1,6
Holandja	1,0	1,1	1,2	1,2	1,1	0,7	0,6	0,8
Jugosławja	2,7	1,6	1,4	1,9	1,4	0,7	1,0	1,9
Litwa	8,7	3,3	3,7	2,1	0,1	0,0	0,1	0,1
Łotwa	7,9	11,5	10,0	6,0	3,2	1,2	0,8	1,2
Niemcy	2,6	2,6	2,0	1,8	4,1	2,8	2,0	1,6
Norwegja	1,4	2,0	2,5	2,5	0,6	0,8	0,7	0,4
Rumunja	4,8	4,3	4,5	4,6	7,1	1,6	1,9	1,5
Stany Zj. Am.	0,1	0,1	0,1	0,1	0,3	0,2	0,2	0,4
Szwajcarja	0,8	1,2	1,3	1,2	2,3	1,6	2,0	1,5
Szwecja	1,7	2,4	3,0	3,6	1,3	0,9	0,7	0,8
Węgry	4,1	3,6	4,6	2,0	3,3	1,3	1,1	0,7
Włochy	0,6	0,6	0,9	1,0	0,9	0,8	1,0	1,0
Z. S. R. R.	1,0	3,7	2,8	0,8	1,8	1,4	0,9	0,8

a Dane dotyczą wartości według statystyk odnośnych krajów.

TABL. 15. WZAJEMNY UDZIAŁ PROCENTOWY NIEKTÓRYCH KRAJÓW W ICH HANDLU ZAGRANICZNYM *a* **W 1932 R.**

Kraje	Polska	Anglja	Francja	Niemcy	St. Zj. Am.	Włochy	Z. S. R. R.
			Przywóz				
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
z Polski	×	0,9	0,8	1,8	0,1	1,0	0,8
„ Anglji	8,7	×	8,2	5,5	5,7	8,9	13,0
„ Francji	6,9	2,7	×	6,0	3,4	5,9	0,6
„ Niemiec	20,1	4,3	12,1	×	5,6	13,4	46,4
„ Stanów Zjedn. Am.	12,0	11,9	9,8	12,7	×	13,5	4,5
„ Włoch	3,4	1,5	2,1	3,9	3,2	×	3,9
„ Z.S.R.R.	2,2	2,8	1,8	5,8	0,7	4,0	×
„ innych krajów	46,7	75,9	65,2	64,3	81,3	53,3	30,8
			Wywóz				
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
do Polski	×	0,5	1,6	1,6	0,4	1,0	0,8
„ Anglji	16,4	×	10,0	7,8	17,9	10,8	23,8
„ Francji	5,7	5,1	×	10,0	6,9	7,6	5,1
„ Niemiec	16,2	4,0	8,6	×	8,3	11,4	17,4
„ Stanów Zjedn. Am.	0,9	4,1	4,9	4,9	×	9,4	3,0
„ Włoch	3,1	2,4	3,0	3,9	3,0	×	4,6
„ Z.S.R.R.	2,7	2,5	0,2	10,9	0,7	3,5	×
„ innych krajów	55,0	81,4	71,7	60,9	62,8	56,3	45,3

a Zestawienie dotyczy wartości według statystyk krajów wymienionych w nagłówku tablicy.

TABL. 16. WYWÓZ ŚWIATOWY WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW W LATACH 1929 i 1931

Towary	1929	1931	1929	1931
	w tysiącach tonn		w miljonach złotych	
Ogółem wywóz światowy	.	.	**289 245**	**164 190**
w tem:				
Bawełna	3 361	3 052	12 577	4 869
Węgiel	154 960	123 591	5 995	4 330
Pszenica	18 949	20 269	7 218	3 544
Cukier	12 871	9 761	6 254	3 502
Kawa	1 418	1 649	4 999	2 760
Masło	519	583	3 589	2 504
Benzyna wszelka	12 339	11 984	4 340	2 404
Wełna	981	944	5 689	2 363
Jedwab naturalny	57	52	5 009	2 291
Ryż	6 670	7 056	3 604	2 266
Tytoń surowy	616	563	2 918	2 051
Zwierzęta żywe	.	.	2 979	2 000
Herbata	438	410	2 174	1 423
Przędza bawełniana	270	223	2 546	1 404
Miedź	1 155	837	3 782	1 397
Olej skalny	31 145	27 473	2 128	1 393
Celuloza	5 313	5 017	1 954	1 374
Wino (w 1000 *hl*)	18 820	21 020	1 788	1 342
Kukurydza	7 664	12 056	2 221	1 317
Jaja	509	494	1 603	1 081
Mąka pszenna	3 738	3 138	2 143	1 040
Kauczuk	1 050	924	3 561	987
Przędza wełniana	98	80	1 705	960
Ser	346	324	1 293	881
Olej gazowy, pędny, opałowy	13 927	11 694	1 036	832
Makuchy	4 455	4 414	1 533	809
Olej smarowy mineralny	2 156	1 749	1 240	803
Nafta	5 987	4 519	1 404	675
Nasiona lnu	2 039	2 211	1 325	652
Jedwab sztuczny	58	62	854	603
Jęczmień	3 902	3 939	1 159	603
Szmalec	433	330	1 079	575
Kakao surowe	511	523	928	508
Ruda żelazna	46 908	26 504	964	476
Nasiona sojowe	2 736	2 598	979	450
Kopra	1 030	885	809	397
Juta	887	693	973	372

Źródło: *Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich 1933.*

TABL. 17. WSKAŹNIKI WARTOŚCI OBROTÓW ŚWIATOWEGO HANDLU ZAGRANICZNEGO W LATACH 1925—1932

Kraje	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932
Obrót światowy	**93**	**92**	**97**	**100**	**102**	**82**	**59**	**39**
w tem:								
Polska	84	64	92	100	101	79	57	33
Anglja i Irlandja	107	98	100	100	102	86	67	41
Francja	106	94	103	100	103	91	69	47
Holandja	91	89	95	100	101	89	69	46
Niemcy	83	78	96	100	103	88	63	41
Stany Zjedn. Am.	99	100	98	100	104	76	49	32
Włochy	92	90	96	100	98	80	59	40

HANDEL ZAGRANICZNY NIEKTÓRYCH PAŃSTW

Wskaźnik: Przeciętna lat 1928-1929 = 100

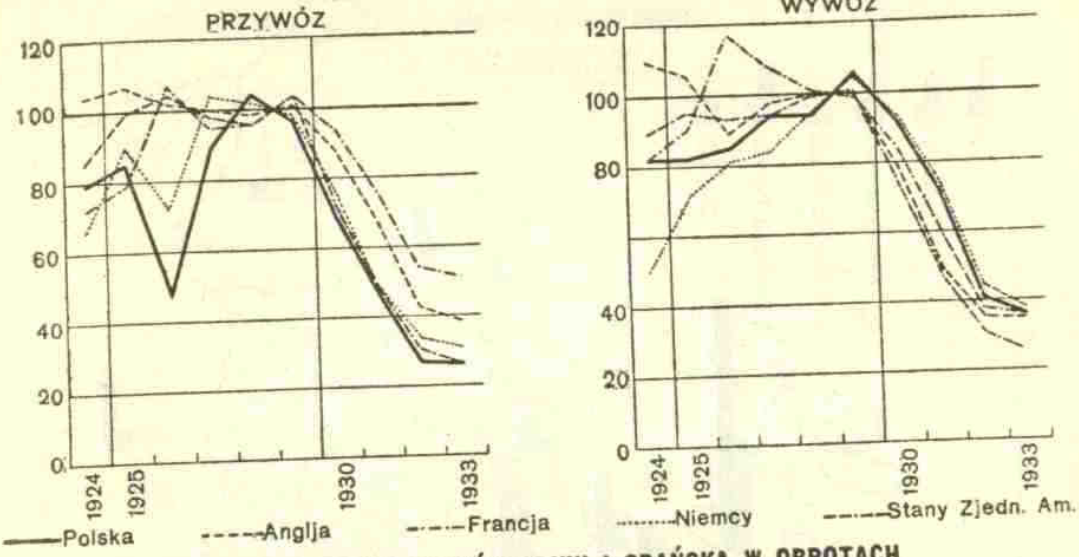

UDZIAŁ PORTÓW GDYNI I GDAŃSKA W OBROTACH HANDLU ZAGRANICZNEGO POLSKI 1931 – 1933

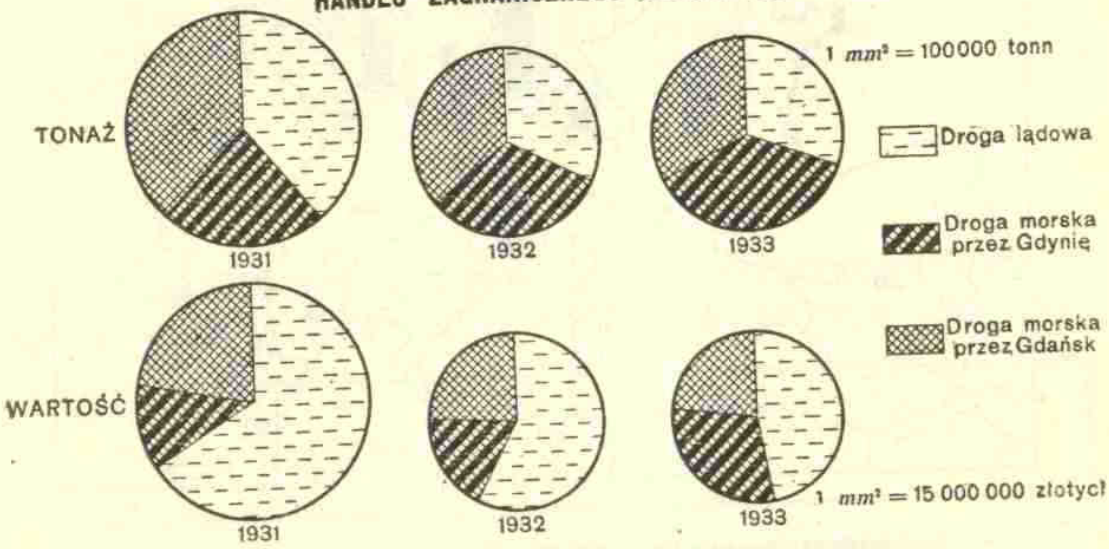

PRZYWÓZ I WYWÓZ WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW 1933 R.

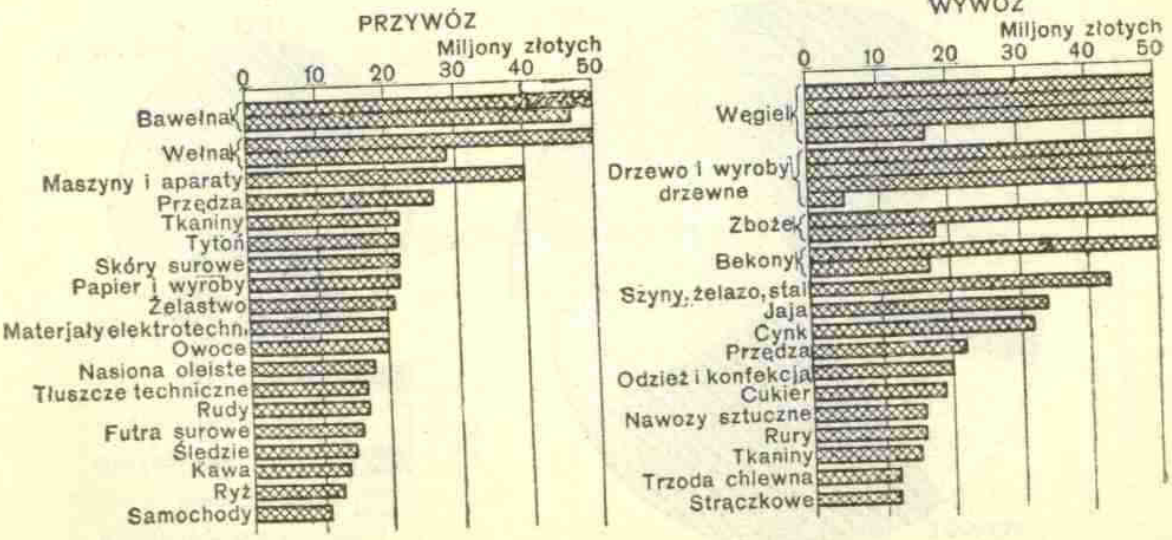

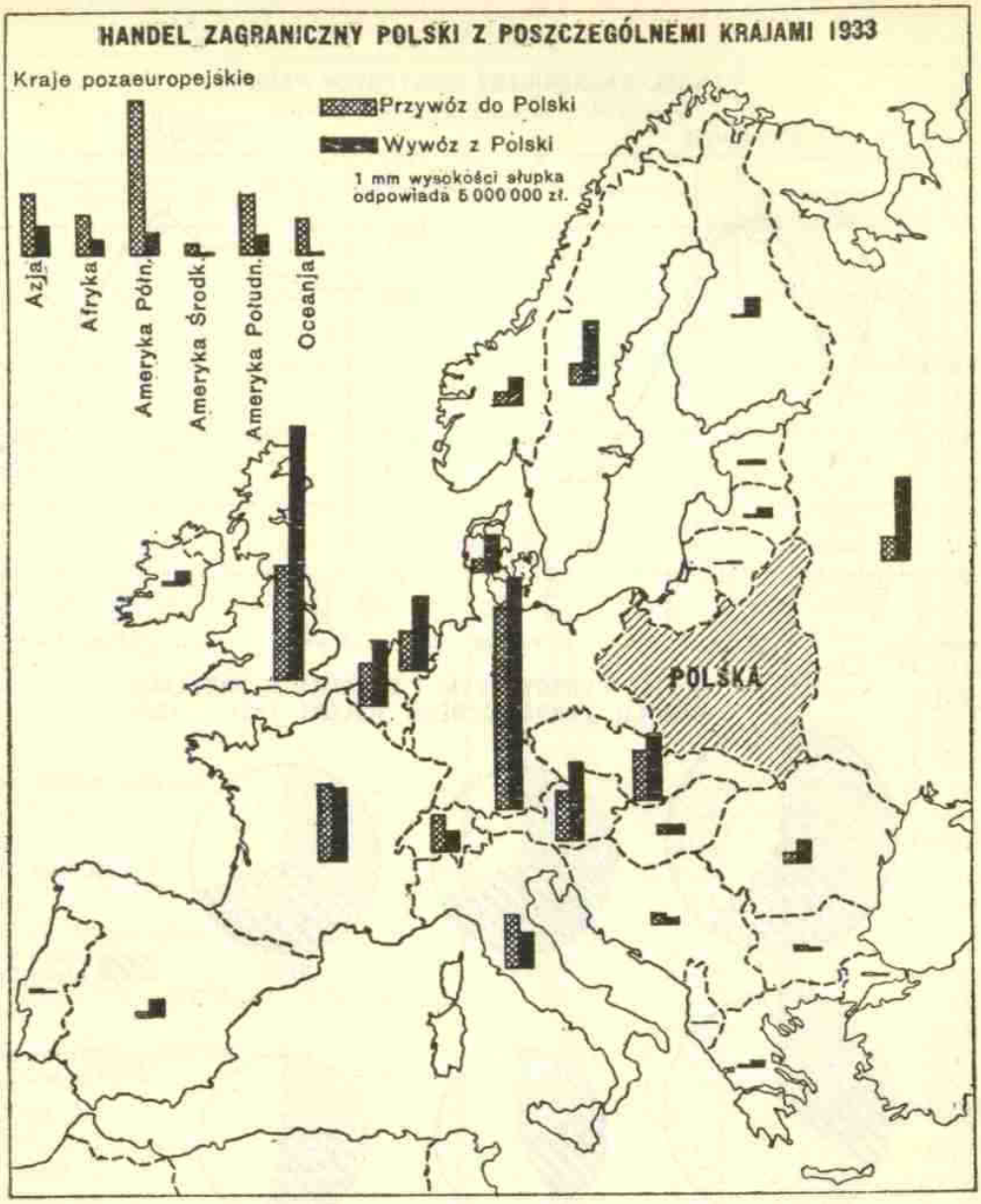
HANDEL ZAGRANICZNY POLSKI Z POSZCZEGÓLNEMI KRAJAMI 1933
Kraje pozaeuropejskie
Przywóz do Polski
Wywóz z Polski
1 mm wysokości słupka odpowiada 5 000 000 zł.
Azja
Afryka
Ameryka Półn.
Ameryka Środk.
Ameryka Połudn.
Oceanja
POLSKA

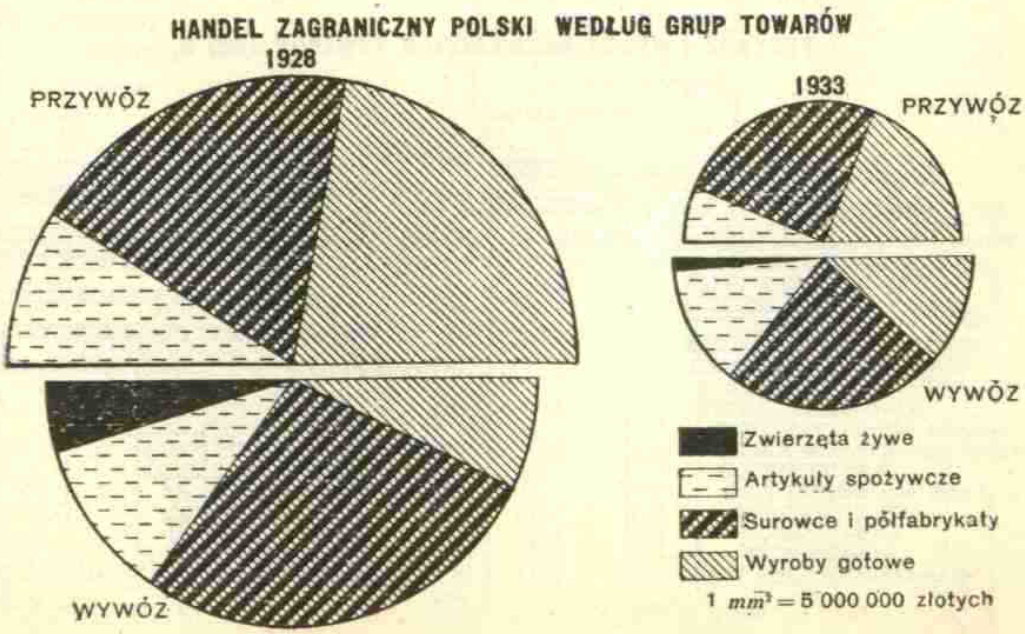
HANDEL ZAGRANICZNY POLSKI WEDŁUG GRUP TOWARÓW
1928
PRZYWÓZ
WYWÓZ
1933
PRZYWÓZ
WYWÓZ
Zwierzęta żywe
Artykuły spożywcze
Surowce i półfabrykaty
Wyroby gotowe
1 mm² = 5 000 000 złotych

DZIAŁ X. HANDEL WEWNĘTRZNY I SPOŻYCIE

TABL. 1. LICZBA ŚWIADECTW PRZEMYSŁOWYCH DLA PRZEDSIĘBIORSTW HANDLOWYCH W LATACH 1927—1932

Lata Grupy województw	Ogółem	Kategorje świadectw przemysłowych				
		I	II	III	IV	V
1927	449 405	1 204	31 508	204 043	199 991	12 659
1928	465 955	1 258	36 465	221 789	194 119	12 324
1929	460 807	1 225	39 082	231 305	177 903	11 292
1930	455 261	1 158	39 142	232 215	171 622	11 124
1931	443 673	1 037	36 353	225 774	170 968	9 541
1932	**427 871**	**764**	**29475**	**203 200**	**187 709**	**6 723**
Woj. centralne .	195 973	408	12 551	89 972	89 956	3 086
w tem						
m.st. Warszawa	29 430	286	3 907	13 001	11 769	467
,, wschodnie .	52 119	28	2 800	28 023	20 949	319
,, zachodnie .	73 497	195	9 143	38 865	23 521	1 773
,, południowe .	106 282	133	4 981	46 340	53 283	1 545

TABL. 2. OBRÓT OPODATKOWANY WEDŁUG KATEGORYJ ŚWIADECTW PRZEMYSŁOWYCH W POLSCE W LATACH 1926—1931

Lata	Ogółem	Kategorje świadectw przemysłowych			
		I	II	III	IV
Kwota obrotu opodatkowanego (miljonów złotych)					
1926	9 214	1 354	3 370	3 420	1 070
1927	12 482	1 881	4 842	4 326	1 433
1928	15 080	2 350	6 179	4 942	1 609
1929	15 059	2 073	6 524	4 951	1 511
1930	12 571	1 397	5 424	4 362	1 388
1931	10 411	1 202	4 220	3 758	1 231
Na 1 płatnika przypadało obrotu (tysięcy złotych)					
1926	23	1 331	115	18	6
1927	29	1 851	159	21	7
1928	34	2 184	174	23	8
1929	34	1 885	168	22	9
1930	29	1 329	141	20	8
1931	25	1 373	119	17	7

TABL. 3. PRZEDSIĘBIORSTWA HANDLOWE W POLSCE WEDŁUG BRANŻ I KATEGORYJ ŚWIADECTW PRZEMYSŁOWYCH W 1932 R.

Branże handlowe	Ogółem	Kategorje świadectw przemysłowych				
		I	II	III	IV	V
Ogółem	**427 871**	**764**	**29 475**	**203 200**	**187 709**	**6 723**
Skup zawodowy	25 309	75	876	5 142	19 117	99
Artyk. spoż.-kolonjalne	193 376	41	3 948	100 732	87 143	1 512
Zakłady gastronomiczne	33 785	82	5 234	25 475	2 994	—
Wina i wódki	7 235	13	2 955	3 988	276	3
Wyroby monopolu tyt.	14 922	—	681	3 029	11 211	1
Manufaktura	25 478	28	2 596	11 199	8 907	2 748
Konfekcja i galanterja	21 373	4	1 105	8 416	10 947	901
Ubrania	9 146	—	693	2 568	5 781	104
Obuwie	12 572	1	464	5 007	7 011	89
Skóry i wyroby z nich	4 709	1	256	1 880	2 550	22
Maszyny i artykuły techniczne	1 641	16	796	766	62	1
Artykuły budowlane i opałowe	12 966	47	808	4 283	7 773	55
Meble, urządzenia biurowe	3 315	1	375	1 245	1 664	30
Żelazo i wyroby żelazne	5 996	33	689	3 573	1 652	49
Porcelana, szkło, fajans	4 413	1	395	1 798	2 160	59
Chemikalja, mydło, nafta	5 700	18	719	3 297	1 551	115
Instrumenty precyzyjne	651	1	275	332	41	2
Wyroby zegarmistrz., jubil., platerowane	1 868	2	394	1 207	250	15
Przybory oświetleniowe, radjowe	977	13	386	527	49	2
Apteki	1 974	15	384	1 573	2	—
Składy apteczne	2 756	12	678	1 914	138	14
Księgarnie i materjały piśmienne	6 308	6	502	3 688	1 899	213
Art. rolnicze, spółdzielnie roln.-handlowe	3 125	21	539	1 400	1 147	18
Banki i wszelkie instytucje kredytowe	1 698	196	302	135	1 065	—
Komunikacja, przewóz	4 593	43	618	1 755	2 175	2
Hotele, pokoje umeblowane	4 031	6	578	2 032	1 415	—
Teatry i widowiska	759	29	267	360	24	79
Biura handlowe	2 793	37	959	1 209	588	—
Przedsiębiorstwa inne	8 997	22	746	2 483	5 482	264
Branża niepodana	5 405	—	257	2 187	2 635	326

TABL. 4. PŁATNICY PODATKU PRZEMYSŁOWEGO OD OBROTU I OBRÓT OPODATKOWANY WEDŁUG BRANŻ W POLSCE W LATACH 1930 i 1931

Branże handlowe	Liczba płatników w tysiącach		Obrót			
			Ogółem w miljonach złotych		Przeciętnie na 1 płatnika w tys. złotych	
	1930	1931	1930	1931	1930	1931
Ogółem	**427,8**	**421,4**	**12 571**	**10 411**	**29**	**25**
Handel towarowy	350,3	346,2	10 251	8 566	29	25
w tem:						
skup zawodowy	32,6	31,1	1 169	924	36	30
spółdz. i firmy roln.-handl.	3,1	3,1	275	239	89	77
artykuły spożywcze . .	195,8	197,7	4 086	3 635	21	18
wyroby tytoniowe . . .	13,2	13,5	63	56	5	4
manufaktura, skóry, odzież	73,4	70,5	2 129	1 700	29	24
artykuły techniczne . .	1,9	1,7	270	183	142	108
art. budowlane i opałowe	11,9	12,0	615	518	52	43
chemikalja, mydło, nafta	4,3	3,8	240	223	56	59
apteki	1,9	2,0	103	97	53	49
księgarnie i materjały piśmienne	4,9	4,9	249	208	51	42
Handel pieniężny	1,3	1,3	269	207	199	158
Zakłady gastronomiczne .	38,8	38,1	685	578	18	15
Hotele, pokoje umeblowane	3,5	3,5	55	47	16	13
Komunikacja	6,6	6,0	208	182	32	30
Widowiska	0,7	0,7	64	50	87	68
Inne	26,6	25,6	1 039	781	39	31

TABL. 5. ZBYT WĘGLA KAMIENNEGO Z KOPALŃ POLSKI WEWNĄTRZ KRAJU W LATACH 1927—1933

Kategorje odbiorców	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933
	w miljonach tonn						
Ogółem w kraju .	**22,2**	**23,6**	**27,1**	**20,3**	**19,0**	**15,4**	**15,3**
	w odsetkach ogólnego zbytu w kraju						
Razem 1—4	74,5	76,7	75,3	75,9	75,6	74,6	75,2
1. Przemysł	52,7	54,5	51,7	54,8	51,1	49,9	51,2
2. Żegluga	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1
3. Pośrednicy . . .	11,2	11,4	12,3	10,9	12,4	12,2	12,0
4. Opał domowy . .	10,5	10,7	11,3	10,1	12,0	12,4	11,9
Razem 5—7	25,5	23,3	24,7	24,1	24,4	25,4	24,8
5. Koleje żelazne . .	19,3	17,5	18,6	18,1	19,2	19,3	19,1
6. Inne inst. państw.	1,6	1,4	1,9	2,0	2,4	3,1	2,9
7. Instytucje miejskie	4,6	4,4	4,2	4,0	2,8	3,0	2,8

TABL. 6. ZBYT ŻELAZA WALCOWANEGO W POLSCE W LATACH 1927—1933

Lata	Kategorje odbiorców				
	Ogółem	Handel	Przemysł	Państwo	Samorządy
	w tysiącach tonn				
1927	528,8	189,6	210,1	127,9	1,2
1928	712,6	245,0	291,8	173,5	2,3
1929	508,3	178,0	229,8	97,1	3,4
1930	369,9	147,9	149,3	72,0	0,7
1931	262,8	78,4	118,4	65,6	0,4
1932	160,0	49,2	53,2	56,8	0,8
1933	188,8	84,9	40,6	63,1	0,2
	w odsetkach				
1927	100,0	35,9	39,7	24,2	0,2
1928	100,0	34,4	41,0	24,3	0,3
1929	100,0	35,0	45,2	19,1	0,7
1930	100,0	40,0	40,4	19,4	0,2
1931	100,0	29,8	45,0	25,0	0,2
1932	100,0	31,0	33,2	35,5	0,3
1933	100,0	44,9	21,5	33,5	0,1

TABL. 7. SPRZEDAŻ WYROBÓW POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO W LATACH 1927—1933

Lata	Polska	Województwa			
		centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
	w miljonach złotych				
1927	559	227	49	122	161
1928	647	253	60	149	185
1929	705	267	63	168	207
1930	704	271	62	169	202
1931	636	249	55	151	181
1932	553	218	47	133	155
1933	486	192	41	119	134

TABL. 8. SPRZEDAŻ SPIRYTUSU W POLSCE PRZEZ PAŃSTWOWY MONOPOL SPIRYTUSOWY W LATACH 1927—1933

Lata	Polska	Województwa			
		centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
	w tysiącach *hl* spirytusu 100°				
1927	501	235	67	94	105
1928	596	288	78	107	123
1929	613	299	79	118	117
1930	529	280	58	98	93
1931	396	204	38	85	69
1932	335	180	31	72	52
1933	431	202	35	88	106
w tem spirytus konsumcyjny	251	133	28	56	34

TABL. 9. SPRZEDAŻ SOLI PRZEZ PAŃSTWOWY MONOPOL SOLNY W POLSCE W LATACH 1927—1931 i 1933

Grupy województw	1927	1928	1929	1930	1931	1933
	w tysiącach tonn					
Sól jadalna						
Polska	**307,5**	**285,4**	**301,8**	**301,9**	**290,0**	**275,7**
Woj. centralne . . .	130,8	122,1	128,1	129,0	124,2	123,2
„ wschodnie . .	53,8	48,5	53,0	54,0	50,6	45,8
„ zachodnie . . .	38,2	35,6	36,8	37,7	38,8	38,5
„ południowe . .	84,7	79,2	83,9	81,2	76,4	68,2
Sól bydlęca i przemysłowa						
Polska	**41,2**	**50,6**	**52,5**	**47,0**	**53,2**	**65,2**
Woj. centralne . . .	15,8	17,7	20,9	20,3	22,0	28,6
„ wschodnie . .	1,0	1,2	1,6	2,1	2,2	4,9
„ zachodnie . . .	17,4	19,1	21,0	16,4	18,7	18,3
„ południowe . .	7,0	12,6	9,0	8,2	10,3	13,4

TABL. 10. SPRZEDAŻ CUKRU W POLSCE W LATACH 1927—1933

Lata	Polska	Województwa			
		centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
	w tysiącach tonn				
1927	317,8	154,3	26,8	66,9	69,8
1928	351,0	166,7	31,1	76,6	76,6
1929	361,0	171,0	30,6	79,1	80,3
1930	349,8	169,6	29,7	75,2	75,3
1931	322,6	159,3	25,3	68,3	69,7
1932	293,6	145,4	23,8	63,0	61,4
1933	282,9	139,0	22,8	62,2	58,9

TABL. 11. SPRZEDAŻ DROŻDŻY PIEKARSKICH W POLSCE W LATACH 1929—1933

Lata	Polska	Województwa			
		centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
	w tonnach				
1929	8 815	3 601	886	1 658	2 670
1930	8 601	3 381	890	1 573	2 757
1931	8 767	3 664	885	1 392	2 826
1932	7 965	3 193	839	1 413	2 520
1933	6 996	2 862	689	1 171	2 274

TABL. 12. SPRZEDAŻ RYŻU W POLSCE W LATACH 1930—1933

Lata	Polska	Województwa			
		centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
	w tonnach				
1930	37 089	17 170	7 020	4 274	8 625
1931	41 250	19 723	8 188	4 917	8 422
1932	32 768	14 890	6 268	4 705	6 905
1933	35 275	14 847	6 935	5 994	7 499

TABL. 13. SPRZEDAŻ PIWA W POLSCE W LATACH 1928—1933

Lata	Polska	Województwa			
		centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
	w tysiącach hektolitrów				
1928	2 419	596	116	691	1 016
1929	2 620	631	129	783	1 077
1930	2 527	702	120	732	973
1931	1 906	500	78	597	731
1932	1 410	376	71	434	529
1933	1 027	276	62	337	352

TABL. 14. ZBYT NIEKTÓRYCH KRAJOWYCH NAWOZÓW SZTUCZNYCH W POLSCE W LATACH 1929—1933

Lata gospodarcze	Polska	Województwa			
		centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
	ogółem w tonnach	na 1 *ha* gruntów ornych w *kg*			
		Superfosfat			
1929/30	176 983	9,5	10,0	2,7	22,2	7,3
1930/31	114 193	6,2	6,8	1,8	12,5	5,2
1931/32	85 288	4,6	6,2	0,9	6,0	4,5
1932/33	66 074	3,6	3,7	0,6	5,6	4,8
		Sylwinit				
1929/30	108 185	5,8	3,4	0,8	25,2	2,5
1930/31	63 203	3,4	2,1	0,5	13,6	1,9
1931/32	41 654	2,8	1,2	0,3	9,7	1,2
1932/33	40 062	2,1	1,1	0,3	9,3	1,2
		Kainit				
1929/30	101 300	5,5	3,8	0,6	22,3	2,3
1930/31	75 169	4,1	2,8	0,5	16,1	1,9
1931/32	51 685	3,0	1,9	0,3	11,3	1,2
1932/33	65 339	3,5	2,5	0,3	14,2	1,5

TABL. 15. SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW W POLSCE W LATACH 1929—1932
Na 1 mieszkańca

Artykuły	Jednostka miary	Przeciętnie 1929—1932	1929	1930	1931	1932
Węgiel	*kg*	792,9	1 041,9	796,7	767,0	577,1
Surowiec żelaza .	,,	14,1	22,6	15,2	12,1	6,8
Żelazo walcowane .	,,	7,6	12,5	9,3	6,0	3,0
Kwas siarkowy (50° Bé)	,,	7,3	11,7	7,8	5,4	4,4
Cegła budowlana .	szt.	37,4	49,5	41,0	32,5	27,1
Cement	*kg*	20,1	29,8	24,2	16,1	10,8
Nawozy sztuczne .	,,	15,6	33,3	17,8	7,8	4,1
Benzyna i gazolina	,,	3,0	3,2	4,1	2,6	2,3
Gaz świetlny . . .	m^3	5,9	7,9	5,4	5,5	4,8
Żarówki elektryczne	szt.	0,22	0,28	0,23	0,19	0,19
Skóry podeszwowe	*kg*	0 42	0,38	0,44	0,41	0,43
Przędza bawełniana	,,	1,9	2,2	1,9	1,8	1,7
,, wełniana .	,,	0,74	0,93	0,68	0,73	0,61
,, jedwabiu sztucznego	,,	0,08	0 09	0,07	0,09	0,08
Cukier	,,	10,6	11,9	11,3	10,1	9,2
Ryż	,,	1,5	1,7	1,5	1,6	1,3
Piwo	*l*	6,8	9,0	8,0	6,0	4,3
Spirytus konsumc.	,,	1,08	1,57	1,21	0,86	0,70
Drożdże	*kg*	0,27	0,28	0,27	0,27	0,25
Tytoń	zł.	20,9	23,1	22,9	20,6	17,0
Mydło	*kg*	1,2	1,3	1,3	1,2	1,1
Celuloza	,,	1,9	.	2,3	1,8	1,7
Masa drzewna . .	,,	1,3	.	1,5	1,1	1,2
Papier gazetowy .	,,	0,78	.	0,80	0,82	0,72
,, pakowy . .	,,	1,4	.	1,6	1,3	1,3

TABL. 16. ZBYT NIEKTÓRYCH TOWARÓW W POLSCE W 1933 R.
Na 1 mieszkańca

Towary	Polska	Województwa			
		centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
Tytoń (w zł.) .	14,79	13,99	7,14	25,72	15,30
Spirytus *a* (w litrach) .	0,76	0,96	0,49	1,20	0,40
Cukier (w *kg*) .	8,61	10,11	3,96	13,46	6,75
Sól jadalna (w *kg*) . . .	8,39	8,96	7,99	8,34	7,80
Nafta (w *kg*) *b* .	2,98	3,13	2,34	3,17	3,05
Węgiel *c* (w *kg*)	375,7	343,8	23,0	1 282,0	178,5
Żelazo walcowane *d* (w *kg*) .	3,56	2,98	1,08	10,82	2,29
Cement (w *kg*)	12,40	16,21	3,19	11,12	13,42
Drożdże piek. (w *kg*) . . .	0,21	0,21	0,12	0,25	0,26
Ryż (w *kg*) . .	1,07	1,08	1,20	1,29	0,86
Piwo (w litrach)	3,13	2,01	1,08	7,30	4,03

a Konsumcyjny. *b* 1932 r. *c* Bez zużycia kolei, żeglugi, kopalń i na deputaty. *d* Żelazo handlowe, szyny, kształtowniki i t. p.

TABL. 17. SPOŻYCIE *a* NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW W POSZCZEGÓLNYCH PAŃSTWACH W LATACH 1927—1931

Na 1 mieszkańca

Pszenica	*kg*
Belgja	204
Francja	189
Włochy	178
Anglja	159
Węgry	151
Hiszpanja	148
St.Zj.Am.	125
Jugosławja	124
Szwecja	115
Niemcy	81
Polska	49

Żyto	*kg*
Polska	164
Z.S.R.R.	128
Niemcy	118
Czechosł.	118
Austrja	93
Węgry	85
Szwecja	77
Beglja	75
Francja	20
St.Zj.Am.	6
Włochy	4

Ryż	*kg*
Hiszpanja	11,6
Włochy	10,2
Holandja	10,1
St.Zj.Am.	5,4
Belgja	5,6
Austrja	4,4
Francja	3,4
Czechosł.	3,4
Niemcy	3,8
Anglja	2,5
Polska	2,1
Norwegja	1,9
Szwecja	1,0

Ziemniaki	*kg*
Polska	762,5
Niemcy	655,8
Belgja	419,9
Austrja	391,0
Francja	362,5
Holandja	347,2
Norwegja	286,0
Danja	266,3
Szwecja	258,2
Finlandja	209,7
Węgry	199,2
Szwajcarja	189,1
Hiszpanja	183,9
Kanada	182,3
Rumunja	116,3
Anglja	109,9
St.Zj.Am.	90,2
Jugosławja	84,7
Argentyna	68,5
Australja	58,1
Włochy	43,4
Bułgarja	10,9

Cukier	*kg*
Danja	49,8
Anglja	46,6
Szwecja	43,3
St.Zj.Am.	40,5
Holandja	39,6
Czechosł.	35,2
Austrja	33,3
Belgja	29,3
Niemcy	28,1
Francja	26,0
Hiszpanja	13,4
Polska	11,3
Włochy	10,4
Z.S.R.R.	7,3

Kawa	*kg*
Danja	8,8
Szwecja	7,6
Norwegja	6,0
St.Zj.Am.	5,6
Belgja	5,5
Finlandja	5,2
Holandja	5,2
Francja	4,1
Niemcy	2,5
Włochy	1,1
Anglja	0,5
Polska	0,2

Herbata	*kg*
Angija	4,52
Irlandja	3,61
Holandja	1,66
St.Zj.Am.	0,32
Danja	0,18
Niemcy	0,09
Polska	0,06
Norwegja	0,06
Szwecja	0,07
Finlandja	0,04
Francja	0,03
Belgja	0,03

Kakao	*kg*
Holandja	6,2
St.Zj.Am.	1,6
Anglja	1,4
Niemcy	1,2
Francja	0,8
Belgja	0,9
Danja	0,8
Szwecja	0,7
Czechosł.	0,5
Hiszpanja	0,5
Polska	0,2
Włochy	0,2

Wino	*l*
Francja	152,3
Włochy	97,8
Hiszpanja	87,8
Szwajcarja	41,0
Węgry	20,3
Austrja	14,6
Belgja	5,0
Norwegja	1,9
Holandja	1,6
Danja	1,6
Anglja	1,4
Polska	0,2

Spirytus	*l*
Francja	2,63
Szwecja	2,32
Danja	2,02
Polska	1,41
Belgja	1,36
Niemcy	1,19
Holandja	1,15
Szwajcarja	1,09
Norwegja	1,02
Anglja	0,72
Włochy	0,56

Piwo	*l*
Belgja	181,2
Niemcy	84,7
Austrja	77,7
Anglja	68,7
Danja	54,9
Szwajcarja	54,8
Szwecja	43,0
Francja	30,5
Holandja	25,2
Norwegja	18,9
Polska	7,6
Węgry	7,5
St.Zj.Am.	3,9
Włochy	2,6

Węgiel *b*	*kg*
Belgja	4 392
St.Zj.Am.	3 899
Anglja	3 762
Kanada	3 166
Niemcy	2 377
Francja	2 133
Czechosł.	1 673
Holandja	1 645
Danja	1 485
Zw.Płd.-Afryk.	1 390
Szwecja	1 152
Austrja	1 138
Polska	866
Japonja	509
Z.S.R.R.	242

Bawełna	*kg*
St.Zj.Am.	15,8
Anglja	13,2
Belgja	9,9
Francja	7,5
Holandja	5,7
Włochy	5,2
Niemcy	5,0
Austrja	4,5
Szwecja	4,0
Polska	2,1
Danja	1,5
Norwegja	0,7
Z.S.R.R.	0,6

Prąd elektryczny	kWh
Szwajcar.	1254,2
St.Zj.Am.	948,0
Szwecja	773,2
Belgja	490,0
Niemcy	441,2
Austrja	362,3
Australja	352,5
Anglja	351,2
Francja	341,7
Włochy	247,7
Holandja	231,5
Czechosł.	194,3
Japonja	184,5
Polska	84,0
Z.S.R.R.	40,0
Rumunja	31,0

a Spożycie stanowi: produkcja więcej przywóz z zagranicy, mniej wywóz zagranicę (dla zbóż także mniej wysiew). Spożycie Polski łącznie z W. m. Gdańskiem. *b* Węgiel kamienny oraz węgiel brunatny, koks i brykiety w przeliczeniu na węgiel kamienny.

TABL. 18. UBÓJ ZWIERZĄT GOSPODARSKICH W POLSCE W LATACH 1931—1933

Wyszczególnienie	1931	1932	1933	1931	1932	1933
	w tysiącach sztuk			w tysiącach tonn żywej wagi		
Bydło rogate	3 796	3 788	3 551	445	484	460
w tem cielęta	2 466	2 231	2 142	98	88	86
Trzoda chlewna	5 003	4 645	4 195	583	535	493
Owce i kozy	621	542	533	19	17	17
Konie	15	8	8	4	2	2

TABL. 19. WYSTAWCY NA MIĘDZYNARODOWYCH TARGACH W POLSCE W LATACH 1928—1933

Lata	Ogółem	Wystawcy krajowi				Wystawcy zagraniczni
		razem	z województw			
			centr. i wschod.	zachodnich	południowych	
Targi Wschodnie we Lwowie *a*						
1928	1 602	1 132	245	116	771	470
1929	1 435	955	147	93	715	480
1930	1 483	1 182	235	124	823	301
1931	1 066	918	130	89	699	148
1932	1 047	908	118	44	746	139
1933	644	532	69	38	425	112
Międzynarodowe Targi w Poznaniu *a*						
1928	1 620	1 161	362	656	143	459
1929 *b*	3 276	3 276	1 639	1 083	554	—
1930	833	598	209	345	44	235
1931	453	340	92	196	52	113
1932	315	219	75	126	18	96
1933	426	316	87	209	20	110

a Wystawcy z W. m. Gdańska włączeni są do grupy woj. zachodnich.
b Powszechna Wystawa Krajowa — wystawcy z dziedziny przemysłu, rzemiosła, handlu i finansów. Normalne Targi Poznańskie nie odbyły się w r. 1929.

TABL. 20. TARGI MAŁE I WIELKIE W POLSCE W 1932 R.

Grupy województw	Ogólna liczba miejscowości targowych	Na 1 miejscowość targową przypada		Liczba miejscowości targowych, w których odbywają się		
		km^2	tys. ludności	tylko targi małe	tylko targi wielkie	targi małe i wielkie
Polska	**1 397**	**278**	**23**	**363**	**459**	**575**
Woj. centralne	445	309	26	99	159	187
„ wschodnie	351	355	20	108	132	111
„ zachodnie	303	156	15	38	91	174
„ południowe	298	265	29	118	77	103

OBROTY PRZEDSIĘBIORSTW HANDLOWYCH I PRZEMYSŁOWYCH 1931 R.

ROZMIESZCZENIE PRZEDSIĘBIORSTW HANDLOWYCH 1932 R.

SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW

WĘGIEL*) 1933

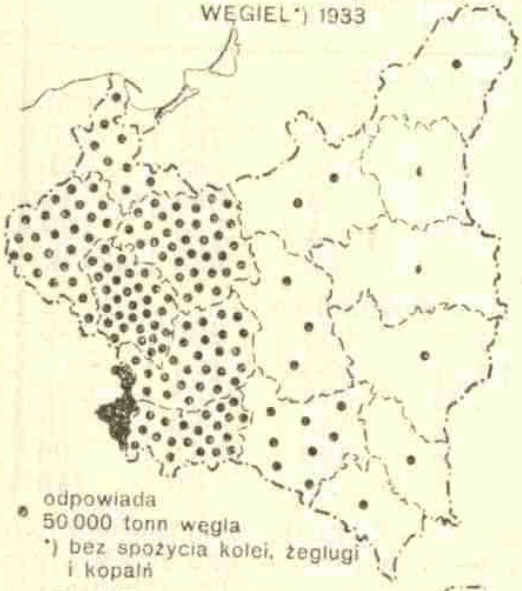

ŻELAZO WALCOWANE*) 1933

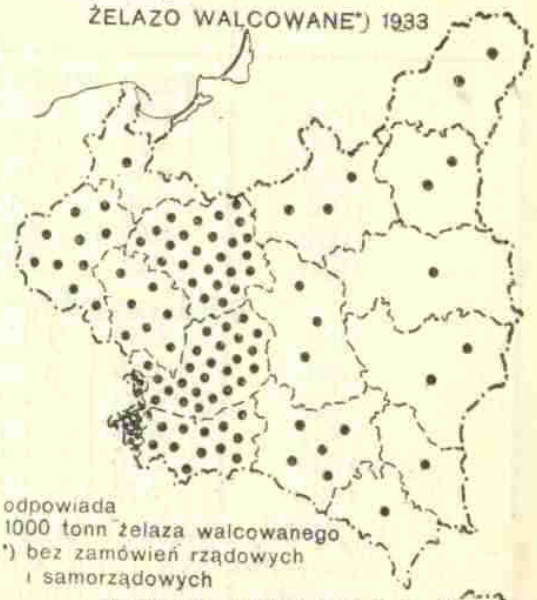

SPIRYTUS KONSUMCYJNY 1933

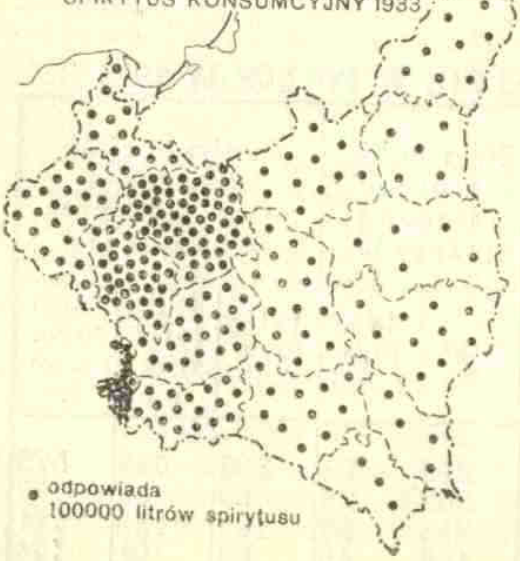

WYROBY TYTONIOWE 1933

DZIAŁ XI. PIENIĄDZ I KREDYT

TABL. 1. GŁÓWNE POZYCJE BILANSÓW BANKU POLSKIEGO W LATACH 1928—1933

Stan w dn. 31. XII

Główne pozycje bilansów	1928	1929	1930	1931	1932	1931
	w miljonach złotych					
Stan czynny						
Złoto	621	701	562	600	502	476
Pieniądze zagran. i dewizy	714	526	413	213	137	88
Portfel wekslowy	641	704	672	670	586	688
Bilety skarbowe zdyskontow.	—	—	—	—	—	48
Pożyczki zabezpiecz. zastaw.	91	77	86	126	114	79
Papiery procentowe własne	4	6	9	12	14	13
Papiery funduszu zapasowego	71	77	87	93	92	93
Dług Skarbu Państwa	25	25	—	20	90	90
Suma bilansowa	**2 263**	**2 256**	**1 969**	**948**	**1 727**	**1 764**
Stan bierny						
Kapitał zakładowy	150	150	150	150	150	150
Fundusz zapasowy	100	110	114	114	114	114
Obieg biletów bankowych	1 295	1 340	1 328	1 218	1 003	1 004
Natychmiast płatne zobowiąz.	524	468	210	213	220	262
w tem:						
r-ki żyrowe kas państwow.	268	269	27	6	12	15
pozostałe r-ki żyrowe	182	177	162	191	196	225
Czysty zysk	36	48	33	24	12	12
Podział czystego zysku						
Na dywidendę	12	12	12	12	12	12
Na superdywidendę	9	13	8	5	—	—
Dla Skarbu Państwa	15	23	13	7	0	—

TABL. 2. OBIEG PIENIĘŻNY W POLSCE W LATACH 1927—1933

Stan w dn. 31. XII

Wyszczególnienie	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933
	w miljonach złotych						
Ogółem	**1 312**	**1 539**	**1 600**	**1 569**	**1 459**	**1 325**	**1 346**
Bilety Banku Polsk.	1 003	1 295	1 340	1 328	1 218	1 003	1 004
Bilety zdawkowe	167	99	64	3	1	—	—
Bilon	142	145	196	238	240	322	342
	w odsetkach						
Ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Bilety Banku Polsk.	76,4	84,2	83,8	84,6	83,5	75,7	74,6
Bilety zdawkowe	12,7	6,4	4,0	0,2	0,1	—	—
Bilon	10,9	9,4	12,2	15,2	16,4	24,3	25,4

TABL. 3. GŁÓWNE POZYCJE BILANSÓW BANKÓW BILETOWYCH NIEKTÓRYCH PAŃSTW W 1933 R.

Stan w końcu roku

Państwa	Waluta	Aktywa				Pasywa	
		Złoto	Pieniądze i należności zagraniczne	Portfel wekslowy krajowy	Pożyczki udzielone	Obieg biletów bankowych	Natychmiast płatne zobowiązania
		w miljonach odnośnej waluty					
Polska . .	zł.	476	88	688	219	1 004	262
Anglja . .	£	192	—	17	358	392	160
Austrja . .	szyl.	189	13	275	637	952	142
Belgja . .	belg	2 734	786		399	3 419	601
Czechosłow.	kč.	1 708	926	1 290	3 054	5 906	871
Francja . .	fr.	77098	1 158	4 739	13 657	82 613	15 736
Niemcy . .	RM	386	9	3 177	232	3 645	640
Rumunja .	leu	9 895	271	8 823	4 184	21 219	7 257
StanyZj.Am.	$	3 569	—	185	2 433	3 081	2 771
Szwajcarja	fr.	1 998	17	94	110	1 510	684
Szwecja . .	kor.	260	449	16	50	648	474
Włochy . .	lir	7 092	305	3 684	1 010	13 243	1 569

TABL. 4. ŚWIATOWE ZAPASY ZŁOTA MONETARNEGO W LATACH 1928—1933

Stan w dn. 31. XII

Państwa	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1928	1933
	w miljonach złotych						w odsetkach	
Zapasy światowe	**89301**	**92759**	**98 544**	**101 477**	**106 808**	**107 565**	*100,0*	*100,0*
Polska . .	621	701	562	600	502	476	*0,7*	*0,4*
Anglja *a* . .	6 650	6 338	6 436	5 259	5 233	8 317	*7,5*	*7,7*
Argentyna	4 216	3 610	3 664	2 246	2 211	2 068	*4,7*	*1,9*
Austrja . .	214	214	267	241	187	241	*0,2*	*0,2*
Belgja . . .	1 123	1 453	1 703	3 156	3 218	3 387	*1,3*	*3,2*
Czechosłow.	303	330	410	437	455	455	*0,3*	*0,4*
Francja . .	11 116	14 539	18 711	23 916	29 033	26 929	*12,5*	*25,0*
Hiszpanja .	4 404	4 412	4 199	3 869	3 887	3 887	*4,9*	*3,6*
Holandja .	1 560	1 605	1 524	3 182	3 699	3 307	*1,8*	*3,1*
Japonja . .	4 823	4 831	3 673	2 086	1 890	1 890	*5,4*	*1,8*
Niemcy . .	5 937	4 992	4 849	2 237	1 863	972	*6,6*	*0,9*
Rumunja .	437	490	490	517	508	526	*0,5*	*0,5*
StanyZj.Am.	33 392	34765	37 662	36 111	36 057	35 763	*37,4*	*33,3*
Szwajcarja .	918	1 025	1 230	4 038	4 252	3 441	*1,0*	*3,2*
Szwecja . .	562	588	579	490	490	883	*0,6*	*0,8*
Włochy . .	2 371	2 434	2 487	2 639	2 737	3 325	*2,7*	*3,1*
Z.S.R.R. . .	820	1 310	2 220	2 924	3 111*b*	3 708*c*	*0,9*	*3,5*
Inne	9 834	9 122	7 878	7 529	7 475	7 990	*11,0*	*7,4*

a Z Wolnem Państwem Irlandzkiem. *b* Stan w dniu 30. VI. *c* Stan w dniu 30. IX.

TABL. 5. OBROTY IZB ROZRACHUNKOWYCH W POLSCE W LATACH 1928—1933

Izby rozrachunkowe	1928	1929	1930	1931	1932	1933
Liczba przedstawionych dowodów w tysiącach						
Ogółem	**640**	**1 530**	**1 393**	**1 029**	**905**	**729**
Warszawa	381	867	688	413	333	301
Łódź	—	60	41	30	41	25
Poznań	135	314	328	250	212	158
Katowice	—	39	52	65	57	55
Kraków	—	—	61	152	173	120
Lwów	124	250	223	119	89	70
Sumy obrotów w miljonach złotych						
Ogółem	**5 019**	**7 267**	**8 741**	**7 743**	**6 418**	**7 483**
Warszawa	4 273	5 681	6 748	5 859	4 877	5 925
Łódź	—	197	150	133	90	70
Poznań	587	702	908	806	690	637
Katowice	—	393	516	430	338	462
Kraków	—	—	164	259	215	187
Lwów	159	294	255	256	208	202
Odsetek wzajemnie skompensowanych dowodów						
Ogółem	**51,0**	**57,2**	**58,8**	**58,5**	**60,1**	**60,1**
Warszawa	49,7	58,7	61,3	61,0	62,1	62,0
Łódź	—	25,9	27,7	23,7	24,2	22,7
Poznań	64,5	64,7	60,8	60,8	64,5	63,4
Katowice	—	43,4	44,6	40,0	37,3	45,4
Kraków	—	—	33,4	42,4	50,2	48,8
Lwów	35,8	50,0	47,8	57,6	59,0	51,8

TABL. 6. OBROTY IZB ROZRACHUNKOWYCH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1928, 1931—1933

Państwa	Waluta	Sumy obrotów					Wskaźniki obrotów		
		1928	1931	1932	1933		1931	1932	1933
		w miljardach odnośnej waluty				w miljardach zł.	Obrót 1928 r. = 100		
Polska	zł.	5,0	7,7	6,4	7,5	7,5	*154*	*128*	*149*
Anglja	£	44,2	36,2	32,1	32,1	951,6	*82*	*73*	*73*
Austrja	szyl.	3,5	3,1	2,6	2,3	2,4	*89*	*72*	*64*
Belgja	fr.	431,5	363,4	292,9	251,7	313,1	*84*	*68*	*58*
Czechosl.	kč	106,9	76,8	88,6	53,1	14,1	*72*	*83*	*50*
Francja	fr.	414,6	460,5	332,4	378,5	132,5	*111*	*80*	*91*
Niemcy	RM	121,0	85,8	55,3	52,9	112,2	*71*	*46*	*44*
St.Zj.Am.*a*	$	598,9	450,9	285,4	233,9	1683,8	*75*	*48*	*39*
Szwajcar.	fr.	14,7	10,2	5,2	4,8	8,3	*69*	*35*	*33*
Włochy	lir	780,5	607,9	479,4	441,5	205,4	*78*	*61*	*57*

a Rok sprawozdawczy od 1. X do 30. IX.

TABL. 7. OBROTY NA RACHUNKACH ŻYROWYCH BANKU POLSKIEGO W LATACH 1928—1933

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933
Obrót ogólny w miljard. zł.	60,5	65,2	62,2	53,9	43,1	43,0
w tem bezgotówkowy	47,3	50,8	48,8	42,4	33,9	34,4
Obrót bezgotówkowy w % obrotu ogólnego	*78,2*	*77,9*	*78,5*	*78,7*	*78,7*	*80,0*

TABL. 8. GŁÓWNE POZYCJE BILANSÓW BANKU GOSPODARSTWA KRAJOWEGO W LATACH 1928—1933

Stan w dn. 31. XII

Główne pozycje bilansów	1928	1929	1930	1931	1932	1933
	w miljonach złotych					
Stan czynny						
Kasa i sumy do dyspozycji .	53	38	44	46	47	44
Waluty zagraniczne	3	4	4	7	4	1
Weksle zdyskontowane . . .	176	183	165	163	131	126
Weksle protestowane	1	2	3	6	4	3
Otwarty kredyt	65	80	114	126	125	117
Pożyczki terminowe	40	62	35	29	24	23
Pożyczki gotówkowe długoterminowe	465	482	698	758	737	768
w tem w dziale operacyj ze Skarbem Państwa . . .	386	413	589	642	618	651
Pożyczki w listach zastawnych i obligacjach	584	663	735	792	838	823
Banki	42	33	39	10	7	6
Papiery wartościowe	75	73	73	69	62	56
Papiery wartościowe własnej emisji	94	75	71	41	52	49
Suma bilansowa	**1 665**	**1 753**	**2 039**	**2 125**	**2 133**	**2 130**
Stan bierny						
Kapitały własne i rezerwy . .	195	201	208	214	219	221
Lokaty Skarbu Państwa . .	388	417	509	507	484	532
Wkłady:						
terminowe	136	116	104	98	97	67
à vista	181	131	117	135	159	156
w tem oszczędnościowe .	19	24	35	46	53	56
Różne salda kredytowe . . .	8	8	23	6	5	13
Redyskonto weksli	39	72	78	99	79	60
Listy zastawne w obiegu . .	101	142	196	255	292	289
Obligacje w obiegu	483	521	539	537	546	534
Czysty zysk	7	13	12	7	3	3

TABL. 9. GŁÓWNE POZYCJE BILANSÓW PAŃSTWOWEGO BANKU ROLNEGO W POLSCE W LATACH 1928—1933
Stan w dn. 31. XII

Główne pozycje bilansów	1928	1929	1930	1931	1932	1933
	w miljonach złotych					
Stan czynny						
Kasa i sumy do dyspozycji .	11	8	8	7	8	7
Weksle zdyskontowane . . .	46	70	112	103	116	148
Weksle protestowane	0	1	2	5	4	4
Otwarty kredyt	22	34	32	25	18	18
Pożyczki terminowe	89	95	112	98	68	63
Pożyczki towarowe	34	46	27	18	8	8
Pożyczki w listach zastawnych	134	182	220	228	223	172
Pożyczki w obligacjach meljoracyjnych	20	79	103	110	111	111
Banki	20	24	22	12	5	6
Papiery wartościowe	50	88	120	124	116	67
Majątki własne w parcelacji .	10	20	26	26	27	44
Dłużnicy z funduszów administrowanych *a*	167	253	343	373	389	450
Suma bilansowa	**523**	**744**	**917**	**917**	**820**	**803**
Stan bierny						
Kapitały własne i rezerwy .	140	149	159	166	170	170
Lokaty Skarbu Państwa . .	50	50	88	88	48	46
Wkłady: terminowe	23	25	30	32	32	59
à vista	27	43	31	28	28	36
Różne salda kredytowe . . .	4	3	1	3	2	2
Redyskonto weksli	5	29	69	88	107	130
Listy zastawne i obligacje w obiegu	155	261	323	338	334	282
Sumy do dyspozycji Skarbu Państwa z funduszów admin.	30	39	30	22	7	5
Czysty zysk	12	14	10	4	1	0

a Nie wchodzą do bilansu.

TABL. 10. LICZBA BANKÓW W POLSCE W LATACH 1928—1933
Stan w dn. 31. XII

Lata Siedziba banków	Bank Polski	Banki państwowe i komunalne	Banki prywatne			
			ogółem	krajowe		oddziały banków zagran.
	zakłady główne i oddziały			zakłady główne	oddziały	
1928	52	36	242	52	176	14
1929	53	37	232	52	164	16
1930	53	37	202	50	139	13
1931	53	38	176	50	111	15
1932	53	38	155	44	97	14
1933	**53**	**39**	**133**	**39**	**82**	**12**
Woj. centralne . . .	18	12	54	21	29	4
w tem m. st. Warszawa . .	1	5	26	14	11	1
„ wschodnie . . .	6	6	6	2	4	—
„ zachodnie . . .	17	9	41	12	21	8
„ południowe . .	12	9	27	4	23	—
W. m. Gdańsk . . .	—	—	3	—	3	—
Zagranica	—	3	2	—	2	

TABL. 11. GŁÓWNE POZYCJE ŁĄCZNYCH BILANSÓW BANKÓW AKCYJNYCH W POLSCE *a* W LATACH 1928—1933

Stan w dn. 31. XII

Główne pozycje bilansów	1928	1929	1930	1931	1932	1933 *b*
	w miljonach złotych					
Liczba instytucyj	65	64	64	62	54	54
Stan czynny						
Kasa i sumy do dyspozycji	108	107	96	75	66	62
Waluty zagraniczne	29	28	29	14	12	7
Weksle zdyskontowane . . .	902	935	852	527	406	367
Weksle protestowane	8	16	20	41	52	57
Kredyt otwarty	765	945	931	650	497	448
Pożyczki terminowe	39	52	57	57	64	64
Banki krajowe	24	34	32	27	23	28
Banki zagraniczne	63	60	60	47	44	38
Papiery wartościowe	100	110	111	92	85	91
Inne aktywa	48	52	49	64	63	63
Straty z lat ubiegłych . . .	5	—	6	5	6	17
Straty z roku sprawozdawczego	4	17	4	10	14	.
Suma bilansowa	**2 406**	**2 710**	**2 641**	**1 996**	**1 680**	**1 755**
Stan bierny						
Kapitał zakładowy	233	242	258	249	217	216
Rezerwy	49	75	72	70	65	62
Wkłady terminowe	346	441	462	274	245	187
„ à vista	387	391	422	252	221	210
Salda kredytowe rachunków bieżących	253	267	276	203	168	176
Redyskonto weksli i zastaw papierów wartościowych .	362	365	323	289	217	197
Banki krajowe	67	50	21	35	40	45
Banki zagraniczne	338	431	350	215	167	152
Inne pasywa	50	58	44	54	39	39
Zyski z lat ubiegłych . . .	1	3	4	4	3	3
Zyski z roku sprawozdawczego	25	27	22	6	4	.

a Banki i większe domy bankowe. *b* Bilanse brutto.

TABL. 12. GŁÓWNE POZYCJE BILANSÓW POCZTOWEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI W LATACH 1928—1933

Stan w dn. 31. XII

Główne pozycje bilansów	1928	1929	1930	1931	1932	1933
	w miljonach złotych					
Stan czynny						
Kasa i sumy do dyspozycji	71	62	61	91	129	157
Lokaty w bankach państw.	24	25	17	24	27	40
Gotówka w urzędach poczt.	8*a*	50	55	50	47	45
Skarb Państwa za waloryz.	30	35	38	32	28	25
Pożyczki wekslowe	20	10	7	8	9	9
Pożyczki na zastaw papierów wartościowych . . .	13	12	9	7	7	9
Papiery wartościowe własne i funduszu zapasowego .	179	249	313	361	424	480
Dłużnicy	5	5	7	14	10	13
Suma bilansowa	**389**	**505**	**555**	**640**	**746**	**842**
Stan bierny						
Wkłady czekowe	194	211	178	178	178	207
Wkłady oszczędnościowe .	122	173	254	332	445	507
Przekazy niezrealizowane .	34	33	38	41	24	16
Różni za obligacje waloryzacyjne i inni wierzyciele .	5	2	2	8	10	14
Czysty zysk	4	5	6	7	5	6

a Liczba z r. 1928 nie jest porównywalna z liczbami z lat następnych wskutek zmian w rachunkowości.

TABL. 13. OBRÓT OSZCZĘDNOŚCIOWY I CZEKOWY W POCZTOWEJ KASIE OSZCZĘDNOŚCI W LATACH 1928—1933

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933
	w miljonach złotych					
Obrót oszczędnościowy						
Wpłaty	167	209	315	425	503	551
Wypłaty	130	164	236	344	388	487
Przewyżka wpłat *a*	37	45	79	81	115	64
Przeciętna przewyżka na 100 mieszkańców w zł. . .	*120*	*146*	*252*	*256*	*356*	*196*
Obrót czekowy						
Wpłaty	10 667	12 013	11 915	11 312	10 896	12 643
Wypłaty	10 606	11 995	11 948	11 312	10 895	12 615
Obrót ogólny . .	21 273	24 008	23 863	22 624	21 791	25 258
w tem bezgotówk.	13 009	14 665	14 939	14 642	14 731	18 455
Obrót bezgotówkowy w % obrotu ogólnego	*61*	*61*	*63*	*65*	*68*	*73*

a Bez wkładów zwaloryzowanych.

TABL. 14. STAN WKŁADÓW OSZCZĘDNOŚCIOWYCH W KASACH OSZCZĘDNOŚCI W POLSCE W LATACH 1928—1933

Stan w dn. 31. XII

Rodzaje kas / Grupy województw	1928	1929	1930	1931	1932	1933
	w tysiącach złotych					
Ogółem . .	**446 748**	**569 810**	**788 941**	**890 734**	**1027337**	**1072873**
Na 1 mieszkańca w złotych . . .	*14,5*	*18,2*	*24,9*	*27,7*	*31,5*	*32,5*
Pocztowa Kasa . Oszczędności .	122 292	172 972	253 703	332 235	444 866	506 526
Komunalne kasy oszczędności .	295 516	362 027	490 629	521 623	544 429	536 766
powiatowe . .	86 047	106 332	148 478	167 102	172 344	179 945
miejskie . . .	209 469	255 695	342 151	354 521	372 085	356 821
woj. centralne	45 183	44 184	70 137	86 456	94 891	103 163
„ wschodnie	1 775	3 281	6 457	8 029	8 295	8 164
„ zachodnie	112 680	129 086	175 282	187 532	194 005	204 947
„ południowe	135 878	185 476	238 753	239 606	247 238	220 492
Inne kasy . . .	28 940	34 811	44 609	36 876	38 042	29 581

TABL. 15. WKŁADY W KASACH OSZCZĘDNOŚCI W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1928, 1930—1933

Stan w dn. 31. XII

Państwa	Waluta	Stan wkładów						Wskaźnik
		1928	1930	1931	1932	1933		1933
		w miljonach odnośnej waluty					w miljonach zł.	1928 = 100
Polska . .	złoty	447	789	891	1 027	1 073	1 073	*240*
Anglja . .	£	409	423	432	465	497	14 458	*122*
Austrja . .	szyl.	774	1 013	916	1 005	1 001	1 023	*129*
Belgja . .	belg	4 324	7 880	9 367	10 015	9 937	12 300	*230*
Czechosłow.	kč	16 819	19 260	21 626	21 820	20 398	5 391	*121*
Danja . .	kor.d.	1 974	2 081	2 160	2 148	2 145	2 823	*109*
Francja .	fr.	27 047	39 789	50 482	57 124	57 617	20 097	*213*
Japonja .	yen	1 743	2 338	2 617	2 704	2 801	4 874	*161*
Niemcy . .	RM	6 990	10 400	9 722	9 917	10 808	23 352	*155*
St. Zj. Am.	$	4 560	5 037	5 860	6 214	6 273	35 819	*138*
Szwajcarja	fr.	1 702	2 019	2 386	2 628	2 618	4 508	*154*
Szwecja .	kor.	917	1 048	1 068	1 100	1 073	1 608	*117*
Włochy . .	lir	23 860	27 309	30 452	32 367	34 957	16 342	*147*

TABL. 16. WKŁADY W INSTYTUCJACH KREDYTOWYCH I OSZCZĘDNOŚCIOWYCH W POLSCE W LATACH 1928—1933

Stan w dn. 31. XII

Instytucje	1928	1929	1930	1931	1932	1933
	w miljonach złotych					
Ogółem	**2 513**	**2 694**	**3 039**	**2 686**	**2 723**	**2 743**
Bank Polski	182	177	162	190	196	224
Bank Gospodarstwa Krajow.	351	255	243	239	261	236
Państwowy Bank Rolny .	54	71	62	63	61	96
Banki komunalne	45	61	69	63	64	72
Banki akcyjne	861	882	1 020	612	527	450
Oddziały zagranicznych banków akcyjnych	80	77	72	56	53	51
Pocztowa Kasa Oszczędności	316	384	431	510	623	714
Kasy oszczędności *a* . . .	359	446	582	603	628	610
Spółdzielnie kredytowe . .	262	338	392	346	306	286
Centralna Kasa Spółek Roln.	3	3	6	4	4	4

a Bez gminnych kas oszczędności.

TABL. 17. KREDYTY KRÓTKOTERMINOWE W POLSCE W LATACH 1928—1933 *a*

Stan w dn. 31. XII

Instytucje	1928	1929	1930	1931	1932	1933
	w miljonach złotych					
Ogółem	**2 588**	**2 691**	**2 787**	**2 209**	**1 888**	**1 857**
Bank Polski	732	781	758	796	700	769
Bank Gospodarstwa Krajow.	267	253	236	219	202	207
Państwowy Bank Rolny .	186	215	213	156	102	104
Banki komunalne	39	52	57	56	46	48
Banki akcyjne	1 135	1 142	1 287	825	708	605
Oddziały zagranicznych banków akcyjnych	178	194	194	118	93	85
Pocztowa Kasa Oszczędności	30	33	16	19	18	22
Centralna Kasa Spółek Rolniczych	21	21	26	20	19	17

a Dla kas oszczędności i spółdzielni kredytowych brak danych.

TABL. 18. ROZDZIAŁ KREDYTÓW KRÓTKOTERMINOWYCH BANKÓW PAŃSTWOWYCH, KOMUNALNYCH I PRYWATNYCH W POLSCE *a* W LATACH 1931—1932

Stan w dn. 31. X

Kategorje dłużników	1931	1932					
	Kredyty						
	Ogółem	Banki państwowe i komunalne	Banki prywatne	Ogółem	Banki państwowe i komunalne	Banki prywatne
	w miljonach złotych			w odsetkach		
Ogółem	**1 783**	**1 492**	**574**	**918**	*100,0*	*100,0*	*100,0*
Rolnictwo	286	242	97	145	*16,2*	*16,9*	*15,8*
Górnictwo	75	50	1	49	*3,3*	*0,2*	*5,3*
w tem węglowe . .	50	33	—	33	*2,2*	—	*3,6*
Przemysł	621	528	51	477	*35,4*	*8,9*	*52,0*
w tem:							
mineralny	33	30	9	21	*2,0*	*1,6*	*2,3*
hutniczy	42	58	1	57	*3,9*	*0,2*	*6,2*
metalowy, maszynowy, elektrotechn. .	96	78	8	70	*5,2*	*1,4*	*7,6*
chemiczny	40	28	3	25	*1,9*	*0,5*	*2,7*
włókienniczy . . .	57	42	6	36	*2,8*	*1,0*	*3,9*
papierniczy . . .	27	23	1	22	*1,5*	*0,2*	*2,4*
drzewny	48	39	4	35	*2,6*	*0,7*	*3,8*
spożywczy	212	182	14	168	*12,2*	*2,4*	*18,3*
Handel towarowy . .	269	238	96	142	*16,0*	*16,7*	*15,5*
w tem spółdzielczy	87	75	46	29	*5,0*	*8,0*	*3,2*
Handel pieniężny . .	193	164	143	21	*11,0*	*24,9*	*2,3*
Państwo i samorządy	244	179	167	12	*12,0*	*29,1*	*1,3*
Różni	95	91	19	72	*6,1*	*3,3*	*7,8*

a Bez potrącenia redyskonta.

TABL. 19. STOPA PROCENTOWA OD DYSKONTA I OD WKŁADÓW W POLSCE W LATACH 1928—1933

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933
	Przeciętne roczne					
Odsetki najwyższe ustawowe	12,0	12,8	12,1	11,0	10,8	9,5
Dyskonto:						
w bankach akcyjnych .	.	12,2	11,5	10,9	10,7	9,4
w Banku Polskim . . .	8,0	8,6	7,2	7,5	7,2	5,8
Wkłady oszczędnościowe:						
w Pocztowej Kasie Oszcz.	6,0	7,0	7,0	7,0	6,3	4,9
w bankach państwowych	6,0	7,0	7,1	7,0	6,3	5,0

TABL. 20. STOPY DYSKONTOWE BANKÓW BILETOWYCH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1913, 1928—1933

Państwa	1913	1928	1929	1930	1931	1932	1933		
	Przeciętne roczne							min.	max.
Polska	.	8,0	8,6	7,2	7,5	7,2	5,8	5,0	6,0
Anglja	4,8	4,5	5,5	3,4	3,9	3,0	2,0	2,0	2,0
Austrja	6,0	6,3	7,3	5,8	7,0	6,8	5,2	5,0	6,0
Belgja	5,9	4,3	4,4	3,0	2,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Czechosłowacja	6,0	5,0	5,0	4,4	4,8	5,2	3,6	4,5	3,5
Francja	4,0	3,5	3,5	2,7	2,1	2,5	2,5	2,5	2,5
W. m. Gdańsk	5,9	5,8	6,5	5,0	5,6	4,5	3,4	3,0	4,0
Holandja . . .	4,5	4,5	5,1	3,2	2,5	2,7	2,9	2,5	4,5
Niemcy	5,9	7,0	7,1	4,9	6,9	5,2	4,0	4,0	4,0
Norwegja . . .	5,5	5,5	5,6	4,5	4,7	4,7	3,7	3,5	4,0
Rumunja . . .	6,0	6,0	8,2	9,0	8,3	7,2	6,3	6,0	7,0
Stany Zj. Am.	3,5	4,5	5,2	3,0	2,1	2,8	2,6	2,0	3,5
Szwajcarja . .	4,8	3,5	3,5	2,9	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Szwecja	5,5	4,0	4,7	3,7	4,1	4,4	3,2	2,5	3,5
Włochy	5,5	6,0	6,8	5,9	5,9	5,6	3,9	3,0	4,0

TABL. 21. ZOBOWIĄZANIA ZAGRANICZNE POLSKICH INSTYTUCYJ KREDYTU KRÓTKOTERMINOWEGO *a* W LATACH 1928, 1931—1933

Stan w dn. 31. XII

Siedziba wierzycieli	1928	1931	1932	1933				
				Ogółem	bezterminowe	terminowe	redyskonto dewiz	rach. centrali z oddz. zagr.
	w miljonach złotych							
Ogółem . . .	**535**	**401**	**292**	**247,6**	**67,0**	**101,2**	**5,3**	**74,1**
Anglja	110	95	56	55,7	11,2	44,5	0,0	—
Austrja	67	43	31	19,3	7,5	11,5	0,3	—
Belgja	11	11	10	11,5	5,6	5,6	0,3	—
Czechosłowacja	11	3	2	1,4	1,0	0,4	—	—
Francja . . .	90	66	56	51,4	9,5	22,5	2,2	17,2
W. m. Gdańsk .	19	11	8	12,1	6,2	2,5	2,0	1,4
Holandja . . .	46	34	19	10,5	10,5	0,0	—	—
Niemcy	86	93	72	58,4	3,5	0,3	0,1	54,5
Stany Zj. Am.	61	16	12	4,6	3,5	1,1	—	—
Szwajcarja . .	19	17	13	11,1	3,7	7,0	0,4	—
Szwecja . . .	3	8	5	3,9	0,2	3,7	—	—
Włochy	8	3	3	2,7	0,7	2,0	—	—
Inne	4	1	5	5,0	3,9	0,1	—	1,0

a Bank Gospodarstwa Krajowego, Państwowy Bank Rolny, banki akcyjne, domy bankowe i ważniejsze spółdzielnie kredytowe.

TABL. 22. WIERZYTELNOŚCI ZAGRANICZNE POLSKICH INSTYTUCYJ KREDYTU KRÓTKOTERMINOWEGO *a* W LATACH 1928, 1931—1933

Stan w dn. 31. XII

Siedziba dłużników	1928	1931	1932	1933 Ogółem	1933 bezterminowe	1933 terminowe	1933 weksle, czeki i przekazy zagraniczne	1933 banknoty i pieniądze zagr.	1933 rach. centrali z oddz. zagr.
	w miljonach złotych								
Ogółem . . .	**200**	**142**	**127**	**94,2**	**34,9**	**16,4**	**16,1**	**7,2**	**19,6**
Anglja	39	17	7	6,9	5,2	0,6	0,9	0,2	—
Austrja	7	3	3	2,3	2,0	—	0,0	0,3	—
Belgja	1	0	1	1,2	0,2	—	1,0	0,0	—
Czechosłowacja	3	4	3	1,4	0,4	0,5	0,2	0,3	—
Francja . . .	3	12	12	10,0	6,0	—	0,7	0,2	3,1
W.m.Gdańsk .	17	11	9	16,0	3,8	5,8	0,4	0,1	5,9
Holandja . . .	14	4	4	3,4	3,0	—	0,3	0,1	—
Niemcy	20	19	28	19,4	2,4	6,8	0,2	0,3	9,7
Stany Zj. Am.	72	32	26	11,1	5,5	—	0,5	5,1	—
Szwajcarja . .	7	5	5	5,2	4,3	—	0,7	0,2	—
Szwecja . . .	1	10	0	0,7	0,7	—	0,0	0,0	—
Włochy	1	0	1	0,8	0,7	—	0,1	0,0	—
Inne	15	25	28	15,8	0,7	2,7	11,1	0,4	0,9

a Bank Gospodarstwa Krajowego, Państwowy Bank Rolny, banki akcyjne, domy bankowe i ważniejsze spółdzielnie kredytowe.

TABL. 23. KREDYT DŁUGOTERMINOWY HIPOTECZNY W POLSCE W LATACH 1929—1933

Instytucje	1929	1930	1931	1932	1933
	w miljonach złotych				
Stan pożyczek w dn. 31. XII (listy zastawne i obligacje w obiegu)					
Ogółem	**1 291,9**	**1 489,6**	**1 681,4**	**1 728,8**	**1 540,4**
T-wa kredytowe ziemskie	440,6	447,3	515,4	544,0	446,1
,, ,, miejskie	227,3	285,3	333,3	332,7	325,0
T-wo Kredyt. Przem. Pol.	68,3	67,7	50,1	48,0	41,5
Banki hipoteczne prywat.	125,8	133,7	142,2	129,9	100,6
Banki państwowe listy zastawne	324,0	415,7	483,2	507,4	460,0
Banki państwowe obligacje . .	105,9	139,9	157,2	166,8	167,2
Nowowydane pożyczki w ciągu roku (listy zastawne i obligacje emitowane)					
Ogółem	**241,0**	**253,1**	**188,7**	**75,7**	**1,8**
T-wa kredytowe ziemskie	36,7	36,5	26,4	2,9	0,3
,, ,, miejskie	32,6	63,7	52,1	10,9	0,1
T-wo Kredyt. Przem. Pol.	7,9	0,5	0,7	—	—
Banki hipoteczne prywat.	7,6	12,5	8,8	—	—
Banki państwowe listy zastawne	93,8	100,2	80,0	49,8	1,4
Banki państwowe obligacje . .	62,4	39,7	20,7	12,1	—

TABL. 24. PROTESTY WEKSLI W POLSCE W LATACH 1929—1933

Wyszczególnienie	1929	1930	1931	1932	1933
Liczba weksli zaprotestowanych w tys. sztuk	5 545	5 526	5 115	3 584	1 950
Suma weksli zaprotestowanych w miljonach złotych	1 255	1 366	1 328	838	408
Woj. centralne	769	777	753	466	223
„ wschodnie	117	133	131	74	38
„ zachodnie	187	237	245	154	77
„ południowe	182	219	199	144	70
Przeciętna suma weksla zaprotestowanego w złotych	226	247	260	234	209
Stosunek sumy weksli zaprotestowanych do płatnych w odsetkach	*9,5*	*11,7*	*13,1*	*12,6*	*9,2*

TABL. 25. OBROTY NA GIEŁDACH PIENIĘŻNYCH W POLSCE W LATACH 1928—1933

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933
Ogółem						
Liczba tranzakcyj w tys.	**87**	**69**	**56**	**53**	**50**	**46**
Obroty w miljonach złotych	**917**	**584**	**747**	**1 007**	**685**	**596**
Giełda Warszawska						
Liczba tranzakcyj w tys.	**64**	**49**	**41**	**43**	**42**	**39**
Obroty w miljonach złotych	**876**	**550**	**713**	**986**	**672**	**586**
Waluty	725	455	604	892	587	508
w tem dewizy	710	438	562	741	571	507
Papiery wartościowe	151	95	109	94	85	78
akcje	65	26	20	15	9	7
papiery procentowe	86	69	89	79	76	71
Giełdy prowincjonalne						
Liczba tranzakcyj w tys.	**23**	**20**	**15**	**10**	**8**	**7**
Lwów	6	8	6	2	1	0
Łódź	1	1	0	0	0	0
Kraków	5	3	2	1	1	1
Poznań	11	7	7	7	6	6
Wilno	0	1	0	0	0	0
Obroty w miljonach złotych	**41**	**34**	**34**	**21**	**13**	**10**
Lwów	4	4	3	1	0	0
Łódź	6	10	14	5	3	3
Kraków	4	3	2	1	1	1
Poznań	26	15	13	13	8	6
Wilno	1	2	2	1	1	0
Waluty	7	11	15	5	3	2
w tem dewizy	1	2	3	0	—	—
Papiery wartościowe	34	23	19	16	10	8
akcje	9	6	4	2	1	0
papiery procentowe	25	17	15	14	9	8

TABL. 26. KURSY GIEŁDOWE W POLSCE W LATACH 1928, 1930–1933

Wyszczególnienie	Parytet Waluta nominalna	Przeciętne kursy roczne				
		1928	1930	1931	1932	1933
Waluty na giełdzie w Warszawie w złotych						
1 dolar Stanów Zj. Am.	8,9	8,9	8,9	8,9	8,9	7,2
1 funt szterlingów . . .	43,4	43,4	43,4	40,5	31,3	29,6
100 franków francuskich .	34,9	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0
100 belgów	123,9	124,1	124,4	124,4	124,2	124,4
100 franków szwajcarskich	172,0	171,7	172,9	173,2	173,2	172,6
100 lirów włoskich	46,9	46,9	46,7	46,6	45,8	46,5
100 koron czechosłowackich	26,4	26,4	26,4	26,4	26,4	26,5
100 florenów holenderskich	358,3	358,5	358,7	359,2	359,7	359,4
100 guldenów gdańskich .	173,5	173,5	173,4	173,6	173,9	173,8
Kursy arbitrażowe na Nowy York w złotych						
100 pengö węgierskich . .	155,9	155,7	155,9	155,1	138,2	157,0
100 lei rumuńskich . . .	5,3	5,5	5,3	5,3	5,3	5,5
100 koron duńskich . . .	238,9	238,2	238,5	224,0	168,2	133,7
100 marek niemieckich . .	212,3	212,4	212,5	211,1	211,8	211,9
100 szylingów austrjackich	125,4	125,6	125,7	125,4	125,8	104,5
Pożyczki państwowe na giełdzie w Warszawie w % nominału						
4% premj. inwestycyjna .	zł. w zł.	119,7	112,9	85,3	92,7	103,3
6% dolar. 1920 r.	dol.	85,6	76,6	67,8	55,2	55,9
7% stabilizacyjna 1927 .	dol.	92,5	85,9	71,3	52,7	52,9
10% kolejowa	fr. w zł.	103,1	103,0	103,4	100,8	101,8
5% konwers. kolejowa . .	zł.	61,2	49,1	42,5	32,5	41,0
5% konwers. państwowa .	zł.	67,0	53,3	49,3	38,6	46,2
Listy zastawne na giełdzie w Warszawie w % nominału						
8% Banku Gosp. Krajow.	zł. w zł.	93,9	94,0	94,0	94,0	94,0
8% Państw. Banku Roln.	zł. w zł.	93,9	94,0	94,0	94,0	94,0
5% (8%) Tow. Kred. m. st. Warszawy *a* . .	zł.	75,0	74,3	69,3	58,1	43,3
5% (8%) Tow. Kred. m. Łodzi *a*	zł.	68,6	68,3	65,4	56,4	40,3
4½% Tow. Kred. Ziemsk. w Warszawie . .	zł.	53,1	53,9	48,6	37,9	40,8
4½% Tow. Kred. m. st. Warszawy . . .	zł.	54,1	53,6	50,5	45,0	49,2
Listy zastawne na giełdzie w Poznaniu w % nominału						
4½% (8%) dol. Pozn. Ziemstwa Kredyt. *a*	dol.	95,5	93,9	86,3	60,1	37,3
4% konwers. Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego	zł.	53,3	41,1	33,3	28,2	35,6

a Oprocentowanie obniżono ustawą z dnia 20. XII 1932 r. W nawiasach oprocentowanie dawne.

TABL. 27. KURSY POLSKICH POŻYCZEK NA GIEŁDACH ZAGRANICZNYCH W LATACH 1928—1933

Pożyczki	Giełda	Przeciętne kursy roczne					
		1928	1929	1930	1931	1932	1933
		w odsetkach wartości nominalnej					
Państwowe							
7% stabilizacyjna 1927 r.	Warszawa	92,5	90,8	85,9	71,3	52,7	52,9
	Londyn	91,4	86,8	86,0	73,4	69,7	77,8
	Zurych	91,5	86,4	84,7	67,5	51,3	53,3
	N.York	89,7	84,1	82,4	68,0	51,0	66,0
8% dolarowa 1925r.	N.York	100,0	95,0	91,6	73,3	55,7	66,9
6% dolarowa 1920r.	N.York	83,9	78,1	73,4	63,7	53,5	58,1
Samorządowe							
7% m. st. Warszawy 1928 r.	N.York	87,5	78,9	72,3	52,7	38,0	42,7
7% woj. śląskiego 1928 r.	N.York	87,6	77,6	70,5	52,3	38,6	44,9

TABL. 28. KURSY POŻYCZEK NIEKTÓRYCH PAŃSTW NA GIEŁDZIE W NOWYM YORKU W LATACH 1928—1933

Państwa	Oprocentowanie	Rok zaciągnięcia	Rok spłaty	Przeciętne kursy roczne					
				1928	1929	1930	1931	1932	1933
	pożyczki			w odsetkach wartości nominalnej					
Polska	7	1927	1947	89,7	84,1	82,4	68,0	51,0	66,0
Anglja	5½	1917	1937	105,1	102,9	104,7	103,4	101,7	111,2
Belgja	6	1924	1955	100,5	100,1	103,1	98,7	90,3	93,5
Czechosł.	8	1922	1951	109,7	109,5	110,1	106,5	92,7	91,6
Finlandja	6	1923	1945	97,7	92,2	92,9	76,3	55,8	70,4
Francja	7	1924	1949	107,6	108,6	118,2	117,2	114,6	135,1
Jugosław.	8	1922	1962	99,1	88,7	93,6	75,2	33,5	20,3
Niemcy	5½	1930	1965	—	—	81,2	61,0	42,0	47,4
	7	1924	1949	106,9	105,9	105,7	86,4	63,5	70,8
St.Zj.Am.	3¾	1926	1956	105,3	101,3	105,4	104,8	99,5	103,4
Węgry	7½	1924	1944	101,9	100,3	100,9	79,3	38,8	37,2
Włochy	7	1925	1951	98,2	95,6	97,4	96,0	91,3	97,3

TABL. 29. WAHANIA KURSÓW AKCYJ PRZEMYSŁOWYCH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1927—1933

Państwa	Wskaźniki kursów akcyj przemysłowych: przeciętna roczna mniejsza (—) lub większa (+) niż w poprzednim roku o %						
	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933
Polska *a*	+142	+ 6	—34	—29	—43	—30	+ 7
Anglja	+ 8	+15	— 2	—19	—22	— 3	+23
Austrja	+ 22	— 3	— 9	—16	—24	—10	—17
Francja	+ 21	+51	+27	—15	—31	—19	— 5
Niemcy *b*.	+ 46	— 8	—11	—20	—24	—33	+28
Stany Zjedn. Am.	+ 18	+31	+23	—26	—38	—47	+43
Szwajcarja	+ 21	+23	— 5	— 9	—23	—25	+21

a Wskaźnik Instytutu Badania Konjunktur Gospodarczych i Cen.
b W roku 1931 na podstawie notowań w pierwszych 6 miesiącach, w roku 1932 na podstawie notowań w ostatnich 9 miesiącach.
Źródło: *Bulletin Mensuel de Statistique*, Genève.

TABL. 30. OBROTY PŁATNICZE POLSKI W LATACH 1931—1932

Wyszczególnienie	1931			1932		
	Przychód	Rozchód	Saldo	Przychód	Rozchód	Saldo
	w miljonach złotych					
Ogółem	**4 509**	**4 509**	×	**3 007**	**3 007**	×
I. Obroty kapitałowe . .	1 989	1 992	— 3	1 161	1 222	— 61
1. Długoterminowe . .	464	350	+114	182	147	+ 35
w tem:						
długi Państwa i Samorz.	237	72	+165	9	66	— 57
udziały w przedsiębiorst.	116	189	— 73	122	30	+ 92
2. Krótkoterminowe .	1 525	1 642	—117	979	1 075	— 96
w tem kredyty:						
z tytułu handlu zagran.	23	281	—258	223	107	+116
gotówkowe przedsięb. .	902	868	+ 34	552	700	—148
bankowe	262	460	—198	96	219	—123
II. Korzyści majątkowe (procenty, dywid. i t. p.)	26	443	—417	15	300	—285
III. Usługi; wiadczenia jednostronne	677	438	+239	522	318	+204
w tem:						
usługi komunikacyjne .	216	69	+147	164	64	+100
migracja	274	18	+256	207	9	+198
turystyka	56	147	— 91	47	89	— 42
IV. Obroty towarowe . .	1 817	1 628	+189	1 277	1 167	+110
handel zagraniczny . .	1 817	1 567	+250	1 054	930	+124
złoto	0	61	— 61	223	237	— 14
V. Pozycje statystycznie nieuchwytne *a*	—	8	— 8	32	—	+ 32

a Wynik błędów i opuszczeń.

TABL. 31. OBROTY PŁATNICZE NIEKTÓRYCH PAŃSTW W 1932 R.

Państwa	Przychód				Rozchód			
	Obrót bieżący		Obrót kapitałowy		Obrót bieżący		Obrót kapitałowy	
	Ogółem	w tem towarowy	Ogółem	w tem krótkoterminowy	Ogółem	w tem towarowy	Ogółem	w tem krótkoterminowy
	w miljonach złotych							
Polska	1 814	1 277	1 161	979	1 785	1 167	1 222	1 075
Czechosłowacja	2 373	1 939	570	173	2 608	1 977	344	242
Danja	2 404	1 912	119	27	2 264	1 921	279	124
Niemcy	15327	12348	1 856	841	14 431	10 152	2 752	2 146
Norwegja . . .	1 624	919	111	6	1 576	1 106	217	119
Stany. Zj. Am.	29652	15548	8 425	455	24 775	14 211	14 318	8 550
Szwecja . . .	2 439	1 582	577	208	2 248	1 923	780	582

Uwaga. W tablicy pominięto t. zw. pozycje statystycznie nieuchwytne, wynikające z niedokładności szacunków obrotów płatniczych. Wskutek tego przychody i rozchody nie są zrównoważone.

TABL. 32. ZOBOWIĄZANIA I WIERZYTELNOŚCI POLSKI WOBEC ZAGRANICY W LATACH 1930, 1931 i 1932

Stan w dn. 31. XII

Wyszczególnienie	1930	1931	1932
	w miljonach złotych		
Zobowiązania	**10 115**	**10 471**	**10 034**
Długi Państwa	3 993	4 570	4 514
Długi samorządu terytorjalnego *a* . .	222	267	261
Obligacje i listy zastawne prywatne .	327	449	428
Kapitały zagraniczne zaangażowane w przedsiębiorstwach polskich . . .	1 978	1 985	2 051
Kapitały oddziałów przedsiębiorstw zagranicznych w Polsce	549	375	359
Kredyty gotówkowe przedsiębiorstw polskich	1 830	2 126	1 931
Zobowiązania bankowe	643	401	292
Kredyty z tytułu handlu zagranicznego	526	244	138
Z innych tytułów	47	54	60
Wierzytelności	**1 488**	**866**	**570**
Należności Państwa	61	71	81
Kapitały polskie zaangażowane w przedsiębiorstwach zagranicznych	64	105	105
Kredyty gotówkowe przedsiębiorstw polskich	59	14	12
Wierzytelności bankowe	596	142	127
Kredyty z tytułu handlu zagranicznego	324	301	78
Z innych tytułów	384	233	167

a Łącznie z długami Skarbu Śląskiego.

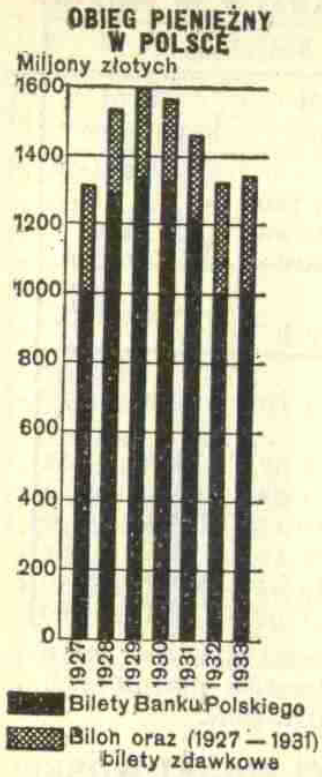
OBIEG PIENIĘŻNY W POLSCE
Miljony złotych
1600
1400
1200
1000
800
600
400
200
0
1927
1928
1929
1930
1931
1932
1933
Bilety Banku Polskiego
Biloh oraz (1927—1931) bilety zdawkowe

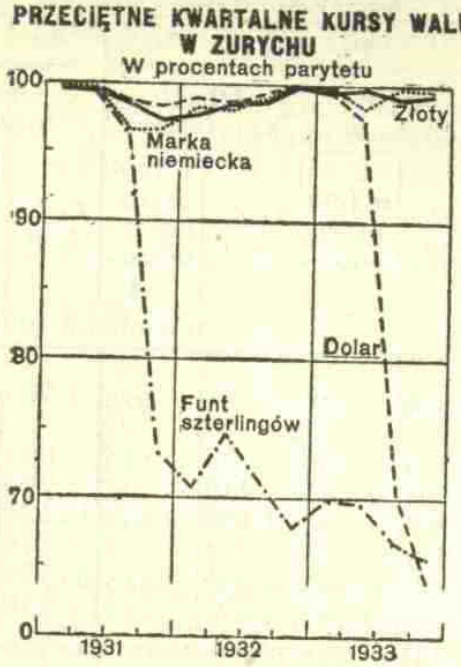
PRZECIĘTNE KWARTALNE KURSY WALUT W ZURYCHU
W procentach parytetu
100
90
80
70
0
Złoty
Marka niemiecka
Dolar
Funt szterlingów
1931
1932
1933

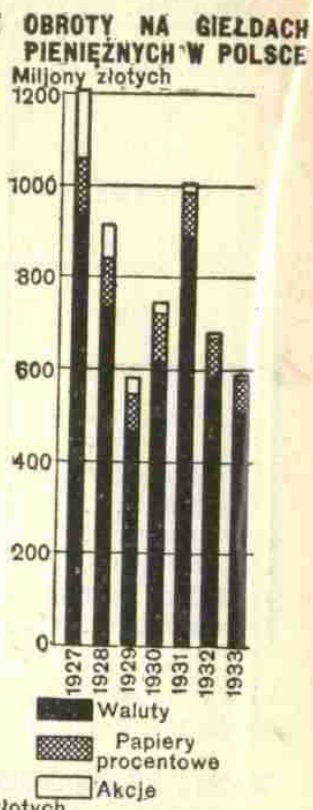
OBROTY NA GIEŁDACH PIENIĘŻNYCH W POLSCE
Miljony złotych
1200
1000
800
600
400
200
0
1927
1928
1929
1930
1931
1932
1933
Waluty
Papiery procentowe
Akcje

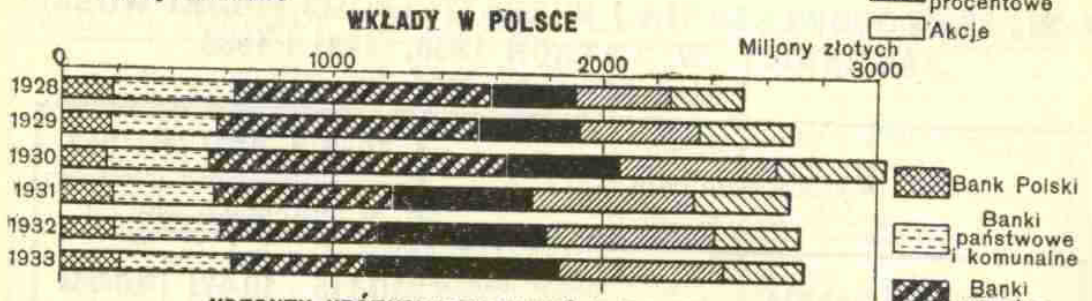
WKŁADY W POLSCE
Miljony złotych
0
1000
2000
3000
1928
1929
1930
1931
1932
1933
Bank Polski
Banki państwowe i komunalne
Banki prywatne

KREDYTY KRÓTKOTERMINOWE *) W POLSCE
Miljony złotych
0
1000
2000
3000
1928
1929
1930
1931
1932
1933
P. K. O.
Kasy oszczędności
Spółdzielnie kredytowe
*) Dla kas oszczędności i spółdzielni kredytowych brak danych

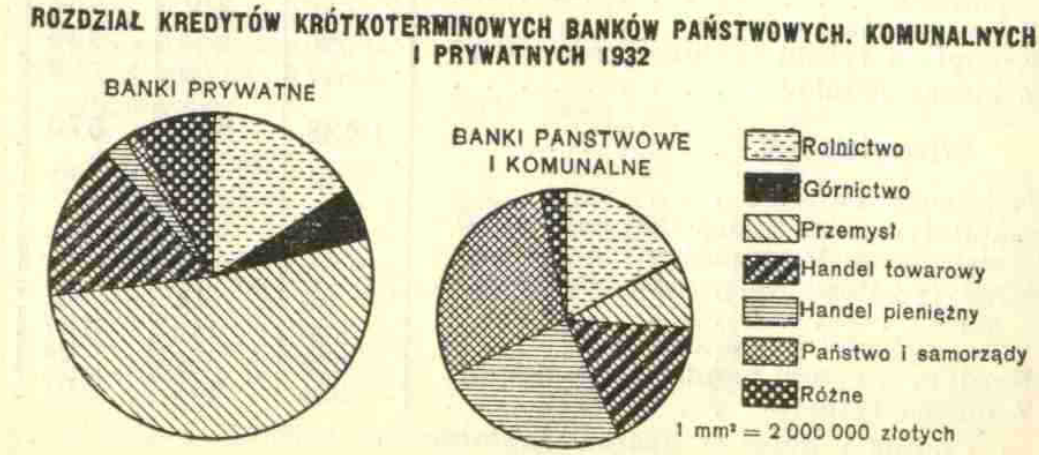
ROZDZIAŁ KREDYTÓW KRÓTKOTERMINOWYCH BANKÓW PAŃSTWOWYCH, KOMUNALNYCH I PRYWATNYCH 1932
BANKI PRYWATNE
BANKI PAŃSTWOWE I KOMUNALNE
Rolnictwo
Górnictwo
Przemysł
Handel towarowy
Handel pieniężny
Państwo i samorządy
Różne
1 mm² = 2 000 000 złotych

DZIAŁ XII. CENY

TABL. 1. RUCH CEN W POLSCE W LATACH 1922—1933

Lata	Wskaźnik cen hurtowych według dawnej metody *a*	Wskaźnik cen hurtowych według nowej metody *b*			Wskaźnik cen płaconych producent. za ziemiopłody	Wskaźnik cen detalicznych	Wskaźnik kosztów utrzymania rodzin robotniczych			Wskaźnik kosztów utrzymania rodzin pracowników umysł.
		Ogólny	Żywność i używki	Artykuły przemysł.			Ogólny	Żywność	Inne wydatki	
							w Warszawie			
	Ceny w 1928 r. = 100									
1922	71	.	.	.	.	.	42	51	.	.
1923	81	.	.	.	.	.	54	60	.	.
1924	102	.	.	.	.	.	107	111	.	.
1925	105	.	.	.	.	108	110	111	.	.
1926	88	.	.	.	70	89	87	87	.	.
1927	99	.	.	.	96	97	100	102	94	98
1928	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**
1929	95	96	94	99	76	100	102	97	110	105
1930	82	86	81	90	49	93	94	84	116	101
1931	70	75	72	77	55	81	86	74	110	92
1932	61	66	63	68	49	71	78	65	105	83
1933	56	59	57	61	40	63	71	58	98	76

a, *b* — Obliczenia oparto: *a* na cenach 76 artykułów, *b* na cenach 238 artykułów.

Uwaga. Wskaźniki obliczono na podstawie cen wyrażonych w złocie.

TABL. 2. WAHANIA CEN W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1925—1933

Państwa	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933
	Przeciętna roczna mniejsza (—) lub większa (+) niż w roku poprzednim o %								
Wskaźnik cen hurtowych									
Polska	+ 3	—16	+13	+1	— 5	—14	—14	—12	—9
Anglja	— 4	— 7	— 4	—1	—3	—13	—13	— 2	—1
Austrja	0	—10	+ 8	—2	—0	—10	— 7	+ 3	—4
Czechosłowacja	+ 9	— 5	+ 3	+0	— 6	—11	— 9	— 8	—4
Francja . . .	+12	+28	—12	+1	— 2	—13	—15	—12	—5
W. m. Gdańsk .	+ 6	— 3	— 0	—3	—4	—10	—13	—14	—2
Niemcy	+ 3	— 5	+ 2	+2	—2	— 9	—11	—13	—3
Stany Zj. Am.	+ 6	— 3	— 5	+1	—1	— 9	—16	—11	+2
Szwecja . . .	— 1	— 7	— 2	+1	—5	—13	— 9	— 2	—2
Włochy	+16	+ 2	—17	—8	—3	—14	—15	— 7	—8
Wskaźnik kosztów utrzymania									
Polska	+ 4	—22	+15	+1	+1	— 7	— 9	— 9	—9
Anglja	+ 1	— 2	— 2	—1	—1	— 4	— 6	— 3	0
Austrja	+ 9	+ 7	+ 3	+2	+3	— 0	— 5	+ 2	—3
Czechosłowacja	+ 4	— 1	+ 4	+0	—1	— 2	— 4	— 2	—1
Francja . . .	+ 8	+26	+ 2	+1	+7	+ 4	— 2	— 8	—1
W. m. Gdańsk .	+14	— 5	+ 4	+0	+1	— 5	— 8	— 9	—3
Niemcy	+10	+ 1	+ 5	+3	+1	— 4	— 8	—11	—2
Stany Zj. Am.	+ 2	0	— 2	—1	—0	— 4	—10	—10	—4
Szwecja . . .	+ 2	— 2	— 1	+1	—1	— 3	— 4	— 2	—3
Włochy	+12	+ 8	— 9	—7	+2	— 3	—10	— 5	—4

TABL. 3. CENY HURTOWE ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH W POLSCE W LATACH 1928, 1931, 1932 i 1933

Artykuły	Jednostka miary	1928	1931	1932	1933
		Przeciętne roczne ceny w złotych			
Dłużyce sosnowe	1 m^3	70,0	33,0	28,5	21,5
Drzewo opałowe	1 *t*	43,6	49,5	44,0	43,3
Deski stolarskie	1 m^3	178,1	131,0	85,6	78,5
Bawełna amerykańska	10 *kg*	47 0	22,1	17,8	17,4
Wełna merinos myta	1 *kg*	22,7	9,8	7,2	9,7
Juta surowa	100 *kg*	146,8	64,5	50,3	43,8
Len	,,	.	110,1	107,5	124,9
Konopie czesane	,,	29,9	18,3	15,7	15,1
Przędza bawełniana $^1/_{16}$	1 *kg*	6,7	3,7	3,2	3,2
Przędza wełniana $^2/_{40}$	,,	30,2	16,0	13,1	13,8
Madapolam	1 *m*	1,7	1,7	1,6	1,2
Oksford	,,	1,4	1,3	1,2	1,0
Kamgarn	,,	34,0	24,6	20,6	19,6
Szewiot	,,	24,4	17,4	14,3	13,9
Węgiel Dąbr. gruby kl. II-a	1 *t*	34,4	34,7*a*	34,7*a*	27,8*a*
Węgiel Górnośl. gruby kl. I-a	,,	35,4	36,9*a*	36,9*a*	29,5*a*
Koks gruby i kostka	,,	43,6	38,4*a*	39,0*a*	39,0*a*
Surówka odlewnicza	100 *kg*	21,0	20,5	18,4	15,0
Żelazo sztabowe handlowe	,,	35,0	34,6	32,0	28,0
Drut walcowany	,,	39,8	39,4	36,5	32,4
Blacha żelazna	,,	43,3	42,9	39,6	35,1
Blacha ocynkowana	,,	120,5	118,8	99,0	86,0
Cynk surowy	,	109,6	61,2	68,3	66,7
Ołów hutniczy	,,	91,8	61,1	55,0	54,0
Cyna	1 *kg*	11,9	6,0	5,4	6,8
Miedź	,,	3,3	1,9	1,3	1,3
Blacha cynkowa	100 *kg*	143,8	99,9	97,6	85,9
Skóry surowe bydlęce	1 *kg*	3,5	1,4	1,0	1,2
Skóry surowe cielęce	,,	4,9	2,4	1,2	1,8
Skóry surowe końskie	1 szt.	49,8	22,2	11,6	17,9
Skóry podeszwiane	1 *kg*	9,6	5,3	4,2	3,9
Skóry cielęce (ssaki)	1 m^2	35,0	21,2	15,1	18,0
Juchty	,,	40,1	22,5	19,7	19,0
Papier rotacyjny *b*	100 *kg*	68,0	61,0	53,0	49,8*c*
Cegła	1000szt.	117,8	85,7	72,2	58,3
Wapno	100 *kg*	5,7	5,6	4,6	4,1
Cement	,,	7,1	7,7	7,7	5,2
Szkło	1 m^2	5,6	4,3	2,9	3,0
Nafta rafinowana	100 *kg*	45,9	48,7	46,9	42,6
Benzyna	,,	76,0	76,5	72,3	66,6
Olej maszynowy	,,	39,1	52,1	52,1	45,2
Parafina	,,	127,9	136,0*a*	122,7*a*	104,6*a*
Kauczuk biały	1 *kg*	5,4	2,1	1,2	1,4
Sól potasowa 25%	1 *t*	100,8	137,5	132,5	110,1
Superfosfat 1% P_2O_5	100 *kg*	86,0	76,0	55,0*a*	62,0*a*
Azotniak 1% N	1 *kg*	1,8	1,7	1,6	1,5
Soda amonjakalna	100 *kg*	26,2	25,0	25,0	25,0
Kwas siarkowy 60° Bé	1 *t*	55,2	73,4	73,6	60,0
Benzol motorowy	100 *kg*	82,5	85,4	78,5	.
Terpentyna surowa biała	1 *kg*	1,5	1,2	1,1	0,9

a Cena po potrąceniu rabatu. *b* Loco fabryka. *c* Loco wagon Warszawa.

TABL. 4. CENY HURTOWE ŻYWNOŚCI W POLSCE W LATACH 1928, 1930—1933

Artykuły	Jednostka miary	1928	1930	1931	1932	1933
		Przeciętne roczne ceny w złotych				
Pszenica *a*	100 *kg*	47,4	32,8	24,9	24,7	27,2
Żyto *a*	,,	40,8	18,8	23,2	20,3	16,3
Jęczmień browarny *a*	,,	41,4	24,6	25,2	20.5	15,9
Owies *a*	,,	37,2	18,3	23,3	17,7	13,1
Ziemniaki jadalne *b*	,,	9,7	4,6	6,1	4,2	3,7
Mąka pszenna 65% *a*	,,	68,6	54,2	40,2	38,9	44,3
Mąka żytnia 70% *a*	,,	57,7	31,4	35,6	31,5*c*	25,0*c*
Kasza jęczmienna *d*	,,	62,8	39,4	41,5	35,3	28,6
Groch polny *b*	,,	52,1	27,1	25,2	22,0	19,2
Otręby żytnie *a*	,,	29,7	12,3	16,4	12,5	9,7
Cukier kryształ *e*	,,	134,8	146,2	146,2	141,8	128,7
Wół, żywa waga *d*	1 *kg*	1,4	1,2	0,8	0,7	0,7
Wieprz, żywa waga *d*	,,	2,1	2,0	1,3	1,1	1,1
Mięso wołowe *d*	,,	2,5	2,2	1,6	1,2	1,1
Mleko *d*	1 *l*	0,4	0,3	0,3	0,2	0,2
Masło *d*	1 *kg*	6,9	5,1	4,4	3,6	3,1
Jaja świeże *d*	1 skrz.*f*	255,0	208,6	171,2	140,2	122,0
Ryż *d*	100 *kg*	80,0	84,4	71,4	66,0	55,1
Herbata *d*	1 *kg*	15,4	16,0	14,6	13,0	12,5
Kawa *d*	,,	6,2	5,1	4,3	4,3	3,9
Pieprz *d*	,,	9,6	7,6	5,3	4,7	4,5

a Giełda poznańska. *b* Ceny płacone producentom przeciętnie w Polsce. *c* 65 %. *d* Loco Warszawa. *e* Parytet Poznań. *f* 1440 szt.

TABL. 5. CENY MIEJSCOWE PŁACONE PRODUCENTOM W POLSCE W LATACH 1928, 1932 i 1933

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Lata gospodarcze *a*			Lata kalendarzowe		
		1927-1928	1931-1932	1932-1933	1928	1932	1933
		Przeciętne roczne ceny w złotych					
Pszenica	100 *kg*	51,65	24,60	26,70	50,67	24,65	25,29
Żyto	,,	42,50	22,69	16,43	41,61	20,14	15,68
Jęczmień na kaszę	,	39,66	19,83	14,38	38,96	17,77	13,71
Owies	,,	38,52	20,25	13,24	38,45	17,76	12,33
Gryka	,,	40,76	20,55	15,15	41,24	18,25	15,10
Groch	,,	51,74	23,59	19,46	52,08	22,04	19,19
Ziemniaki jadalne	,,	9,34	4,69	3,62	9,69	4,21	3,71
Ziemniaki fabryczne	,,	7,30	3,70	2,84	7,58	3,35	2,96
Siano koniczyny	,,	11,34	10,05	6,91	15,03	9,12	6,22
Siano łąkowe	,,	8,74	7,95	5,44	11,60	7,22	4,84
Słoma	,,	5,33	5,48	3,75	6,56	5,17	3,20
Wieprz żywej wagi	1 *kg*	2,04	0,91	0,85	1,92	0,84	0,87
Mleko	1 *l*	0,30	0,21	0,17	0,31	0,19	0,16
Jaja	10 szt.	1,58	0,84	0,71	1,58	0,76	0,66
Koń roboczy	1 szt.	419	170	138	409	147	144
Krowa dojna	,,	478	156	131	456	133	142

a Od 1. VIII do 31. VII.

TABL. 6. CENY GIEŁDOWE ZBÓŻ W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1926—1933

Giełda	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933
	Przeciętne roczne ceny w złotych za 100 *kg*							
Pszenica								
Warszawa	46,3	54,3	52,6	45,3	35,8	27,6	27,4	29,5
Poznań	44,4	50,4	47,4	42,8	33,5	24,9	24,6	27,2
Lwów	43,4	51,1	.	45,3	34,0	24,7	26,2	27,2
Berlin	56,7	56,0	49,7	48,2	54,6	52,8	48,7	39,7
Hamburg	.	.	48,3	44,7	34,8*a*	24,6*a*	21,5*a*	18,5*a*
Praga	58,7	63,5	57,3	48,5	44,3	41,4	41,7	41,8
Paryż	53,9	57,4	56,3	52,8	52,1	60,5	51,7	38,7
Liverpool	57,3	52,7	48,5	45,0	35,7	22,6	20,1	17,3
Chicago	51,2	45,5	43,3	40,5	31,9	22,1	17,5	19,3
Nowy York	56,2	50,5	47,9	44,1	34,1	25,7	21,2	22,5
Buenos Aires	46,4	43,7	40,7	36,8	29,9	14,9	14,9	12,1
Żyto								
Warszawa	31,4	43,7	42,6	29,6	19,4	23,9	21,9	17,2
Poznań	30,1	42,5	40,9	28,4	19,1	23,3	20,7	16,3
Berlin	40,8	52,8	50,7	40,8	34,5	38,7	37,8	32,0
Hamburg	.	.	45,6	38,7	26,2*a*	16,9*a*	16,3*a*	11,8*a*
Praga	42,2	60,2	55,7	38,6	26,0	36,0	33,0	22,9
Paryż	39,8	48,6	46,9	40,2	28,1	30,7	31,2	.
Chicago	34,1	37,4	39,9	36,4	23,3	13,7	13,0	15,5
Nowy York	37,0	41,8	44,1	40,0	24,2	16,4	17,7	15,2
Jęczmień								
Warszawa	30,3	41,4	43,2	31,7	25,5	25,1	21,0	16,2
Poznań	29,6	39,5	40,3	31,5	25,0	25,4	21,1	15,9
Berlin	44,1	51,1	52,2	44,1	41,2	40,4	37,9	37,3
Praga	43,3	50,7	55,4	42,3	36,1	37,4	26,2	24,2
Paryż	.	45,5	48,2	42,7	28,5	31,4	30,9	.
Owies								
Warszawa	30,3	38,3	42,2	29,5	20,6	25,1	20,9	15,1
Poznań	28,3	35,5	37,1	27,1	18,4	23,2	17,9	13,1
Berlin	39,2	64,2	48,0	39,0	32,5	33,1	31,3	28,2
Praga	37,7	46,1	48,8	38,5	27,5	33,7	24,9	19,0
Paryż	33,0	39,0	42,5	39,0	25,6	30,2	35,2	21,5
Liverpool	39,0	40,5	46,3	39,2	26,7	23,2	21,9	17,5
Chicago	27,9	33,4	38,9	29,9	24,8	17,4	12,9	14,3
Buenos Aires	24,8	27,8	33,6	27,1	15,0	11,4	12,1	9,2
Ryż								
Londyn	66,3	62,5	58,8	56,4	47,2	31,5	25,9	19,3
Nowy York	.	73,7	76,5	86,1	88,0	73,7	68,8	48,4
Bombaj	57,1	54,3	48,5	46,3	40,0	23,7	22,1	.

a Bez cła c. i f. Hamburg.

Uwaga. Gatunki zbóż w różnych państwach nie zawsze są identyczne.

TABL. 7. RUCH CEN HURTOWYCH NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW NA RYNKACH ŚWIATOWYCH

Artykuły, miejsce notowań	1913	1928	1932	1933	XII 1933
	Przeciętne ceny w złotych za 100 *kg*				
Pszenica, Buenos Aires	33	41	15	12	11
Ryż, Londyn	35	59	26	19	18
Masło, Londyn	517	799	364	302	319
Kawa, Nowy York . . .	214	452	209	145	116
Cukier, Londyn	68	117	60	56	54
Wełna, Havre	335	636	162	186	245
Bawełna, Liverpool . . .	277	415	151	150	140
Juta, Londyn	130	140	52	45	42
Skóry bydlęce, Chicago .	352	469	123	146	124
Węgiel, Newcastle . . .	23	26	19	18	19
Surówka odlewnicza Middlesborough	126	140	90	90	89
Miedź, Londyn	313	296	113	108	101
Cynk, ,, ...	98	108	42	46	43
Ropa naftowa, Pensylw. .	14*a*	17*a*	10*a*	7*a*	8*a*
Kauczuk, Londyn . . .	1 444	426	83	98	124

a Za 100 *l*.

TABL. 8. CENY HURTOWE W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W GRUDNIU 1933 R.

Artykuły	Jednostka miary	Polska	Niemcy	Francja	Anglja	Czechosłowacja	Austrja	Stany Zjedn. Am.
		Ceny w złotych						
Mąka pszenna	100 *kg*	30,5	55,0	67,3	28,1	59,3	69,8	51,4
Ziemniaki . .	,,	4,4	7,0	18,7	12,2	10,6	9,9	16,2
Wółżywawaga	1 ,,	0,7	1,4	1,4	.	1,0	1,4	0,7
Wieprz ,, ,,	,,	1,1	2,1	2,1	.	1,5	1,4	0,4
Mięso wołowe	,,	1,1	2,5	2,5	2,0	2,2	2,3	1.1
Mięso wieprz.	,,	1 3	2,9	2,8	2,5	2,0	1,9	1,3
Masło . . .	,,	2,7	5,4	6,4	3,2	4,5	3,7	2,6
Jaja świeże .	120 szt.	13,3	28,0	38,8	23,5	23,5	19,2	12,3
Cukier . . .	100 *kg*	128,7	132,9	137,7	53,5	149,9	116,3	54,2
Ryż	,, ,,	50,0	38,0	16,0	17,6	43,0	40,0	47,0
Kawa . . .	1 ,,	3,6	1,2	0,9	1,1	5,6	8,1	1,2
Bawełna . .	100 ,,	157,0	144,4	152,7	139,6	157,2	126,5	127,9
Przędza baw	1 ,,	4,2	3,3	3,0	2,5	3,8	.	.
Wełna myta .	100 ,,	965,0	919,6	952,0	.	918,4	1135,6	1117,4
Skóry bydl.	1 ,,	1,3	1,0	0,9	1,3	1,4	.	1,2
Skóry podesz.	1 ,,	3,8	5,2	9,2	4,8	7,4	6,4	3,9
Surówka odl.	100 ,,	14,2	13,4	7,0	8,9	15,9	.	9,5
Żelazo handl.	,, ,,	28,0	23,4	.	27,2	30,6	44,5	.
Cynk	,, ,,	60,8	41,2	60,7	42,6	68,1	54,9	56,0
Miedź elektr.	,, ,,	123,0	108,3	115,1	101,0	120,7	.	103,9
Węgiel . . .	1000 ,,	29,5	30,2	39,4	23,3	48,5	85,4	26,2
Nafta . . .	100 ,,	57,3	70,1	77,0	35,2	35,6	23,9	101,2
Cement . . .	,, ,,	4,9	7,8	6,8	6,4	6,1	8,7	7,2
Papier gazet.	,, ,,	48,0	45,0	45,0	.	68,0	39,9	22,0

U w a g a. Gatunki artykułów w różnych państwach nie zawsze są identyczne.

TABL. 9. CENY ARTYKUŁÓW PIERWSZEJ POTRZEBY W HANDLU DETALICZNYM W POLSCE W LATACH 1928, 1932 i 1933

Artykuły	Lata	Miasta						
		Warszawa	Łódź	Wilno	Poznań	Katowice	Kraków	Lwów
		Przeciętne roczne ceny w złotych						
Chleb żytni pytlowy za 1 *kg*	1928	0,62	0,61	0,65	0,62	0,63	0,62	0,61
	1932	0,42	0,38	0,40	0,38	0,40	0,42	0,42
	1933	0,35	0,31	0,34	0,32	0,33	0,34	0,36
Mąka pszenna za 1 *kg*	1928	0,98	0,87	1 07	0,91	0,96	0,92	0,94
	1932	0,60	0,55	0,55	0,57	0,58	0,60	0,52
	1933	0,65	0,59	0,60	0,60	0,59	0,61	0,51
Ziemniaki za 1 *kg*	1928	0,19	0,20	0,19	0,16	0,15	0,17	0,16
	1932	0,11	0,09	0,09	0,08	0,09	0,11	0,08
	1933	0,09	0,08	0,09	0,06	0,08	0,08	0,09
Mięso wołowe za 1 *kg*	1928	3,19	2,84	2,61	3,27	3,14	2,73	2,55
	1932	1,61	1,31	1,05	1,69	1 77	1,54	1,01
	1933	1,44	1,22	1,07	1,55	1,66	1,40	1,00
Mięso wieprz. za 1 *kg*	1928	3,17	2,63	3,30	2,93	2,98	2,97	3,19
	1932	1,70	1,19	1,47	1,47	1,85	1,68	1,46
	1933	1,63	1,65	1,45	1,45	1,80	1,73	1,58
Słonina za 1 *kg*	1928	3,48	3,47	4,20	3,17	3,47	3,56	3,38
	1932	1,88	1 96	2,13	1,80	2,07	2,16	1,78
	1933	1,94	1,94	2,14	1,79	2,00	2,13	1,85
Mleko za 1 *l*	1928	0,53	0,46	0,42	0,40	0,48	0,46	0,44
	1932	0,34	0,29	0,25	0,24	0,32	0,27	0,28
	1933	0,28	0,24	0,22	0,21	0,27	0,21	0,21
Masło za 1 *kg*	1928	7,59	7,04	6,79	7,55	7,83	6,36	6,89
	1932	3,99	4,26	3,61	3,98	3,92	3,96	3,82
	1933	3,57	3,80	3,24	3,62	3,58	3,37	3,29
Jaja za 1 sztukę	1928	0,21	0,23	0,20	0,21	0,21	0,20	0,19
	1932	0,12	0,12	0,10	0,11	0,12	0,10	0,09
	1933	0,10	0 10	0,09	0,10	0,09	0,09	0,08
Cukier za 1 *kg*	1928	1,56	1,49	1,58	1,42	1,51	1,57	1,58
	1932	1,59	1,54	1,65	1,52	1,57	1 65	1,68
	1933	1,45	1,40	1,48	1,40	1,44	1,45	1,50
Węgiel za 10 *kg*	1928	0,69	0,68	0,57	0,65	0,36	0,49	0,67
	1932	0,78	0,71	0,70	0,69	0,60	0,54	0,78
	1933	0,66	0,62	0,65	0,59	0,52	0,44	0,65
Nafta za 1 *l*	1928	0,57	0,58	0,58	0,58	0,68	0,70	0,54
	1932	0,61	0,60	0,65	0,65	0,70	0,60	0,60
	1933	0,56	0,55	0,61	0,62	0,70	0,52	0,52
Mydło za 1 *kg*	1928	2,20	2,11	2,40	2,46	2,03	2,20	2,00
	1932	1,72	1,54	1,48	1,99	1,87	1,72	1,62
	1933	1,55	1,36	1,23	1,84	1,60	1,40	1,17

Uwaga. Gatunki artykułów w różnych miastach nie zawsze są identyczne.

TABL. 10. CENY DETALICZNE ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W GRUDNIU 1933 R

Artykuły	Jednostka miary	Warszawa	Berlin	Paryż	Anglja	Praga	Wiedeń	Stany Zjed. Am. *a*
		Przeciętne ceny w złotych						
Chleb żytni	1 *kg*	0,32	0,70	.	.	0,48	0,56	.
Chleb pszenny	,,	0,66	.	0,68	0,50	0,53	.	1,06
Mąka pszenna	,	0,50	0,98	1 01	0,46	0,63	0,74	0,68
Ryż	,,	0,90	1,00	1,39	.	0,69	0,60	0,90
Ziemniaki . . .	,,	0,10	0,15	0,31	0,20	0,19	0,16	0,46
Mleko.	1 *l*	0,30	0,51	0,56	0,69	0,53	0,47	0,60
Jaja	1 szt.	0,14	0,28	0,52	0,24	0,24	0,19	0,13
Masło	1 *kg*	3,47	6,69	9,41	3,79	5,02	4,60	3,88
Mięso wołowe .	,	1,41	2,99	4,88	2,86	2,91	3,00	1,39
Mięso wieprz. .	,.	1,58	3,44	5,93	.	3,44	3,40	2,94
Słonina	,,	2,00	4,69	5,23	.	2,64	2,60	.
Cukier	,,	1,45	1,57	1,40	0,60	1,65	1,32	0,79
Kawa	,,	7,36	.	7,67	.	11,10	12,80	3,78
Herbata . . .	,	27,00	.	26,15	5,84	21,15	25,20	9,14

a Sierpień 1933 r.

Uwaga. Gatunki artykułów w różnych państwach nie zawsze są identyczne.

TABL. 11. PORÓWNANIE KOSZTÓW ŻYWNOŚCI W NIEKTÓRYCH MIASTACH W POLSCE W LATACH 1914, 1928, 1932 i 1933

Miasta	1914	1928	1932	1933	Miasta	1914	1928	1932	1933
	Wskaźniki Koszty żywności w Warszawie = 100					Wskaźniki Koszty żywności w Warszawie = 100			
Warszawa . .	100	100	100	100	Będzin	95	88	91	90
Katowice . . .	118	95	98	99	Stanisławów .	117	84	87	89
Kraków . . .	123	90	99	97	Sosnowiec . .	98	91	89	89
Bydgoszcz . .	119	89	92	96	Łódź	94	93	90	89
Wilno	84	92	92	94	Dąbrowa Górn.	98	90	92	88
Borysław . . .	103	95	96	94	Zawiercie . . .	89	86	86	87
Lwów	130	89	92	93	Częstochowa .	94	84	88	85
Drohobycz . .	90	86	93	93	Brzeżany . . .	.	77	79	82
Poznań	110	90	91	92	Kołomyja . . .	112	78	78	81
Toruń	97	90	88	90	Horodenka . .	.	78	77	79
Białystok . . .	88	85	88	90	Równe	82	79	78	78

Uwaga. Obliczenie według norm typowego budżetu rodziny robotniczej.

TABL. 12. CENY DETALICZNE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH W POLSCE *a*, WYRAŻONE W KILOGRAMACH ŻYTA, KILOGRAMACH WIEPRZA I W PŁACY ROBOTNIKA ROLNEGO

Artykuły	1914 lub 1913	1927-1928	1928-1929	1929-1930	1930-1931	1931-1932	1932-1933	Luty 1934
w kilogramach żyta *b*								
Pług, 1 szt. . . .	134	100	130	220	239	191	237	273
Superfosfat *c*, 10 *kg*	35	20	26	44	43	27	40	51
Garnek emalj.,10szt.	61	51	64	118	141	127	158	178
Kamasze, 1para . .	78	99	127	220	233	150	171	192
Madapolam,10*m* . .	61	53	67	108	103	75	93	106
Nici Nr. 50, 10 szp. .	17	20	25	42	45	33	41	49
Cukier, 10 *kg* . . .	46	36	47	83	88	72	90	110
Sól, 10 *kg*	6	8	10	17	19	16	22	27
Wódka, 1 litr . . .	11	14	18	30	35	29	32	39
Tytoń, 1 *kg*	115	141	190	375	404	335	460	572
Mydło, 10 *kg* . . .	51	52	64	107	109	79	99	109
Węgiel, 100 *kg* . . .	23	15	23	40	44	35	43	49
Nafta, 10 *kg* . . .	16	16	18	40	43	33	35	42
w kilogramach wieprza żywej wagi *b*								
Pług, 1 szt. . . .	23,0	20,8	22,1	21,2	35,7	47,6	45,8	45,6
Superfosfat *c*, 10 *kg*	6,1	4,2	4,5	4,2	6,4	6,8	7,9	8,5
Garnek emalj.,10szt.	10,5	10,6	10,9	11,4	21,1	31,6	30,6	29,7
Kamasze, 1 para . .	13,4	20,7	21,6	21,2	34,7	37,3	33,1	32,1
Madapolam,10*m* . .	10,5	11,1	11,4	10,4	15,4	18,7	17,9	17,7
Nici Nr. 50, 10 szp. .	2,9	4,2	4,3	4,0	6,7	8,4	8,1	8,2
Cukier, 10 *kg* . . .	7,8	7,4	7,9	8,0	13,1	17,9	17,4	18,4
Sól, 10 *kg*	1,0	1,7	1,7	1,7	2,9	4,0	4,2	4,6
Wódka, 1 litr . . .	1,8	2,9	3,0	2,9	5,2	7,2	6,1	6,5
Tytoń, 1 *kg*	19,7	29,4	32,2	36,2	60,3	83,5	89,0	95,6
Mydło, 10 *kg* . . .	8,7	10,9	10,9	10,3	16,3	19,7	19,2	18,2
Węgiel, 100 *kg* . .	3,9	3,1	3,9	3,9	6,5	8,8	8,2	8,2
Nafta, 10 *kg* . . .	2,7	3,3	3,1	3,9	6,4	8,4	6,8	7,0
w dniach pracy robotnika rolnego (ordynarjusza) *d*								
Pług, 1 szt. . . .	.	6,8	8,0	11,4	13,1	12,5	13,0	.
Superfosfat *c*, 10 *kg*	.	1,4	1,6	2,3	2,4	1,8	2,2	.
Garnek emalj.,10szt.	.	3,5	3,9	6,1	7,8	8,3	8,7	.
Kamasze, 1 para . .	.	6,8	7,8	11,4	12,8	9,8	9,4	.
Madapolam,10*m* . .	.	3,6	4,1	5,6	5,7	4,9	5,1	.
Nici Nr. 50, 10 szp. .	.	1,4	1,5	2,2	2,5	2,2	2,3	.
Cukier, 10 *kg* . . .	.	2,4	2,9	4,3	4,8	4,7	4,9	.
Sól, 10 *kg*	.	0,6	0,6	0,9	1,0	1,0	1,2	.
Wódka, 1 litr . .	.	1,0	1,1	1,6	1,9	1,9	1,7	.
Tytoń, 1 *kg* . . .	.	9,7	11,6	19,5	22,2	21,9	25,2	.
Mydło, 10 *kg* . . .	.	3,6	3,9	5,5	6,0	5,2	5,4	.
Węgiel, 100 *kg* . .	.	1,0	1,4	2,1	2,4	2,3	2,3	.
Nafta, 10 *kg* . . .	.	0,9	1,1	1,7	1,9	1,8	1,9	.

a Według notowań w Warszawie. *b* Według cen płaconych producentom przeciętnie w Polsce. *c* Według cen hurtowych. *d* Według przeciętnych płac na podstawie umów zbiorowych.

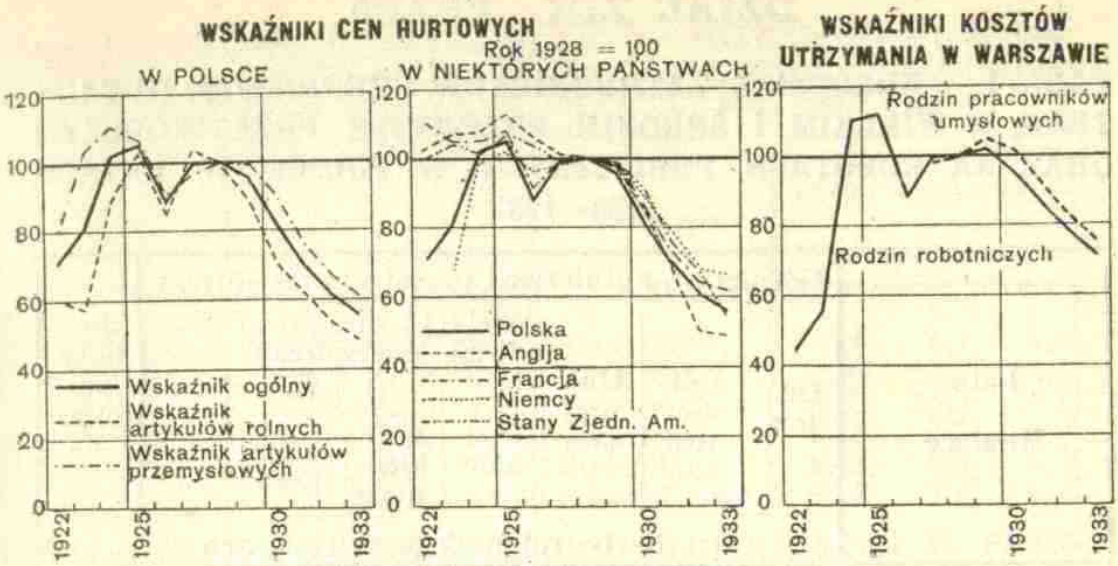
WSKAŹNIKI CEN HURTOWYCH
Rok 1928 = 100
W POLSCE
W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH
WSKAŹNIKI KOSZTÓW UTRZYMANIA W WARSZAWIE
Wskaźnik ogólny
Wskaźnik artykułów rolnych
Wskaźnik artykułów przemysłowych
Polska
Anglja
Francja
Niemcy
Stany Zjedn. Am.
Rodzin pracowników umysłowych
Rodzin robotniczych
1922
1925
1930
1933

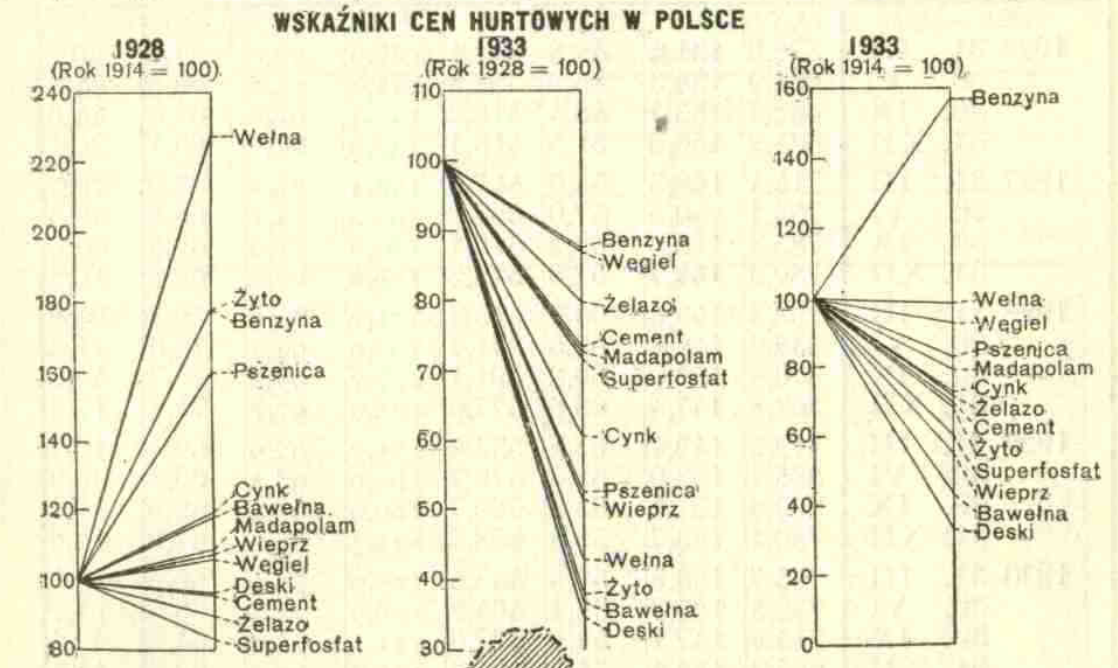
WSKAŹNIKI CEN HURTOWYCH W POLSCE
1928
(Rok 1914 = 100)
Wełna
Żyto
Benzyna
Pszenica
Cynk
Bawełna
Madapolam
Wieprz
Węgiel
Deski
Cement
Żelazo
Superfosfat
1933
(Rok 1928 = 100)
Benzyna
Węgiel
Żelazo
Cement
Madapolam
Superfosfat
Cynk
Pszenica
Wieprz
Wełna
Żyto
Bawełna
Deski
1933
(Rok 1914 = 100)
Benzyna
Wełna
Węgiel
Pszenica
Madapolam
Cynk
Żelazo
Cement
Żyto
Superfosfat
Wieprz
Bawełna
Deski

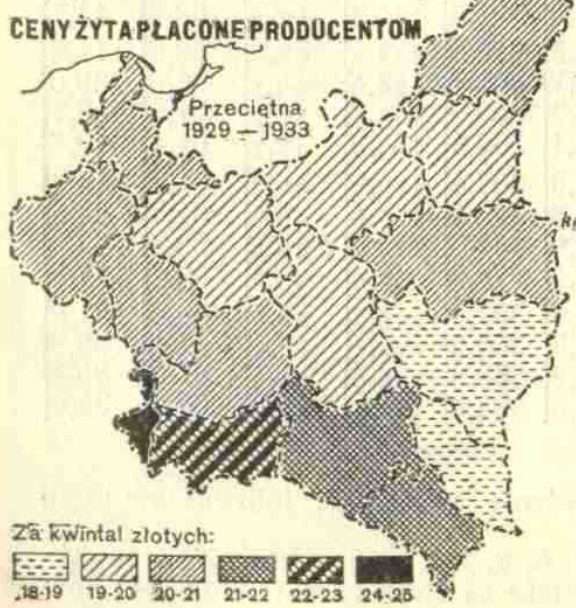
CENY ŻYTA PŁACONE PRODUCENTOM
Przeciętna 1929 — 1933
kg żyta
Za kwintal złotych:
18-19
19-20
20-21
21-22
22-23
24-25

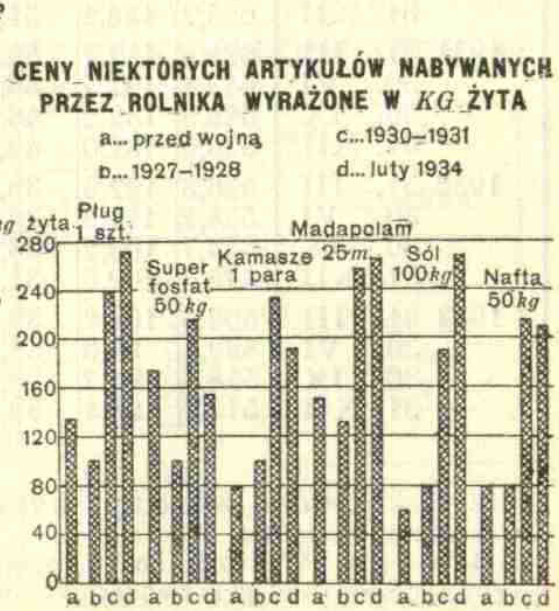
CENY NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW NABYWANYCH PRZEZ ROLNIKA WYRAŻONE W KG ŻYTA
a... przed wojną
b... 1927–1928
c... 1930–1931
d... luty 1934
Pług 1 szt.
Super fosfat 50 kg
Kamasze 1 para
Madapolam 25 m
Sól 100 kg
Nafta 50 kg

DZIAŁ XIII. PRACA

TABL. 1. ROBOTNICY ZATRUDNIENI W GÓRNICTWIE, HUTNICTWIE, W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM ORAZ NA ROBOTACH PUBLICZNYCH W POLSCE W LATACH 1926—1933

Lata Miesiące	Górnictwo, hutnictwo i przemysł przetwórczy							Roboty publiczne
	Ogółem	Górnictwo	Hutnictwo	Wielki i średni przemysł przetwórczy			Inne[a]	
				Razem	w tem			
					włókienniczy	metalowy		
	liczby robotników w tysiącach							
1926 31. III	576,0	131,4	42,8	344,1	106,9	56,0	57,7	20,2
30. VI	631,9	134,3	43,9	392,9	122,6	55,8	60,8	44,3
30. IX	682,1	153,1	48,4	418,2	131,4	66,0	62,4	44,6
31. XII	683,2	156,5	51,5	415,1	137,9	66,0	60,1	24,1
1927 31. III	714,4	148,3	54,6	447,6	150,4	72,2	63,9	29,2
30. VI	755,1	140,5	57,0	492,2	160,0	74,4	65,4	49,3
30. IX	785,3	140,5	59,2	516,1	170,6	81,9	69,5	40,5
31. XII	789,3	144,7	57,6	518,5	170,6	87,8	68,5	16,2
1928 31 III	798,3	142,6	60,7	525,3	171,2	89,8	69,7	20,8
30. VI	848,6	143,4	63,5	571,7	167,0	94,2	70,0	41,5
30. IX	870,8	143,0	66,0	591,1	177,7	99,8	70,7	46,5
31. XII	862,8	147,4	66,6	577,0	178,0	97,7	71,8	17,3
1929 31. III	818,5	149,7	65,5	533,8	175,7	97,9	69,5	10,7
30. VI	865,1	153,0	65,8	576,7	160,0	98,5	69,6	36,9
30. IX	860,6	157,5	63,5	569,7	160,9	96,4	69,9	41,7
31. XII	780,1	163,7	59,8	488,7	123,5	86,2	67,9	16,6
1930 31. III	725,7	156,8	56,8	445,6	125,9	79,9	66,5	15,1
30. VI	732,8	145,9	56,1	464,2	126,9	74,7	66,6	51,2
30. IX	743,4	147,1	54,2	477,6	141,3	77,0	64,5	47,1
31. XII	655,2	148,1	51,9	391,3	120,5	62,3	63,9	11,1
1931 31. III	624,5	142,7	48,3	370,0	122,3	58,6	63,5	11,3
30. VI	643,1	131,7	46,7	401,8	128,6	58,5	62,9	39,0
30. IX	629,5	132,2	46,3	389,9	125,4	57,7	61,1	40,7
31. XII	535,9	132,0	42,1	300,4	100,0	47,3	61,4	13,9
1932 31. III	526,8	122,5	35,6	307,4	110,6	46,8	61,3	13,3
30. VI	534,2	111,9	32,6	328,4	107,6	46,8	61,3	34,3
30. IX	544,7	109,2	33,0	343,0	120,3	49,6	59,5	27,7
31. XII	478,6	109,5	31,5	278,0	91,4	45,5	59,6	17,5
1933 31. III	502.5	102,2	32,9	307,4	105,5	48,0	60,0	31,2
30. VI	539,5	94,6	33,3	350,5	117,4	48,4	61,1	58,8
30. IX	558,7	93,2	33,9	369,8	129,0	51,5	61,8	85,4
31. XII	517,7	98,4	33,5	324,9	117,4	46,9	60,9	34,6

[a] Elektrownie, wodociągi, wytwórnie wojskowe, fabryki amunicji i warsztaty kolejowe.

Uwaga. W tablicach: 1, 2, 3, 6, 7, 8, 13, 14, 19, 20, 21 i 22 statystyką przemysłu przetwórczego objęte są zakłady zatrudniające normalnie 20 i więcej robotników.

TABL. 2. ROBOTNICY ZATRUDNIENI W POSZCZEGÓLNYCH GAŁĘZIACH WIELKIEGO I ŚREDNIEGO PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO W POLSCE W LATACH 1929, 1933 i 1934
Stan w końcu stycznia

Przemysły	1929	1933	1934	Przemysły	1929	1933	1934
	w tysiącach				w tysiącach		
Ogółem . .	**534,7**	**274,0**	**324,9**	Skórzany . .	5,1	4,1	4,3
Mineralny . .	49,2	16,4	21,4	Drzewny . .	51,0	25,2	33,3
Metalowy . .	97,1	43,8	47,5	Spożywczy .	56,0	36,7	38,1
Chemiczny .	37,1	27,6	29,4	Odzieżowy .	13,8	4,5	9,9
Włókienniczy	179,2	93,2	117,4	Budowlany .	22,3	4,0	4,0
Papierniczy .	13,5	10,7	11,3	Poligraficzny	10,4	7,8	8,3

TABL. 3. ZATRUDNIENIE KOBIET I MŁODOCIANYCH W PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM W POLSCE W LATACH 1931—1934
Stan w końcu stycznia

Przemysły	Na 100 zatrudnionych przypada							
	kobiet				młodocianych			
	1931	1932	1933	1934	1931	1932	1933	1934
Ogółem . . .	**32,8**	**33,6**	**34,6**	**36,1**	**6,0**	**5,1**	**3,2**	**2,2**
Mineralny . .	18,4	20,8	22,4	20,2	9,9	9,4	6,3	4,2
Metalowy . . .	10,6	11,3	14,6	14,3	13,2	9,9	5,2	5,5
Chemiczny . .	28,5	27,7	28,9	28,8	2,9	1,9	1,5	0,7
Włókienniczy .	53,5	52,9	52,6	54,8	3,0	3,2	3,2	0,9
Papierniczy . .	36,7	34,0	35,7	37,8	5,2	4,5	4,0	1,4
Skórzany . . .	17,4	16,4	14,9	15,4	3,4	2,3	2,0	0,6
Drzewny . . .	12,0	13,4	13,6	13,3	6,3	6,0	3,6	2,5
Spożywczy . .	36,6	35,8	37,8	38,6	2,3	3,5	1,4	1,2
Odzieżowy . .	62,4	65,4	60,2	66,4	8,4	4,8	5,6	2,9
Budowlany . .	2,7	2,3	2,0	1,8	5,2	4,4	2,5	3,2
Poligraficzny .	31,4	28,9	28,7	31,1	12,7	11,5	9,7	6,3

TABL. 4. SZACUNEK ZATRUDNIENIA PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH W POLSCE W 1931 R.

Gałęzie pracy	Liczba zatrudnionych	
	w tysiącach	w odsetkach
Ogółem	**460**	*100*
Rolnictwo	18	*4*
Górnictwo i przemysł	94	*20*
Handel i ubezpieczenia	76	*17*
Komunikacja i transport	97	*21*
Służba publiczna (państwowa i samorządowa)	160	*35*
w tem { administracja	81	*18*
{ szkolnictwo	79	*17*
Inne gałęzie pracy	15	*3*

Źródło: T. Czajkowski i J. Derengowski: Bezrobocie pracowników umysłowych w Polsce 1927-1932. Warszawa, 1933 r.

TABL. 5. WSKAŹNIKI STANU ZATRUDNIENIA W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1926—1933

Rok 1928 = 100

Lata Miesiące	Polska a	Polska b	Anglja c	Kanada	Niemcy a	Stany Zjedn. Am.	Włochy
1926 VI	79	75	89	92	90	106	.
XII	80	81	91	92	88	105	.
1927 VI	90	90	101	96	103	103	.
XII	89	94	101	91	94	99	.
1928 VI	104	101	101	102	103	99	93
XII	102	103	99	105	94	102	104
1929 VI	110	103	103	109	104	105	98
XII	102	93	102	107	94	98	104
1930 III	98	86	100	99	93	96	101
VI	105	87	99	104	97	91	91
IX	107	88	97	104	95	85	94
XII	97	78	95	97	85	80	92
1931 III	93	74	94	89	83	80	88
VI	98	76	94	93	89	77	79
IX	97	75	94	96	85	75	84
XII	87	64	97	88	77	71	81
1932 III	85	63	97	79	55	69	75
VI	88	64	95	80	60	61	70
IX	89	65	93	77	62	62	73
XII	82	57	94	70	59	62	73
1933 III	81	60	94	68	62	58	73
VI	85	64	97	75	68	67	71
IX	88	66	99	81	70	77	75
XII	.	62	100	79	67	74	73

a Obowiązkowo ubezpieczeni na wypadek choroby. *b* Robotnicy zatrudnieni w wielkim i średnim przemyśle (ob. tabl. 1, str. 128). *c* Ubezpieczeni na wypadek bezrobocia.

TABL. 6. LICZBA PRZEPRACOWANYCH ROBOTNIKO-GODZIN W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM W POLSCE W LATACH 1926—1933

Przemysły	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933
	w miljonach							
Ogółem . .	**821,2**	**1 039,7**	**1 190,5**	**1 165,0**	**945,8**	**780,8**	**628,3**	**637,1**
Mineralny . .	80,6	111,3	139,1	137,0	103,0	77,5	57,2	63,2
Metalowy . .	126,6	162,8	200,7	201,7	153,1	114,4	88,7	90,5
Chemiczny .	65,0	71,3	77,2	80,2	78,0	69,5	58,1	56,5
Włókienniczy	233,1	332,3	345,0	316,2	246,8	234,1	200,7	207,5
Papierniczy .	20,7	23,4	27,0	27,0	26,3	23,4	21,7	21,3
Skórzany . .	8,1	10,4	11,8	10,4	9,8	8,6	8,6	9,2
Drzewny . .	94,4	110,4	117,7	113,7	95,7	70,0	53,5	61,1
Spożywczy .	115,1	120,0	129,6	135,9	125,6	105,7	88,2	76,4
Odzieżowy .	13,9	20,7	30,4	32,4	27,5	22,2	16,4	18,7
Budowlany .	46,3	56,9	89,0	86,4	56,7	34,6	18,2	15,7
Poligraficzny	17,4	20,2	23,0	24,1	23,3	20,8	17,0	17,0

TABL. 7. ROBOTNICY PRACUJĄCY CAŁY TYDZIEŃ ORAZ CZĘŚCIOWO BEZROBOTNI W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM W POLSCE W LATACH 1926—1933

Lata Kwartały	Ogółem zatrudnieni przy produkcji w tys.	Pracujący 6-7 dni w tygodniu	Częściowo bezrobotni			Przec. liczba godzin pracy w tygodniu na 1 robotnika
			ogółem	pracujący dni w tygodniu		
				4—5	1—3	
		w odsetkach ogółu robotników				
1926 2 kwartał	350	77,4	22,6	17,9	4,7	43,8
4 ,,	421	90,5	9,5	8,4	1,1	46,7
1927 2 kwartał	448	91,6	8,4	7,8	0,6	45,7
4 ,,	502	89,6	10,4	8,9	1,5	46,1
1928 2 kwartał	523	84 4	15,6	13,8	1,8	44,8
4 ,,	565	88,4	11,6	9,8	1,8	45,9
1929 2 kwartał	533	78,9	21,1	17,1	4,0	43,8
4 ,,	534	82,9	17,1	14,5	2,6	45,1
1930 1 kwartał	426	72,6	27,4	18,7	8,7	42,4
2 ,,	426	75,1	24,9	18,6	6,3	43,4
3 ,,	433	83,1	16,9	13,8	3,1	44,5
4 ,,	444	77,9	22,1	18,5	3,6	44,4
1931 1 kwartał	346	75,1	24,9	18,9	6,0	42,9
2 ,,	367	77,2	22,8	18,0	4,8	43,6
3 ,,	363	76,8	23,2	19,2	4,0	43,5
4 ,,	359	68,5	31,5	21,7	9,8	42,1
1932 1 kwartał	285	57,1	42,9	27,9	15,0	39,3
2 ,,	302	62,5	37,5	26,3	11,2	41,0
3 ,,	307	66,0	34,0	24,4	9,6	41,6
4 ,,	325	59,4	40,6	28,6	12,0	40,7
1933 1 kwartał	253	56,7	43,3	27,5	15,8	39,2
2 ,,	307	62,9	37,1	27,6	9,5	40,9
3 ,,	329	70,4	29,6	22,3	7,3	42,1
4 ,,	351	66,4	33,6	24,6	9,0	41,4

TABL. 8. ODSETEK ROBOTNIKÓW CZĘŚCIOWO BEZROBOTNYCH *a* W POSZCZEGÓLNYCH GAŁĘZIACH PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO W POLSCE W LATACH 1926—1933

Przemysły	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933
Ogółem . . .	**18,0**	**8,5**	**13,0**	**16,3**	**22,8**	**25,6**	**38,8**	**36,0**
Mineralny . .	9,7	6,4	6,3	6,5	11,3	11,8	25,1	24,8
Metalowy . . .	14,4	5,8	6,4	10,5	23,6	28,7	39,2	35,1
Chemiczny . .	8,1	4,0	3,9	4,2	8,2	15,8	26,9	27,8
Włókienniczy .	34,2	12,4	26,8	38,5	45,7	40,9	51,5	44,0
Papierniczy . .	12,9	4,9	5,2	5,9	8,4	19,1	34,9	32,0
Skórzany . . .	10,3	6,2	7,4	10,7	14,9	25,8	30,3	28,5
Drzewny . . .	13,4	11,2	9.4	9,4	16,0	19,5	29,8	31,1
Spożywczy . .	10,7	7,5	6,2	3,4	6,4	18,1	38,3	43,4
Odzieżowy . .	14,3	7,7	7,9	10,8	31,0	18,4	41,8	35,4
Budowlany . .	6,8	6,3	7,5	3,4	4,2	4,7	24,0	26,6
Poligraficzny .	5,7	1,9	2,5	3,8	4,2	6,5	13,4	14,5

a Pracujących mniej niż 6 dni w tygodniu w stosunku do ogółu zatrudnionych.

TABL. 9. POSZUKUJĄCY PRACY ZAREJESTROWANI W PAŃSTWOWYCH URZĘDACH POŚREDNICTWA PRACY W POLSCE W LATACH 1926—1933

Stan w końcu miesiąca

Miesiące	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933
	w tysiącach							
Marzec	295,5	205,8	167,0	170,4	289,5	372,5	360,0	279,8
Czerwiec . . .	243,3	159,4	116,7	105,1	205,0	274,9	264,1	224,6
Wrzesień . . .	185,2	116,8	79,9	81,8	170,5	246,4	150,4	202,1
Grudzień . . .	190,1	165,3	126,4	185,3	299,8	312,5	220,2	342,6

TABL. 10. POSZUKUJĄCY PRACY ZAREJESTROWANI W PAŃSTWOWYCH URZĘDACH POŚREDNICTWA PRACY W POLSCE WEDŁUG WOJEWÓDZTW I GAŁĘZI PRACY W LATACH 1926—1933

Stan w dniu 31. XII

Grupy województw Okręgi państwowych urzędów pośrednictwa pracy Gałęzie pracy	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933
	w tysiącach							
Polska	**190,1**	**165,3**	**126,4**	**185,3**	**299,8**	**312,5**	**220,2**	**342,6**
według województw i okręgów państwowych urzędów pośrednictwa pracy								
Woj. centralne . . .	98,8	77,6	64,3	109,3	159,2	148,8	97,1	133,8
w tem:								
okr. Warszawa . .	11,4	9,9	6,8	13,8	17,8	16,4	16,0	26,0
,, Łódź	43,7	22,8	19,0	40,5	62,9	51,4	33,4	34,9
,, Sosnowiec . .	11,5	12,8	7,4	10,8	15,7	21,5	16,6	15,9
Woj. wschodnie . .	6,9	6,2	5,6	7,1	9,0	12,1	4,7	15,2
,, zachodnie . .	62,7	57,1	38,3	42,9	89,2	114,4	101,1	147,2
w tem								
śląskie . .	42,1	42,1	23,1	17,0	52,1	72,9	75,5	89,6
,, południowe .	21,7	24,4	18,2	26,0	42,4	37,2	17,3	46,4
według gałęzi pracy								
Górnicy	16,2	18,3	7,4	2,3	7,9	13,8	21,1	30,1
Hutnicy	5,0	2,7	1,3	1,0	4,1	5,7	7,2	8,4
Robotnicy:								
przem. metalowego	13,9	10,6	6,7	11,2	22,4	29,5	27,3	35,2
,, włókiennicz.	24,0	13,5	10,3	25,9	38,4	39,1	21,1	22,9
,, budowlanego	11,5	13,7	12,3	22,3	31,8	35,2	23,1	34,0
niewykwalifikowani	74,6	72,1	65,4	93,5	150,3	109,9	35,5	113,6
rolni	2,4	2,2	2,0	1,8	1,1	2,4	1,5	6,8
młodociani . . .	5,4	3,8	1,6	0,9	1,4	2,3	1,4	1,9
Pracownicy umysłowi	21,4	15,5	9,9	13,4	21,3	41,1	42,7	52,3
Inni	15,7	12,9	9,5	13,0	21,1	33,5	39,3	37,4

TABL. 11. BEZROBOCIE W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1926—1933

Stan w dniu 31. XII

Państwa	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933
Bezrobotni zarejestrowani w tysiącach								
Polska	190	165	126	185	300	313	220	343
Czechosłowacja	71	46	39	53	240	486	747	780
Estonja . . .	4	4	8	6	6	9	14	9
Finlandja . . .	2	2	3	9	9	17	20	17
Irlandja . . .	27	29	28	26	26	31	103	79
Łotwa	5	3	14	8	10	22	17	11
Niemcy	.	.	.	2 851	4 384	5 668	5 773	4 059
Norwegja . . .	31	29	24	22	27	35	42	43
Rumunja . . .	.	14	72	7	36	49	38	26
Stany Zj. Am.	.	.	.	.	5 541	8 908	12 124	10 769
Szwecja *a* . . .	48	51	50	54	83	110	129	110
Węgry	13	14	13	17	53	65	75	56
Włochy	181	414	364	409	642	982	1 130	1 132
Bezrobotni otrzymujący zasiłki w tysiącach								
Polska	97	74	44	80	104	150	82	51
Anglja	1 432	1 194	1 334	1 344	2 500	2 671	2 776	2 263
Austrja	205	207	238	227	295	330	368	336
Belgja	16	23	12	16	64	129	171	194
Danja	89	87	68	63	71	97	138	132
Francja . . .	17	13	1	1	12	147	277	313
Holandja . . .	36	45	38	49	81	147	209	237
Niemcy	1 749	1 400	1 830	1 985	2 833	3 148	2 073	1 729
Odsetek bezrobotnych								
Anglja *c* . . .	11,9	9,8	11,1	11,0	20,2	20,9	21,7	17,6
Czechosłowacja *b*	2,5	1,3	1,7	2,8	8,3	11,3	16,9	17,1
Danja *a* . . .	32,2	31,6	28,4	22,4	25,1	32,2	42,9	37,5
Holandja *c* . .	12,1	14,9	11,5	12,3	18,2	27,8	34,5	40,9
Niemcy *a* . . .	16,7	12,9	16,7	20,1	31,7	42,2	45,1	24,7
Norwegja . . .	29,6	28,0	22,1	18,9	25,5	27,2	42,5	39,2
Szwajcarja *c* .	5,6	4,5	4,0	4,2	6,6	10,1	13,6	16,0
Szwecja *a* . . .	19,1	18,6	17,3	16,9	23,3	27,1	31,5	27,6

a Wśród zorganizowanych w związkach zawodowych. *b* Zarejestrowani w stosunku do zatrudnionych. *c* Zarejestrowani w stosunku do ubezpieczonych na wypadek bezrobocia.

TABL. 12. WSKAŹNIKI BEZROBOCIA W LATACH 1921—1933

Rok 1928 = 100

1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933
Bezrobocie światowe *a*												
104	92	66	75	67	84	87	100	94	135	221	307	304
Bezrobocie w państwach europejskich												
89	85	83	79	76	115	112	100	104	158	250	332	320
Bezrobocie w Stanach Zjednoczonych Ameryki												
121	97	43	65	50	47	58	100	80	103	185	271	280

a 21 państw europejskich (bez Z.S.R.R.), Australja, Japonja, Kanada, Nowa Zelandja i Stany Zjednoczone Am.

Źródło: Dla lat 1921—1931-A. Aghte: Die Arbeitslosigkeit der Gegenwart, München und Leipzig, 1932, dla lat 1932 i 1933 — szacunek Głównego Urzędu Statystycznego.

TABL. 13. OBRÓT ROBOTNIKÓW W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM W POLSCE W 1933 R.

Przemysły	Liczba robotników przyjętych	Liczba robotników zwolnionych	Przemysły	Liczba robotników przyjętych	Liczba robotników zwolnionych
	na 100 przeciętnie zatrudnionych			na 100 przeciętnie zatrudnionych	
Ogółem . . .	**95,4**	**82,8**	Skórzany . . .	64,6	70,5
Mineralny . .	144,6	134,7	Drzewny . . .	122,1	112,0
Metalowy . . .	75,4	71,9	Spożywczy . .	157,0	155,6
Chemiczny . .	44,4	34,7	Odzieżowy . .	127,1	85,0
Włókienniczy .	67,4	46,8	Budowlany . .	269,1	243,9
Papierniczy . .	49,8	41,0	Poligraficzny .	49,8	45,9

TABL. 14. URLOPY ROBOTNIKÓW ZATRUDNIONYCH W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM W POLSCE W 1933 R.

Przemysły	Przeciętna liczba zatrudnionych	Liczba wykorzyst. dni urlopowych	Przemysły	Przeciętna liczba zatrudnionych	Liczba wykorzyst. dni urlopowych
	w tysiącach			w tysiącach	
Ogółem . . .	**339,7**	**1 758,9**	Skórzany . . .	4,7	26,0
Mineralny . .	30,4	45,3	Drzewny . . .	30,0	69,2
Metalowy . . .	48,7	259,6	Spożywczy . .	44,7	276,7
Chemiczny . .	29,0	228,6	Odzieżowy . .	9,7	33,6
Włókienniczy .	115,6	659,6	Budowlany . .	7,7	17,8
Papierniczy . .	11,0	89,4	Poligraficzny .	8,2	53,1

TABL. 15. SZACUNEK KOSZTÓW URLOPÓW ROBOTNIKÓW I PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH W POLSCE W 1930 R.

Wyszczególnienie	Przeciętna liczba zatrudnionych w tysiącach	Korzystający z urlopów w tysiącach	Korzystający z urlopów w % ogółu zatrudnionych	Liczba dniówek urlopowych w tysiącach	Koszty urlopów w miljonach złotych
Ogółem	**964**	**632**	*66*	**9 424**	**80,4**
Robotnicy	757	445	*59*	4 014	27,1
Przemysł przetwórczy *a*	569	268	*47*	2 417	13,3
Górnictwo i hutnictwo	188	177	*94*	1 597	13,8
Pracownicy umysłowi *b*	207	187	*90*	5 410	53,3

a Zakłady zatrudniające 5 i więcej robotników. *b* Ubezpieczeni w Z. U. P. U. z wyłączeniem pracowników państwowych i zatrudnionych w rolnictwie.

Źródło: Dr. Wł. Malinowski: *Próba szacunku kosztów urlopów robotników i pracowników umysłowych w Polsce w 1930 r.*

TABL. 16. PŁACE UMOWNE STAŁYCH ROBOTNIKÓW ROLNYCH W POLSCE W LATACH 1928/29, 1931/32 i 1932/33

Grupy województw / Lata służbowe *a*	Rzemieślnicy	Ordynarjusze	Komornicy, chałupnicy	Rzemieślnicy	Ordynarjusze	Komornicy, chałupnicy
	Całkowita wartość rocznego wynagrodzenia					
	wyrażona w złotych			wyrażona w kwintalach żyta		
Woj. centralne						
1928/29	2 339	1 860	1 442	60	47	37
1931/32	.	1 169	829	.	51	36
1932/33	.	908	679	.	51	38
Woj. wschodnie						
1928/29	2 240	1 765	1 364	55	43	33
1931/32	1 194	1 004	.	56	47	.
1932/33	1 018	842	.	55	46	.
Woj. zachodnie						
1928/29	2 740	2 263	1 775	68	56	45
1931/32	1 759	1 443	1 255	72	59	51
1932/33	1 389	1 094	1 013	73	58	53
Woj. południowe						
1928/29	2 138	1 619	.	52	40	.
1931/32	1 184	928	.	53	42	.
1932/33	993	764	.	53	41	.

a Od 1. IV do 31. III.

TABL. 17. WSKAŹNIKI UMOWNYCH PŁAC ORDYNARJUSZÓW W POLSCE W LATACH 1927/28—1932/33
Rok 1928/29 = 100

Lata	Polska	Województwa: centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
Według wartości wynagrodzenia wyrażonej w złotych					
1927/28	102	104	93	101	102
1928/29	100	100	100	100	100
1929/30	70	67	67	74	66
1930/31	56	53	47	59	54
1931/32	62	63	57	64	57
1932/33	48	49	48	48	47
Według wartości wynagrodzenia wyrażonej w kwintalach żyta					
1927/28	96	98	98	95	98
1928/29	100	100	100	100	100
1929/30	112	113	114	116	105
1930/31	131	132	133	129	128
1931/32	106	109	109	105	105
1932/33	105	109	107	104	103

TABL. 18. PRZECIĘTNY CAŁKOWITY ZAROBEK ROBOTNIKA NA DNIÓWKĘ W GÓRNICTWIE I HUTNICTWIE W POLSCE W LATACH 1928—1933

Gałęzie pracy Okręgi	1928	1929	1930	1931	1932	1933
	w złotych					
Kopalnie węgla kamiennego	**8,45**	**9,42**	**9,98**	**9,88**	**9,14**	**8,56**
Zagłębie górnośląskie	8,83	9,87	10,47	10,41	9,77	9,26
„ dąbrowskie	7,81	8,59	9,02	8,86	8,03	7,49
„ krakowskie	6,89	7,66	8,21	8,21	7,54	6,77
Huty żelaza	**8,93**	**9,81**	**10,15**	**10,40**	**9,36**	**9,44**
Woj. kieleckie	6,89	7,41	7,34	7,36	6,96	6,80
„ śląskie	10,62	11,40	11,68	12,00	11,20	11,04
Huty cynku	**7,86**	**8,89**	**9,74**	**9,39**	**9,09**	**9,09**

TABL. 19. PRZECIĘTNE ZAROBKI GODZINNE ROBOTNIKÓW W GÓRNICTWIE, HUTNICTWIE ORAZ W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM W POLSCE W LATACH 1928—1933

Przemysły	1928	1929	1930	1931	1932	1933
	w złotych					
Ogółem	**0,94**	**1,02**	**1,01**	**0,95**	**0,87**	**0,80**
Wskaźnik (rok 1928 = 100)	*100*	*109*	*107*	*101*	*93*	*85*
Kopalnie węgla i rud . . .	1,06	1,18	1,25	1,24	1,14	1,06
Hutnictwo	1,09	1,23	1,29	1,31	1,21	1,17
Przemysły:						
Mineralny	0,70	0,75	0,73	0,60	0,56	0,48
Metalowy	0,97	1,03	1,01	0,96	0,92	0,81
Chemiczny	1,09	1,17	1,13	0,93	0,87	0,84
Włókienniczy	0,83	0,87	0,81	0,75	0,70	0,66
Papierniczy	0,92	1,00	0,96	0,79	0,74	0,71
Skórzany	1,15	1,17	1,13	0,93	0,87	0,80
Drzewny	0,62	0,65	0,63	0,52	0,49	0,41
Spożywczy	0,98	1,00	0,96	0,84	0,77	0,71
Odzieżowy	0,72	0,76	0,71	0,65	0,61	0,57
Budowlany	1,13	1,29	1,25	1,19	0,97	0,82
Poligraficzny	1,41	1,43	1,36	1,26	1,19	1,08

TABL. 20. WSKAŹNIKI SUM WYPŁACONYCH ROBOTNIKOM W GÓRNICTWIE, HUTNICTWIE ORAZ W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM W POLSCE W LATACH 1929—1933
Rok 1928 = 100

Przemysły	Wskaźniki wartości nominalnej					Wskaźniki wartości realnej				
	1929	1930	1931	1932	1933	1929	1930	1931	1932	1933
Ogółem	**110**	**89**	**69**	**49**	**44**	**108**	**94**	**81**	**63**	**62**
Kopalnie węgla i rud .	127	111	103	70	53	125	117	119	89	75
Hutnictwo	115	99	75	43	48	114	105	87	55	67
Przem. przetwórczy . .	104	81	60	45	41	103	86	70	57	58
w tem: metalowy .	107	80	57	42	38	106	84	66	54	53
włókienniczy	96	70	61	49	48	95	74	72	63	68

TABL. 21. ZAROBKI TYGODNIOWE I GODZINNE ROBOTNIKÓW W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM W POLSCE W SIERPNIU 1933 R.

Wyszczególnienie	Liczba robotników objętych badaniem w tys.	Przeciętne zarobki						
		tygodniowe wszystkich robotników	godzinne					
			wszystkich robotników	mężczyzn	kobiet	młodocianych		
						chłopców	dziewcząt	
		w złotych						
Ogółem we wszystkich zakładach objętych badaniem								
1932 Maj	304,5	28,90	0,77	0,88	0,59	0,28		
Sierpień	317,3	29,60	0,72	0,81	0,56	0,27	0,31	
1933 Luty	279,9	26,86	0,70	0,79	0,52	0,24	0,32	
Maj	323,6	28,37	0,68	0,77	0,53	0,24	0,28	
Sierpień	**357,8**	**28,01**	**0,66**	**0,74**	**0,52**	**0,22**	**0,27**	
według wielkości zakładów								
Zakłady zatrudniające:								
do 49 robotników	55,1	24,68	0,59	0,65	0,42	0,18	0,21	
50—199 robotn.	112,8	26,14	0,62	0,70	0,45	0,23	0,25	
200 i więcej robotn.	189,9	30,08	0,71	0,81	0,57	0,25	0,30	
według przemysłów								
Mineralny	43,6	19,87	0,46	0,51	0,28	0,22	0,20	
Metalowy	49,5	32,94	0,80	0,88	0,45	0,20	0,26	
Chemiczny	28,8	37,95	0,81	0,94	0,50	0,30	0,29	
Włókienniczy	121,2	27,85	0,66	0,78	0,56	0,38	0,37	
Papierniczy	11,1	31,10	0,70	0,85	0,43	0,21	0,24	
Skórzany	4,8	33,58	0,81	0,88	0,46	0,28	0,45	
Drzewny	31,1	16,39	0,40	0,42	0,27	0,19	0,22	
Spożywczy	40,0	28,86	0,72	0,73	0,69	0,25	0,23	
Odzieżowy	8,9	23,29	0,59	0,88	0,44	0,26	0,22	
Budowlany	10,7	30,86	0,75	0,76	0,45	0,24	0,14	
Poligraficzny	8,1	42,82	1,01	1,37	0,48	0,22	0,22	
według województw								
M. st. Warszawa	34,5	39,19	0,96	1,17	0,59	0,28	0,25	
Warszawskie	22,8	29,61	0,67	0,74	0,42	0,27	0,28	
Łódzkie	106,8	28,66	0,67	0,77	0,57	0,31	0,36	
Kieleckie	42,4	23,36	0,55	0,61	0,46	0,21	0,24	
Lubelskie	5,8	23,17	0,51	0,56	0,26	0,19	0,18	
Białostockie	10,6	24,21	0,58	0,60	0,54	0,19	0,17	
Wileńskie	2,3	22,31	0,55	0,60	0,42	0,14	0,15	
Nowogródzkie	2,1	14,44	0,31	0,38	0,19	0,18	0,14	
Poleskie	2,3	21,05	0,46	0,48	0,40	—	—	
Wołyńskie	4,9	13,52	0,39	0,42	0,20	0,18	0,25	
Poznańskie	29,4	25,19	0,62	0,69	0,47	0,20	0,24	
Pomorskie	11,1	25,43	0,59	0,64	0,41	0,19	0,24	
Śląskie	30,0	32,49	0,74	0,88	0,45	0,20	0,27	
Krakowskie	30,0	27,84	0,69	0,76	0,52	0,19	0,29	
Lwowskie	14,1	26,54	0,61	0,66	0,45	0 20	0,19	
Stanisławowskie	6,4	15,69	0,37	0,38	0,29	0,18	0,25	
Tarnopolskie	2,3	19,82	0,45	0,40	0,57	0,11	0,13	

TABL. 22. ROBOTNICY WEDŁUG WYSOKOŚCI ZAROBKU TYGODNIOWEGO W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM W POLSCE W SIERPNIU 1933 R.

Wyszczególnienie	Odsetek robotników, których zarobek tygodniowy wynosił złotych								
	poniżej 10	10-20	20-30	30-40	40-50	50-60	60-70	70-80	80 i więcej
Ogółem we wszystkich zakładach objętych badaniem									
1932 Maj	11,0	27,8	24,9	15,9	8,7	4,5	2,7	1,6	2,9
Sierpień	9,3	25,5	26,1	18,1	9,4	4,8	2,7	1,6	2,5
1933 Luty	12,1	30,3	25,0	14,3	8,3	4,2	2,3	1,3	2,2
Maj	10,6	26,9	26,9	16,5	8,6	4,3	2,4	1,4	2,4
Sierpień	**11,1**	**26,8**	**27,0**	**16,6**	**8,4**	**4,3**	**2,4**	**1,3**	**2,1**
Mężczyźni	8,8	21,7	24,2	19,1	11,2	6,1	3,5	2,1	3,3
Kobiety	13,1	36,2	33,5	12,6	3,5	0,9	0,2	0,0	0,0
według wielkości zakładów									
Zakłady zatrudniające:									
do 49 robotników	16,9	31,6	23,5	13,6	6,8	3,2	1,8	0,9	1,7
50—199 robotników	14,6	29,9	24,6	15,1	7,2	3,4	2,0	1,1	2,1
200 i więcej robotn.	7,4	23,6	29,5	18,2	9,5	5,1	2,8	1,6	2,3
według przemysłów									
Mineralny	21,4	40,6	20,9	9,7	4,3	1,8	0,7	0,3	0,3
Metalowy	11,1	22,6	20,8	16,7	10,7	6,6	4,0	2,7	4,8
Chemiczny	4,0	16,3	20,2	20,4	14,3	10,4	7,1	3,5	3,8
Włókienniczy	3,9	23,0	40,1	20,2	7,2	2,6	1,3	0,7	1,0
Papierniczy	12,4	23,1	18,1	17,8	12,9	7,5	4,1	1,8	2,3
Skórzany	3,8	17,5	25,2	24,5	15,4	6,8	3,2	1,2	2,4
Drzewny	32,6	39,9	16,9	6,8	2,0	0,8	0,5	0,2	0,3
Spożywczy	10,4	26,0	22,4	17,8	12,4	6,0	2,6	1,1	1,3
Odzieżowy	17,0	40,0	20,6	11,5	5,3	2,2	1,1	0,7	1,6
Budowlany	9,5	26,7	22,3	18,1	9,8	5,4	2,4	2,5	3,3
Poligraficzny	10,4	23,2	14,3	12,6	8,1	5,9	5,4	5,0	15,1
według województw									
M. st. Warszawa	5,9	19,2	19,6	18,0	13,3	7,4	4,9	3,4	8,3
Warszawskie	10,6	27,6	23,6	17,1	8,6	4,7	2,5	1,6	3,7
Łódzkie	5,0	20,9	37,9	21,2	8,1	3,2	1,6	0,8	1,3
Kieleckie	12,4	34,8	27,8	14,9	5,6	2,2	1,1	0,5	0,7
Lubelskie	23,6	33,5	16,3	11,1	7,1	3,9	1,9	1,4	1,2
Białostockie	16,8	24,8	32,6	12,6	7,1	3,7	1,4	0,6	0,4
Wileńskie	23,7	28,1	22,7	13,6	5,1	2,8	1,9	1,3	0,8
Nowogródzkie	38,7	41,2	12,9	4,3	1,1	1,0	0,1	0,5	0,2
Poleskie	18,1	30,6	30,0	15,1	5,0	1,0	0,2	—	0,0
Wołyńskie	50,3	29,6	12,5	4,2	1,7	1,0	0,5	0,1	0,1
Poznańskie	11,9	33,5	23,5	15,3	8,6	3,7	1,8	1,0	0,7
Pomorskie	8,5	34,6	24,8	20,0	6,4	3,6	0,9	0,4	0,8
Śląskie	8,1	26,1	21,9	12,8	10,6	8,6	6,3	3,1	2,5
Krakowskie	15,1	29,6	19,5	13,9	9,8	5,5	2,5	1,7	2,4
Lwowskie	21,4	29,3	16,4	11,7	9,6	4,6	2,9	1,6	2,5
Stanisławowskie	36,3	40,1	13,8	6,4	2,1	0,8	0,3	0,1	0,1
Tarnopolskie	30,2	26,9	18,2	17,6	3,4	1,8	1,2	0,6	0,1

TABL. 23. UPOSAŻENIE FUNKCJONARJUSZÓW PAŃSTWOWYCH W ADMINISTRACJI I SZKOLNICTWIE ORAZ SĘDZIÓW I PROKURATORÓW W POLSCE W 1934 R.

Grupa uposażenia	Uposażenie zasadnicze miesięcznie złotych
Administracja, szkolnictwo	
I	3 000
II	2 000
III	1 500
IV	1 000
V	700
VI	450
VII	335
VIII	260
IX	210
X	160
XI	130
XII	100
Sądownictwo	
I	1 100
II	800
III	575
IV	425

Dodatki funkcyjne i służbowe:

Do niektórych stanowisk w służbie państwowej przywiązane są dodatki funkcyjne i służbowe, zależne od faktycznie pełnionych czynności, niezależne od grupy uposażenia w granicach: w **administracji ogólnej** od zł.50 do zł. 3000, np. minister zł.2000, wojewoda zł. 1500, dyrektor departamentu zł. 600, naczelnik wydziału w ministerstwach zł.300, naczelnik wydziału w województwach zł. 200, starosta zł. 100, naczelnik więzienia III kl. — zł. 50; w **sądownictwie** od zł. 50 do zł.2000, np. prezes Sądu Najwyższego zł.800, prokurator sądu apelacyjnego zł. 600, prezes sądu okręgowego zł. 400, sędzia-kierownik sądu grodzkiego zł. 50—100; w **szkolnictwie** od zł. 5 do zł. 500, np. rektor uniwersytetu zł.500, dziekan wydziału uniwersytetu zł. 250, wizytator szkół zł. 150, dyrektor szkoły średniej zł. 100—150, kierownik szkoły powszechnej zł. 5—50 miesięcznie.

Dodatki lokalne: obacz uwagę pod tabl. 26.

TABL. 24. UPOSAŻENIE WOJSKA W POLSCE W 1934 R.

Niektóre stopnie	Uposażenie zasadnicze		Dodatek służbowy	Niektóre stopnie	Uposażenie zasadnicze		Dodatek służbowy
	samotny	utrzymuj. rodzinę			samotny	utrzymuj. rodzinę	
	miesięcznie złotych				miesięcznie złotych		
Generał bryg.	1 000	1 000	500	Porucznik . .	265	324	75
Pułkownik .	632	713	350	Podporucznik	206	266	75
Major . . .	435	490	155	Sierżant . .	171	241	—
Kapitan . .	345	400	105	Kapral . . .	137	167	—

Dodatki lokalne: obacz uwagę pod tabl. 26.

TABL. 25. UPOSAŻENIE POLICJI PAŃSTWOWEJ W POLSCE W 1934 R.

Niektóre stopnie	Uposażenie zasadnicze	Dodatek służbowy	
		w służbie zwykłej	w służbie śledczej
	miesięcznie złotych		
Inspektor	700	350	440
Komisarz	335	165	210
Aspirant	240	120	150
Przodownik	180	60	90
Posterunkowy	150	40	60

Dodatki lokalne: obacz uwagę pod tabl. 26.

TABL. 26. UPOSAŻENIE ZASADNICZE PRACOWNIKÓW KOLEI PAŃSTWOWYCH, POCZT, TELEGRAFÓW I TELEFONÓW W POLSCE W 1934 R.

Polskie Koleje Państwowe						Polska Poczta, Telegraf i Telefon			
Grupa uposażenia	Miesięcznie złotych	Grupa uposażenia	Miesięcznie zł.	Grupa uposażenia	Miesięcznie zł.	Grupa uposażenia	Miesięcznie złotych	Grupa uposażenia	Miesięcznie zł.
1	1 000	6	335	11	175	1	1 000	7	205
2	700	7	295	12	150	2	700	8	175
3	550	8	260	13	125	3	450	9	145
4	450	9	225	14	100	4	350	10	120
5	390	10	200			5	280	11	100
						6	240		

Dodatki funkcyjne i służbowe: Do niektórych stanowisk kierowniczych w przedsiębiorstwach: „Polskie Koleje Państwowe" oraz „Polska Poczta, Telegraf i Telefon" przywiązane są dodatki funkcyjne, wynoszące na kolejach od zł. 25 do zł. 600 i na poczcie od zł. 30 do zł. 500 miesięcznie.

Dodatki lokalne: Wszystkim funkcjonarjuszom państwowym przysługują pozatem dodatki lokalne w wysokości około 15% w Warszawie i około 10% (z wyjątkiem wojska) na obszarze półwyspu Hel oraz w miastach: Gdyni, Katowicach, Królewskiej Hucie, Tarnowskich Górach, Mysłowicach, Cieszynie i Bielsku-Białej.

TABL. 27. PRACOWNICY UMYSŁOWI UBEZPIECZENI W Z. U. P. U. W POLSCE WEDŁUG WYSOKOŚCI ZAROBKU MIESIĘCZNEGO W LATACH 1930—1932

Wiek Płeć	Liczba ubezpieczonych w tys.	Odsetek pracowników umysłowych, których zarobek miesięczny wynosił złotych						
		poniżej 120	120-180	180-260	260-360	360-480	480-640	640 i więcej
1930	.	9,3	13,2	20,4	18,6	13,4	10,3	14,8
1931	246,1	11,8	15,7	21,6	17,2	11,6	9,1	13,0
Ogółem 1932	**239,5**	**14,3**	**18,3**	**22,3**	**16,1**	**10,7**	**8,2**	**10,1**
w wieku *a*:								
poniżej 25 lat	40,6	42,7	32,4	18,4	4,8	1,1	0,4	0,2
25—40 „	128,7	9,6	18,8	26,6	19,5	11,6	7,7	6,2
powyż. 40 „	67,7	5,9	8,9	16,1	16,8	14,8	14,1	23,4
Mężczyźni . .	167,5	10,3	15,1	20,8	17,2	12,4	10,5	13,7
w wieku:								
poniżej 25 lat	20,4	38,5	33,4	20,0	5,9	1,5	0,5	0,2
25-40 „	88,1	7,0	15,9	25,3	20,3	13,2	9,8	8,5
powyżej 40 „	57,2	5,0	7,3	14,1	16,3	15,1	15,4	26,8
Kobiety .	72,0	23,6	25,8	25,6	13,8	6,7	2,9	1,6
w wieku:								
poniżej 25 lat	20,2	47,1	31,5	16,8	3,6	0,7	0,2	0,1
25-40 „	40,6	15,3	25,0	29,5	17,5	8,1	3,2	1,4
powyżej 40 „	10,5	10,6	17,8	27,2	19,0	13,0	7,2	5,2

a Pominięto pracowników o niepodanym wieku.

TABL. 28. WAHANIA NOMINALNYCH PŁAC ROBOTNICZYCH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1927—1933

Państwa	Przeciętna roczna mniejsza (—) lub większa (+) niż w poprzednim roku o %						
	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933
Polska	+15	+10	+ 9	— 2	— 6	— 8	— 9
Anglja	— 0	— 1	— 0	— 1	— 1	— 2	— 1
Australja	+ 1	+ 1	+ 0	— 3	— 8	— 6	— 3
Czechosłowacja: Praga	+ 0	+ 4	+ 3	+ 2	+ 1	0	— 1
Danja	— 4	— 1	+ 0	+ 2	0	0	— 0
Estonja	+ 4	+ 7	+ 3	+ 1	— 2	— 6	— 3
Francja:							
Paryż	+ 0	+ 3	+16	+ 9	— 0	— 4	0
inne miasta	+ 3	+ 4	+11	+ 8	0	— 3	— 3
Japonja	— 0	+ 3	— 1	— 5	— 8	— 4	+ 2
Niemcy	+ 6	+ 9	+ 5	+ 2	— 5	—16	— 3
Rumunja	+ 9	+ 1	+ 1	— 4	—11	—19	— 7
Stany Zjedn. Am.	+ 0	+ 1	+ 2	+ 0	— 5	—11	0
Włochy	.	.	+ 2	— 2	— 9	— 4	— 2

Uwaga. Wahania obliczono według przeciętnych rocznych wskaźników, opartych na stawkach lub zarobkach, wyrażonych w walucie obiegowej.

TABL. 29. WYDAJNOŚĆ PRACY W KOPALNIACH WĘGLA KAMIENNEGO W POLSCE W LATACH 1913, 1923—1933

Lata	Przeciętna wydajność na 1 dniówkę	
	ogółu robotników	robotników na dole
	w *kg*	
1913	1 143	1 710
1923	571	912
1924	693	1 085
1925	938	1 473
1926	1 118	1 724
1927	1 191	1 815
1928	1 267	1 914
1929	1 264	1 874
1930	1 250	1 887
1931	1 370	2 063
1932	1 410	2 182
1933	1 593	2 466

TABL. 30. WYDAJNOŚĆ PRACY W KOPALNIACH WĘGLA KAMIENNEGO W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W 1932 R.

Państwa Zagłębia	Przeciętna wydajność na 1 dniówkę	
	ogółu robotników	robotników na dole
	w *kg*	
Polska	1 410	2 182
Górny Śląsk	1 583	2 307
Dąbrowa	1 055	1 897
Kraków	1 106	1 841
Anglja	1 116	.
Czechosłowacja	1 069	.
Francja	783	1 153
Niemcy:		
Ruhr	1 625	2 091
Górny Śląsk	1 678	2 249
Dolny Śląsk	937	1 186
Belgja	610	887

TABL. 31. BUDŻETY DOMOWE RODZIN ROBOTNICZYCH W POLSCE *a* W LATACH 1927 i 1928

Wyszczególnienie	1927	1928			
		Grupy zamożności według rocznej sumy wydatków na jedn. konsumcyjną			
	Wszystkie grupy	I do 599 zł.	II 600 — 899 zł.	III 900 — 1199 zł.	IV 1200 zł. i więcej
Liczba zbadanych rodzin	69	7	32	21	9
Ogólna suma przychodów i rozchodów na rodzinę czteroosobową *b* w złotych					
Przychody netto ogółem	2 601	2 744	1 527	2 386	3 230	4 995
Rozchody netto ogółem	2 575	2 746	1 561	2 377	3 227	5 027
Przychody w odsetkach						
Przychody netto ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Zarobki głowy rodziny	78,5	79,7	87.1	80,0	77,8	77,3
Zarobki członków rodziny	9,2	11,1	6,7	8,3	12,3	17,3
Pozostałe pozycje przychodów	12,3	9,2	6,2	11,7	9,9	5,4
Rozchody w odsetkach						
Rozchody netto ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Żywność	58,8	56,5	66,1	60,1	54,9	44,6
Alkohol i tytoń	4,1	4,0	2,2	3,0	4,6	6,3
Komorne	4,8	4,7	5,3	5,1	3,8	4,7
Urządzenie mieszkania	2,0	2,4	0,6	2,0	3,3	2,5
Opał i światło	4,3	4,4	4,9	4,8	4,1	3,8
Higjena i zdrowie	2,0	1,8	1,4	1,8	1,8	2,2
Odzież, obuwie, bielizna	13,5	15,2	12,1	13,3	15,3	19,9
Kultura i oświata	2,9	3,0	0,6	2,7	3,9	2,9
Ubezpieczenia i podatki	4,5	5,1	3,8	4,9	5,2	6,0
Inne wydatki	2,2	2,4	0,5	1,9	3,1	3,1
Rozchód na majątek i długi	0,9	0,5	2,5	0,4	0,0	4,0
Przeciętne roczne spożycie niektórych artykułów na jednostkę konsumcyjną						
Chleb *kg*	154,0	150,4	177,2	146,6	156,0	122,3
Bułki i ciasto *kg*	11,8	14,2	4,0	9,6	19,4	36,9
Mąka *kg*	46,4	41,6	24,4	46,6	42,7	33,6
Kasza i ryż *kg*	10,4	10,2	9,0	10,0	11,6	8,7
Groch i fasola *kg*	5,9	5,6	9,1	4,1	7,0	4,7
Kartofle *kg*	225,6	198,9	169,7	204,0	204,7	193,6
Inne jarzyny *kg*	55,7	58,2	32,9	58,3	59,7	86,3
Mleko *l*	80,6	81,5	38,7	77,4	93,4	125,0
Masło *kg*	2,0	2,0	1,0	1,7	2,4	3,6
Ser *kg*	1,0	1,1	0,5	0,8	1,7	1,8
Śmietana *l*	1,2	1,4	0,9	1,3	1,5	2,5
Jaja *kg*	2,4	2,8	0,7	2,2	3,5	7,0
Mięso, wędliny, ryby *kg*	35,6	39,5	19,7	32,6	50,9	69,2
Tłuszcze prócz masła *kg*	13,1	13,5	8,1	13,6	15,7	14,0
Cukier i słodycze *kg*	19,7	21,0	11,7	20,6	22,8	29,6
Owoce i przetwory owoc. *kg*	6,1	10,0	2,1	8,3	10,3	28,5

a Do porównania wzięto wyłącznie rodziny, które prowadziły rachunki domowe przez cały okres dwóch lat sprawozdawczych.

b Głowa rodziny (1,00 jednostka konsumcyjna), żona głowy rodziny (0,85 jednostki konsumcyjnej), dziecko w wieku 14—17 lat (0,80 jednostki konsumcyjnej) oraz dziecko w wieku 3—7 (0,50 jednostki konsumcyjnej) czyli razem cztery osoby = 3,15 jednostkom konsumcyjnym.

TABL. 32. BUDŻETY DOMOWE RODZIN PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH W WARSZAWIE W 1932 R.

Wyszczególnienie	Grupy zamożności według rocznej *a* sumy wydatków na jednostkę konsumcyjną			
	Wszystkie grupy	I do 1799 zł.	II 1800—2999 zł.	III 3000 zł. i więcej
Liczba zbadanych rodzin . . .	71	19	33	19
Ogólna suma rocznych przychodów i rozchodów na rodzinę czteroosobową *b* w złotych				
Przychody netto ogółem . .	10 135	6 120	9 454	16 554
Rozchody netto ogółem . . .	10 128	6 158	9 480	16 534
Przychody w odsetkach				
Przychody netto ogółem. . . .	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Zarobki głowy rodziny . . .	79,4	79,7	82,4	74,0
Zarobki członków rodziny . .	10,5	7,1	8,1	14,3
Pozostałe pozycje przychodów	10,1	13,2	9,5	11,7
Rozchody w odsetkach				
Rozchody netto ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Żywność	28,2	33,6	31,4	21,6
Alkohol i tytoń	2,1	2,6	2,2	1,6
Komorne	13,5	14,3	12,8	13,7
Urządzenie mieszkania	4,6	1,9	3,6	6,8
Opał i światło	4,6	5,6	4,8	3,8
Higjena i zdrowie	3,5	2,7	3,7	3,4
Odzież, obuwie, bielizna . . .	12,5	12,1	12,8	12,1
Kultura i oświata	6,4	4,8	5,8	7,8
Ubezpieczenie i podatki . . .	9,3	7,1	8,9	10,5
Inne wydatki	11,6	8,3	10,4	14,1
Rozchód na majątek i długi . .	3,7	7,0	3,6	4,6
Przeciętne roczne spożycie niektórych artykułów na jednostkę konsumcyjną				
Chleb . . . . . *kg*	88,9	94,9	88,7	82,2
Bułki i ciasto . . . . . *kg*	33,5	25,0	33,7	43,4
Mąka . . . . . *kg*	24,2	27,0	24,1	21,1
Kasza i ryż . . . . . *kg*	12,2	11,0	12,6	12,8
Groch i fasola . . . . . *kg*	2,5	2.5	2,8	1,9
Kartofle . . . . . *kg*	162,7	202,3	147,4	142,7
Inne jarzyny . . . . . *kg*	63,8	47,5	67,2	77,4
Mleko . . . . . *l*	149,8	141,2	143,6	171,5
Masło . . . . . *kg*	15,7	9,6	16,1	22,7
Ser . . . . . *kg*	4,4	2,9	4,7	5,9
Śmietana . . . . . *l*	7,8	4,5	8,9	10,0
Jaja . . . . . *kg*	12,6	10,2	13,9	13,3
Mięso, wędliny, ryby . . *kg*	82,3	58,1	88,8	100,0
Tłuszcze prócz masła . . *kg*	10,7	11,7	10,8	8,8
Cukier i słodycze . . . . *kg*	33,5	27,6	37,4	33,2
Owoce i przetwory owocowe *kg*	28,3	9,4	31,0	46,6

a Roczne sumy wydatków oszacowano na podstawie danych z maja 1932 r. *b* Obacz uwagę *b* na str. 142.

TABL. 33. WARTOŚĆ ODŻYWCZA I CIEPLNA DZIENNYCH NORM SPOŻYCIA NA JEDNOSTKĘ KONSUMCYJNĄ W POLSCE

Wyszczególnienie	Liczba zbadanych rodzin	Wartość odżywcza w gramach			Wartość cieplna w kalorjach		
		Białko	Tłuszcze	Węglowodany	Ogółem	w tem z artykułów pochodzenia roślinnego	w tem z artykułów pochodzenia zwierzęcego
Rodziny robotnicze (1928 r.)							
Ogółem	**93**	**64**	**53**	**476**	**2 714**	2 097	617
Grupy zamożności:							
I	14	49	35	414	2 225	1 830	395
II	44	61	51	480	2 706	2 110	596
III	25	75	64	515	3 035	2 270	765
IV	10	82	76	487	3 047	2 123	924
Rodziny pracowników umysłowych (maj 1932 r.)							
Ogółem	**71**	**84**	**98**	**416**	**2 970**	1 780	1 190
Grupy zamożności:							
I	19	72	77	405	2 676	1 745	931
II	33	86	101	422	3 036	1 808	1 228
III	19	94	117	416	3 185	1 769	1 416

TABL. 34. STRUKTURA BUDŻETÓW RODZIN ROBOTNICZYCH I URZĘDNICZYCH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH

Państwa	Rok	Rozchody					
		Ogółem	Żywność i używki	Komorne	Opał i oświetlenie	Odzież, obuwie, bielizna i t. d.	Inne
		w odsetkach ogółu rozchodów					
Rodziny robotnicze							
Polska	1928	100,0	60,5	4,7	4,4	15,2	15,2
Grupy zamożności I		100,0	68,3	5,3	4,9	12,1	9,4
Grupy zamożności II		100,0	63,1	5,1	4,8	13,3	13,7
Grupy zamożności III		100,0	59,5	3,8	4,1	15,3	17,3
Grupy zamożności IV		100,0	50,9	4,7	3,8	19,9	20,7
Czechosłowacja	1927	100,0	56,3	3,8	4,7	13,2	22,0
Danja	1927	100,0	40,4	10,3	6,2	12,0	31,1
Holandja	1923-24	100,0	42,2	12,9	6,2	9,1	29,6
Niemcy	1927-28	100,0	45,3	10,0	3,6	12,7	28,4
Norwegja	1927-28	100,0	44,2	10,9	4,4	14,2	26,3
Z. S. R. R.	1928	100,0	49,2	7,2	5,1	19,5	19,0
Rodziny urzędnicze							
Polska	1932	100,0	30,3	13,5	4,6	12,5	39,1
Czechosłowacja	1927	100,0	39,2	5,7	4,7	14,1	36,3
Danja	1922	100,0	26,0	10,2	5,1	10,5	48,2
Holandja	1923-24	100,0	37,9	11,1	5,1	10,7	35,2
Niemcy	1927-28	100,0	33,2	12,0	3,7	13,9	37,2
Norwegja	1927-28	100,0	42,4	11,7	4,5	16,3	25,1

TABL. 35. STRAJKI W POLSCE W LATACH 1923—1933

Lata	Liczba strajków	Zakłady objęte przez strajki	Strajkujący	Stracone dni robocze	Strajki o wiadomym wyniku			
					wygrane *a*		przegrane	
			w tysiącach		Liczba strajków	strajkujący w tys.	Liczba strajków	strajkujący w tys.
1923	1 263	7 451	849	6 379	952	537	267	288
1924	915	5 400	564	6 545	586	210	295	338
1925	532	1 910	148	1 285	352	84	166	51
1926	590	2 827	145	1 423	397	84	179	49
1927	616	3 838	235	2 455	457	196	146	29
1928	769	5 230	354	2 788	571	278	178	37
1929	494	4 036	217	994	352	63	132	32
1930	312	1 185	48	368	207	26	96	18
1931	357	1 154	107	592	252	82	95	24
1932	504	6 219	314	2 094	349	108	134	80
1933	631	8 364	342	3 903	455	198	104	25

a Całkowicie lub częściowo.

TABL. 36. STRAJKUJĄCY W WAŻNIEJSZYCH GAŁĘZIACH PRACY W POLSCE W LATACH 1923—1933

Gałęzie pracy	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933
	w tysiącach										
Rolnictwo . . .	5	9	18	1	1	2	1	2	2	27	2
Górnictwo . . .	120	135	23	20	13	45	20	12	29	80	14
Przemysły:											
mineralny . .	17	11	9	14	15	13	12	8	6	6	11
hutn. i metal.	43	18	53	20	31	31	17	4	9	27	14
chemiczny . .	8	8	1	4	4	3	2	0	10	1	1
włókienniczy .	300	155	23	46	116	203	16	6	23	44	144
drzewny . . .	28	17	8	10	10	14	7	4	3	5	8
spożywczy . .	9	7	2	3	2	4	2	2	6	3	1
odzieżowy . .	15	8	0	7	7	11	9	2	4	11	20
budowlany . .	12	10	7	4	27	15	2	2	3	3	20

TABL. 37. LOKAUTY W POLSCE W LATACH 1923—1933

Lata	Liczba lokautów	Zakłady objęte przez lokauty	Zlokautowani	Stracone dni robocze	Lata	Liczba lokautów	Zakłady objęte przez lokauty	Zlokautowani	Stracone dni robocze
			w tysiącach					w tysiącach	
1923	2	.	0,4	2,8	1929	5	29	3,2	78,1
1924	14	.	17,6	592,5	1930	7	39	2,7	59,4
1925	6	.	1,0	37,6	1931	4	34	2,1	44,8
1926	—	—	—	—	1932	8	9	1,2	40,2
1927	2	6	0,9	27,9	1933	6	12	2,4	29,1
1928	—	—	—	—					

TABL. 38. ZATARGI PRACY W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1928—1932

Państwa	Strajkujący i zlokautowani					Dni stracone				
	1928	1929	1930	1931	1932	1928	1929	1930	1931	1932
	w tysiącach									
Polska . . .	354	221	50	109	315	2 788	1 072	427	637	2 134
Anglja . . .	124	533	309	424	337	1 388	8 290	4 399	6 983	6 488
Austrja . . .	38	30	7	10	7	658	388	49	133	180
Belgja . . .	75	49	54	20	163	2 254	799	782	399	581
Czechosłow. .	99	60	28	46	99	1 729	753	423	499	1 225
Francja . . .	222	221	324	35	53	.	.	.	.	.
Holandja . .	14	16	10	25	29	635	612	273	729	1 636
Niemcy . . .	723	224	214	173	127	20 288	4 490	3 936	2 002	1 112
Norwegja . .	8	5	5	60	6	364	197	240	7 586	394
St. Zj. Am. .	357	230	158	279	232	31 557	9 975	2 730	6 386	6 099
Szwecja . .	71	13	21	41	50	4 835	667	1 021	2 627	3 095

TABL. 39. UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE W POLSCE W LATACH 1928—1932

Lata / Rodzaj ubezpieczenia	Przeciętna roczna liczba ubezpieczonych w tys.	Dochody		Wydatki		
		Ogółem	w tem składki	Ogółem	w tem świadczenia	w tem administracja
		w miljonach złotych				
1928	.	567,0	502,0	399,0	338,0	42,0
1929	.	658,0	579,0	486,0	418,0	48,5
1930	.	647,3	563,8	567,9	493,5	54,7
Ogółem 1931	.	**571,9**	**478,5**	**554,0**	**443,4**	**52,5**
Choroby	2 392	294,8	268,3	311,4	233,4	28,9
Nieszczęśliwe wypadki . .	3 470	61,2	51,6	48,0	37,8	7,1
Inwalidztwo, starość i śmierć	964	147,6	110,6	52,0	41,8	6,2
robotników	707	34,3	28,1	28,3	25,9	2,3
pracowników umysłowych	257	113,3	82,5	23,7	15,9	3,9
Bezrobocie	1 079	68,3	48,0	142,6	130,4	10,3
robotników	822	44,2	28,6	109,6	101,3	8,3
pracowników umysłowych	257	24,1	19,4	33,0	29,1	2,0
Ogółem 1932	.	**481,9**	**398,8**	**471,2**	**376,6**	**46,8**
Choroby	2 169	243,1	218,1	244,9	182,3	25,7
Nieszczęśliwe wypadki . .	3 206	56,4	48,9	51,2	38,5	6,8
Inwalidztwo, starość i śmierć	850	129,0	92,5	55,8	45,9	5,7
robotników	609	28,2	22,8	28,6	26,3	2,1
pracowników umysłowych	241	100,8	69,7	27,2	19,6	3,6
Bezrobocie	952	53,4	39,3	119,3	109,9	8,6
robotników	711	35,5	22,8	76,8	70,2	6,6
pracowników umysłowych	241	17,9	16,5	42,5	39,7	2,0

TABL. 40. DOCHODY I WYDATKI INSTYTUCYJ UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH W POLSCE I W NIEMCZECH W LATACH 1928, 1930—1932

Wyszczególnienie	Polska				Niemcy			
	1928	1930	1931	1932	1928	1930	1931	1932
Dochody w miljonach złotych								
Ubezpieczenia społeczne ogółem	**567**	**647**	**572**	**482**	**11769**	**13819**	**11 995**	.
Choroby	297	335	295	243	4 547	4 547	3 399	2 615
Nieszczęśliwe wypadki	55	61	61	57	839	900	821	701
Inwalidztwo, starość i śmierć	145	180	148	129	4 577	4 845	4 346	3 708
Bezrobocie	70	71	68	53	1 806	3 527	3 429	.
Wydatki w miljonach złotych								
Ubezpieczenia społeczne ogółem	**399**	**568**	**554**	**471**	**10031**	**13132**	**11873**	**8 843**
Choroby	263	313	311	245	4 349	4 271	3 517	2 580
Nieszczęśliwe wypadki	33	46	48	51	800	912	887	705
Inwalidztwo, starość i śmierć	58	78	52	56	3 161	4 124	4 239	3 714
Bezrobocie	45	131	143	119	1 721	3 825	3 230	1 844
Wydatki na 1 ubezpieczonego w złotych								
Choroby	*105*	*128*	*130*	*113*	*209*	*210*	*178*	*137*

TABL. 41. UBEZPIECZENI NA WYPADEK CHOROBY W POLSCE W LATACH 1925—1934

Stan w dn. 1. I

Lata Grupy województw	Liczba kas chorych lub ubezpieczalni	Uprawnieni do korzystania ze świadczeń			
		Ogółem	Obowiązkowo ubezpieczeni	Członkowie rodzin obowiązkowo ubezpieczonych	Dobrowolnie ubezpieczeni
		w tysiącach			
Polska 1925	222	.	1 893	.	4,0
1926	250	.	1 808	.	4,1
1927	275	.	2 016	.	8,0
1928	288	.	2 228	.	7,5
1929	286	.	2 545	.	5,7
1930	285	.	2 544	.	7,6
1931	283	.	2 418	.	8,0
1932	284	4 769	2 189	2 572	7,7
1933	103	4 476	2 048	2 423	5,8
1934*a*	**100**	**3 677**	**1 754**	**1 918**	**4,8**
Woj. centralne	19	1 759	839	921	0,5
„ wschodnie	8	235	111	123	0,0
„ zachodnie	55	908	413	491	4,1
w tem G. Śląsk	39	360	165	192	2,9
„ południowe	18	775	391	383	0,2

a Dane za r. 1934 nie obejmują robotników rolnych, wyłączonych od obowiązku ubezpieczenia na podstawie t. zw. ustawy scaleniowej o ubezpieczeniach społecznych.

TABL. 42. RACHUNEK DZIAŁALNOŚCI KAS CHORYCH W POLSCE *a* ZA LATA 1928—1933

Lata Grupy województw	Dochody		Wydatki				Na 1 ubezpieczonego przypada	
	Ogółem	w tem składki	Ogółem	w tem			składek	świadczeń
				Świadczenia	Koszty administracji	Odpisy *b*		
	w tysiącach złotych						złotych	
1928*a*	262,7	250,9	257,6	194,0	22,8	25,9	*111,0*	*86,0*
1929*a*	299,8	285,0	308,1	233,1	26,6	29,7	*119,7*	*97,9*
1930*a*	295,6	272,8	302,9	234,0	27,1	31,2	*118,1*	*101,3*
1931*a*	**258,2**	236,3	**274,9**	201,7	26,5	26,7	*109,7*	*93,7*
Woj. centralne	136,8	123,8	142,8	107,0	12,9	14,2	*129,9*	*112,3*
„ wschodnie	13,6	12,5	14,8	9,9	1,9	1,4	*96,9*	*76,9*
„ zachodnie*a*	55,6	51,4	61,7	46,0	5,6	5,9	*88,5*	*79,2*
„ połudn.	52,2	48,6	55,6	38,8	6,1	5,2	*98,9*	*79,0*
1932*a*	**214,8**	194,1	**217,3**	158,8	23,7	22,0	*98,1*	*79,6*
Woj. centralne	113,2	102,9	114,6	85,3	11,3	11,5	*118,3*	*97,4*
„ wschodnie	11,4	10,4	11,5	8,1	1,6	1,1	*88,4*	*67,5*
„ zachodnie*a*	46,6	41,9	47,0	34,7	5,2	4,8	*78,6*	*64,4*
„ połudn.	43,6	38,9	44,2	30,7	5,6	4,6	*85,0*	*66,7*
1933*a c*	**187,1**	171,8	**193,2**	134,2	23,0	19,1	*90,6*	*70,8*
Woj. centralne	101,2	93,7	107,3	75,2	11,2	7,4	*108,9*	*87,5*
„ wschodnie	10,3	9,4	10,3	7,1	1,5	1,3	*81,9*	*61,5*
„ zachodnie*a*	37,0	33,5	37,0	25,7	4,9	5,0	*70,1*	*53,8*
„ połudn.	38,6	35,2	38,6	26,2	5,4	5,4	*79,3*	*59,2*

a Bez Górnego Śląska. *b* Na fundusze: amortyzacyjny i zapasowy.
c Na podstawie bilansów surowych.

TABL. 43. ZGONY, CHORZY, POŁOGI ORAZ DNI ZASIŁKOWE WŚRÓD UBEZPIECZONYCH W KASACH CHORYCH W POLSCE *a* W LATACH 1929—1931

Lata Płeć	Przeciętna liczba ubezpieczonych w tys. *b*	Na 100 ubezpieczonych			Na 1 zachorowanie *c* dni zasiłk. lub szpitalnych	Na 100 ubezpieczonych kobiet przypada połogów	Na 1 połóg przypada dni zasiłkowych
		zmarło	chorowało *c*	było zachorowań *c*			
		osób					
1929 Ogółem	2 121	0,66	35,8	54,4	14,0	—	—
Mężczyźni	1 490	0,72	36,7	55,1	13,8	—	—
Kobiety	631	0,51	33,4	52,7	14,5	3,86	47,1
1930 Ogółem	2 308	0,62	31,7	46,6	14,0	—	—
Mężczyźni	1 580	0,70	33,4	48,7	13,6	—	—
Kobiety	728	0,45	28,1	42,1	15,0	3,56	49,1
1931 Ogółem	2 130	0,61	28,6	41,8	13,5	—	—
Mężczyźni	1 431	0,69	30,2	44,1	13,4	—	—
Kobiety	699	0,43	25,3	37,3	13,8	3,47	48,7

a Bez Górnego Śląska. *b* W kasach uwzględnionych w tablicy.
c Uwzględniono tylko wypadki połączone z niezdolnością do pracy.

TABL. 44. BEZROBOTNI POBIERAJĄCY ZASIŁKI Z FUNDUSZU BEZROBOCIA I Z ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH W POLSCE W LATACH 1928—1933

Lata	Ubezpieczeni		Pobierający zasiłki z akcji ustawowej	
	robotnicy	pracownicy umysłowi	robotnicy	pracownicy umysłowi
	przeciętnie rocznie w tysiącach			
1928	943,8	204,1	28,3	1,9
1929	1 002,0	248,4	53,3	3,5
1930	927,9	263,6	106,4	9,4
1931	822,1	257,9	113,6	20,0
1932	710,5	241,3	91,9	26,8
1933	705,5	230,9	49,3	19,2

TABL. 45. OSOBY POBIERAJĄCE RENTY Z ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ W POLSCE W LATACH 1928—1932
Stan w dniu 31. XII

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932
Zakłady ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków					
Ubezpieczeni *a* **w tys.**	**3 677,6**	**3 832,6**	**3717,0**	**3 470,0**	**3 206,0**
Pobierający renty	**76 865**	**95 830**	**102 785**	**109 679**	**103 538**
Uszkodzeni	57 418	75 603	81 783	87 946	81 193
Wdowy	10 452	10 863	11 197	11 588	11 849
Sieroty	8 092	8 333	8 629	8 902	9 252
Ascendenci	903	1 031	1 176	1 243	1 244
Zakłady ubezpieczeń na wypadek inwalidztwa, starości i śmierci					
Ubezpieczeni w tys.	**1 210,9**	**1 275,1**	**1 223,6**	**964,9**	**850,3**
Robotnicy	1 006,8	1 026,7	960,3	707,0	609,0
Pracownicy umysłowi	204,1	248,4	263,3	257,9	241,3
Pobierający renty	**183 707**	**199 853**	**210 143**	**145 438**	**154 455**
Robotnicy	178 608	193 623	202 808	136 648	143 891
Inwalidzi	81 232	100 379	107 427	68 541	73 117
Starcy	15 348			12 866	11 794
Wdowy	36 173	39 677	43 434	25 634	27 394
Sieroty	45 855	53 567	51 947	29 607	31 586
Pracownicy umysłowi	5 099	6 230	7 335	8 790	10 564
Inwalidzi	1 016	1 320	1 758	2 435	3 456
Starcy	838	1 044	1 225	1 389	1 539
Wdowy	1 605	1 974	2 257	2 631	3 045
Sieroty	1 640	1 892	2 095	2 335	2 524

a Liczby szacunkowe.

TABL. 46. NIESZCZĘŚLIWE WYPADKI ODSZKODOWANE PRZEZ ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ W POLSCE W LATACH 1926—1931

Lata / Dział pracy	Przeciętna liczba ubezpieczonych w tys. *a*	Ogólna liczba wypadków	Następstwa wypadków	
			Śmierć	Niezdolność do pracy *b*
Ogółem 1926	2 769	12 747	913	11 834
1927	3 287	15 790	926	14 864
1928	3 678	18 871	1 058	17 813
1929	3 833	21 881	1 214	20 667
1930	3 717	18 943	963	17 980
1931	3 470	18 076	844	17 232
w tem:				
Gospodarstwa rolne, leśne i młyny	2 014	6 079	321	5 758
Kopalnie i huty oraz ich zakłady uboczne	203	4 693	212	4 481
Wyroby z metali	71	618	17	601
Maszyny, narzędzia, instrumenty, przyrządy	101	793	12	781
Przemysł włókienniczy	180	656	14	642
Materjały drzewne i snycerskie .	81	1 056	32	1 024
Budownictwo	156	1 157	79	1 078
Pozostałe przedsiębiorstwa . . .	664	3 024	157	2 867

a Liczby szacunkowe. *b* Trwała i przejściowa.

TABL. 47. PRZYCZYNY NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW ODSZKODOWANYCH PRZEZ ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ W POLSCE W LATACH 1928—1931

Przyczyny wypadków	1928	1929	1930	1931
	Liczba wypadków			
Ogółem	**18 871**	**21 881**	**18 943**	**18 076**
Silniki, pędnie, maszyny . .	4 044	4 338	3 554	3 067
Windy, żórawie, dźwigi i t. p.	342	387	300	348
Kotły, przewody parowe, parniki i t. p.	44	27	65	32
Materjały wybuchowe . . .	143	170	141	265
Materjały zapalne, żrące i t. p.	1 048	1 264	785	511
Zasypanie, załamanie się rusztowań i t. p.	3 633	2 969	2 335	1 445
Upadek z drabin, rusztowań, schodów i t. p.	2 467	3 977	2 445	3 603
Załadowanie, wyładowanie, dźwiganie ciężarów i t. p. .	1 747	1 954	2 288	2101
Przewóz wozami, przejechanie, uderzenie, ukąszenie i t. p.	1 818	2 069	2 648	2 603
Ruch kolejowy	1 344	1 968	1 851	1 690
Przewóz wodą	47	42	55	64
Użycie narzędzi ręcznych . .	877	1 113	1 189	1 118
Prąd elektryczny	93	128	84	95
Inne przyczyny	1 224	1 475	1 203	1 134

TABL. 48. DOCHODY I WYDATKI FUNDUSZU PRACY W ROKU BUDŻETOWYM 1933/34

Wyszczególnienie	w miljonach złotych	Wyszczególnienie	w miljonach złotych
Dochody ogółem	**88,5**	**Wydatki ogółem**	**88,5**
Opłaty ustawowe	60,4	Inwestycje publiczne	49,9
w tem od uposażeń oraz djet poselskich i senat.	51,2	Bezpośrednie zatrudnienie bezrobotnych pracowników umysłowych	0,7
Wpłaty związków komunalnych	5,7	Pomoc bezrobotnym w tworzeniu samodzielnych warsztatów pracy	0,6
Zaległe podatki państwowe uiszczone w naturze	0,9	Pomoc doraźna *a*	32,1
Dotacje Skarbu Państwa	19,2	Inna pomoc *b*	0,6
Ofiary w gotówce i w naturze	0,3	Administracja	0,3
Odsetki od udzielonych pożyczek	0,2	Koszty poboru opłat	1,2
Pozostałość b. Funduszu Pomocy Bezrobotnym	0,7	Odsetki od różnych operacyj finansowych	0,3
Różne	1,1	Dodatkowy program zatrudnienia	2,8

a Obacz dział XIV „Opieka Społeczna", tabl. 10. *b* Pomoc społeczno-wychowawcza — 105 tys. złotych i pomoc dokonana ze świadczeń z tytułu zaległych podatków państwowych uiszczonych w naturze — 516 tys. złotych.

TABL. 49. PODZIAŁ WYDATKÓW FUNDUSZU PRACY NA INWESTYCJE PUBLICZNE W ROKU BUDŻETOWYM 1933/34

Grupy województw Rodzaje robót	w miljonach złotych	w %
Wydatki na inwestycje ogółem	**49,9**	*100,0*
Woj. centralne	25,2	*50,5*
w tem m. st. Warszawa	4,0	*8,0*
„ wschodnie	2,4	*4,8*
„ zachodnie	14,1	*28,3*
„ południowe	8,2	*16,4*
Koleje	3,6	*7,2*
Drogi wodne	2,3	*4,6*
Drogi kołowe	15,4	*30,9*
Meljoracje	4,8	*9,6*
Regulacja mniejszych rzek i odwadnianie terenów miejskich	3,4	*6,8*
Wodociągi i kanalizacja	9,2	*18,5*
Elektryfikacja i gazyfikacja	1,6	*3,2*
Tramwaje	1,0	*2,0*
Chłodnie, rzeźnie, targowiska i t. p.	0,5	*1,0*
Urządzenia zdrowotne	0,4	*0,8*
Budowle publiczne	4,9	*9,8*
Budownictwo mieszkaniowe	2,6	*5,2*
Drobne roboty lokalne	0,2	*0,4*

TABL. 50. ZWIĄZKI ZAWODOWE W POLSCE W 1932 R.

Lata Centrale związkowe	Liczba związków	Liczba oddziałów	Liczba członków zarejestrowanych (w tysiącach)	Liczba członków płacących składki (w tysiącach)	Dochody (w tysiącach złotych)	Wydatki (w tysiącach złotych)	Nakłady roczne czasopism związk. w tys. egzemplarzy
Ogółem 1931	290	7 843	987	684	21 269	21 057	15 145
1932	287	7 777	913	658	17 129	17 067	14 110
w tem:							
Związ. Stow. Zawodowych	27	1 304	211	126	4 314	4 318	2 897
Zjedn. Zawodowe Polskie	11	1 879	161	130	4 463	4 583	3 225
Z. Z. Z.	31	902	134	106	646	601	1 356
Chrześc. Zjedn. Zawodowe	6	162	50	26	135	136	200
Centrala Zjedn. Klas. Zw. Zaw.	16	190	44	33	153	147	1 274
Związki robotn.	133	3 749	532	322	4 288	4 602	4 816
Związki pracowników umysłowych prywatn.	104	897	88	68	1 925	1 922	582
Związki pracowników państwowych i samorz.	50	3 131	293	268	10 916	10 543	8 712

Źródło: *Roczniki Pracow. Związków Zawod.* za lata 1931 i 1932.

TABL. 51. ZWIĄZKI ZAWODOWE W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W 1931 R.

Stan w dn. 1. I

Pracownicy i robotnicy zorganizowani w związkach zawodowych

	w tysiącach		w tysiącach		w tysiącach
Z. S. R. R.	13 489	Belgja	748	Grecja	53
Niemcy	8 370	Szwecja	651	Jugosławja	49
Włochy	3 733	Holandja	571	Nowa Zelandja	40
Anglja	3 719	Japonja	370	Bułgarja	32
Stany Zj. Am.	2 890	Danja	339	Indje Holenderskie	32
Meksyk	1 837	Szwajcarja	291	Rumunja	30
Francja	1 281	Argentyna	280	Łotwa	26
Czechosłowacja	1 213	Indje Brytańskie	171	Finlandja	24
Polska	987	Norwegja	141	Luksemburg	18
Hiszpanja	946	Węgry	141	Afryka Południowa	16
Austrja	767	Irlandja	102	Urugwaj	6

Źródło: *L'Année Sociale 1931*, Genève 1932.

TABL. 52. CZYNNOŚCI INSPEKCJI PRACY W POLSCE W 1932 R.

	w tysiącach		w tysiącach
Wizytacje i komisje	24,9	Zatargi poszczególnych robotników	22,1
Zlecenia z zakresu ochrony pracy i inne	90,8	Zatargi zbiorowe	2,3
Stwierdzone wykroczenia zakładów przeciw przepisom ochronnym	51,4	Sprawy na komisjach rozjemczych	9,1
Stwierdzone nieszczęśliwe wypadki przy pracy	24,3	Umowy zbiorowe	0,2

WSKAŹNIKI STANU ZATRUDNIENIA

Rok 1928 = 100

W niektórych gałęziach przemysłu w Polsce

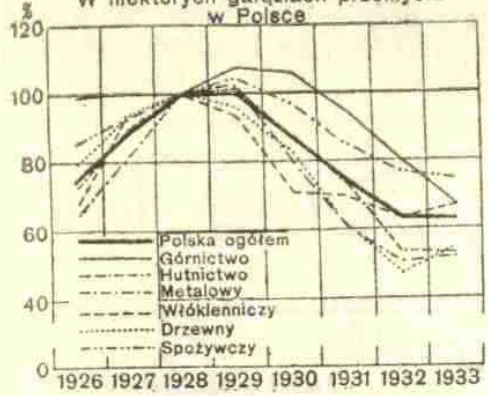

Ogółem w niektórych państwach

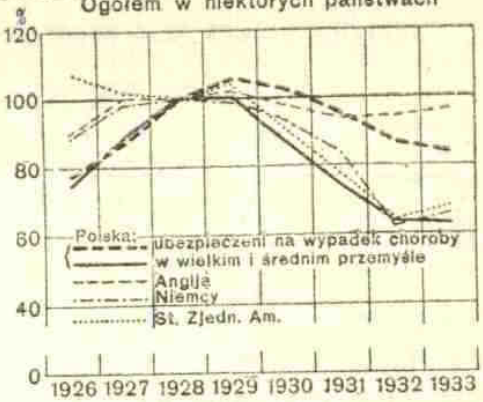

ROBOTNICY ZATRUDNIENI W PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM WEDŁUG DNI PRACY W TYGODNIU W POLSCE

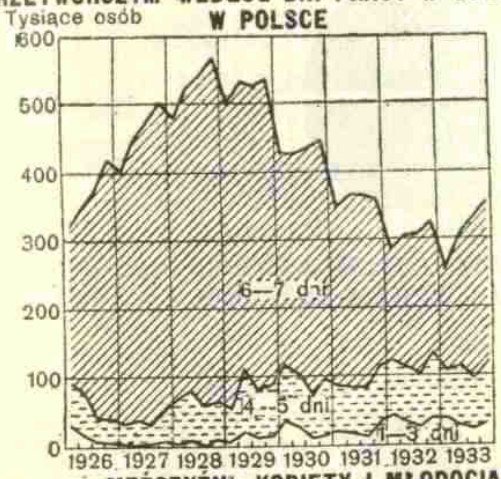

PRACOWNICY UMYSŁOWI W POLSCE 1931

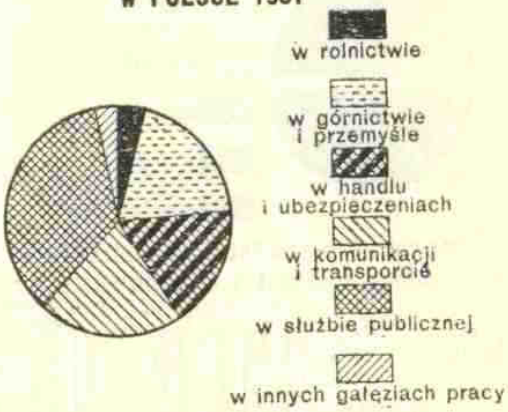

MĘŻCZYŹNI, KOBIETY I MŁODOCIANI W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE W POLSCE 1933

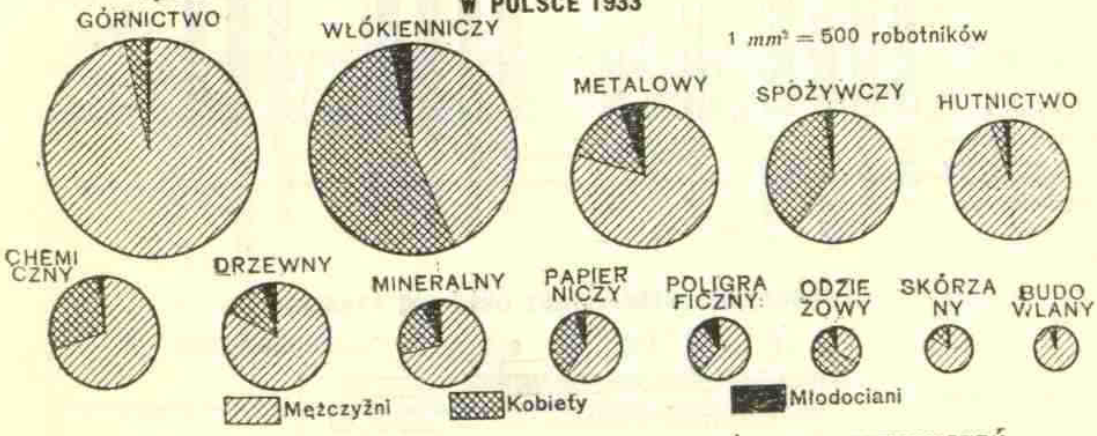

DOCHODY I WYDATKI INSTYTUCYJ UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH W POLSCE

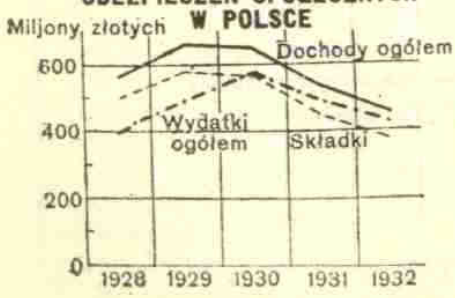

WYDATKI INSTYTUCYJ UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH W POLSCE 1932

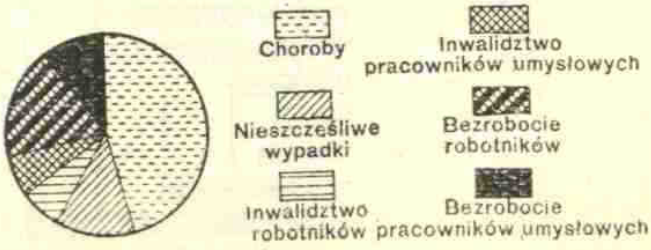

WSKAŹNIK STAWEK PŁAC ROBOTNICZYCH W ZŁOCIE

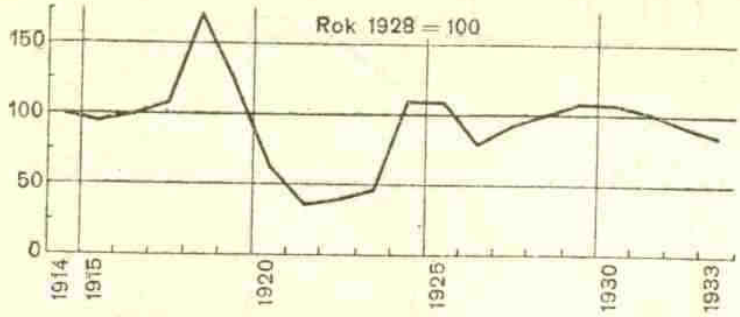

WSKAŹNIK REALNEJ WARTOŚCI WYPŁAT ROBOTNICZYCH

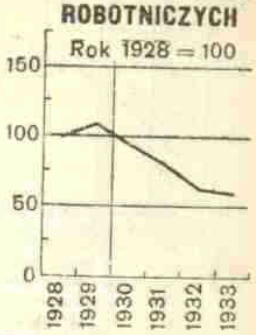

ZAROBKI TYGODNIOWE ROBOTNIKÓW W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM 1933

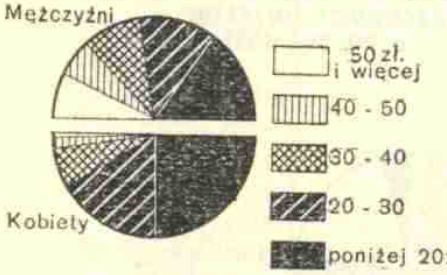

ZAROBKI MIESIĘCZNE PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH 1932

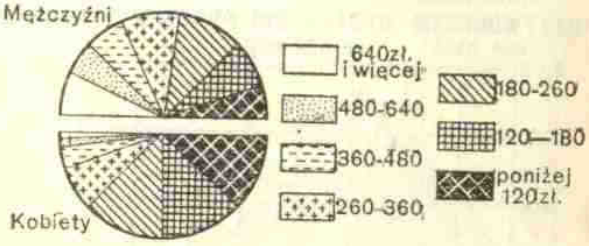

ROZKŁAD WYDATKÓW W BUDŻETACH ROBOTNICZYCH I PRACOWNICZYCH

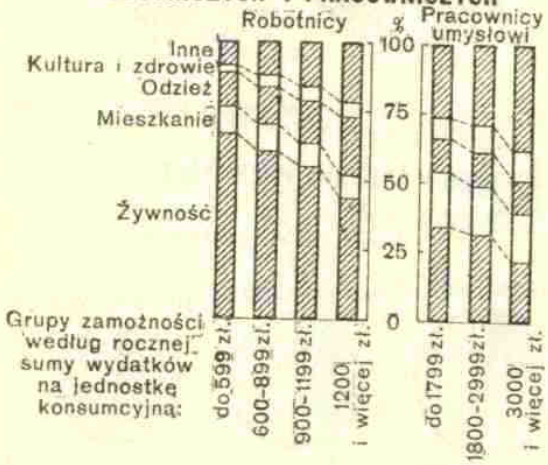

WARTOŚĆ CIEPLNA DZIENNYCH NORM SPOŻYCIA NA DOROSŁEGO MĘŻCZYZNĘ W KALORJACH

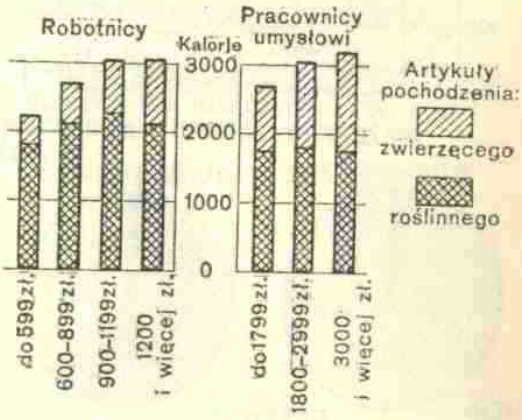

ROBOTNICY STRAJKUJĄCY ORAZ DNI STRACONE

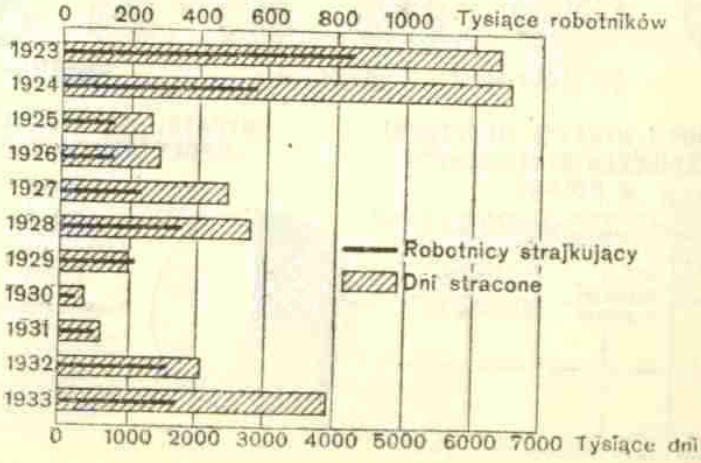

DZIAŁ XIV. OPIEKA SPOŁECZNA

TABL. 1. WAŻNIEJSZE WYDATKI Z BUDŻETU MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ NA OPIEKĘ SPOŁECZNĄ W POLSCE W LATACH 1927/28—1933/34

Rodzaje wydatków	Rzeczywiste						Budżet
	1927-1928	1928-1929	1929-1930	1930-1931	1931-1932	1932-1933	1933-1934
	w tysiącach złotych						
Ogółem	**29 516**	**27 531**	**37 379**	**57 522**	**50 279**	**54 337**	**53 247**
Opieka nad:							
dziećmi i młodzieżą .	6 347	7 096	9 405	8 739	6 282	5 246	5 150
niezdolnymi do pracy	518	1 488	1 663	1 362	985	752	730
inwalidami wojennymi	2 597	3 195	4 775	5 119	3 778	3 609	4 014
ofiarami wojny i wypadków politycznych	1 958	1 729	1 887	1 486	844	643	622
weteranami powstań narodowych	69	122	128	125	112	82	85
poszkodowan. przez wypadki żywiołowe.	9 269	3 760	4 305	1 567	1 085	686	630
umysłowo chorymi .	1 400	1 399	1 081	1 048	798	750	700
ruchem migracyjnym	1 090	2 070	3 206	3 688	2 592	1 249	445
rodzinami bezrobotn.							
w kraju	6 092	6 263	10 048	33 645	33 357	40 872	40 461
zagranicą	35	—	—	3	52	114	146
Różne *a*	141	409	881	740	394	334	264

a Walka z nierządem, żebractwem, włóczęgostwem oraz opieka nad b. więźniami i ich rodzinami, popieranie samopomocy społecznej i t.p.

TABL. 2. WYDATKI Z BUDŻETÓW ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO NA OPIEKĘ SPOŁECZNĄ W POLSCE W LATACH 1927/28—1933/34

Związki samorządu terytorjalnego	Rzeczywiste						Preliminowane
	1927-1928	1928-1929	1929-1930	1930-1931	1931-1932	1932-1933	1933-1934
	w miljonach złotych						
Ogółem	**57,0**	**73,7**	**87,2**	**89,7**	**88,9**	**85,1**	**91,3**
Gminy wiejskie . . .	4,7	5,5	7,4	8,3	10,5	9,5	8,9
Miasta	36,8	44,9	50,9	54,7	53,2	55,5	57,7
Powiatowe związki komunalne	7,5	8,7	8,9	8,4	7,6	6,2	8,0
Wojewódzkie zw. samorządowe (poznański i pomorski) . .	4,0	2,6	3,2	3,4	2,6	2,4	6,3
Woj. śląskie (Skarb Śląski) *a*	4,0	12,0	16,8	14,9	15,0	11,5	10,4

a Łącznie z wydatkami na zdrowotność.

TABL. 3. ZAKŁADY OPIEKI ZAMKNIĘTEJ WEDŁUG CHARAKTERU ZAKŁADÓW W POLSCE W 1932 R.

Stan w dn. 31. III

Zakłady Wychowankowie, pensjonarjusze	Polska	Województwa			
		centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
Zakłady dla dzieci i młodzieży					
Liczba zakładów ogółem	**887**	**331**	**141**	**117**	**298**
Żłobki	47	17	7	13	10
Schroniska i bursy	784	287	128	89	280
Zakłady specjalne	56	27	6	15	8
Wychowankowie ogółem	**44 177**	**19 878**	**5 916**	**5 380**	**13 003**
w żłobkach	3 033	1 931	269	362	471
w schroniskach i bursach	37 503	16 233	5 433	3 792	12 045
w zakładach specjalnych	3 641	1 714	214	1 226	487
ociemniali i głuchoniemi	630	152	20	258	200
wątli i słabowici	410	311	68	—	31
trudni do prowadzenia	2 079	919	106	798	256
upośledzeni umysłowo	433	243	20	170	—
w pogotowiach opiekuńcz.	89	89	—	—	—
Zakłady dla dorosłych					
Liczba zakładów ogółem	**616**	**237**	**46**	**252**	**81**
Schroniska	572	218	41	240	73
Zakłady specjalne	44	19	5	12	8
Pensjonarjusze ogółem	**22 119**	**10 379**	**1 913**	**6 386**	**3 441**
w schroniskach	18 023	8 542	1 717	4 823	2 941
w zakładach specjalnych	4 096	1 837	196	1 563	500
ociemniali i głuchoniemi	191	71	19	101	—
nieuleczalnie chorzy	1 397	714	136	97	450
upośledzeni umysłowo	1 102	99	—	953	50
ofiary nierządu	303	175	—	128	—
w domach pracy dobrowolnej	910	778	41	91	—
w domach pracy przymusowej	193	—	—	193	—

Personel wychowawczy i dozorujący

W dniu 31. III 1932 personel wychowawczy w zakładach dla dzieci i młodzieży stanowiły 2 063 osoby, z tego 824 osoby przeszkolono w okresie od 1925—1933 na kursach specjalnych.

Personel dozorujący w zakładach dla dorosłych stanowiło 928 osób.

TABL. 4. ZAKŁADY OPIEKI ZAMKNIĘTEJ WEDŁUG WŁAŚCICIELI W POLSCE W 1932 R.

Stan w dn. 31. III

Właściciele	Liczba zakładów					Liczba wychowanków, pensjonarjuszy
	Polska	Województwa				
		centralne	wschodnie	zachodnie	południowe	
Zakłady dla dzieci i młodzieży						
Ogółem	**887**	**331**	**141**	**117**	**298**	**44 177**
Samorząd terytorjalny[a]	148	79	31	25	13	9 926
Organizacje społeczne	471	175	81	33	182	19 786
Zgromadzenia zakonne	128	34	19	14	61	6 971
Związki wyznaniowe	48	18	5	17	8	1 899
Fundacje	68	13	2	21	32	4 588
Osoby prywatne	12	5	2	3	2	525
Właściciele niepodani	12	7	1	4	—	482
Zakłady dla dorosłych						
Ogółem	**616**	**237**	**46**	**252**	**81**	**22 119**
Samorząd terytorjalny[a]	256	100	10	112	34	11 489
Organizacje społeczne	92	42	21	15	14	4 508
Zgromadzenia zakonne	19	8	2	5	4	974
Związki wyznaniowe	64	33	10	12	9	1 674
Fundacje	89	48	—	21	20	2 373
Osoby prywatne	4	—	2	2	—	76
Właściciele niepodani	92	6	1	85	—	1 025

[a] Łącznie z zakładami utrzymywanemi przez Skarb Śląski.

TABL. 5. ORGANIZACJE I STOWARZYSZENIA SPOŁECZNO-OPIEKUŃCZE W POLSCE W 1932 R.

Stan w dn. 31. III

Rodzaje instytucyj	Polska	Województwa			
		centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
Liczba instytucyj					
Ogółem	1 271	640	393	50	188
O wiadomej liczbie członków	**1 064**	**538**	**333**	**38**	**155**
Instytucje opiekujące się:					
dziećmi i młodzieżą	252	114	57	5	76
dorosłymi	251	119	65	30	37
o celach specjalnych	561	305	211	3	42
Liczba członków w tysiącach					
Ogółem	**210,8**	**99,9**	**69,6**	**3,3**	**38,0**
W instytucjach opiekujących się:					
dziećmi i młodzieżą	51,0	20,2	10,5	1,0	19,3
dorosłymi	49,9	24,7	12,3	2,0	10,9
o celach specjalnych	109,9	55,0	46,8	0,3	7,8

TABL. 6. PRZYFABRYCZNE INSTYTUCJE OCHRONY MACIERZYŃSTWA W POLSCE W LATACH 1931—1934 *a*

Stan w dn. 1. I

Lata Grupy województw	Liczba fabryk	Liczba zatrudnionych kobiet	Żłobki		Stacje lotne	
			Liczba			
			żłobków	dzieci	stacyj	dzieci
Polska 1931	83	22 740	32	512	69	4 153
1932	74	20 799	34	525	60	3 430
1933	74	19 830	34	550	56	3 676
1934	75	20 279	35	577	56	3 380
Woj. centralne .	40	11 320	19	315	27	1 755
„ wschodnie .	7	626	—	—	7	398
„ zachodnie .	21	5 781	11	181	16	784
„ południowe	7	2 552	5	81	6	443

a Istniejące na zasadzie ustawodawstwa pracy.

TABL. 7. KOMISJE OPIEKI SPOŁECZNEJ, OKRĘGI OPIEKUŃCZE I OPIEKUNOWIE SPOŁECZNI W POLSCE W 1932 R.

Wyszczególnienie	Polska *a*	Województwa			
		centralne *b*	wschodnie	zachodnie *c*	południowe *d*
Komisje opieki społecznej:					
wojewódzkie . . .	15	5	4	2	4
powiatowe	255	82	36	58	79
miejskie	558	209	61	152	136
wiejskie	6 304	1 236	365	3 025	1 678
Okręgi opiekuńcze . . .	14 916	4 148	893	2 733	7 142
Opiekunowie społeczni .	20 797	4 861	1 526	5 526	8 884

a Bez m. st. Warszawy, woj. śląskiego i woj. krakowskiego. *b* Bez m. st. Warszawy. *c* Bez woj. śląskiego. *d* Bez woj. krakowskiego.

TABL. 8. STACJE OPIEKI NAD MATKĄ I DZIECKIEM W POLSCE W 1933 R.

Stan w dn. 1. I

Grupy województw	Stacje		Stacje stanowiące własność						
				samorządu					
					gminnego				
	ogółem	w tem przy ośr. zdrowia	państwa	powiatowego	miejskiego	wiejskiego	wspólną z innemi instyt.	kas chorych	organizacyj społecznych
Polska . . .	**396**	242	**7**	**79**	**124**	**16**	**13**	**23**	**134**
Woj. centralne	144	106	1	16	64	2	2	—	59
„ wschodnie	69	39	4	11	7	—	—	2	45
„ zachodnie	116	31	1	16	38	13	11	20	17
„ południowe	67	66	1	36	15	1	—	1	13

TABL. 9. KOLONJE I PÓŁKOLONJE DZIECIĘCE W POLSCE W LATACH 1926—1932

A. Letnie

Lata Grupy województw	Kolonje				Półkolonje		Sumy wydatkowane w tys. złotych
	Liczba kolonij	Dzieci na kolonjach			Liczba półkolonij	Dzieci na półkolonjach w tys.	
		Ogółem	wypoczynkowych	leczniczych			
		w tysiącach					
Polska . . . 1926	378	37,4	31,5	5,9	51	8,5	2 543
1927	515	42,5	34,2	8,3	115	17,3	3 834
1928	633	65,0	56,2	8,8	125	20,7	6 573
1929	1 029	79,1	62,6	16,5	136	45,7	8 634
1930	1 016	85,3	74,9	10,4	145	44,1	11 448
1931	1 077	85,9	76,0	9,9	165	48,9	7 836
1932	1013	80,4	69,5	10,9	234	57,6	5 569*a*
Woj. centralne . . .	275	40,4	32,2	8,2	91	35,9	3 277
,, wschodnie . .	56	6,7	6,5	0,2	35	3,0	384
,, zachodnie . . .	344	16,2	15,0	1,2	39	3,5	685
,, południowe . .	338	17,1	15,8	1,3	69	15,2	1 223

a W tem fundusze: państwowe 13,6%, samorządowe 15,4 %, subsydja społeczne i opłaty od dzieci 62,6 %, kas chorych 8,4 %.

B. Zimowe

W 1933 roku zorganizowano pierwszy raz w Polsce zimowe kolonje i półkolonje dla 21,4 tysięcy dzieci — kosztem 569 tysięcy złotych.

TABL. 10. POMOC DORAŹNA FUNDUSZU PRACY DLA BEZROBOTNYCH W 1933/34 R. *a*

Rodzaj świadczeń	Polska	Województwa			
		centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
Wartość udzielonych świadczeń w tysiącach złotych					
Świadczenia w gotówce .	17 972	9 045	798	6 312	1 817
Świadczenia w naturze .	13 850	5 748	272	6 350	1 480
Mąka	8 745	3 564	89	4 101	991
Węgiel	1 210	645	2	465	98
Ziemniaki	2 110	765	44	1 140	161
Mieszanka cukrowo-kaw.	973	429	67	376	101
Cukier	812	345	70	268	129
Ilość niektórych produktów wydanych jako świadczenia w naturze w tonnach					
Mąka	38 600	15 761	380	18 054	4 405
Węgiel	60 873	32 760	135	22 517	5 461
Ziemniaki	64 259	23 240	2 341	32 960	5 718
Mieszanka cukrowo-kawowa	1 628	686	105	665	172
Cukier	1 394	528	256	427	183

a Od 1. IV 1933 do 31. III 1934.

TABL. 11. WYDATKI Z BUDŻETU SKARBU PAŃSTWA NA RENTY INWALIDÓW WOJENNYCH I WOJSKOWYCH W POLSCE *a* W LATACH 1929/30—1934/35

Lata budżetowe	Ogółem	Renty inwalidów		Kapitalizacja rent
		wojennych i wojskowych	wojennych z przed 1914 roku	
	w tysiącach złotych			
1929/30	151 157	148 215	1 532	1 410
1930/31	156 610	153 477	1 471	1 662
1931/32	159 755	156 846	1 484	1 425
1932/33	127 614	125 589	1 269	756
1933/34 *b*	131 500	128 500	1 500	1 500
1934/35 *b c*	97 260	95 550	1 210	500

a Wydatki na leczenie, protezowanie i opiekę nad inwalidami umieszczono w tabl. 1. str. 155. *b* Według budżetu. *c* Obacz uwagę *b* do tabl. 12.

TABL 12. ZAREJESTROWANI INWALIDZI WOJENNI I WOJSKOWI W POLSCE WEDŁUG STOPNIA UTRATY ZDOLNOŚCI ZAROBKOWEJ W 1933 R.

Stan w dn. 30. IX

Grupy województw	Ogółem	Inwalidzi nieuprawnieni do zasiłków *a*	Inwalidzi uprawnieni do zasiłków według odsetka utraty zdolności do pracy		
			15—44 *b*	45—84	85—100
Inwalidzi, których uprawnienia określono na stałe					
Polska	**151 922**	**34 976**	**89 838**	**24 969**	**2 139**
Woj. centralne	25 517	5 705	14 633	4 720	459
„ wschodnie	10 650	1 801	6 335	2 332	182
„ zachodnie	58 020	16 079	32 191	9 038	712
„ południowe	57 735	11 391	36 679	8 879	786
Inwalidzi, których uprawnienia określono tymczasowo					
Polska	**20 937**	**3 436**	**14 695**	**2 463**	**343**
Woj. centralne	4 248	1 046	2 503	607	92
„ wschodnie	1 281	315	763	183	20
„ zachodnie	11 422	1 467	8 573	1 192	190
„ południowe	3 986	608	2 856	481	41

a Stopień utraty zdolności do pracy mniej niż 15%. *b* Z dniem 31. III 1934 r. zostało zawieszone prawo do pobierania renty przez inwalidów z armij zaborczych i inwalidów z formacyj obcych sprzymierzonych z Armją Polską z utratą zdolności do zarobkowania poniżej 25%.

TABL. 13. INWALIDZI WOJENNI I WOJSKOWI W POLSCE WEDŁUG PRZYCZYN INWALIDZTWA W 1933 R.
Stan w dn. 31. III

Przyczyny inwalidztwa	Ogółem	Inwalidzi nieuprawnieni do zasiłków *a*	Inwalidzi uprawnieni do zasiłków według odsetka utraty zdolności do pracy		
			15—44 *b*	45—84	85—100
Inwalidzi, których uprawnienia określono na stałe					
Polska	**150 880**	**34 178**	**89 484**	**25 050**	**2 168**
Uszkodzenia kończyn	91 329	16 894	53 965	19 604	866
Uszkodzenia głowy, kręgosłupa i t. p.	22 399	6 185	13 615	2 320	279
Schorzenia pochodzenia gruźliczego	4 261	1 407	2 364	425	65
Schorzenia psychiczne i nerwowe	6 554	1 956	3 522	813	263
Schorzenia uszu	2 575	628	1 715	223	9
Ociemniali	6 004	20	4 548	877	559
Inne schorzenia	17 758	7 088	9 755	788	127
Inwalidzi, których uprawnienia określono tymczasowo					
Polska	**20 998**	**3 417**	**14 725**	**2 500**	**356**
Uszkodzenia kończyn	2 674	368	1 915	374	17
Uszkodzenia głowy, kręgosłupa i t. p.	1 894	319	1 333	222	20
Schorzenia pochodzenia gruźliczego	4 756	436	3 164	986	170
Schorzenia psychiczne i nerwowe	2 427	308	1 730	295	94
Schorzenia uszu	364	47	290	26	1
Ociemniali	72	1	35	33	3
Inne schorzenia	8 811	1 938	6 258	564	51

a, *b* Obacz uwagi *a* i *b* do tabl. 12.

TABL. 14. OSOBY POBIERAJĄCE RENTY INWALIDZKIE W POLSCE W 1933 R.
Stan w dn. 1. VII

Wyszczególnienie	Ogółem	Renty	
		inwalidów wojennych i wojskowych	inwalidów wojennych z przed 1914 roku
Ogółem	**243 340**	**237 117**	**6 223**
Inwalidzi	119 592	113 874	5 718
Wdowy	66 318	65 813	505
Sieroty	41 830	41 830	—
Rodzice *a*	15 600	15 600	—

a Liczba rent wypłaconych rodzicom.

WAŻNIEJSZE WYDATKI Z BUDŻETU MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ NA OPIEKĘ SPOŁECZNĄ 1932/33

1 mm^2 = 200000 złotych

WYDATKI SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO NA OPIEKĘ SPOŁECZNĄ 1932/33

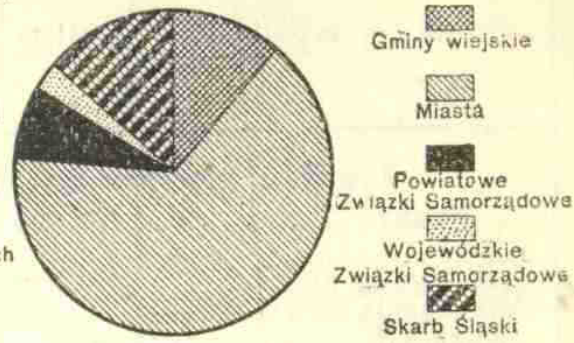

1 mm^2 = 200000 złotych

LICZBA DZIECI NA KOLONJACH I PÓŁKOLONJACH LETNICH

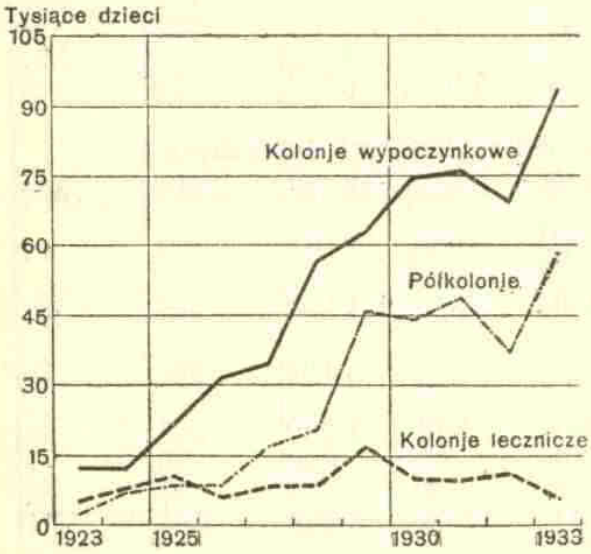

OSOBY POBIERAJĄCE RENTY INWALIDZKIE 1933

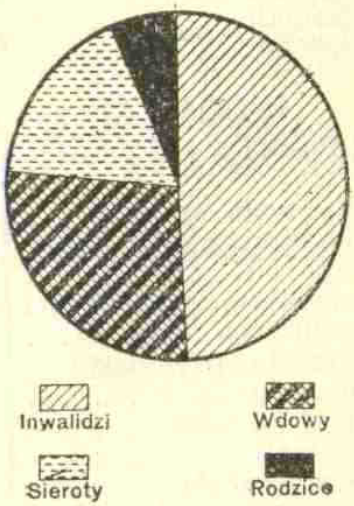

1 mm^2 = 500 osób

ZAREJESTROWANI INWALIDZI WOJENNI I WOJSKOWI 1933

WEDŁUG STOPNIA UTRATY ZDOLNOŚCI ZAROBKOWEJ

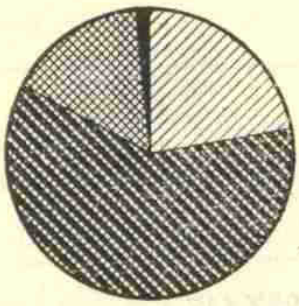

1 mm^2 = 500 inwalidów

WEDŁUG PRZYCZYNY INWALIDZTWA

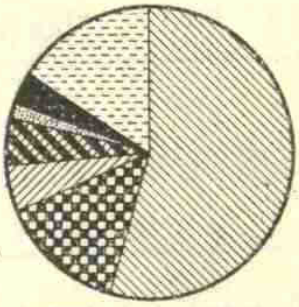

Poniżej 15% | 15—45% | 45—85% | 85—100%

Uszkodzenia kończyn | Uszkodzenia głowy, kręgosłupa i t. p. | Schorzenia pochodzenia gruźlicznego | Schorzenia psychiczne i nerwowe | Schorzenia uszu | Ociemniali | Inne schorzenia

DZIAŁ XV. ZDROWOTNOŚĆ PUBLICZNA

TABL. 1. PERSONEL LEKARSKI W POLSCE W 1933 R.
Stan w dn. 1. I

Grupy województw	1933		1931		1933		1931	
	Liczba				Na 10 000 mieszkańców			
	lekarzy	lekarzy dent.	akuszerek	felczerów	lekarzy	lekarzy dent.	akuszerek	felczerów
Polska . . .	**10644**	**3 157**	**9 554**	**1 923**	*3,3*	*1,0*	*3,0*	.
M. st. Warszawa . . .	2 335	1 137	1 301	311	*19,8*	*9,6*	*11,7*	*2,8*
Woj. centralne*a*	2 589	1 192	3 392	1 202	*2,1*	*0,9*	*2,8*	*1,0*
,, wschodnie	1 160	473	883	410	*2,0*	*0,8*	*1,6*	*0,7*
,, zachodnie	1 493	198	1 118	—	*3,3*	*0,4*	*2,5*	—
,, południowe	3 067	157	2 860	—	*3,5*	*0,2*	*3,4*	—

a Bez m. st. Warszawy.

TABL. 2. LEKARZE W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W 1929 R.
Liczba lekarzy na 10 000 mieszkańców

Stany Zj. Am. .	12,4	Estonja . . .	8,1	Francja . . .	5,9
Szkocja . . .	12,3	Danja	7,6	Holandja . . .	5,6*a*
Austrja . . .	12,0*a*	Włochy . . .	7,4*a*	Szwecja . . .	3,8
Węgry	9,0	Belgja	6,8	Polska . .	3,1
Szwajcarja . .	8,2	Łotwa	6,8	Finlandja . . .	2,7
Japonja . . .	7,7*a*	Czechosłowacja	6,5	Litwa	2,1
Niemcy . . .	7,4	Norwegja . . .	6,1*a*	Egipt	1,6

a 1928 r.
Źródło: *Annuaire Sanitaire International*, 1930.

TABL. 3. SZPITALE I ŁÓŻKA W SZPITALACH W POLSCE W LATACH 1926—1933
Stan w dn. 1. I

Lata Grupy województw		Liczba szpitali	Liczba łóżek w szpitalach	Na 10 000 mieszkańców łóżek
Polska	1926	635	54 235	*18,5*
	1927	656	57 313	*19,3*
	1928	672	58 836	*19,6*
	1929	707	61 028	*20,1*
	1930	716	64 493	*21,0*
	1931	718	67 252	*21,2*
	1932	726	70 937	*22,0*
	1933	710	70 763	*21,7*
M. st. Warszawa		61	7 290	*61,7*
Woj. centralne *a*		235	18 019	*14,4*
,, wschodnie		100	4 770	*8,4*
,, zachodnie		189	25 390	*55,3*
,, południowe		125	15 294	*17,6*

a Bez m. st. Warszawy.

TABL. 4. ŁÓŻKA W SZPITALACH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W 1929 R. *a*

Liczba łóżek na 10 000 mieszkańców

Szwajcarja	106,0	Austrja	67,1	Czechosłowacja	35,7
Danja	92,4	Holandja	61,4	Japonja	28,7
Szwecja	89,7	Łotwa	54,1	Polska	20,0
Niemcy	87,2	Finlandja	41,1	Grecja	16,5
Norwegja	78,3	Węgry	38,1	Litwa	12,6
Stany Zj. Am.	74,5	Francja	37,2	Egipt	5,5

a Dla niektórych państw 1928 lub 1927.

Źródło: *Annuaire Sanitaire International*, 1930.

TABL. 5. ŁÓŻKA DLA CHORYCH NA GRUŹLICĘ W SZPITALACH OGÓLNYCH I SANATORJACH W POLSCE W LATACH 1932 i 1933

Stan w dn. 1. I

Grupy województw	1932				1933			
	Liczba zakładów		Liczba łóżek		Liczba zakładów		Liczba łóżek	
	szpitale ogólne	sanatorja	w szpitalach ogól.	w sanatorjach	szpitale ogólne	sanatorja	w szpitalach ogól.	w sanatorjach
Polska	**160**	**51**	**2 917**	**5 113**	**153**	**43**	**3 102**	**4 894**
M. st. Warszawa	8	—	444	—	7	—	394	—
Woj. centralne *a*	63	21	952	1 960	57	17	847	1 877
„ wschodnie	6	2	96	100	7	2	105	100
„ zachodnie	68	7	926	1 138	66	6	1 156	1 036
„ południowe	15	21	499	1 915	16	18	600	1 881

a Bez m. st. Warszawy.

TABL. 6. ZAKŁADY DLA UMYSŁOWO CHORYCH W POLSCE W 1931 R.

Stan w dn. 1. I

Grupy województw	Liczba		Liczba łóżek		Liczba chorych
	zakładów specjalnych	oddziałów szpitali ogóln.	w zakładach specjalnych	w oddz. szpitali ogóln.	
Polska	**37**	**13**	**12 689**	**661**	**14 836**
M. st. Warszawa	5	2	409	210	870
Woj. centralne *a*	12	2	2 510	95	3 139
„ wschodnie	3	3	278	136	323
„ zachodnie	11	2	7 580	30	7 454
„ południowe	6	4	1 912	190	3 050

a Bez m. st. Warszawy.

TABL. 7. WAŻNIEJSZE CHOROBY ZAKAŹNE W POLSCE ZAREJESTROWANE W LATACH 1926—1933

Choroby	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933
Liczba zachorowań								
Dur brzuszny	15933	19 035	14080	15429	11962	12104	20349	12523
Dur osutkowy	3 568	2 950	2 401	1 988	1 640	154	2 424	3 454
Dur powrotny	15	13	10	3	3	2	6	2
Ospa	69	36	21	12	21	9	3	5
Odra	65614	34 041	37063	25481	59567	19427	24877	38170
Płonica	37693	36 300	28898	20909	29991	19115	22015	21961
Krztusiec	6 536	9 638	11865	9 082	10206	5 852	8 723	8 813
Błonica	6 826	8 640	10460	11977	17074	14917	18757	17324
Czerwonka	4 805	5 011	1 784	2 750	1 910	1 293	7 244	675
Zimnica	961	646	745	315	199	134	151	222
Liczba zgonów								
Dur brzuszny	1 259	1 507	1 169	1 052	910	916	1 408	920
Dur osutkowy	266	265	161	146	112	144	185	200
Dur powrotny	—	2	—	—	—	—	—	—
Ospa	5	5	2	1	—	2	2	1
Odra	1 522	901	493	249	584	235	206	309
Płonica	3 600	3 288	2 159	1 164	1 135	693	729	607
Krztusiec	534	706	666	488	458	322	371	261
Błonica	622	824	863	733	963	858	1 059	877
Czerwonka	611	644	206	197	306	137	852	42
Zimnica	4	5	3	1	1	1	1	1

TABL. 8. ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W 1929 R.

Państwa	Liczba zgonów na 10 000 mieszkańców							
		w tem zgony, których przyczyną były						
	Ogółem	choroby nagminne	gruźlica narz. oddechow.	rak i inne nowotwory złośl.	choroby serca	zapalenie płuc	śmierć gwałtowna	samobójstwo
Francja	182,0	4,1	14,1	9,7	15,2	.	5,0	1,9
Węgry	177,0	7,6	19,0	10,0	19,4	19,5	3,7	2,9
Czechosłowacja	154,6	6,2	16,1	11,1	17,0	15,9	4,2	2,8
Belgja	149,8	5,5	6,7	9,1	18,3	9,6	3,5	1,6
Austrja	144,0	4,1	15,9*a*	15,5	.	12,2	4,4	3,7
Anglja	134,0	11,7	7,9	14,4	24,4	11,1	4,3	1,3
Niemcy	126,0	2,6	7,3	12,9	.	9,3	4,4	2,5
Polska *b*	125,9	7,8	17,7	7,8	17,5	12,8	3,6	1,9
Szwecja	122,0	3,5	13,1*a*	12,0	14,2	8,2	3,7	1,5
Holandja	107,0	7,5	6,4	12,1	12,0	11,4	3,0	0,6

a Wszystkie postacie gruźlicy. *b* Miasta liczące powyżej 25 000 mieszkańców.

TABL. 9. ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN W MIASTACH LICZĄCYCH PONAD 100 000 MIESZKAŃCÓW *a* W POLSCE W LATACH 1932 i 1933

Przyczyna zgonu	Ogólna liczba zgonów		Na 10 000 mieszkańców	
	1932	1933	1932	1933
Ogółem	**40 330**	**37 560**	*120,0*	*111,0*
Dur brzuszny i rzekomy	478	242	*1,4*	*0,7*
Dur osutkowy	7	5	*0,0*	*0,0*
Odra	210	121	*0,6*	*0,4*
Płonica	207	164	*0,6*	*0,5*
Krztusiec	303	148	*0,9*	*0,4*
Błonica i dławiec	397	327	*1,2*	*1,0*
Grypa	348	283	*1,0*	*0,8*
Czerwonka	29	8	*0,1*	*0,0*
Inne choroby nagminne	371	425	*1,1*	*1,3*
Gruźlica narządów oddechowych	5 293	4 995	*15,8*	*14,8*
Pozostałe postacie gruźlicy	942	819	*2,8*	*2,4*
Rak i inne nowotwory złośliwe	3 163	3 351	*9,4*	*9,9*
Zapalenie opon mózgowych	497	467	*1,5*	*1,4*
Udar i rozmiękczenie mózgu	1 583	1 714	*4,7*	*5,1*
Choroby serca	6 157	6 620	*18,3*	*19,6*
Choroby narządów oddechowych	982	904	*2,9*	*2,7*
Zapalenie płuc	4 567	3 853	*13,6*	*11,4*
Choroby przewodu pokarmowego z wyłączeniem raka	2 211	1 403	*6,6*	*4,1*
w tem u dzieci do 2 lat	1 916	1 101	*5,7*	*3,3*
Marskość wątroby	52	66	*0,2*	*0,2*
Zapalenie nerek	669	617	*2,0*	*1,8*
Choroby ciąży i porodu	378	344	*1,1*	*1,0*
Wątłość wrodzona i wady rozwoju	1 053	999	*3,1*	*3,0*
Uwiąd starczy	2 392	2 179	*7,1*	*6,4*
Śmierć gwałtowna	878	854	*2,6*	*2,5*
Samobójstwo	904	814	*2,7*	*2,4*
Inne choroby	5 425	5 213	*16,2*	*15,4*
Choroba niewiadoma	834	625	*2,5*	*1,8*

a Warszawa, Łódź, Częstochowa, Sosnowiec, Lublin, Wilno, Poznań, Bydgoszcz, Katowice, Kraków, Lwów.

TABL. 10. ZAMACHY SAMOBÓJCZE *a* W POLSCE W LATACH 1926—1933

Grupy województw	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933
Polska	**3 903**	**4 186**	**4 313**	**3 929**	**4 111**	**4 293**	**4 744**	**4 655**
M. st. Warszawa	1 195	1 285	1 417	1 256	1 208	1 204	1 244	1 315
Woj. centralne *b*	1 217	1 267	1 223	1 208	1 367	1 283	1 484	1 350
,, wschodnie	405	535	523	465	498	475	533	614
,, zachodnie	390	413	456	405	413	583	677	586
,, południowe	696	686	694	595	625	748	806	790

a Usiłowania oraz wypadki śmiertelne stwierdzone dochodzeniem policyjnem. *b* Bez m. st. Warszawy.

TABL. 11. SZCZEPIENIA OCHRONNE W POLSCE W LATACH 1925—1932

Lata	Szczepienia przeciwko				
	ospie	durowi brzusznemu	czerwonce	płonicy	błonicy
	w tysiącach				
1925	1 825	43	6	118	.
1926	1 789	92	7	197	.
1927	1 737	87	24	257	.
1928	1 753	85	7	211	.
1929	1 954	182	15	136	.
1930	2 124	149	17	161	109
1931	2 176	189	13	111	118
1932	2 250	220	38	146	153

TABL. 12. OŚRODKI ZDROWIA W POLSCE W LATACH 1930—1933

Stan w dn. 1. I

Lata Grupy województw	Liczba ogólna ośrodków zdrowia	Liczba znajdujących się w ośrodkach działów				
		przeciwgruźliczych	przeciwjagliczych	przeciwwenerycznych	opieki nad matką i dzieckiem	innych
1930	151	146	135	71	146	120
1931	180	171	170	85	201	203
1932	205	193	186	105	242	189
1933	231	216	210	112	251	429
Woj. centralne	94	86	90	48	102	175
„ wschodnie	37	34	35	22	49	90
„ zachodnie	21	20	12	9	18	32
„ południowe	79	76	73	33	82	132

TABL. 13. WYDATKI NA URZĄDZENIE I PROWADZENIE OŚRODKÓW ZDROWIA W POLSCE W LATACH 1929/30—1932/33

Lata Grupy województw	Ogółem	Skarb Państwa	Związki samorządowe	Fundacja Rockefellera	Subwencje kas chorych	Z opłat za korzystanie	Inne
	w tysiącach złotych						
1929/30	3 209	295	2 200	143	122	190	259
1930/31	4 321	366	3 394	102	175	175	109
1931/32	4 084	368	2 963	70	317	197	169
1932/33 *a*	3 699	359	2 579	—	229	210	322
Woj. centralne . . .	2 228	118	1 772	—	52	136	150
„ wschodnie . .	481	122	270	—	17	46	26
„ zachodnie *a* . .	265	14	191	—	35	12	13
„ południowe . .	725	105	346	—	125	16	133

a Bez woj. śląskiego.

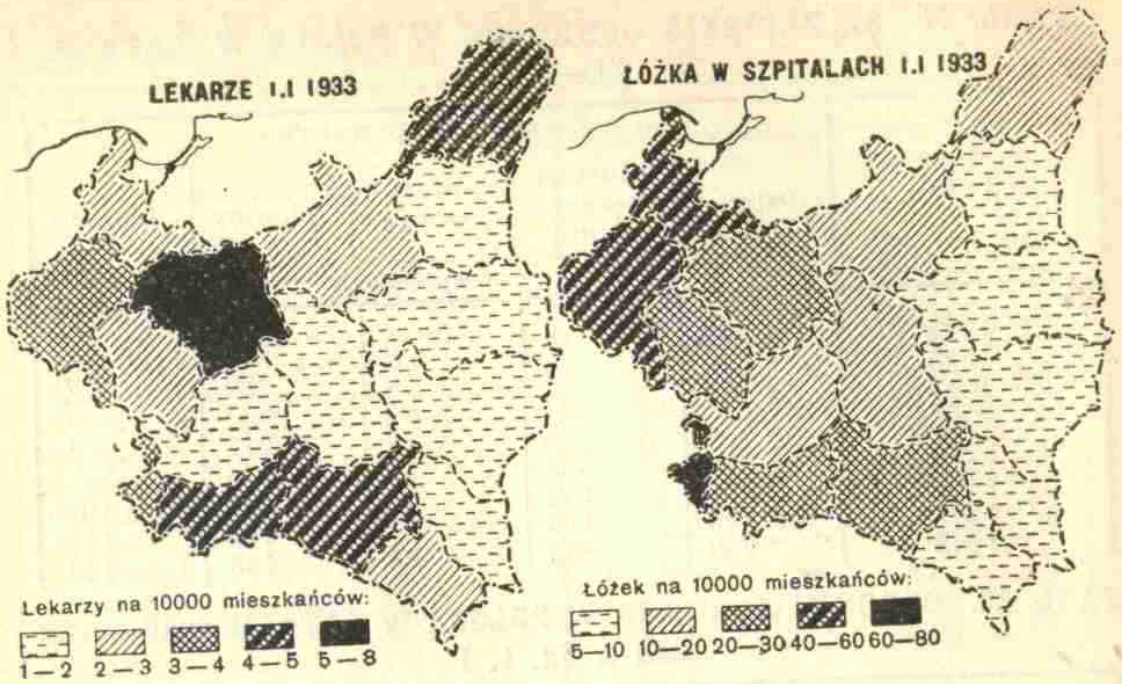
LEKARZE 1.I 1933
ŁÓŻKA W SZPITALACH 1.I 1933
Lekarzy na 10000 mieszkańców:
1—2 2—3 3—4 4—5 5—8
Łóżek na 10000 mieszkańców:
5—10 10—20 20—30 40—60 60—80

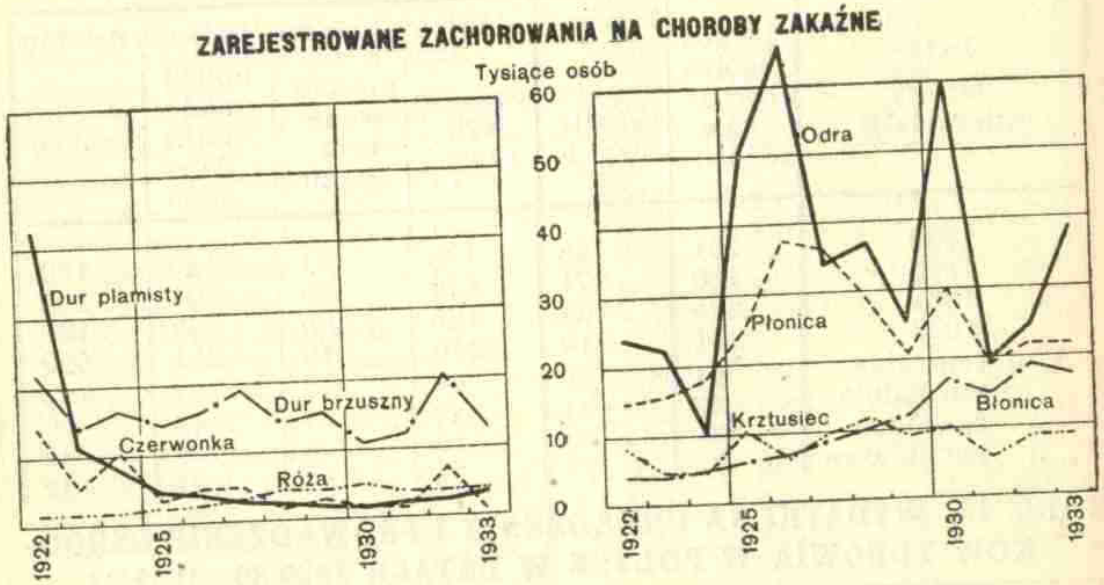
ZAREJESTROWANE ZACHOROWANIA NA CHOROBY ZAKAŹNE
Tysiące osób
60
50
40
30
20
10
0
Dur plamisty
Dur brzuszny
Czerwonka
Róża
Odra
Płonica
Krztusiec
Błonica
1922
1925
1930
1933

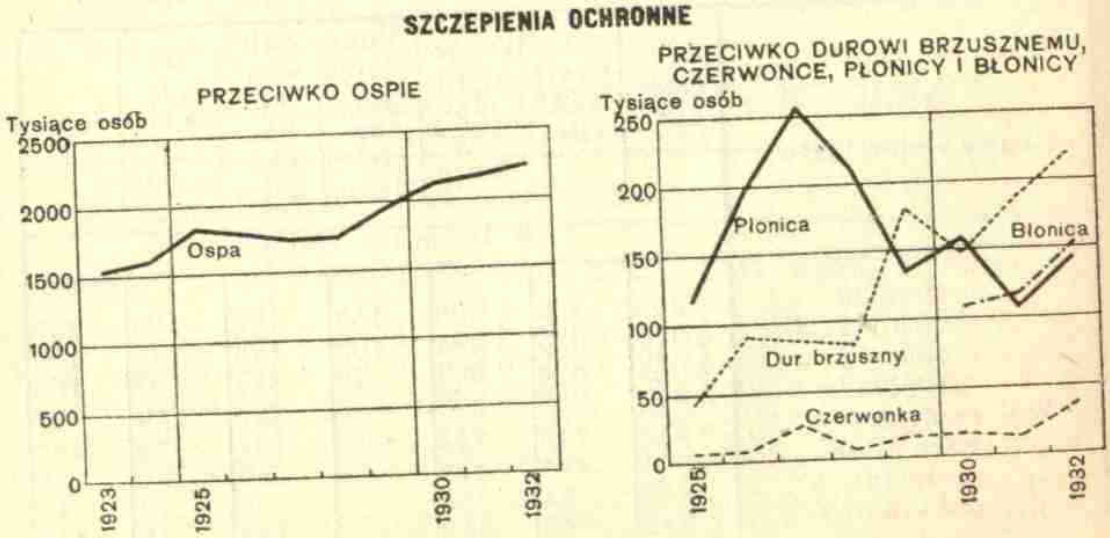
SZCZEPIENIA OCHRONNE
PRZECIWKO OSPIE
Tysiące osób
2500
2000
1500
1000
500
0
Ospa
1923
1925
1930
1932
PRZECIWKO DUROWI BRZUSZNEMU, CZERWONCE, PŁONICY I BŁONICY
Tysiące osób
250
200
150
100
50
0
Płonica
Błonica
Dur brzuszny
Czerwonka
1925
1930
1932

DZIAŁ XVI. UBEZPIECZENIA. POŻARY

Ubezpieczenia społeczne ob. str. 146—149

TABL. 1. ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ I ICH DZIAŁALNOŚĆ W POLSCE W LATACH 1927—1932

Wyszczególnienie	1927	1928	1929	1930	1931	1932
Liczba zakładów ubezpieczeń *a*						
Polska ogółem	**164**	**141**	**91**	**84**	**83**	**74**
Polska bez mniejszych zakładów wzajemnych	58	50	51	48	50	46
Publiczne	6	8	8	8	8	8
Wzajemne większe	11	10	11	11	13	12
Wzajemne mniejsze . . .	106	91	40	36	33	28
Akcyjne krajowe	23	21	21	18	18	17
Zakłady zagraniczne . . .	18	11	11	11	11	9
Stan ubezpieczeń w końcu roku *b*						
Liczba polis w tysiącach						
W dziale życiowym . . .	69	98	129	164	170	151
Ogółem w działach rzeczowych	4 684	4 839	7 765	7 353	7 141	6 863
w dziale ogniowym . .	4 480	4 608	4 928	4 882	4 898	4 901
„ „ od kradzieży .	53	61	81	66	64	53
„ „ transportowym	85	91	2 674	2 344	2 128	1 863
„ „ od gradobicia .	52	63	61	44	34	31
w działach innych . . .	14	16	21	17	17	15
Suma ubezpieczeń w miljonach złotych						
W dziale życiowym . . .	472	803	1 097	1 165	1 077	928
Ogółem w działach rzeczowych	34 179	44 344	57 961	62 399	56 857	49 262
w dziale ogniowym . .	31 116	40 451	52 765	57 734	52 467	45 458
„ „ od kradzieży .	743	1 158	1 259	1 251	1 475	1 105
„ „ transportowym	1 478	1 666	2 941	2 697	2 321	2 212
„ „ od gradobicia .	768	904	822	521	378	287
w działach innych . . .	74	165	174	196	216	200
Zbiór składek *b* **w miljonach złotych**						
Z akwizycji własnej (ubezpieczenia bezpośrednie) .	134	184	234	232	208	170
w dziale życiowym . .	22	37	52	52	49	43
„ „ ogniowym . .	88	114	148	148	133	105
„ „ od kradzieży .	3	4	5	5	5	4
„ „ transportowym	2	3	3	3	3	3
„ „ od gradobicia .	11	14	13	11	8	6
w działach innych *c* . .	8	12	13	13	10	9
Składki reasekuracyjne (ubezpieczenia pośrednie)	33	35	38	34	28	19
Szkody do pokrycia *b* **w miljonach złotych**						
Z ubezpieczeń bezpośrednich	72	94	151	126	112	94
w dziale życiowym . .	3	4	8	11	16	19
„ „ ogniowym . .	46	66	110	99	82	60
„ „ od kradzieży .	2	3	4	3	3	2
„ „ transportowym	1	2	2	1	1	2
„ „ od gradobicia	16	12	19	4	4	5
w działach innych *c* . .	4	7	8	8	6	6
Z ubezpieczeń pośrednich .	23	25	29	24	19	13

a Zakłady pozostające w ewidencji Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń (łącznie z zakładami w likwidacji). *b* Bez zakładów wzajemnych mniejszych. *c* Rzeczowe oraz ubezpieczenia od wypadków i odpowiedzialności prawnej, dla których nie ustala się liczby polis i sumy ubezpieczeń.

TABL. 2. WAŻNIEJSZE POZYCJE BILANSÓW ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ W POLSCE W LATACH 1927—1932 *a*

Wyszczególnienie	1927 *b*	1928 *b*	1929	1930	1931	1932
	w miljonach złotych					
Aktywa	**174**	**213**	**323**	**368**	**415**	**426**
Kasa i sumy do dyspozycji	27	29	27	27	24	24
Papiery procentowe własne	28	34	56	67	72	75
Pożyczki hipoteczne	7	12	16	19	24	25
Dłużnicy	60	66	102	119	131	140
Nieruchomości	22	29	52	61	71	76
Inne aktywa	27	41	57	68	72	81
Strata	3	2	13	7	21	5
Pasywa	**174**	**213**	**323**	**368**	**415**	**426**
Kapitał zakładowy	14	19	27	28	28	30
Inne kapitały własne	39	52	65	75	89	100
Fundusz ubezpieczeniowy	} 44	} 59	78	104	124	138
Fundusze techniczne			35	41	47	38
Długi hipoteczne	3	4	5	4	4	3
Wierzyciele	30	30	36	42	42	37
Inne pasywa	29	36	70	67	74	74
Zysk	15	13	7	7	7	6

a Nie uwzględniono mniejszych zakładów wzajemnych. *b* Nie uwzględniono zakładów zagranicznych.

TABL. 3. POŻARY BUDYNKÓW *a* **W POLSCE W LATACH 1931 i 1932**

Grupy województw	Liczba pożarów: ogółem	Liczba pożarów: w tem na wsi	Dotknięte pożarem: nieruchomości zabudowane	Dotknięte pożarem: budynki	Wartość budynków dotkniętych pożarem	Szkody pogorzelowe w budynkach	
	w tysiącach				w miljon. zł.		% *b*
Polska *c* 1929	15,0	13,0	25,9	47,0	176,0	55,7	*31,6*
Polska *c* 1930	16,8	15,0	29,4	54,5	157,7	56,4	*35,8*
Polska *c* 1931	20,3	18,5	35,6	65,9	146,5	50,3	*34,3*
Polska *c* 1932	16,4	14,9	27,0	48,3	103,8	29,7	*28,6*
Polska *d* **1931**	**22,1**	20,0	**37,7**	**69,7**	**163,1**	**57,5**	*35,3*
Woj. centralne	9,5	8,8	16,7	33,6	69,3	28,5	*41,1*
„ wschodnie	5,3	5,0	10,3	17,8	30,2	12,0	*39,7*
„ pozn. i pomorsk.	1,8	1,5	2,1	3,8	16,6	7,2	*43,4*
„ południowe	5,5	4,7	8,6	14,5	47,0	9,8	*20,9*
Polska *d* **1932**	**18,1**	16,3	**28,9**	**51,9**	**118,7**	**35,2**	*29,7*
Woj. centralne	7,1	6,5	11,8	23,2	46,7	16,5	*35,3*
„ wschodnie	4,0	3,8	6,8	11,0	16,4	5,6	*34,1*
„ pozn. i pomorsk.	1,7	1,4	1,9	3,6	14,9	5,5	*36,9*
„ południowe	5,3	4,6	8,4	14,1	40,7	7,6	*18,7*

a Pożary zarejestrowane przez Powsz. Zakł. Ubezp. Wzajemnych, a w woj. poznańskiem i pomorskiem przez Zakł. Ubezp. Wzajemn. w Poznaniu. *b* Stosunek szkód do wartości. *c* Bez m. st. Warszawy i woj. zachodnich. *d* Bez m. st. Warszawy i woj. śląskiego.

DZIAŁ XVII. SZKOLNICTWO I WYCHOWANIE

TABL. 1. WYDATKI NA OŚWIATĘ Z BUDŻETU PAŃSTWA I ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO W LATACH 1927/28—1933/34

Wyszczególnienie	1927-1928	1928-1929	1929-1930	1930-1931	1931-1932	1932-1933	1933-1934 *a*
	w miljonach złotych						
Ogółem	**456,7**	**572,4**	**626,1**	**595,2**	**477,2**	**422,7**	**425,9**
Wydatki zwyczajne .	424,5	493,6	535,6	544,3	459,2	413,2	416,5
Państwo	335,2	380,3	416,3	426,7	352,7	321,2	325,1
Woj. śląskie *b* . .	27,8	38,1	39,7	41,6	34,9	26,6	25,9
Samorząd terytorj. .	61,5	75,2	79,6	76,0	71,6	65,4	65,5
Wydatki nadzwyczajne	32,2	78,8	90,5	50,9	18,0	9,5	9,4
Państwo	8,9	35,8	33,9	10,5	3,0	0,5	2,8
Woj. śląskie *b* . . .	0,1	1,0	4,3	8,7	0,4	0,1	0,1
Samorząd terytorj. .	23,2	42,0	52,3	31,7	14,6	8,9	6,5

a Według budżetu. *b* Z budżetu Skarbu Śląskiego.

TABL. 2. SIEĆ SZKOLNA W POLSCE W ROKU SZKOLNYM 1930/31

Grupy województw	Przedszkola	Szkoły				
		powszechne *a*	średnie	nauczycielskie	zawodowe *b*	wyższe
Przeciętna liczba szkół na 100 000 mieszkańców						
Polska	**5,8**	**86,3**	**2,4**	**0,7**	**2,5**	**0,1**
Woj. centralne	5,9	82,3	2,6	0,6	2,6	0,1
„ wschodnie	1,9	97,5	1,6	0,5	2,0	
„ poznańskie i pomorskie	9,4	116,0	3,0	0,9	3,4	
„ śląskie	20,4	56,2	2,8	0,8	1,9	
„ południowe	4,4	80,1	2,2	1,0	2,3	
Promień obwodu przypadającego przeciętnie na 1 ośrodek szkolny *c* w *km*						
Polska	**10,9**	**2,3**	**21,2**	**30,6**	**23,6**	**132,9**
Woj. centralne	10,4	2,2	20,8	29,3	23,0	132,9
„ wschodnie	29,0	3,0	36,3	55,2	32,7	
„ poznańskie i pomorskie	8,1	2,0	16,5	26,1	21,0	
„ śląskie	3,1	1,8	8,6	13,9	12,2	
„ południowe	10,3	2,1	18,3	24,8	20,7	

a Dane za rok szkolny 1929/30. *b* Łącznie z kursami. *c* Miejscowość, w której znajduje się przynajmniej jedna szkoła danego typu.

Uwaga. W tabl. 2, 8, 10, 13 i 14 w latach szk. 1930/31 i wcześniejszych seminarja naucz. rzemiosł podano łącznie ze szkołami zawodowemi.

TABL. 3. ROZWÓJ NAUCZANIA POCZĄTKOWEGO W POLSCE W LATACH SZKOLNYCH 1925/26—1932/33

Lata szkolne	Polska	Województwa: centralne	wschodnie	poznańskie i pomorskie	śląskie	południowe
Dzieci w wieku obowiązku szkolnego w tysiącach *a*						
1925/26	3 898	1 701	640	412	183	962
1926/27	3 797	1 673	606	396	181	941
1927/28	3 748	1 669	592	384	184	919
1928/29	3 706	1 642	593	377	185	909
1929/30	3 949	1 725	641	393	192	998
1930/31	4 275	1 832	712	420	206	1 105
1931/32	4 638	1 956	798	450	219	1 215
1932/33	.	2 113	877	487	230	.
Uczniowie pobierający naukę na poziomie początkowym w tysiącach						
1925/26	3 354	1 461	376	422	197	898
1926/27	3 449	1 505	416	409	195	924
1927/28	3 462	1 510	429	401	196	926
1928/29	3 572	1 546	462	396	196	972
1929/30	3 792	1 630	508	410	201	1 043
1930/31	4 066	1 736	568	430	212	1 120
1931/32	4 356	1 846	632	458	222	1 198
1932/33	4 608	1 996	697	493	231	1 191
Uczniów na 100 dzieci w wieku obowiązku szkolnego *b*						
1925/26	86,0	85,9	58,8	102,4	107,6	93,4
1926/27	90,8	89,9	68,7	103,3	107,4	98,2
1927/28	92,4	90,5	72,4	104,5	106,5	100,8
1928/29	96,4	94,2	77,9	105,0	105,9	106,9
1929/30	96,0	94,5	79,3	104,3	104,7	104,5
1930/31	95,1	94,8	79,8	102,4	102,9	101,4
1931/32	93,9	94,4	79,2	101,8	101,4	98,6
1932/33	.	94,5	79,4	101,2	100,7	.

a Wiek od 7-13 lat (dla woj. śląskiego od 6-13). Dane szacunkowe, oparte na tymczasowych wynikach spisu z 9. XII 1931 r. W r. szk. 1932/33 nie można było dokonać szacunku dla woj. południowych ze względu na zmianę dolnej granicy wieku obowiązku szkolnego.

b Odsetki wskazują stosunek liczby uczniów, pobierających naukę początkową, bez różnicy wieku, do liczby dzieci w wieku obowiązku szkolnego.

TABL. 4. DZIECI I UCZNIOWIE W WIEKU LAT 6—13 W POLSCE W LATACH SZKOLNYCH 1925/26 i 1932/33

Wiek	1925/26: Dzieci (w tysiącach)	1925/26: Uczniowie (bez względu na poziom nauki) (w tysiącach)	1925/26: Uczniowie (bez względu na poziom nauki) (%)	1932/33: Dzieci (w tysiącach)	1932/33: Uczniowie (bez względu na poziom nauki) (w tysiącach)	1932/33: Uczniowie (bez względu na poziom nauki) (%)
6—13 lat *a*	**3 898**	**3 021**	*78*	**5 038**	**4 475**	*89*
6 lat *a* . . .	23	22	*92*	27	27	*98*
7 „	453	330	*73*	833	730	*88*
8 „	412	363	*88*	780	734	*94*
9 „	454	390	*86*	778	751	*97*
10 „	499	434	*87*	741	707	*95*
11 „	653	528	*81*	673	601	*89*
12 „	694	507	*73*	633	527	*83*
13 „	710	447	*63*	573	398	*69*

a Dzieci i uczniów w wieku 6 lat uwzględniono tylko w woj. śląskiem.

TABL. 5. SZKOŁY, NAUCZYCIELE, UCZNIOWIE W POLSCE W LATACH SZKOLNYCH 1928/29 i 1932/33

Rodzaje szkół	1928/29			1932/33		
	Szkoły	Nauczyciele *a*	Uczniowie w tys.	Szkoły	Nauczyciele *a*	Uczniowie w tys.
Przedszkola	1 557	2 186	92,9	1 724	2 261	87,2
publiczne	603	.	.	581	813	36,1
prywatne	954	.	.	1 143	1 448	51,1
Szkoły powszechne	26 592	73 073	3 474,6	26838	78 177	4 510,5
publiczne	25 170	67 819	3 359,3	25 465	72 457	4 385,2
w miastach	2 045	20 330	820,8	1 960	21 830	1 111,5
na wsi	23 125	47 489	2 538,5	23 505	50 627	3 273,7
prywatne	1 422	5 254	115,3	1 373	5 720	125,3
w miastach	891	4 346	89,9	902	4 810	98,0
na wsi	531	908	25,4	471	910	27,3
Szkoły ćwiczeń	131	.	15,9	130	.	20,3
publiczne	108	.	13,2	97	.	16,3
prywatne	23	.	2,7	33	.	4,0
Szkoły specjalne	63	439	6,2	87	519	7,3
publiczne	42	291	4,3	74	456	6,6
prywatne	21	148	1,9	13	63	0,7
Szkoły średnie ogólnokształcące	777	14 704	203,9	765	13 705	186,8
państwowe	271	5 404	98.6	283	5 225	90,4
samorządowe	65	979	13,4	59	891	12,6
prywatne	441	8 321	91,9	423	7 589	83,8
Seminarja nauczycielskie	209	3 041	36,8	179	2 490	22,7
państwowe	119	1 519	21,2	107	1 420	14,1
samorządowe	16	280	2,9	14	178	1,6
prywatne	74	1 242	12,7	58	892	7,0
Pedagogja *b*	12	119	0,8	3	51	0,3
państwowe	9	87	0,6	3	51	0,3
prywatne	3	32	0,2	—	—	—
Seminarja ochroniarskie	16	.	0,8	16	208	1,1
państwowe	8	.	0,4	8	99	0,7
prywatne	8	.	0,4	8	109	0,4
Seminarja naucz. rzemiosł	7	128	0,4	7	139	0,5
państwowe	3	78	0,3	3	76	0,3
prywatne	4	50	0,1	4	63	0,2
Szkoły i kursy zawodowe	720	6 691	67,0	747	8 190	68,8
państwowe	94	1 987	20,1	117	2 529	21,9
samorządowe	28	448	5,5	33	542	5,3
prywatne	598	4 256	41,4	597	5 119	41,6
Szkoły zawod. dokształc.	573*c*	.	90,4*c*	670	5 800	86,1
publiczne	.	.	.	619	5 337	79,8
prywatne	.	.	.	51	463	6,3
Ludowe szkoły rolnicze	127	.	5,3	138	499	4,6
państwowe	22	.	0,9	39	164	1,4
samorządowe	76	.	3,3	74	253	2,5
prywatne	29	.	1,1	25	82	0,7
Szkoły wyższe	21	.	43,6	24	.	51,8
państwowe	13	.	37,9	13	.	44,8
prywatne	8	.	5,7	11	.	7,0

a Nauczyciel, uczący w dwóch lub więcej szkołach, liczony jest parokrotnie. *b* W r. szk. 1928/29 wliczono kursy nauczycielskie, które istniały do roku szkolnego 1931/32. *c* Dane z roku szkoln. 1927/28.

TABL. 6. TYPY SZKÓŁ W POLSCE W LATACH SZKOLNYCH 1928/29 i 1932/33

Rodzaje i typy szkół	Liczba szkół lub wydziałów		Liczba uczniów w tysiącach			
			1928/29	1932/33		
	1928-1929	1932-1933	Ogółem	Ogółem	Chłopcy	Dziewczęta
Przedszkola	1 557	1 724	92,9	87,2	39,8	47,4
Szkoły powszechne	26 592	26 838	3 474,6	4 510,5	2 309,1	2 201,4
Szkoły ćwiczeń	131	130	15,9	20,3	10,5	9,8
Szkoły specjalne	63	87	6,2	7,3	4,4	2,9
dla ociemniałych	5	7	0,3	0,3	0,2	0,1
„ głuchoniemych	15	16	1,0	1,1	0,6	0,5
„ niedorozwinięt.	29	50	3,2	4,8	2,6	2,2
„ moraln. zanied.	14	14	1,7	1,1	1,0	0,1
Szkoły średnie ogólnokształcące	777	765	203,9	186,8	111,6	75,2
Wydziały gimnazjum wyższego	850	810	128,5	116,8	69,8	47,0
w tem typu: matemat.-przyrodnicz.	127	105	18,3	13,8	10,9	2,9
„ humanistyczn.	586	580	88,6	86,1	43,7	42,4
„ klasycznego	122	121	20,7	16,7	15,3	1,4
Szkoły nauczycielskie	244	205	38,8	24,6	9,9	14,7
Seminarja nauczyc.	209	179	36,8	22,7	9,8	12,9
Pedagogja *a*	12	3	0,8	0,3	0,1	0,2
Seminarja ochron.	16	16	0,8	1,1	—	1,1
Seminarja naucz. rzem.	7	7	0,4	0,5	—	0,5
Wydziały szkół i kursów zawodowych	1 093	1 236	67,0	68,8	38,2	30,6
Rolnictwo	29	27	1,9	1,7	1,4	0,3
Przemysł i rzemiosło	660	705	33,5	32,9	19,5	13,4
w tem:						
metalowy i mechan.	125	159	11,5	11,7	11,7	0,0
włókienniczy	57	50	1,6	1,6	0,8	0,8
drzewny	78	69	2,4	2,0	2,0	0,0
odzieżowy	300	318	11,2	12,6	0,9	11,7
budowlany	25	33	3,0	2,1	2,0	0,1
Handel i administr.	292	344	24,2	24,4	11,6	12,8
Komunikacja	41	50	4,3	4,7	4,6	0,1
Miernictwo i meljor.	14	14	0,8	1,0	1,0	0,0
Gosp. dom. i usł. osob.	57	82	2,3	2,8	0,1	2,7
Służba zdrowia	.	14	.	1,3	—	1,3
Szkoły zawod. dokszt.	573*b*	670	90,4*b*	86,1	73,4	12,7
Ludowe szkoły roln.	127	138	5,3	4,6	3,0	1,6
Wydziały szkół wyższ.	82	90	43,6	51,8	36,9	14,9
Teologja	8	8	1,0	1,0	1,0	0,0
Prawo i nauki pol.	12	12	11,0	15,6	13,1	2,5
Medycyna	5	5	3,8	4,2	3,4	0,8
Farmaceutyka	4	5	0,8	1,2	0,5	0,7
Weterynarja	2	2	0,7	0,8	0,8	0,0
Dentystyka	1	1	0,4	0,5	0,1	0,4
Filozofja	15	17	13,6	13,3	5,4	7,9
Rolnictwo	7	7	1,8	2,7	2,1	0,6
Technika	14	14	6,3	7,7	7,3	0,4
Sztuki piękne	9	9	0,7	0,6	0,3	0,3
Nauki handlowe	4	5	3,4	3,5	2,5	1,0
Inne	1	5	0,1	0,7	0,4	0,3

a Obacz uwagę *b* do tabl. 5. *b* Dane za rok szkolny 1927/28.

TABL. 7. PUBLICZNE SZKOŁY POWSZECHNE W POLSCE WEDŁUG LICZBY NAUCZYCIELI W LATACH SZKOLNYCH 1925/26 i 1932/33

Szkoły o liczbie nauczycieli	1925/26		1932/33		1925/26		1932/33	
	Szkoły	Uczniowie w tys.	Szkoły	Uczniowie w tys.	Szkoły	Uczniowie	Szkoły	Uczniowie
	w liczbach bezwzględnych				w odsetkach			
Ogółem	**26 048**	**3 137,6**	**25 465**	**4 385,2**	*100,0*	*100,0*	*100,0*	*100,0*
1 . . .	14 342	863,5	11 648	857 9	*55,0*	*27,5*	*45,7*	*19,6*
2 . . .	5 773	625,4	6 260	831,8	*22,2*	*19,9*	*24,6*	*19,0*
3 . . .	1 868	291,0	2 569	488,6	*7,2*	*9,3*	*10,1*	*11,1*
4 . . .	975	187,3	1 263	309,8	*3,7*	*6,0*	*5,0*	*7,1*
5 . . .	508	118,4	655	195,6	*2,0*	*3 8*	*2,6*	*4,4*
6 . . .	348	94,8	456	157,3	*1,3*	*3,0*	*1,8*	*3,6*
7 i więcej	2 234	957,2	2 614	1 544,2	*8,6*	*30,5*	*10,2*	*35,2*

TABL. 8. JĘZYK NAUCZANIA W SZKOŁACH W POLSCE W ROKU SZKOLNYM 1929/30

Język nauczania	Przedszkola	Szkoły				
		powszechne	średnie	nauczycielskie	zawodowe *a*	wyższe
	Liczba szkół					
Ogółem . .	**1 765**	**26 539**	**759**	**229**	**735**	**22**
Polski	1 588	21 806	673	198	705	22
Polski i ukraiński	—	2 336	1	13	1	—
Polski i inny . .	16	311	9	1	6	—
Ukraiński . . .	47	790	20	10	2	—
Białoruski . . .	—	26	3	—	—	—
Niemiecki . . .	34	768	29	3	5	—
Żydowski	42	177	3	1	16	—
Hebrajski . . .	35	183	11	3	—	—
Litewski	—	105	2	—	—	—
Czeski	—	28	—	—	—	—
Francuski . . .	2	1	1	—	—	—
Rosyjski	1	8	7	—	—	—
	Liczba uczniów w tysiącach					
Ogółem . . .	**100,5**	**3 691,7**	**203,4**	**36,3**	**84,9**	**45,5**
Polski	93,7	3 129,5	179,5	31,3	82,2	45,5
Polski i ukraiński	—	332,0	0,5	2,6	0,0	—
Polski i inny . .	0,8	26,2	5,0	0,1	0,7	—
Ukraiński . . .	1,5	93,6	5,7	1,5	0,3	—
Białoruski . . .	—	2,0	0,4	—	—	—
Niemiecki . . .	1,6	62,7	7,7	0,4	0,2	—
Żydowski	1,5	19,1	0,4	0,1	1,5	—
Hebrajski . . .	1,3	20,7	2,4	0,3	—	—
Litewski	—	3,7	0,5	—	—	—
Czeski	—	1,4	—	—	—	—
Francuski . . .	0,1	0,0	0,2	—	—	—
Rosyjski	0,0	0,8	1,1	—	—	—

a Łącznie z kursami.

TABL. 9. SZKOŁY MĘSKIE, ŻEŃSKIE I KOEDUKACYJNE W POLSCE W ROKU SZKOLNYM 1932/33

Rodzaje szkół	Liczba szkół *a*				Uczniowie szkół			
	ogółem	męskich	żeńskich	koedukacyjnych	ogółem	męskich	żeńskich	koedukacyjnych
					w tysiącach			
Przedszkola	**1 724**	**9**	**13**	**1 702**	**87,2**	**0,3**	**0,5**	**86,4**
Szkoły powszechne *b*	**26 539**	**899**	**670**	**24 970**	**3 691,7**	**265,1**	**266,2**	**3 160,4**
publiczne	25 119	496	567	24 056	3 570,4	228,3	253,8	3 088,3
w miastach	2 058	454	529	1 075	872,5	208,4	234,6	429,5
na wsi . .	23 061	42	38	22 981	2 697,9	19,9	19,2	2 658,8
prywatne	1 420	403	103	914	121,3	36,8	12,4	72,1
w miastach	901	381	93	427	95,6	35,3	11,6	48,7
na wsi . .	519	22	10	487	25,7	1,5	0,8	23,4
Szkoły średnie ogólnokształcące	**765**	**259**	**240**	**266**	**186,8**	**79,0**	**52,2**	**55,6**
państwowe	283	160	42	81	90,4	54,5	13,0	22,9
niepaństw.	482	99	198	185	96,4	24,5	39,2	32,7
Szkoły nauczycielskie	**205**	**71**	**119**	**15**	**24,6**	**9,2**	**13,6**	**1,8**
państwowe	121	70	45	6	15,4	9,0	5,7	0,7
niepaństw.	84	1	74	9	9,2	0,2	7,9	1,1
Szkoły zawodowe *c*	**1 236**	**410**	**477**	**349**	**68,8**	**26,5**	**20,2**	**22,1**
państwowe	289	177	78	34	21,9	14,5	4,5	2,9
niepaństw.	947	233	399	315	46,9	12,0	15,7	19,2
Szkoły specjalne	**87**	**14**	**—**	**73**	**7,3**	**1,0**	**—**	**6,3**

a W szkołach zawodowych liczba wydziałów. *b* Dane za rok szkolny 1929/30. *c* Łącznie z kursami.

TABL. 10. NAUCZYCIELE SZKÓŁ W POLSCE WEDŁUG PŁCI I WIEKU

Płeć / Wiek	Przedszkola	Szkoły				
		powszechne *a*	średnie	nauczycielskie	zawodowe *b*	wyższe
	1930/31	1930/31	1927/28	1927/28	1928/29	1928/29
Nauczyciele w liczbach bezwzględnych						
Ogółem . .	**2 398**	**74 329**	**10 762**	**1 938**	**5 500**	**1 476**
Mężczyźni . .	—	31 679	6 857	1 154	3 794	1 419
Kobiety . . .	2 398	42 650	3 905	784	1 706	57
Nauczyciele w odsetkach według grup wieku						
19 i mniej lat	.	0,8	0,0	0,1	0,4	—
20—29 ,,	.	51,4	19,2	20,8	26,3	4,3
30—39 ,,	.	28,9	36,8	38,1	32,8	20,0
40—49 ,,	.	13,6	30,0	26,2	25,4	37,5
50—59 ,,	.	4,8	10,6	10,7	11,1	25,2
60—69 ,,	.	0,5	3,0	3,7	3,6	10,5
70 i więcej lat	.	0,0	0,4	0,4	0,4	2,5

a Tylko szkoły publiczne. *b* Łącznie z kursami.

TABL. 11. UCZNIOWIE WEDŁUG POZIOMU NAUKI W POLSCE W ROKU SZKOLNYM 1932/33

Kolejny rok nauki	Przedszkola	Szkoły: powszechne *a*	Szkoły: średnie	Szkoły: nauczycielskie	Szkoły: zawodowe *b*	Szkoły: wyższe
	Liczba uczniów w tysiącach					
Ogółem . .	**87,2**	**4 166,1**	**186,8**	**24,6**	**55,2**	**51,8**
Poziom początkowy						
Rok nauki 1	—	969,6	—	—	—	—
2	—	892,4		—	—	—
3	—	898,1	7,4	—	—	—
4	—	742,4		—	0,1	—
5	—	381,3	7,8	—	1,0	—
6	—	187,7	28,2	—	2,8	—
7	—	94,5	26,6	—	3,5	—
Poziom średni						
Rok nauki 8	—	0,1	30,7	0,4	17,5	—
9	—	—	23,3	5,8	13,2	—
10	—	—	22,6	5,9	9,8	—
11	—	—	20,8	6,1	4,6	—
12	—	—	19,4	5,9	1,8	—
Poziom wyższy						
Rok nauki 13	—	—	—	0,3	0,7	
14	—	—	—	0,2	0,2	51,8
15 i nast. .	—	—	—	—	0,0	

a Tylko szkoły publiczne, bez woj. śląskiego. *b* Dane za rok szkolny 1931/32.

TABL. 12. UCZNIOWIE WEDŁUG WIEKU W POLSCE W ROKU SZKOLNYM 1932/33

Wiek	Przedszkola	Szkoły: powszechne	Szkoły: średnie	Szkoły: nauczycielskie	Szkoły: zawodowe *a*	Szkoły: wyższe *b*
	Liczba uczniów w tysiącach					
Ogółem zbadani .	**87,2**	**4 510,5**	**186,8**	**24,6**	**66,1**	**42,4**
w wieku:						
6 i mniej lat .	85,0	70,8	0,5	—	—	—
7—11 „ . .	2,2	3 472,1	30,4	—	—	—
12—13 „ . .	—	874,6	45,5	—	1,1	—
14—15 „ . .	—	93,0	39,6	1,6	10,7	—
16—18 „ . .	—	—	52,4	12,7	28,4	2,7
19 i więcej „ . .	—	—	18,4	10,3	25,9	39,7

a Łącznie z kursami. *b* Dane za rok szkolny 1928/29.

TABL. 13. UCZNIOWIE WEDŁUG WYZNANIA W POLSCE

Wyznanie	Uczniowie w szkołach				
	powszechnych 1932/33	średnich 1929/30	nauczycielskich 1925/26	zawodowych *a* 1928/29	wyższych 1932/33
	w odsetkach				
Ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Rzymsko-katolickie	68,4	68,0	87,9	79,2	72,0
Grecko-katolickie	10,1	3,8	7,1	2,2	4,0
Prawosławne	9,9	2,4	1,1	3,1	2,3
Ewangelickie	2,2	4,0	2,0	1,6	2,6
Mojżeszowe	9,1	21,7	1,8	13,8	18,8
Inne	0,3	0,1	0,1	0,1	0,3

a Łącznie z kursami.

TABL. 14. UCZNIOWIE WEDŁUG ZAWODU RODZICÓW W POLSCE

Zawód i stanowisko w zawodzie rodziców	Uczniowie w szkołach						
	średnich		nauczycielskich		zawodowych *a*		wyższych
	1925-1926	1930-1931	1925-1926	1930-1931	1927-1928	1930-1931	1928-1929
	Liczby bezwzględne w tysiącach						
Ogółem	**216,6**	**205,0**	**37,3**	**35,7**	**50,7**	**73,0**	**43,6**
Rolnictwo	36,0	29,1	11,6	10,0	7,9	11,4	5,3
w tem:							
rolnicy więksi *b*	5,8	5,1	0,2	0,2	7,0	0,9	1,4
rolnicy mniejsi *c*	26,2	20,9	10,2	9,0		9,0	3,1
Przemysł	44,8	40,5	8,2	7,7	13,5	16,8	4,1
w tem: przedsięb.	10,2	9,1	0,6	0,6	1,3	1,7	1,2
rzemieślnicy	19,6	16,8	5,1	4,7	5,5	9,0	1,7
urzędnicy	8,6	9,1	0,6	0,6	1,0	1,7	0,8
robotnicy	6,2	5,5	1,9	1,8	5,7	4,4	0,4
Handel	43,3	45,0	1,9	2,5	9,6*d*	8,4	5,6
w tem kupcy i przedsiębiorcy	35,3	35,0	1,5	2,0	4,8	6,0	4,0
Komunikacja	23,1	22,5	5,0	5,6	*d*	10,5	2,6
Wolne zawody	10,7	11,6	0,4	0,5	1,7	0,9	2,3
Służba publiczna	41,9	42,2	7,2	6,5	9,8	8,4	8,2
Inne zawody	16,4	14,0	3,0	2,8	7,0	6,7	3,5
Niepodane	0,4	0,1	0,0	0,1	1,2	9,9	12,0
	Odsetki						
Ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
w tem:							
rolnicy więksi *b*	2,7	2,5	0,6	0,7	14,2	1,4	4,3
rolnicy mniejsi *c*	12,1	10,3	27,3	25,1		14,3	9,8
przemysłowcy i kupcy	21,0	21,6	5,5	7,2	12,2	12,1	16,5
rzemieślnicy	9,0	8,2	13,8	13,1	11,0	14,3	5,3
robotnicy	11,7	10,9	20,7	22,1	31,3	26,6	8,1
wolne zawody	5,0	5,7	1,1	1,4	3,5	1,5	7,4
urzędn., nauczyc., ofic.	31,7	34,8	24,7	24,4	21,4	22,5	38,3

a Łącznie z kursami. *b* Posiadający ponad 50 *ha* gruntu. *c* Posiadający poniżej 50 *ha* gruntu. *d* Komunikację podano łącznie z handlem.

TABL. 15. PROMOCJE W SZKOŁACH ŚREDNICH OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH, SEMINARJACH NAUCZYCIELSKICH I SZKOŁACH ZAWODOWYCH W POLSCE W LATACH SZKOLNYCH 1924/25, 1930/31 i 1931/32

Rodzaje szkół Poziom nauki	1931/32 Liczba uczniów klasyfikowanych	1931/32 z tego promowano	1924/25	1930/31	1931/32
	w tysiącach		Odsetek uczniów promowanych		
Szkoły średnie ogólnokształcące	**193,7**	167,2	*82,9*	*84,6*	*86,3*
Klasy elementarne	8,8	8,2	*88,3*	*92,7*	*93,4*
Klasa I	25,4	23,3	*85,8*	*86,1*	*91,6*
„ II	24,6	21,8	*81,5*	*85,7*	*88,5*
„ III	22,4	19,9	*82,5*	*85,7*	*88,7*
„ IV	25,5	20,7	*78,5*	*79,4*	*81,2*
„ V	23,3	19,4	*81,8*	*81,9*	*83,3*
„ VI	23,0	18,8	*84,1*	*82,1*	*81,7*
„ VII	21,4	17,3	*84,6*	*82,3*	*81,3*
„ VIII	19,3	17,8	*89,1*	*92,5*	*92,3*
Seminarja nauczycielskie	**28,3**	25,4	.	*86,3*	*89,8*
Kurs wstępny	—	—	.	*78,5*	—
„ I	5,5	4,8	.	*81,0*	*87,7*
„ II	5,6	4,9	.	*84,2*	*87,0*
„ III	5,8	5,1	.	*86,3*	*88,9*
„ IV	5,9	5,2	.	*86,1*	*88,6*
„ V	5,5	5,4	.	*95,9*	*96,6*
Szkoły zawodowe	**50,2**	42,7	.	*84,6*	*85,0*
Poziom niższy	1,9	1,6	.	*83,0*	*85,3*
„ średni I stopnia	32,4	27,7	.	*85,4*	*85,5*
„ „ II „	13,6	11,5	.	*83,3*	*84,3*
„ wyższy	2,3	1,9	.	*81,8*	*82,1*

TABL. 16. DYPLOMY UKOŃCZENIA SZKÓŁ WYŻSZYCH W POLSCE WYDANE W ROKU AKADEMICKIM 1931/32 *a*

Rodzaje studjów	Dyplomy wydane po 3 i 4	5	6	7	8	9 i więcej
	latach studjów w % ogólnej liczby wydanych dyplomów					
Ogółem	**20,0**	**21,1**	**17,6**	**13,5**	**8,3**	**19,5**
w tem:						
teologja	25,8	30,9	29,9	4,1	5,2	4,1
prawo i nauki polityczne	28,3	26,7	16,7	9,1	4,7	14,5
medycyna	—	—	18,8	37,5	18,2	25,5
farmaceutyka	51,2	24,1	6,9	2,3	1,7	13,8
weterynarja	0,9	20,0	32,2	23,5	4,3	19,1
dentystyka	84,1	9,3	2,8	1,9	1,9	—
filozofja	9,6	22,8	21,6	16,7	9,8	19,5
rolnictwo	7,7	34,2	20,0	13,1	9,2	15,8
technika	0,6	9,5	14,3	16,8	14,9	43,9
nauki handlowe	54,6	17,1	11,7	4,7	4,5	7,4

a Dyplomy niższych stopni naukowych i dyplomy doktorskie, wydane według dawnych przepisów.

TABL. 17. ABSOLWENCI SZKÓŁ W POLSCE W LATACH SZKOLNYCH 1927/28, 1930/31 i 1931/32

Wyszczególnienie	1927/28	1930/31	1931/32		
	Ogółem			Płeć	
				męska	żeńska
Szkoły średnie ogólnokształcące	13 530	16 549	16 761	10 824	5 937
państwowe	7 275	8 207	7 916	6 242	1 674
samorządowe	570	743	824	467	357
prywatne	4 854	6 180	6 332	2 765	3 567
Eksterni	831	1 419	1 689	1 350	339
Szkoły typu:					
matemat.-przyrodn.	2 516	2 305	2 390	1 968	422
humanistycznego	8 475	11 404	11 552	6 261	5 291
klasycznego	2 539	2 840	2 819	2 595	224
Seminarja i kursy nauczycielskie, pedagogja	6 170	6 173	6 009	2 208	3 801
państwowe	3 597	3 549	3 378	1 914	1 464
samorządowe	459	492	402	33	369
prywatne	1 699	1 694	1 711	87	1 624
Eksterni	415	438	518	174	344
Seminarja ochroniarskie	204	158	283	—	283
Seminarja naucz. rzemiosł	113	124	170	—	170
Szkoły zawodowe	10 331	13 150	13 229	7 134	6 095
państwowe	3 159	4 807	4 834	3 458	1 376
samorządowe	998	1 346	1 404	550	854
prywatne	6 174	6 997	6 991	3 126	3 865
Szkoły o poziomie:					
niższym	1 359	635	617	401	216
średnim I stopnia	7 504	9 346	9 080	4 368	4 712
„ II „	1 353	2 638	2 969	2 017	952
wyższym	115	531	563	348	215
Szkoły wyższe *a*	.	4 951	5 220	3 823	1 397
państwowe	3 205	4 483	4 664	3 407	1 257
prywatne	.	468	556	416	140
Ważniejsze rodzaje studjów:					
teologja	48	104	97	97	—
prawo i nauki pol.	1 347	1 473	1 552	1 409	143
medycyna	590	470	325	261	64
farmaceutyka	119	187	174	66	108
weterynarja	64	153	115	114	1
dentystyka	73	88	107	18	89
filozofja	120	1 109	1 415	630	785
rolnictwo	274	221	260	213	47
technika	531	744	679	651	28
nauki handlowe	.	352	403	316	87

a Obacz uwagę *a* do tabl. 16.

DZIECI W WIEKU LAT 6—13 W ROKU SZKOLNYM 1932/33

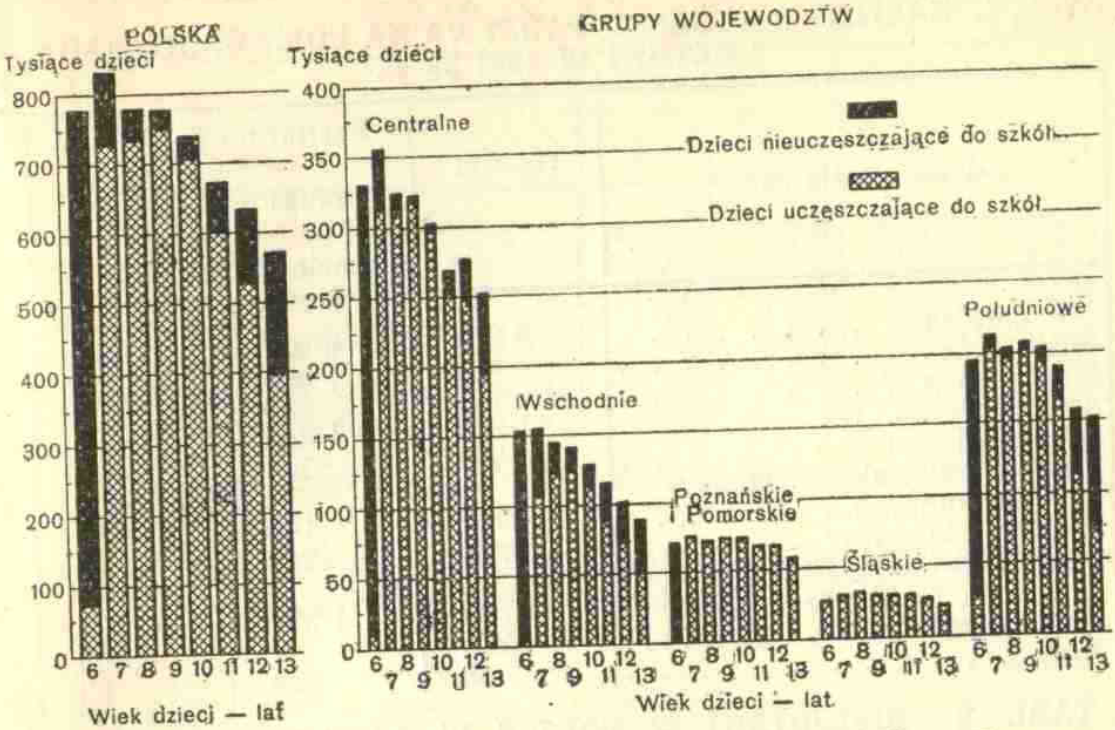

REALIZACJA NAUCZANIA POCZĄTKOWEGO

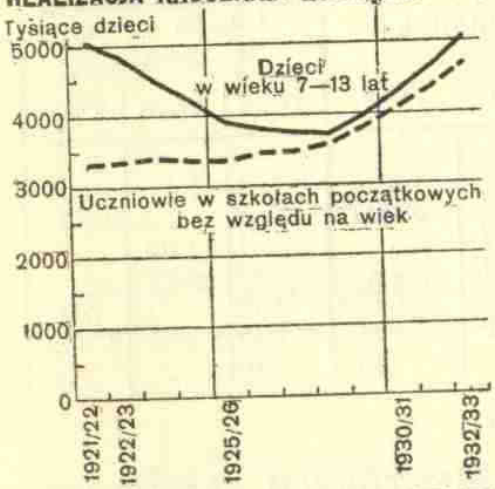

UCZNIOWIE PUBLICZNYCH SZKÓŁ POWSZECHNYCH WEDŁUG LICZBY NAUCZYCIELI W SZKOLE 1932/33

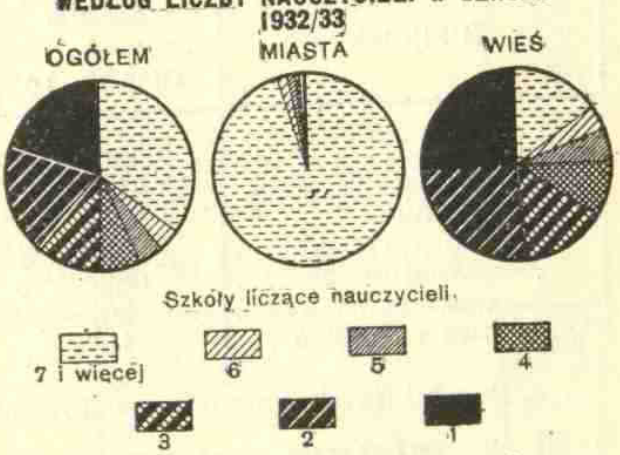

UCZNIOWIE SZKÓŁ I KURSÓW ZAWODOWYCH WEDŁUG KIERUNKU WYKSZTAŁCENIA 1932/33

ABSOLWENCI SZKÓŁ ŚREDNICH I NOWOIMATRYKULOWANI W SZKOŁACH WYŻSZYCH

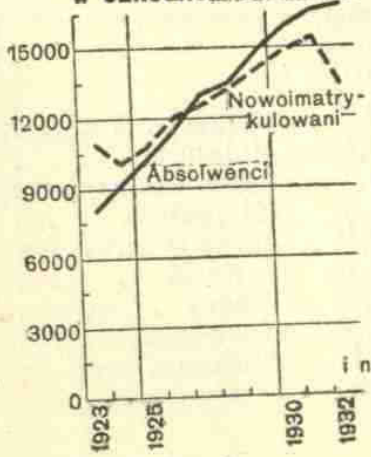

SŁUCHACZE SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG KIERUNKU STUDJÓW

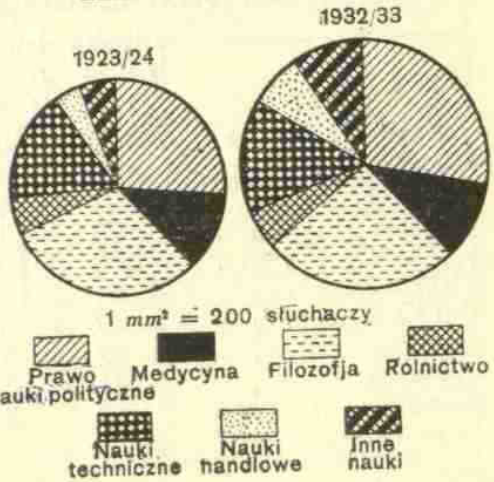

*) Łącznie z ludowemi szkołami rolniczemi

DZIAŁ XVIII. ŻYCIE UMYSŁOWE I KULTURALNE

TABL. 1. ZASIŁKI Z BUDŻETU PAŃSTWA NA POPIERANIE NAUK I SZTUKI W 1931/32 R.

Wyszczególnienie	Ogółem	Zasiłki na popieranie	
		nauki	sztuki
	w tysiącach złotych		
Ogółem	**8 232**	**6 827**	**1 405**
Instytucje	2 183	1 802	381
Pracownicy	1 131	529	602
Badania	1 390	1 390	—
Wydawnictwa	792	713	79
Udział w związkach międzynarodowych	157	146	11
Zjazdy i kongresy	219	214	5
Polskie towarzystwa dla zbliżenia międzynarodowego	1 507	1 507	—
Propaganda artyst. i wystawy	304	—	304
Inne	549	526	23

TABL. 2. BIBLJOTEKI W POLSCE W LATACH 1929—1931

Bibljoteki	Liczba bibljotek			Liczba tomów w tysiącach		
	1929	1930	1931	1929	1930	1931
Publiczne	8 526	.	.	6 164	.	.
Szkół powszechn. publ.	23 084	.	23 604	3 442	.	3 883
,, średnich	1 322	1 357	.	2 531	2 603	.
,, nauczycielskich	348	346	.	583	632	.
,, zawodowych	662	.	625*a*	472	.	490*a*
,, wyższych	20	21	21	2 647	2 761	2 842
Wojskowe naukowe	13	.	14	226	.	268

a Bez bibljotek kursów zawodowych.

TABL. 3. WIELKIE BIBLJOTEKI W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W 1930 R.

Bibljoteki zawierające 100 000 i więcej tomów

	Liczba bibljotek	Liczba tomów w milj.		Liczba bibljotek	Liczba tomów w milj.
Stany Zj. Am. *a*	160	46,7	Belgja	12	4,4
Z.S.R.R.	106	37,4	Holandja	11	4,5
Niemcy	101	34,7	Czechosłowacja	9	2,2
Francja	73	23,4	Hiszpanja	9	2,5
Włochy	69	19,1	Japonja	9	3,7
Anglja *a*	51	15,7	Szwecja	8	2,2
Polska	27	5,9	Węgry	8	1,7
Austrja	22	5,5	Norwegja	5	1,5
Szwajcarja	21	5,1	Rumunja	5	1,3
Kanada	13	3,0	Danja	3	1,8

a Dane za 1924 r.

TABL. 4. DRUKI NIEPERJODYCZNE *a* W POLSCE WYDANE W LATACH 1931 i 1932

Typy wydawnictw	Liczba druków		Nakład w tys.	
	1931	1932	1931	1932
Ogółem	**11 313**	**9 695**	**37 142**	**24 654**
Prace naukowe	2 097	2 383	1 973	1 952
Literatura piękna	1 239	1 185	3 932	2 483
Wydawnictwa popularne	1 744	1 295	7 771	5 781
Podręczniki	577	536	3 683	2 564
Dokumenty życia społecznego *b*	5 656	4 296	19 783	11 874
w tem odezwy	1 640	.	8 231	.

a Bez nut, map i rycin. *b* Odezwy, kalendarze, sprawozdania, cenniki i t. p.

TABL. 5. LICZBA DRUKÓW NIEPERJODYCZNYCH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1931 i 1932 *a*

	1931	1932		1931	1932
	w tysiącach			w tysiącach	
Z.S.R.R.*b*	38,4	35,1	Polska	11,3	9,7
Niemcy, Austrja, Szwajcarja niem.	24,0	22,5	Czechosłowacja	.	8,2
Anglja	14,7	14,8	Holandja	6,0	5,6
Francja	9,8	12,2	Danja	3,1	3,1
Włochy	10,8	11,1	Szwecja	2,6	2,5
			Hiszpanja	2,4	2,4

a Dane niezupełnie porównywalne wskutek niejednolitości podstaw obliczeń. *b* Dane dotyczą tylko Rosyjskiej Socjalistycznej Republiki Rad.
Źródło: *Le droit d'auteur* — Nr. 12, 1933 i N-ry 1, 2, 3, 4, 1934.

TABL. 6. CZASOPISMA W POLSCE W LATACH 1931 i 1932

Treść czasopism	Liczba czasopism wychodzących w ciągu roku				Stan czasopism na 31. XII 1932
	1931	1932			
	Ogółem	Ogółem	w tem wznowionych	w tem nowych	
Ogółem	**2 406**	**2 503**	122	583	**1 831**
Naukowe	304	314	17	42	254
Ogólno-informacyjne, literackie i artystyczne	1 044	1 102	68	311	745
w tem wydawane przez młodzież	215	224	32	55	149
Religijne	222	229	7	29	195
Gospodarcze, techniczne	318	341	12	94	252
w tem rolnicze	75	76	3	10	114
Sportowe, harcerskie	65	80	2	34	50
Urzędowe(państwowe),samorządowe	162	155	6	5	128
Organy zrzeszeń zawodowych	160	143	4	25	114
Humorystyczno-satyryczne, rozrywkowe	63	68	2	27	41
Inne	68	71	4	16	52

TABL. 7. DRUKI I CZASOPISMA W POLSCE WEDŁUG JĘZYKA W 1932 R.

Wyszczególnienie		Język						
		polski	ukraiński	białoruski	niemiecki	żyd. i hebrajski	rosyjski	inny[a]
		Liczba wydawnictw						
		Wydane w ciągu roku						
Druki nieperjodyczne	**1931**	**8 949**	**342**	**33**	**220**	**1 131**	**117**	**521**
	1932	**8 114**	**288**	**32**	**153**	**697**	**78**	**333**
Prace naukowe . . .		2 140	28	1	39	81	9	85
Literatura piękna . .		1 015	54	4	9	90	5	8
Wydawn. popularne .		988	90	16	11	125	45	20
Podręczniki		430	15	—	19	35	2	35
Dokum. życia społecz.		3 541	101	11	75	366	17	185
		Stan na 31. XII 1933 r.						
Czasopisma		**1 544**	**64**	**6**	**94**	**93**	**8**	**22**
Naukowe		228	7	—	3	6	1	9
Publicyst.liter.,artyst.		575	33	2	52	73	3	7
w tem wydawane przez młodzież .		141	2	1	2	1	1	1
Religijne		149	11	3	22	4	4	2
Gospodarcze, techn. .		224	9	1	8	7	—	3
w tem rolnicze . .		56	3	—	5	—	—	—
Sportowe, harcerskie		47	—	—	1	2	—	—
Urzędowe(państwowe), samorządowe . . .		128	—	—	—	—	—	—
Organy zrzeszeń zawodowych		104	1	—	8	1	—	—
Humorystyczno-satyryczne, rozrywkowe		38	3	—	—	—	—	—
Inne		51	—	—	—	—	—	1

a Łącznie z dwujęzycznemi.

TABL. 8. MUZEA I ARCHIWA W POLSCE

Muzea ogółem *a* (1932 r.) .	146	Techniczne	5
Ogólne	43	Sztuk pięknych	36
Historyczno-społeczne . .	45	Archiwa państwowe (1931 r.)	17
Przyrodnicze	17		

a Zestawienie nie obejmuje zbiorów muzealnych szkół wyższych, których jest 63.

TABL. 9. TEATRY STAŁE I OBJAZDOWE W POLSCE W 1933 R. Stan na 15. XI

Grupy województw / Język, w którym odbywają się przedstawienia	Teatry			Specjalność teatrów			
	Ogółem	Stałe	Objazdowe	Opera i operetka	Dramat, komedja	Rewja	Inne i mieszane
Polska	**88**	**57**	**31**	**3**	**31**	**15**	**39**
M. st. Warszawa . . .	25	25	—	1	13	6	5
Woj. centralne *a* . . .	21	8	13	—	6	3	12
„ wschodnie . . .	10	6	4	—	2	2	6
„ zachodnie	13	12	1	1	5	1	6
„ południowe . . .	19	6	13	1	5	3	10
Język polski	55	44	11	2	29	14	10
„ polski i inny . .	6	2	4	1	—	—	5
„ niemiecki . . .	3	3	—	—	—	—	3
„ żydowski . . .	15	8	7	—	2	—	13
„ ukraiński . . .	9	—	9	—	—	1	8

a Bez m. st. Warszawy.

TABL. 10. KINEMATOGRAFY W POLSCE W LATACH 1923, 1928, 1931 i 1932

Grupy województw	Liczba kinematografów					Miejsca w tys.	Dni widowisk. w tys.
	Ogółem				w tem dźwiękowe		
	1923	1928	1931	1932			
Polska	**428**	**631**	**757**	**752**	353	**256,9**	**168,7**
M. st. Warszawa	39	57	54	54	51	35,0	18,5
Woj. centralne *a*	132	226	278	268	116	84,3	57,8
„ wschodnie	39	58	67	70	23	20,3	15,3
„ zachodnie	126	152	182	183	103	63,6	43,6
„ południowe	92	138	176	177	60	53,7	33,5

a Bez m. st. Warszawy.

TABL. 11. KINEMATOGRAFY W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W 1931 R.

Stany Zj. Am.	22 731	Japonja	1 485	Szwajcarja	310
Niemcy	5 360	Czechosłowacja	1 250	Finlandja	300
Anglja	5 041	Szwecja	1 190	Rumunja	279
Francja	3 113*a*	Polska	757	Norwegja	245
Hiszpanja	3 100	Austrja	745	Holandja	215
Włochy	2 500	Belgja	710	Turcja	108
Z. S. R. R.	2 131*a*	Węgry	524	Litwa	45*a*

a Dane za 1929 r.

TABL. 12. OCENZUROWANE FILMY WEDŁUG POCHODZENIA W POLSCE W LATACH 1928 i 1931—1933

Wyszczególnienie	1928	1931		1932		1933	
	Liczba filmów	Liczba filmów	Długość w *m*	Liczba filmów	Długość w *m*	Liczba filmów	Długość w *m*
Filmy zgłoszone	**1 316**	**1 081**	**1097713**	**842**	**849 389**	**858**	**878 943**
w tem dozwolone	1 306	1 055	1055510	838	842 014	849	860 814
Wytwórnie:							
Polskie	201	201	104 316	146	92 535	157	83 503
Angielskie	27	18	29 269	15	31 319	13	29 307
Austrjackie	39	16	25 411	8	19 715	9	14 597
Czechosłowackie	3	13	27 106	12	25 273	10	24 597
Francuskie	139	114	120 470	68	127 418	52	101 930
Niemieckie	178	66	113 803	80	66 352	34	28 937
Stanów Zj. Am.	663	620	606 461	490	436 926	552	544 262
Inne	66	33	70 877	23	49 851	31	51 810

TABL. 13. LICZBA SPRZEDANYCH BILETÓW W KINEMATOGRAFACH WIELKICH MIAST W POLSCE W LATACH 1927—1932

Miasta	1927	1928	1929	1930	1931	1932
	w tysiącach					
Miasta powyżej 100 tys. mieszkańców ogółem . .	**23115**	**27907**	**31646**	**34917**	**29973**	**27503**
w tem:						
Warszawa	9 940	12608	13215	12592	10837	9 733
Łódź	5 108	6 192	7 318	7 176	6 343	5 610
Lwów	1 252	1 801	2 795	3 702	2 999	2 900
Poznań	1 186	2 114	2 459	2 629	1 852	1 850
Kraków	1 525	1 755	1 816	1 798	1 672	1 411
Wilno	1 414	.	.	1 802	2 019	1 716

TABL. 14. LICZBA RADJOABONENTÓW W POLSCE W LATACH 1925—1934
Stan w dn. 1. I

Lata	Radjoabonenci w tysiącach	Lata	Radjoabonenci w tysiącach
1925	0,2	1930	202,6
1926	5,2	1931	245,9
1927	48,0	1932	310,2
1928	119,9	1933	296,3
1929	184,3	1934	311,3

TABL. 15. RADJOABONENCI WEDŁUG DYREKCYJ POCZTOWYCH W POLSCE W 1934 R.
Stan w dn. 1. I

Dyrekcje pocztowe	Radjoabonenci w tysiącach	Dyrekcje pocztowe	Radjoabonenci w tysiącach
Polska	**311,3**		
Warszawa	121,1	Bydgoszcz	20,2
Lublin	24,4	Katowice	29,5
Wilno	19,2	Kraków	29,7
Poznań	23,3	Lwów	43,9

TABL. 16. AUDYCJE RADJOWE W POLSCE W LATACH 1929—1933

Lata	Ogółem	Muzyka		Odczyty	Audycje literackie	Komunikaty		Audycje różne
		razem	w tem z płyt			razem	w tem reklamowe	
	Czas trwania audycyj w godzinach							
1929	9 908	4 357	1 611	2 422	525	1 908	.	696
1930	10 148	4 915	2 473	1 936	520	1 866	.	911
1931/32*a*	22 703	12 305	3 539	4 346	1 278	3 349	475	1 425
1932/33*a*	22 677	13 462	4 058	3 755	1 173	2 968	350	1 319

a Od 1. IV do 31. III następnego roku.

U w a g a. Czas trwania audycyj stacyj nadawczych „Polskiego Radja" w pierwszym kwartale 1931 r. wynosił 2 015 godzin.

TABL. 17. LICZBA RADJOABONENTÓW W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W 1933 R.

Stan w dn. 31. XII

Państwa	Liczba radjoabonentów		Państwa	Liczba radjoabonentów	
	w tys.	na 1 000 mieszkańców		w tys.	na 1 000 mieszkańców
Danja	497	*140*	Czechosłowacja	472	*32*
Stany Zj. Am.	17 005	*138*	Łotwa	45	*23*
Anglja	5 263	*118*	Japonja . . .	1 348	*15*
Szwecja . . .	609	*99*	Polska . . .	296	*9*
Austrja	493	*73*	Włochy	305	*7*
Niemcy	4 308	*67*	Litwa	14	*6*
Szwajcarja . .	231	*60*	Rumunja . . .	100	*6*
Norwegja . . .	123	*43*	Hiszpanja . .	100	*5*
Belgja	340	*42*	Jugosławja . .	51	*4*
Węgry	322	*37*			

Źródło: Dane Międzynarodowej Unji Radjofonicznej.

TABL. 18. ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO W LATACH 1930—1933

Lata	Organizacja harcerzy				Organizacja harcerek			
	Miejscowości (środowiska)	Harcerze w tys.	Obozy i kursy		Miejscowości (środowiska)	Harcerki w tys.	Obozy i kursy	
			Liczba	Uczestnicy w tys.			Liczba	Uczestniczki w tys.
1930	628	42,1	485	10,7	330	21,6	216	5,3
1931	690	44,6	507	12,8	321	24,1	199	5,3
1932	705	55,9	711	20,5	506	37,1	264	6,4
1933	956	59,3	904	25,9	691	38,8	333	7,6

TABL. 19. SPORT I WYCHOWANIE FIZYCZNE W POLSCE W LATACH 1924, 1926, 1928, 1930—1933

Wyszczególnienie	1924	1926	1928	1930	1931	1932	1933
Sportowcy zrzeszeni w tysiącach . . .	99,7	172,2	208,3	305,0	454,5	542,0	550,0
Kursy męskie wychowania fizycznego. .	6	11	201	156	267	456	470
Uczestn.kursów w tys.	0,2	0,3	8,1	3,5	4,5	14,7	15,0
Obozy letnie męskie	25	21	43	72	84	72	87
Uczestn.obozów w tys.	5,9	2,7	7,6	7,3	12,5	15,4	15,6

Źródło: Dane Państw. Urz. Wych. Fiz. i Przysp. Wojsk.

DZIAŁ XIX. ŻYCIE POLITYCZNE

TABL. 1. WYBORY DO SEJMU I SENATU W POLSCE W LATACH 1922, 1928 i 1930

Wyszczególnienie		Polska	Województwa			
			centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
Sejm						
Uprawnieni do głosowania w tys.	1922	12 989	5 572	1 972	1 886	3 559
	1928	14 970	6 377	2 320	2 189	4 084
	1930	15 791	6 653	2 488	2 323	4 327
Głosujący w tys.	1922	8 821	4 383	1 122	1 508	1 808
	1928	11 728	5 112	1 539	1 913	3 164
	1930	11 816	4 939	1 579	2 011	3 287
Głosy ważne w tys.	1922	8 762	4 357	1 108	1 502	1 795
	1928	11 408	5 057	1 343	1 881	3 127
	1930	11 334	4 640	1 515	2 002	3 177
Stosunek głosujących do uprawnionych w %	1922	*67,9*	*78,7*	*56,9*	*80,0*	*50,8*
	1928	*78,3*	*80,2*	*66,3*	*87,4*	*77,5*
	1930	*74,8*	*74,2*	*63,4*	*86,6*	*75,9*
Senat						
Uprawnieni do głosowania w tys.	1922	9 094	3 838	1 391	1 324	2 541
	1928	10 184	4 328	1 584	1 480	2 792
	1930	10 905	4 598	1 729	1 582	2 996
Głosujący w tys.	1922	5 597	2 801	568	1 046	1 182
	1928	6 507	2 653	820	1 220	1 814
	1930	6 917	2 548	946	1 311	2 112
Głosy ważne w tys.	1922	5 560	2 790	557	1 041	1 172
	1928	6 390	2 599	775	1 213	1 803
	1930	6 803	2 508	934	1 260	2 101
Stosunek głosujących do uprawnionych w %	1922	*61,5*	*73,0*	*40,8*	*79,0*	*46,5*
	1928	*63,9*	*61,3*	*51,8*	*82,4*	*64,9*
	1930	*63,4*	*55,4*	*54,7*	*82,9*	*70,4*

TABL. 2. POSŁOWIE I SENATOROWIE W POLSCE WEDŁUG KLUBÓW PARLAMENTARNYCH W LATACH 1923, 1928, 1931 i 1934

Kluby parlamentarne	15. II 1923	10. VI 1928	1. III 1931	1. III 1934
Posłowie				
Ogółem	**444**	**444**	**444**	**444**
Bezpart. Blok Współpracy z Rządem	—	122	247	250
Klub Narodowy	98	37	62	63
Klub Chrześcijańsko-Narodowy	28	—	—	—
Klub Chrześc. Demokracji	43	18	15	11
Klub Chrześcijańsko Społeczny	—	—	—	2
Klub Parlam. Stronnictwa Ludowego	—	—	48	41
Klub Parlam. Chłopskiego Str. Rolniczego	—	—	—	6
Polskie Stronnictwo Ludowe	70	—	—	—
Klub Pol. Str. Lud. „Piast"	—	21	—	—
Pol. Str. Lud. „Wyzwolenie"	48	40	—	—
Klub Stronnictwa Chłopskiego	—	26	—	—
Str. Radykalno-Chłopskie	4	—	—	—
Związek Chłopski	—	3	—	—
Klub Narod. Partji Robotniczej	18	14	10	8
Frakcja N. P. R. Lewica	—	5	—	—
Klub Zw. Parlam. Polskich Socjalistów	41	63	24	21
Klub Komunistycznej Frakcji Poselskiej	2	7	4	4
Zjednocz. Lewicy Chł. „Samopomoc"	—	—	1	—
Klub Ukraiński	20	—	18	16
Klub Ukraińskich Socjalistów Radykałów	—	—	3	5
Klub Białoruski	11	—	—	—
Ukraińsko-Białoruski Klub Sejmowy	—	30	—	—
Niemiecki Klub Parlamentarny	16	19	5	5
Klub Koła Żydowskiego	34	13	6	6
Inne kluby i posłowie bez przynależności klubowej	11	26	1	6
Senatorowie				
Ogółem	**111**	**111**	**111**	**111**
Bezpart. Blok Współpracy z Rządem	—	46	74	73
Klub Narodowy	30	9	12	12
Klub Chrześcijańsko-Narodowy	9	—	—	—
Klub Chrześc. Demokracji	8	6	—	—
Zespół Senatorów Chrześc. Dem. i Narod. Partji Robotniczej	—	—	6	6
Klub Senatorów Ludowych	—	—	6	6
Polskie Stronnictwo Ludowe	17	—	—	—
Pol. Str. Ludowe „Piast"	—	3	—	—
Pol. Str. Ludowe „Wyzwolenie"	8	7	—	—
Klub Stronnictwa Chłopskiego	—	3	—	—
Narodowa Partja Robotnicza	3	3	—	—
Klub Zw. Parlam. Polskich Socjalistów	7	10	5	5
Klub Ukraiński	6	12	4	4
Klub Białoruski	2	—	—	—
Niemiecki Klub Parlamentarny	5	5	3	3
Klub Koła Żydowskiego	12	6	—	—
Inne kluby i senatorowie bez przynależności klubowej	4	1	1	2

DZIAŁ XX. SĄDOWNICTWO, WIĘZIENNICTWO I PRZESTĘPCZOŚĆ

TABL. 1. SĄDOWNICTWO W POLSCE W LATACH 1931 i 1932

	1931	1932
Sądy		
Sąd Najwyższy . .	1	1
Sądy apelacyjne .	8	8
„ okręgowe . .	51	48
„ grodzkie . .	550	548
„ pracy . . .	17	16
Sędziowie . . .	3 068	3 029
W Sądzie Najwyż.	81	81
W sądach apelac. .	220	207
„ okręgow.	972	954
„ grodzkich	1 772	1 757
„ pracy . .	23	30

	1931	1932
Prokuratorzy . . .	424	405
W Sądzie Najwyż.	40	33
W sądach apelacyj.	41	41
„ „ okręgow.	343	331
Sędziowie śledczy .	210	161
Komornicy	523	578
Pisarze hipoteczni .	117	119
Asesorowie	125	176
Aplikanci sądowi .	970	890
Notarjusze	844	870
Adwokaci	5 359	.
Aplikanci adwokaccy	2 004	.

TABL. 2. CZYNNOŚCI SĄDÓW POWSZECHNYCH W POLSCE W LATACH 1931 i 1932

A. Sprawy cywilne

Wyszczególnienie	Wpłynęło 1931	Wpłynęło 1932	Załatwiono 1932	Wpłynęło 1931	Wpłynęło 1932	Załatwiono 1932
	w tysiącach					
Woj. centralne i wschodnie						
Sądy I instancji	**Sądy grodzkie**			**Sądy okręgowe**		
Sprawy	1 308,0	1 116,7	1 126,3	164,8	166,7	164,1
Skargi apelacyjne .	43,6	47,2	.	7,1	7,2	.
Skargi incydentalne .	5,5	1,4	.	2,8	3,7	.
Sądy II instancji	**Sądy okręgowe**			**Sądy apelacyjne**		
Sprawy	57,9	66,5	63,9	9,9	10,9	11,1
Skargi kasacyjne . .	1,9	1,8	.	1,1	1,1	.
Skargi incydentalne .	0,1	0,1	.	0,1	0,2	.
Woj. poznańskie, pomorskie i Górny Śląsk						
Sądy I instancji	**Sądy grodzkie**			**Sądy okręgowe**		
Sprawy sporne . . .	1 270,9	946,9	973,8	28,1	27,5	30,6
Sprawy postępowania niespornego .	.	.	.	—	—	—
Sądy II instancji	**Sądy okręgowe**			**Sądy apelacyjne**		
Odwołania	15,2	15,5	15,5	6,2	7,6	6,2
Zażalenia	6,9	6,6	6,5	2,1	2,2	2,1
Woj. południowe i Śląsk Cieszyński						
Sądy I instancji	**Sądy grodzkie**			**Sądy okręgowe**		
Sprawy	727,7	565,5	598,3	27,5	22,2	22,9
Egzekucje	1 160,8	1 150,3	865,4	16,8	20,9	19,8
Inne	.	.	882,3	.	.	228,9
Sądy II instancji	**Sądy okręgowe**			**Sądy apelacyjne**		
Odwołania	18,7	19,3	18,3	4,3	3,7	3,8
Rekursy	20,5	19,4	18,9	3,4	3,3	3,3

(dok. str. 192)

TABL. 2. CZYNNOŚCI SĄDÓW POWSZECHNYCH W POLSCE W LATACH 1931 i 1932 (dok.)

B. Sprawy karne

Wyszczególnienie	Wpłynęło 1931	Wpłynęło 1932	Załatwiono 1932	Wpłynęło 1931	Wpłynęło 1932	Załatwiono 1932
	w tysiącach					
Sądy I instancji	**Sądy grodzkie**			**Sądy okręgowe**		
Sprawy	1 616,6	1 706,6	1 828,9	123,7	118,0	140,1
Odwołania	57,0	57,1	.	13,0	11,8	.
Kasacje	1,2	0,8	.	0,9	0,9	.
Zażalenia	4,3	4,7	.	1,7	1,3	.
Sądy II instancji	**Sądy okręgowe**			**Sądy apelacyjne**		
Sprawy odwoławcze	65,6	68,9	76,9	12,9	13,4	12,5
Kasacje	1,7	1,7	.	1,7	1,5	.
Zażalenia	3,2	3,0	2,7	0,3	0,2	0,5
Urzędy prokuratorskie	**Sądy okręgowe**			**Sądy apelacyjne**		
Sprawy	379,2	364,0	370,8	6,2*a*	1,5*a*	1,5*a*

a Sprawy wyłącznie z aktami oskarżenia.

TABL. 3. CZYNNOŚCI SĄDÓW PRACY W POLSCE *a* W LATACH 1932 i 1933

Wyszczególnienie	1932	1933	Wyszczególnienie	1932	1933
Sprawy cywilne			**Sprawy karne**		
Wpłynęło	20 355	16 938	Wpłynęło	1 261	1 159
			Załatwiono	1 658	944
Skargi wniesione przez:			w tem:		
pracodawców . .	1 004	1 088	nakazem karnym	227	9
pracow. umysł. .	4 970	3 519	wyrokiem . . .	898	777
pracow. fizycz. .	14 206	12 140			
uczniów	175	191			
Załatwiono	21 322	17 636	Odwołania	112	210
Odwołania	2 964	2 729	Zażalenia	3	17

a Bez woj. poznańskiego, pomorskiego i Górnego Śląska, gdzie sądownictwo pracy jest inaczej zorganizowane.

TABL. 4. CZYNNOŚCI SĄDU NAJWYŻSZEGO W POLSCE W LATACH 1931 i 1932

Wyszczególnienie	Wpłynęło 1931	Wpłynęło 1932	Załatwiono 1932
Sprawy cywilne	7 420	7 032	6 537
Sprawy karne	5 363	4 969	5 237
Sprawy wyborcze	107	—	22
Sprawy dyscyplinarne	131	203	227
Sprawy zgromadz. ogólnego *a* .	13	10	10

a Łącznie ze sprawami administracyjnemi.

TABL. 5. EGZEKUCJE SĄDOWE W POLSCE W LATACH 1931 i 1932

Wyszczególnienie	1931	1932
	w tysiącach	
Woj. centralne i wschodnie		
Tytuły wykonawcze	874,7	817,5
wpłynęło	777,2	747,8
załatwiono	29,7	26,4
Liczba dokonanych licytacyj	1,5	1,6
w tem licytacyj nieruchomości		
Woj. południowe i Śląsk Cieszyński		
Wpłynęło spraw egzekucyjnych	1 177,6	1 171,2
Z tego załatwiono:		
na majątku nieruchomym	147,6	236,3
w tem przez przymusową sprzedaż	24,6	27,8
na rzeczy fizycznej	862,0	780,0
na pretensjach pieniężnych	82,5	86,6
na innych prawach majątkowych	56,2	54,3

Uwaga. Dla woj. poznańskiego, pomorskiego i Górnego Śląska brak danych.

TABL. 6. WIĘZIENNICTWO W POLSCE W LATACH 1932 i 1933

Stan w końcu roku

	1932	1933
Liczba więzień		
Ogółem	**344**	**346**
w tem zakłady wychowaw.-popraw.*a*	4	4
Woj. centralne i wschodnie	80	81
„ zachodnie	84	85
„ południowe	180	180
Warsztaty pracy		
Więzienia posiadaj warsztaty pracy	115	116
Ogółem warsztatów czynnych	**314**	**292**
Woj. centralne i wschodnie	169	150
„ zachodnie	79	78
„ południowe	66	64
Liczba bibljotek		
Ogółem	**130**	**130**
Woj. centralne i wschodnie	67	67
„ zachodnie	42	42
„ południowe	21	21

	1932	1933
Pojemność więzień (miejsc)		
Ogółem	**38 657**	**38 904**
w tem zakłady wychowaw.-popraw.*a*	644	644
Woj. centralne i wschodnie	18 658	18 891
„ zachodnie	8 050	8 585
„ południowe	11 949	11 428
Liczba więźniów		
Ogółem	**34648***b*	**46 451**
w tem w zakł. wychow.-poprawcz.*a*	459	611
Woj. centralne i wschodnie	19 959	25 205
„ zachodnie	5 585	8 850
„ południowe	9 104	12 396
Zaludnienie więzień w stosunku do pojemności w %		
Ogółem	*90b*	*119*
Woj. centralne i wschodnie	*107*	*133*
„ zachodnie	*69*	*103*
„ południowe	*76*	*108*

a Uwzględniono jedynie zakłady, znajdujące się w bezpośredniej administracji Ministerstwa Sprawiedliwości. *b* Liczba więźniów uległa zmniejszeniu wskutek amnestji.

TABL. 7. SKAZANI PRAWOMOCNIE I UNIEWINNIENI W POLSCE W 1932 R.

A. Skazani

Wyszczególnienie	Polska	Województwa: centr. i wschodnie	zachodnie	południowe
Nieletni i dorośli				
Ogółem skazani	**750 286**	**472 962**	**85 796**	**191 528**
mężczyźni	622 023	391 717	71 619	158 687
kobiety	128 263	81 245	14 177	32 841
nieletni do lat 17	23 449	14 053	3 419	5 977
dorośli	726 837	458 909	82 377	185 551
Skazani według wyznania:				
rzymsko-katolicy	469 735	299 607	78 731	91 397
greko-katolicy	81 696	632	127	80 937
prawosławni	83 216	82 048	315	853
ewangelicy	11 919	6 950	4 354	615
starozakonni	95 578	75 796	2 175	17 607
inni	8 142	7 929	94	119
Nieletni do lat 17				
Ogółem skazani	23 449	14 053	3 419	5 977
Za przestępstwa:				
zabójstwo (umyślne)	19	9	1	9
inne przeciwko życiu i zdrowiu	2 213	1 254	89	870
przywłaszczenie	829	561	110	158
kradzież	10 121	5 329	1 695	3 097
rozbój (rabunek, wymuszenie)	77	19	24	34
oszustwo	1 010	415	98	497
inne przestępstwa	9 180	6 466	1 402	1 312
Dorośli				
Ogółem skazani	726 837	458 909	82 377	185 551
Za przestępstwa:				
przeciwko Państwu	2 334	1 422	130	782
„ władzom i urzędom	21 879	15 383	1 301	5 195
„ porządkowi publicz.	29 495	24 388	2 339	2 768
fałsz. pieniędzy, dokumentów	4 824	3 316	877	631
zabójstwo (umyślne)	1 188	618	220	350
inne przeciwko życiu i zdrowiu	71 070	37 948	4 053	29 069
zniewagi	44 060	21 912	5 575	16 573
przywłaszczenie	14 310	8 990	2 451	2 869
kradzież	172 061	73 214	25 431	73 416
rozbój (rabunek, wymuszenie)	2 096	665	293	1 138
oszustwo	30 117	15 281	3 554	11 282
paserstwo	13 052	6 392	2 540	4 120
inne przestępstwa	320 351	249 380	33 613	37 358
Skazani według wymiaru kary zasadniczej				
kara śmierci	121	77	11	33
więzienie	120 418	74 760	27 300	18 358
areszt	231 370	103 620	13 781	113 969
grzywna	374 928	280 452	41 285	53 191
Skazani, którym warunkowo zawieszono wykonanie kary	101 584	34 408	13 939	53 237
w tem kobiety	19 576	6 915	2 262	10 399
Z ogólnej liczby było recydywistów	28 651	10 602	2 780	15 269

 (dok. str. 194

TABL. 7. SKAZANI PRAWOMOCNIE I UNIEWINNIENI W POLSCE W 1932 R. (dok.)
B. Uniewinnieni

Wyszczególnienie	Polska	Województwa		
		centralne i wschodnie	zachodnie	południowe
Ogółem uniewinnieni	**265 045**	**147 467**	**32 397**	**85 181**
mężczyźni	222 761	125 215	26 985	70 561
kobiety	42 284	22 252	5 412	14 620
nieletni do lat 17	14 528	7 738	2 860	3 930
dorośli	250 517	139 729	29 537	81 251
Uniewinnionych oskarżono:				
o przestępstwa przeciwko Państwu	1 002	707	68	227
,, zabójstwo (umyślne) . . .	703	469	104	130
,, inne przest. przeciwko życiu i zdrowiu	25 201	10 364	1 674	13 163
,, kradzież	103 167	53 191	11 587	38 389
,, rozbój (rabunek, wymuszenie)	1 840	993	229	618
,, oszustwo	15 271	6 011	2 201	7 059
,, inne przestępstwa	117 861	75 732	16 534	25 595

U w a g a. W tablicy wykazane są wszystkie osoby prawomocnie skazane i uniewinnione przez sądy powszechne na podstawie zestawień sporządzonych przez Min. Sprawiedliwości. Dane te są całkowicie nieporównywalne z danemi poprzednio ogłaszanemi, gdyż poprzednio statystyka ujmowała skazanych tylko za niektóre przestępstwa (zbrodnie i występki).

TABL. 8. DZIAŁALNOŚĆ SĄDÓW DORAŹNYCH W POLSCE W LATACH 1931—1933

Lata Grupy województw	Liczba osób sądzonych	Skazano			Uniewinniono	Skierowano na drogę postępowania zwykłego	Z liczby skazanych na karę śmierci ułaskawiono
		ogółem	na karę				
			śmierci	więzienia			
1931	66	52	39	13	1	13	13
1932	244	204	127	77	1	39	49
1933	152	131	88	43	2	19	33
Ogółem w latach 1931—1933 . .	**462**	**387**	**254**	**133**	**4**	**71**	**95**
Woj. centralne .	97	72	32	40	2	23	9
,, wschodnie	209	182	126	56	1	26	28
,, zachodnie .	52	43	38	5	—	9	18
,, południowe	104	90	58	32	1	13	40

U w a g a. Sądy doraźne działały w okresie do 2. IX 1931 r. na terenie niektórych powiatów woj. lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego, a poczynając od 2. IX 1931 r. na całym obszarze Polski.

DZIAŁ XXI. ADMINISTRACJA WEWNĘTRZNA

TABL. 1. LICZBA STANOWISK PRACOWNIKÓW PAŃSTWOWYCH W POLSCE, PRZEWIDZIANYCH W BUDŻETACH W LATACH 1929/30—1934/35

Lata	Ogólna liczba pracowników	Budżet administracji — w tem ministerstwa: Ogółem	Spraw Wojskowych	Spraw Wewnętrz.	Skarbu	Sprawiedliwości	W. R. i O. P. ogółem	W. R. i O. P. w tem naucz.	Budżet przedsiębiorstw i monopoli ogółem	Budżet przedsiębiorstw i monopoli w tem P.K.P.
	w tysiącach									
Urzędnicy, sędziowie, nauczyciele i t. d. oraz funkcjonarjusze niżsi										
1929/30	467	245	64	43	23	21	82	76	222	176
1930/31	475	251	64	43	23	21	87	80	224	178
1931/32	467	248	63	44	22	21	88	82	219	172
1932/33	451	242	67	42	20	20	83	77	209	165
1933/34	438	242	67	41	20	20	84	77	196	153
1934/35*a*	441	249	67	41	25	21	84	77	192	144
Urzędnicy, sędziowie, nauczyciele i t. d. bez funkcjonarjuszów niższych										
1929/30	.	150	24	8	16	14	79	76	.	.
1930/31	.	154	24	8	15	14	83	80	.	.
1931/32	.	156	25	8	14	14	85	82	.	.
1932/33	.	148	25	9	13	14	80	77	.	.
1933/34	.	147	25	7	13	14	80	77	.	.
1934/35*a*	.	152	25	7	17	15	80	77	.	.

a Uwzględniono również pracowników opłacanych poprzednio z kredytów rzeczowych.

TABL. 2. OSOBY POBIERAJĄCE ZAOPATRZENIE EMERYTALNE ZE SKARBU PAŃSTWA ORAZ Z FUNDUSZÓW NIEKTÓRYCH PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH W POLSCE W LATACH 1932 i 1933

Stan na 31. XII

	1932	1933
Ogółem	**155 630**	**166 013**
Cywilni (administracja)	**58 083**	**61 943**
Państwa Polsk.	45 001	49 204
Emeryci	29 918	32 774
Wdowy	8 475	9 492
Sieroty	6 608	6 938
Państw zaborcz.	13 082	12 739
Emeryci	3 723	3 496
Wdowy	8 300	8 237
Sieroty	1 059	1 006
Kolejarze i pocztowcy *a*	**79 096**	**83 673**
Państwa Polsk.	63 441	69 482
Emeryci	34 209	38 503
Wdowy	14 471	16 467
Sieroty	14 761	14 512
Państw zaborcz.	15 655	14 191
Emeryci	5 777	5 410
Wdowy	8 507	7 786
Sieroty	1 371	995

	1932	1933
Wojskowi	**14 430**	**16 117**
Z wojska polskiego	12 356	14 081
Emeryci	9 562	11 003
Wdowy	1 650	1 893
Sieroty	1 144	1 185
Z wojsk b. państw zaborczych	2 074	2 036
Emeryci	665	643
Wdowy	1 227	1 214
Sieroty	182	179
Uczestn. powstań narodow.	**1 406**	**1 273**
Weterani	264	191
Wdowy	1 142	1 082
Byli skazańcy polityczni	**1 142**	**1 614**
Skazańcy	731	1 056
Wdowy	278	364
Sieroty	121	164
Rodzice	12	30
Zaopatrzenie wyjątkowe	**1 473**	**1 393**

a Dane dla kolejarzy według stanu na 1. VII.

TABL. 3. POLICJA PAŃSTWOWA W POLSCE W LATACH 1933 i 1934
Stan w dn. 1. I

Wyszczególnienie	Polska		Komenda Gł.	Województwa			
				centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
	1933	1934					
Liczba komend powiat.	238	240	—	83	37	46	74
„ komisarjatów	177	178	—	79	19	48	32
„ posterunków	2 999	2 973	—	1 014	572	423	964
Skład osobowy							
Oficer. i szereg. ogółem	31 077	31 167	537	13005	5 458	5 105	7 062
Oficerowie	863	830	74*a*	313	124	146	173
Szeregowi *b*	27 835	27 955	463*a*	11587	4 977	4 533	6 395
Szer. służby śledcz. *c*	2 379	2 382	—	1 105	357	426	494
Urzędnicy	260	245	60	126	18	20	21
Służba niższa . . .	619	597	45	237	106	86	123

a Łącznie z personelem szkół policyjnych. *b* Posterunkowi do starszych przodowników włącznie. *c* Wywiadowcy nieumundurowani, otrzymujący dodatek na pokrycie wydatków połączonych z ich funkcjami.

TABL. 4. LICZBA NAŁOŻONYCH KAR ADMINISTRACYJNYCH W POLSCE W LATACH 1930/31—1932/33

Lata *a* Grupy województw	Ogółem nałożono kar	w tem za przekrocz. przepisów					Kar na 10000 mieszkańców	Odsetek żądań skierowania sprawy do sądu *b*
		sanitarnych	drogowych	o posiadaniu broni	o lichwie (żywnościowej)	ustawy przeciw alkoholowej		
	w tysiącach							
Polska 1930/31.	775,7	107,5	179,6	21,7	11,6	59,7	251	*4,1*
1931/32.	762,7	88,5	181,4	18,3	7,6	54,4	238	*3,6*
1932/33 *c*.	1015,6	91,4	190,1	29,1	4,9	59,1	311	*3,2*
M. st. Warszawa	125,5	7,7	37,8	0,6	0,3	13,2	1 064	*3,3*
Woj. centralne *d*	339,4	33,1	57,1	13,8	2,2	15,7	278	*2,8*
„ wschodnie	156,4	25,8	22,1	4,1	0,4	7,5	282	*1,9*
„ zachodnie	168,9	8,0	45,6	2,5	0,3	15,9	375	*3,4*
„ południowe	225,4	16,8	27,5	8,1	1,7	6,8	265	*4,5*

a Okresy od 1. X do 1. IX następnego roku. *b* W stosunku do ogólnej iczby nałożonych kar. *c* W okresie tym weszło w życie prawo o wykroczeniach z 11. VII 1932. *d* Bez m. st. Warszawy.

TABL. 5. SĘDZIOWIE I CZYNNOŚCI NAJWYŻSZEGO TRYBUNAŁU ADMINISTRACYJNEGO W POLSCE W LATACH 1928—1932

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933
Liczba sędziów *a*	33	37	39	39	37	37
Liczba spraw:						
pozostało z roku poprzedn.	5 467	6 328	8 035	10 664	13 716	16 655
wpłynęło	5 280	7 344	10001	11 502	11 568	9 948
załatwiono	4 420	5 651	7 390	8 487	8 695	12 542*b*

a Łącznie z prezesami. *b* W tem 2600 skarg niepodtrzymanych (art. 115 prawa o N. T. A. z 1932 r.).

DZIAŁ XXII. ARMJA

TABL. 1. LICZEBNY STAN BUDŻETOWY SIŁ ZBROJNYCH POLSKI W LATACH 1933/34 i 1934/35

	1933/34	1934/35
Ogółem oficerowie i szeregowi . .	**270 259**	**271 636**
Oficerowie	18 281	18 326
Wojsko	17 905	17 905
Marynarka	376	421
Szeregowi zawodowi	38 851	38 843
Wojsko	37 000	37 000
Marynarka	1 851	1 843
Szeregowi niezawodowi	213 127	214 467
Wojsko	211 110	211 110
Marynarka	2 017	3 357

TABL. 2. SIŁY ZBROJNE *a* NIEKTÓRYCH PAŃSTW W 1930/31 R.

Państwa	Ogółem		Wojsko		Marynarka	
	oficerowie	szeregowi	oficerowie	szeregowi	oficerowie	szeregowi
Polska	18 877	258 130	18 602	255 297	275	2 833
Anglja	226 169		130 126		8 391	87 652
Belgja	4 820	66 940	4 820	66 940	—	—
Czechosłowacja .	10 619	134 651	10 619	134 651	—	—
Francja	25 844	426 066	21 530	372 757	4 314	53 309
Hiszpanja . . .	24 248	139 599	21 893	122 778	2 355	16 821
Litwa	1 351	16 488	1 351	16 488	—	—
Niemcy	6 000	109 500	4 500	96 000	1 500	13 500
Rumunja	14 511	243 339	14 185	238 152	326	5 187
Włochy	24 470	510 555	21 174	462 525	3 296	48 030
Z.S.R.R.	562 000		532 961		29 039	

a Średni stan faktyczny. Uwzględniono wojska stałe i marynarkę metropolij bez wojsk kolonjalnych, formacyj policyjnych i ochrony granic. Liczby obejmują również rezerwistów powoływanych na ćwiczenia okresowe.

Źródło: *Annuaire Militaire 1932 (Société des Nations).*

DZIAŁ XXIII. SKARBOWOŚĆ

TABL. 1. DŁUGI PAŃSTWOWE POLSKI W LATACH 1928—1934

Stan w dn. 1. I

Długi	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	w miljonach złotych						
Ogółem	**4 161**	**4 170**	**4 073**	**4 413**	**5 029**	**5 054**	**4 174**
Wewnętrzne	299	360	382	421	459	540	630
Zagraniczne	3 862	3 810	3 691	3 992	4 570	4 514	3 544

TABL. 2. DŁUGI WEWNĘTRZNE W DNIU 1. I 1934 R.

	w miljonach złotych
Ogółem	**630**
5% pożyczka konwersyjna 1924 r.	194
10% pożyczka kolejowa 1924 r.	14
5% konwersyjna pożyczka kolejowa 1926 r.	22
4% premjowa pożyczka inwestycyjna 1928 r.	25
5% państwowa renta ziemska 1928 r.	28
3% renta ziemska 1928 r.	2
3% premjowa pożyczka budowlana 1930 r. Serja I	50
7% pożyczka kolejowa 1930 r. *a*	9
4% premjowa pożyczka dolarowa 1931 r. Serja III *b*	61
4% konwersyjna pożyczka kolejowa 1933 r. *a*	18
Bilety skarbowe	108
Pozostałość pożyczek podlegających spłacie	9
Zadłużenie w Banku Polskim (bezprocentowe)	90

TABL. 3. DŁUGI ZAGRANICZNE W DNIU 1. I 1934 R.

	w miljonach złotych
Pożyczki emisyjne ogółem	**1 010**
6% dolarowa 1920 r. 19 575 tys. dol.	112
7% włoska 1924 r. 283,1 milj. lirów	132
8% ameryk. 1925 r. 22 400 tys. dol.	128
7% stabilizac. 1927 r 1 500 tys. funt. sterl. i 46 500 tys. dol. *b*	458
6,5% dolar. 1930 r. 31 582 tys. dol.	180
Zadłużenie wobec rządów państw ogółem	**2 209**
Stany Zjednoczone Am. 206,1 milj. dol.	1 177
Francja 2 317 milj. frank. franc.	808
Anglja 4 696 tys. funt. sterl.	136
Czechosłowacja 17 100 tys. frank. szwajc.	29
Norwegja 1 tys. funt. sterl. i 16 529 tys. koron	24
Włochy 38 068 tys. lirów	18
Szwecja 6 253 tys. koron	9
Holandja 1 918 tys. florenów	7
Danja 361 tys. koron	1
Austrja 335 tys. szylingów	0
Szwajcarja 76 tys. franków	0
Długi poaustrjackie i powęgierskie 179,8 milj. kor. zł. *b*	**325**

a Długi obligacyjne z tytułu skupu kolei prywatnych.
b Przeliczono według parytetu.

TABL. 4. SUBSKRYPCJA 6% POŻYCZKI NARODOWEJ 1933 R.

Subskrybenci	Liczba subskrybentów w tysiącach	Subskrybowana suma nominalna	
		w miljon. zł.	w %
Ogółem	**1 451**	**339,5**	*100,0*
Własność nieruchoma, handel, przemysł i finanse	415	164,2	*48,4*
w tem: przemysł	20	46,2	*13,6*
instytucje finansowe	4	34,0	*10,0*
handel	199	32,2	*9,5*
instytucje ubezpieczeniowe	0,2	24,7	*7,3*
rolnictwo	95	13,1	*3,9*
Wolne zawody	32	10,7	*3,1*
Pracownicy	885	143,1	*42,2*
państwowi	484	78,7	*23,2*
prywatni	317	52,1	*15,4*
samorządowi	84	12,3	*3,6*
Różni	117	20,4	*6,0*
w tem emeryci i inwalidzi	81	6,5	*1,9*
Subskrypcja w Gdańsku	2	1,1	*0,3*

TABL. 5. DŁUGI PAŃSTWOWE NIEKTÓRYCH PAŃSTW W 1932 R.

Obciążenie na 1 mieszkańca w złotych

Anglja	5 180	Szwecja	577
Francja	2 419	Hiszpanja	564
Stany Zjedn. Am.	1 397	Austrja	559
Holandja	1 284	Rumunja	524
Włochy	1 073	Jugosławja	421
Norwegja	865	Niemcy	395
Czechosłowacja	617	Japonja	237
Danja	594	Polska	157

Źródło: *Ann. Statist. de la Société des Nations 1932/33.*

TABL. 6. WYDATKI I DOCHODY BUDŻETOWE PAŃSTWA POLSKIEGO W LATACH 1928/29—1934/35

Wyszczególnienie	Rzeczywiste						Budż.
	1928-1929	1929-1930	1930-1931	1931-1932	1932-1933	1933-1934	1934-1935
	w miljonach złotych						
Wydatki	**2 841**	**2 993**	**2 814**	**2 467**	**2 244**	**2 206**	**2 185**
Administracja	2 314	2 405	2 221	1 902	1 755	1 733	1 704
Zaopatrzenia	279	306	322	320	294	281	260
Długi państwowe	228	251	266	242	188	175	193
Przedsiębiorstwa	20	31	5	3	7	8	10
Fundusze	—	—	—	—	—	9	18
Dochody	**3 008**	**3 029**	**2 751**	**2 262**	**2 002**	**1 869**	**2 136**
Daniny publiczne	1 737	1 736	1 461	1 177	978	974	982
Monopole	890	886	805	678	625	628	646
Administracja	246	269	343	226	303	174	382
Zaopatrzenia	29	27	24	33	54	46	48
Długi państwowe	1	—	—	—	—	—	—
Przedsiębiorstwa	105	111	118	148	42	42	60
Fundusze	—	—	—	—	—	5	18

TABL. 7. WYDATKI I DOCHODY BUDŻETOWE PAŃSTWA POLSKIEGO WEDŁUG GRUP i CZĘŚCI BUDŻETU W LATACH 1931/32—1934/35

Wyszczególnienie	Wydatki				Dochody			
	Rzeczywiste			Budżet	Rzeczywiste			Budżet
	1931-1932	1932-1933	1933-1934	1934-1935	1931-1932	1932-1933	1933-1934	1934-1935
	w miljonach złotych							
Ogółem . . .	**2 467**	**2 244**	**2 206**	**2 185**	**2 262**	**2 002**	**1 869**	**2 136**
w tem zwyczajne	**2 386**	**2 174**	**2 129**	**2 103**	**2 143**	**1 911**	**1 782**	**1 870**
Administracja .	2 464	2 237	2 189	2 157	1 436	1 335	1 194	1 412
Prezyd. Rzecz.	3	3	3	3	0	0	0	0
Sejm i Senat .	9	8	8	8	0	0	0	0
Kontrola Państ.	5	5	5	5	0	0	0	0
Prez. Rady Min.	3	3	3	3	0	0	0	0
Ministerstwa:								
Spraw Zagran.	48	43	41	40	10	9	8	13
Spraw Wojsk. .	761	761	762	762	3	3	3	4
Spraw Wewn. *a*	213	195	197	197	13	9	17	23
Skarbu	115	119	140	116	1 287	1 166	1 042	1 225
Sprawiedliwości	104	97	94	92	51	59	50	68
Przem. i Handl. *a*	25	29	34	40	12	13	17	18
Komunikacji *a* .	4	3	19	19	1	1	1	3
Rolnictwa *a* . .	21	17	21	41	6	2	2	3
Wyz. Rel. i Ośw. *a*	357	322	318	312	2	2	2	4
Robót Publ. *b* .	58	38	—	—	15	13	—	—
Opieki Społeczn.	155	101	87	65	1	1	6	3
Reform Roln. *b*.	19	10	—	—	2	3	—	—
Poczt i Telegr. .	2	1	1	1	0	0	0	0
Emerytury . .	156	162	154	157	33	54	46	48
Renty inwalidz. i pensje . .	164	132	127	103	—	—	—	—
Długi państw. .	242	188	175	193	—	—	—	—
Przedsiębiorstwa	3	7	8	10	148	42	42	60
w tem:								
Koleje państw.	—	—	—	—	67	5	3	20
Poczta, telegraf i telefon . .	—	—	—	—	42	24	11	15
Lasy państw. .	—	—	—	—	33	12	18	21
Przedsięb. przemysł., handl. i górn.-hutn.	—	—	—	1	3	0	9	4
Monopole: . . .	—	—	—	—	678	625	628	646
Solny	—	—	—	—	45	49	49	50
Tytoniowy . .	—	—	—	—	350	340	334	340
Spirytusowy .	—	—	—	—	261	201	211	221
Zapałczany . .	—	—	—	—	6	21	17	15
Loterji państw.	—	—	—	—	16	14	17	20
Fundusze . . .	—	—	9	18	—	—	5	18

a Dane dotyczące lat 1933/34 i 1934/35 są nieporównywalne z poprzedniemi wobec zmiany zakresu działania ministerstwa. *b* Ministerstwo zostało zniesione w okresie 1932/33 r.

TABL. 8. DOCHODY SKARBOWE Z DANIN PUBLICZNYCH I MONOPOLI W POLSCE W LATACH 1930/31—1934/35

Wyszczególnienie	Dochody rzeczywiste				Budżet
	1930-1931 *a*	1931-1932	1932-1933	1933-1934	1934-1935
	w miljonach złotych				
Ogółem	**2 271**	**1 855**	**1 603**	**1 602**	**1 628**
Podatki bezpośrednie	718	587	533	521	525
gruntowy	50	46	55	59	62
od nieruch. miejskich i niektórych wiejskich	52	50	60	75	70
przemysłowy	300	237	195	178	180
dochodowy	265	214	192	175	171
wojskowy	1	0	0	0	0
od kapitałów i rent	9	7	5	5	5
od elektryczności	—	1	6	6	7
od uboju	—	—	—	3	12
zaległości podatk. zniesionych	0	0	1	1	1
odsetki, zwłoki, kary, grzywny	41*b*	32*b*	19	19	17
Podatki pośrednie	183	171	156	172	141
od wina	3	2	2	2	2
„ piwa	13	11	10	8	8
„ cukru	120	115	104	122	93
„ drożdży	10	10	11	12	11
„ olejów mineralnych	31	28	25	24	23
akcyzowe opłaty patentowe	4	3	3	2	2
inne podatki	2	2	1	2	2
Cło	258	157	108	96	125
Opłaty stemplowe	179	149	108	99	102
Daniny majątkowe	20	15	4	23	27
10% dodatek do danin publicznych	108	98	69	63	62
Monopole	805	678	625	628	646

a Dochody z danin publicznych są większe o 5 milj. zł. od wykazanych w tabl. 6, w której od ogólnej sumy potrącono kwoty zwrócone podatnikom. *b* Łącznie z należnościami egzekucyjnemi zaliczanemi w latach następnych do dochodów administracyjnych.

TABL. 9. WYMIAR NIEKTÓRYCH PODATKÓW W POLSCE W LATACH 1928—1932

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932
Podatek gruntowy					
Liczba opodatk. gospodarstw w tys.	4 496	4 725	4 640	4 855	.
Obszar opod. gosp. w miljon. *ha*	33	32	.	.	.
Suma wymierz. pod. w miljon. zł.	70	70	69	69	.
Podatek od nieruchomości					
Liczba opodatk. nieruchom. w tys.	516	530	560	564	558
Suma podstaw. wym. w miljon. zł. *a*	.	742	817	839	841
Suma wymierz. pod. w miljon. zł.	48	52	58	59	79*b*
Podatek przemysłowy od obrotu					
Liczba płatników w tys.	602	598	590	573	639
Suma ustal. obrotu w miljon. zł.	25141	25396	21728	17742	11558
Suma wymierz. pod. w miljon. zł.	413	420	355	289	213

a Podstawą wymiaru jest czynsz lub wartość czynszowa w stosunku rocznym. *b* W tem 21 milj. zł. dodatku kryzysowego.

TABL. 10. PŁATNICY PODATKU DOCHODOWEGO W POLSCE WEDŁUG ŹRÓDEŁ DOCHODU W LATACH 1930 i 1931

Źródła dochodu	Liczba płatników *a*		Suma podatku	
	1930	1931	1930	1931
	w tysiącach		w milj. zł.	
Dochody fundowane	.	.	**315**	**251**
Nieruchomości gruntowe *b*	187	153	39	21
Przemysł rolny	9	8	2	2
Budynki	301	285	24	24
Górnictwo, hutnictwo i przem. fabryczny	29	29	114	82
Rzemiosło	96	101	13	13
Handel	259	263	92	78
Zajęcia zawodowe, zatrudn. zarobkowe	40	44	16	17
Tantjemy	1	1	1	1
Kapitały pieniężne, prawa majątkowe	18	22	10	10
Inne źródła	18	18	4	3
Dochody niefundowane *c* (wynagrodzenia za pracę najemną i uposażenia służbowe)	**554**	**477**	**88**	**80**

a Płatnicy liczeni są tyle razy, ile mają oddzielnych źródeł dochodu. *b* Łącznie z nadzwycz. wyrębem lasu. *c* Liczby nie obejmują pracowników urzędów, przedsiębiorstw i monopoli państwowych.

TABL. 11. DOCHÓD PŁATNIKÓW PODATKU DOCHODOWEGO W POLSCE USTALONY PRZEZ WŁADZĘ WYMIAROWĄ W LATACH 1929—1931

Źródła dochodu	1929	1930	1931
	w miljonach złotych		
Dochody fundowane	**3 909**	**3 618**	**3 245**
Nieruchomości gruntowe *a*	865	597	390
Przemysł rolny	33	31	28
Budynki	358	383	415
Górnictwo, hutnictwo i przem. fabryczny	706	615	477
Rzemiosło	272	316	324
Handel	1 301	1 265	1 177
Zajęcia zawodowe, zatrudn. zarobkowe	220	239	252
Tantjemy	9	9	8
Kapitały pieniężne, prawa majątkowe	85	102	114
Inne źródła	60	61	60

a Łącznie z nadzwyczajnym wyrębem lasu.

TABL. 12. PŁATNICY PODATKU DOCHODOWEGO W POLSCE WEDŁUG WYSOKOŚCI DOCHODU FUNDOWANEGO W LATACH 1929—1931

Lata	Ogółem	Wysokość dochodu rocznego w tys. złotych								
		do 2,6	2,6—3,4	3,4—4,4	4,4—6,0	6,0—12,0	12,0—20,0	20,0—40,0	40 i wyżej
	Liczba płatników w tysiącach								
1929	653	319	94	72	58	68	22	13	7
1930	608	299	84	64	54	66	22	13	6
1931	589	295	79	61	53	64	21	11	5

TABL. 13. OGÓLNE ZAMKNIĘCIE RACHUNKÓW PODATKÓW BEZPOŚREDNICH W POLSCE W 1932/33 R.

Podatki bezpośrednie	Zaległość początkowa	Dopisano	Umorzono	Do pobrania	Wpłaty *a*	Zaległość końcowa
	w miljonach złotych					
Ogółem . . . 1928/29	499	1 035	88	1 446	868	578
1929/30	978*b*	1 094	108	1 964	886	1 078
1930/31	1 050*c*	988	132	1 906	792	1 114
1931/32	1 102*c*	808	161	1 749	618	1 131
1932/33	1 131	825	343	1 613	476	1 137
Podatek gruntowy	64	69	6	127	54	73
„ od nieruchomości .	37	81	3	115	60	55
„ przemysłowy . . .	268	316	208	376	85	291
„ dochodowy	235	266	54	447	189	258
„ wojskowy	10	0	2	8	0	8
„ od kapitałów i rent	2	5	0	7	5	2
„ od energji elektr. .	0	7	0	7	7	0
Podatki zniesione, odsetki, kary i należn. egzekuc. .	32	37	8	61	30	31
Podatki nadzwyczajne *d* . .	483	44	62	465	46	419

a Po potrąceniu nadpłaty. *b-c* Niezgodność z zaległością końcową tłumaczy się: *b* —uwzględnieniem niepłatnej części podatku majątkowego, *c*— zmniejszeniem odsetek, kar i należności egzekucyjnych. *d* Daniny majątkowe, 10% nadzwycz. dod. do podatków bezpośrednich.

TABL. 14. WYDATKI I DOCHODY BUDŻETOWE NIEKTÓRYCH PAŃSTW

Państwa	Lata	Wydatki		Dochody	
		w miljonach złotych	na 1 mieszkańca w zł.	w miljonach złotych	na 1 mieszkańca w zł.
Polska	1931/32	2 467	76,7	2 262	70,3
Anglja	1931/32	34 793	753,1	34 469	746,1
Czechosłowacja	1931	3 240	218,6	2 414	162,8
Francja	1930/31	18 637	444,3	18 578	442,9
Hiszpanja	1931	3 281	137,9	3 112	130,8
Japonja	1930/31	6 792	103,7	6 404	97,8
Jugosławja	1930/31	1 268	90,1	1 337	94,9
Niemcy	1931/32	20 200	311,8	18 926	292,2
Rumunja	1931	1 437	78,5	1 322	72,2
Stany Zjedn. Am. . .	1931/32	44 659	358,8	18 921	152,0
Szwajcarja	1931	738	180,4	742	181,2
Włochy	1930/31	11 967	288,5	9 694	233,7

Źródło: *Ann. Statist. de la Société des Nations 1932/33.*

DŁUGI PAŃSTWOWE POLSKI

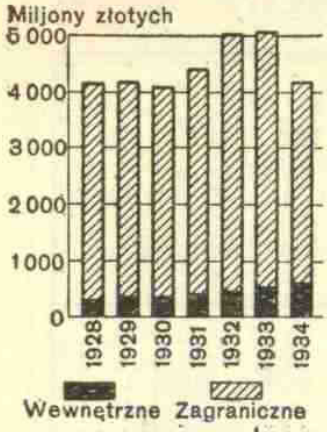

DŁUGI NIEKTÓRYCH PAŃSTW NA 1 MIESZKAŃCA 1932

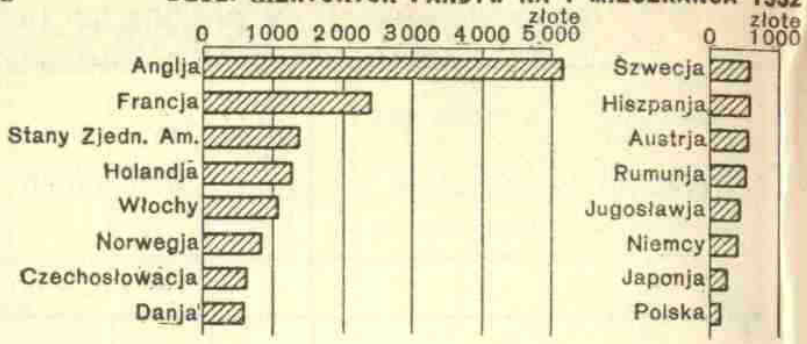

SUBSKRYPCJA POŻYCZKI NARODOWEJ 1933

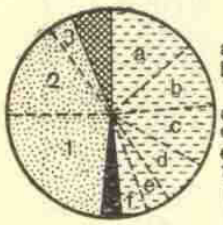

a... Przemysł
b... Instytucje finansowe
c... Handel
d...Ubezpieczenia
e... Rolnictwo
f... Rzemiosło, nieruchomość miejska i t. p.

Wolne zawody

Pracownicy:
1. państwowi
2. samorządowi
3. prywatni

Różni

1 mm² = 2 000 000 złotych

WYDATKI I DOCHODY BUDŻETOWE PAŃSTWA

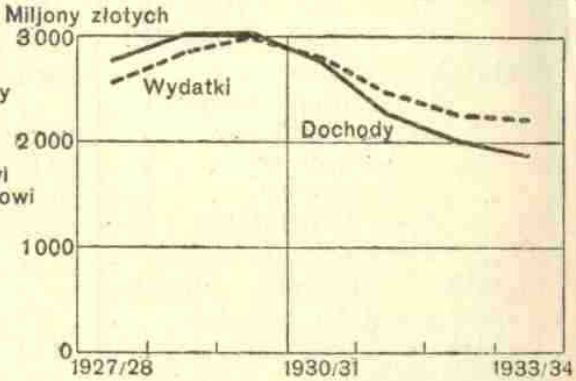

DOCHODY SKARBOWE Z DANIN PUBLICZNYCH I MONOPOLI

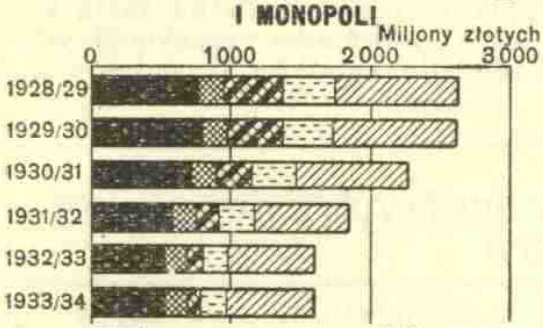

Podatki bezpośrednie
Podatki pośrednie
Cło
Pozostałe daniny
Monopole

DOCHODY SKARBOWE Z PODATKÓW BEZPOŚREDNICH

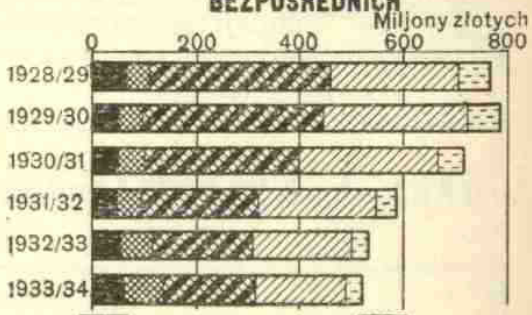

Gruntowy
Od nieruchomości
Przemysłowy
Dochodowy
Inne

WYDATKI PAŃSTWA WEDŁUG CZĘŚCI BUDŻETU

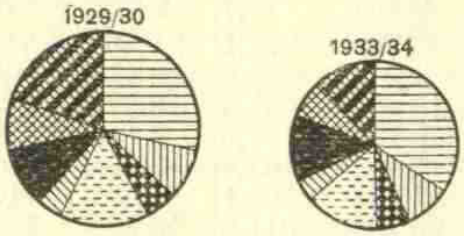

1 mm² = 20 000 000 złotych

Min. Spraw Wojskowych
Min. Spraw Wewnętrznych
Min. Skarbu
Min. W. R. i O. P.
Min. Sprawiedliwości
Zaopatrzenia
Długi Państwa
Pozostałe wydatki

ŹRÓDŁA DOCHODU PŁATNIKÓW PODATKU OD DOCHODÓW FUNDOWANYCH 1931

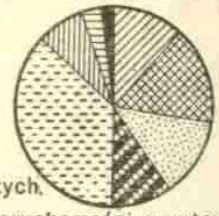

1 mm² = 20 000 000 złotych

Nieruchomości gruntowe
Przemysł
Budynki
Rzemiosło
Handel
Wolne zawody
Kapitały
Inne dochody

DZIAŁ XXIV. SAMORZĄD

A. Autonomiczne województwo śląskie

TABL. 1. WYDATKI SKARBU ŚLĄSKIEGO

Rodzaje wydatków	Zamknięcia			Budżet	
	1930/31	1931/32	1932/33	1933/34	1934/35
	w tysiącach złotych				
Ogółem	**156 387**	**109 386**	**82 464**	**75 703**	**66 829**
Wydatki zwyczajne	**115 368**	**93 452**	**77 341**	**72 450**	**63 250**
1. Administracja	115 368	93 452	77 341	72 450	63 250
Sejm Śląski	874	982	843	852	840
Administracja ogólna	7 391	5 006	4 680	5 681	5 738
Policja	13 715	13 057	10 613	10 609	9 248
Wojewódzki Sąd Administracyjny	57	51	43	46	45
Urzędy ubezpieczeń	233	211	190	205	197
Opieka społeczna i zdrowotność	14 457	14 985	11 359	10 361	8 871
Kultura krajowa	1 440	629	367	893	389
Urzędy robót publicznych	2 736	2 311	3 096	2 995	1 606
Szkolnictwo	41 399	34 922	26 594	25 863	23 011
Administracja skarbowa					
udział Państwa w dochodach woj. śląskiego	20 000	7 750	6 505	—	—
emerytury i zaopatrzenia	3 686	3 532	3 754	4 741	4 504
długi	2 452	4 152	4 266	4 141	2 829
inne wydatki administracji skarbowej	6 928	5 864	5 031	6 063	5 972
2. Przedsiębiorstwa (netto)	—	—	—	—	—
Wydatki nadzwyczajne	**41 019**	**15 934**	**5 123**	**3 253**	**3 579**
1. Administracja	41 019	15 934	5 123	3 253	3 579
Sejm Śląski	—	—	—	—	60
Administracja ogólna	843	500	255	380	337
Policja	1 478	175	89	79	87
Opieka społeczna i zdrowotność	400	38	125	—	—
Urzędy robót publicznych	26 721	13 725	4 528	2 675	3 041
Administracja skarbowa	2 800	1 116	19	14	14
Szkolnictwo	8 777	380	107	105	40
2. Przedsiębiorstwa (netto)	—	—	—	—	—

TABL. 2. DOCHODY SKARBU ŚLĄSKIEGO

Rodzaje dochodów	Zamknięcia			Budżet	
	1930/31	1931/32	1932/33	1933/34	1934/35
	w tysiącach złotych				
Ogółem	**145 922**	**108 281**	**86 233**	**75 703**	**66 836**
Dochody zwyczajne	**145 922**	**108 281**	**86 233**	**75 703**	**66 336**
1. Administracja	145 873	108 244	86 190	75 686	66 316
Podatki bezpośrednie	115 462	82 212	64 698	55 220	49 971
w tem:					
podatek gruntowy	1 048	1 244	1 193	1 200	1 225
podatek przemysłowy	43 860	33 237	23 267	20 000	17 700
od świadectw	3 077	2 707	2 319	.	.
od obrotu	40 783	30 530	20 948	.	.
podatek dochodowy	66 680	43 868	35 160	31 000	27 730
od kapitałów i rent	519	474	496	400	446
Podatki pośrednie	8 724	6 648	5 781	5 845	4 725
w tem:					
podatek od wina	481	313	179	200	200
podatek od piwa	2 925	2 669	2 300	2 750	2 100
podatek od cukru	2 306	1 421	1 119	1 000	900
podatek od olejów mineralnych	2 331	1 590	1 736	1 400	1 300
akcyzowe opłaty patentowe	585	499	404	450	200
Opłaty stemplowe	15 238	12 354	9 455	8 882	8 107
w tem:					
opłaty aljenacyjne	1 806	1 627	1 229	1 300	900
opłaty od rachunków	3 668	2 812	1 791	1 800	1 800
sprzedaż znaczków stemplowych	4 239	3 141	2 471	2 500	2 500
Inne dochody administr. skarbowej	3 738	4 580	3 831	3 401	1 752
Dochody administr. wewnętrznej	2 330	1 558	1 258	1 643	1 079
w tem opłaty za paszporty i świadectwa	1 142	1 004	820	860	620
Dochody szkolnictwa	381	892	1 167	695	682
2. Przedsiębiorstwa (netto)	49	37	43	17	20
Dochody nadzwyczajne	—	—	—	—	**500**

TABL. 3. ZADŁUŻENIE DŁUGOTERMINOWE SKARBU ŚLĄSKIEGO W 1933 R.

Stan zadłużenia w dn. 31. III	w tys. zł.
Ogółem	**97 841**
Pożyczka amerykańska	94 661
Pożyczka w Zakładzie Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych w Królewskiej Hucie	3 180

B. Związki samorządu terytorjalnego

TABL. 4. WYDATKI ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO W POLSCE W 1932/33 R.

Na podstawie zamknięć rachunkowych budżetów administracyjnych *a*

Rodzaje wydatków	1931/32	1932/33					
	Ogółem	Ogółem	Gminy wiejskie	Miasta: Razem	Miasta: w tem ponad 100 tys.	Pow. zw. samorząd.	Woj. zw. samorząd. *b*
	w miljonach złotych						
Ogółem 1931/32 *a*	**791,6**	×	**135,1**	**491,0**	285,9	**147,5**	**18,0**
1932/33 *a*	×	**719,1**	**121,1**	**457,0**	283,6	**125,2**	**15,8**
Wydatki zwyczajne *a*	**649,9**	**605,3**	**109,9**	**373,2**	227,6	**107,7**	**14,5**
w tem szpitale i zakłady opiek.	.	47,4	—	31,7	27,7	11,2	4,5
Zarząd ogólny	155,0	141,3	43,1	78,2	43,5	18,6	1,4
Majątek	13,2	11,7	2,5	8,3	4,9	0,8	0,1
Przedsięb. (deficyty)	3,1	6,2	0,3	5,4	4,2	0,4	0,1
Spłata długów	82,6	96,2	5,6	73,8	43,2	14,7	2,1
Drogi i place publiczne	77,1	64,3	6,0	22,1	14,7	32,9	3,3
Pomiary i plany rozb.	1,4	2,4	—	2,4	1,8	—	—
Oświata	71,6	65,4	25,1	37,8	21,5	1,9	0,6
Kultura i sztuka	14,1	5,9	0,2	5,2	4,6	0,2	0,3
Zdrowie publiczne	92,7	75,5	7,0	48,3	37,2	16,5	3,7
w tem szpitale	.	36 9	—	23,9	21,3	9,4	3,6
Opieka społeczna	64,3	68,6	9,5	50,8	31,7	5,9	2,4
w tem zakłady opiek.	.	10,5	—	7,8	6,4	1,8	0,9
Popieranie rolnictwa	12,1	10,3	1,2	1,3	0,2	7,5	0,3
Popieranie przemysłu i handlu	6,2	5,6	0,0	5,0	3,5	0,6	0,0
Bezpieczeństwo publ.	36,4	31,0	4,3	25,5	13,1	1,2	—
Świadcz. na rzecz innych związków samorządu ter.	4,7	6,9	—	2,6	1,2	4,3	0,0
Różne	15,4	14,0	5,1	6,5	2,3	2,2	0,2
Wydatki nadzwyczajne	**141,7**	**113,8**	**11,2**	**83,8**	56,0	**17,5**	**1,3**
Administracja	2,4	1,3	0,9	0,2	0,0	0,2	—
Majątek	28,4	9,0	1,4	6,8	2,9	0,8	—
Przedsiębiorstwa	26,7	19,8	1,5	15,1	9,8	3,2	—
Spłata długów	14,5	22,3	0,9	19,6	15,2	1,8	—
Drogi i place publ.	32,1	22,3	1,4	12,8	7,4	7,9	0,2
Pomiary i plany rozb.	0,5	0,4	—	0,4	—	—	—
Oświata, kult. i sztuka	14,4	10,5	4,5	5,5	3,5	0,5	—
Zdrowie publiczne	4,7	4,8	0,3	3,5	1,6	1,0	—
Opieka społeczna	9,8	5,0	0,0	4,7	2,8	0,3	—
Popieranie rolnictwa	1,6	1,0	0,0	0,1	—	0,8	0,1
Popieranie przemysłu i handlu	0,3	0,4	—	0,3	0,3	0,1	—
Bezpieczeństwo publ.	1,1	0,6	0,1	0,4	0,0	0,1	—
Różne	5,2	16,4	0,2	14,4	12,5	0,8	1,0

a Łącznie z wydatkami szpitali i zakładów opiekuńczych wydzielonych z budżetu administracyjnego. *b* Poznański i pomorski.

TABL. 5. DOCHODY ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO W POLSCE W 1932/33 R.

Na podstawie zamknięć rachunkowych budżetów administracyjnych *a*

Rodzaje dochodów	1931/32	1932/33					
	Ogółem	Ogółem	Gminy wiejskie	Miasta		Pow. zw. samorząd.	Woj. zw. samorząd.
				Razem	w tem ponad 100 tys.		
	w miljonach złotych						
Ogółem 1931/32 *a*	**736,6**	×	**125,2**	**458,8**	269,3	**137,8**	**14,8**
1932/33 *a*	×	**648,6**	**109,8**	**407,3**	247,9	**116,5**	**15,0**
Dochody zwyczajne *a*	**644,6**	**554,2**	**99,1**	**336,6**	207,1	**104,8**	**13,7**
w tem szpitale i zakłady opiekuńcze .	.	23,9	—	13,0	10,7	7,2	3,7
Majątek	50,2	44,5	9,2	30,9	18,7	3,5	0,9
w tem szpitale i zakłady opiekuńcze. . .	.	1,6	—	0,5	0,4	0,4	0,7
Przedsięb. (wpłaty) .	65,4	66,5	1,1	64,5	41,7	0,8	0,1
Subwencje i dotacje	16,1	10,0	2,2	2,6	0,6	2,7	2,5
w tem szpitale i zakł. opiekuńcze	.	0,2	—	0,1	0,0	0,1	—
Zwroty	30,9	32,8	3,7	19,0	12,3	8,1	2,0
Opłaty administracyjne	10,8	10,0	3,5	6,0	3,3	0,5	—
Opłaty za korzystanie z urządzeń i zakł.	75,3	50,2	3,8	33,9	19,3	9,3	3,2
w tem za korzystanie ze szpitali i zakładów opiekuńczych	.	22,1	—	12,4	10,3	6,7	3,0
Dopłaty	5,3	4,0	1,1	1,8	1,0	1,1	—
Udziały w podatkach państwowych . . .	72,8	56,6	7,0	44,4	28,5	5,2	—
Dodatki do podatków państwowych . . .	187,9	167,5	28,7	99,8	57,2	39,0	—
Podatki samoistne .	110,2	91,2	31,5	23,3	16,8	31,9	4,5
Różne	19,7	20,9	7,3	10,4	7,7	2,7	0,5
Dochody nadzwyczajne	**92,0**	**94,4**	**10,7**	**70,7**	40,8	**11,7**	**1,8**
Ze sprzedaży i likwid. majątku i przedsięb.	4,1	4,6	1,3	2,8	0,8	0,5	—
Subwencje i dotacje	15,6	14,2	1,1	11,5	5,6	1,5	0,1
Zwroty	0,8	1,3	0,1	0,8	0,5	0,4	—
Pożyczki	58,4	60,5	4,1	49,7	31,0	6,5	0,2
Dopłaty	1,7	0,6	0,0	0,2	—	0,4	—
Podatki inwestycyjne i podatek od kopalń	6,5	7,1	3,7	1,6	0,6	1,8	—
Różne	4,9	6,1	0,4	4,1	2,3	0,6	1,0

a Łącznie z dochodami ze szpitali i zakładów opiekuńczych wydzielonych z budżetu administracyjnego.

TABL. 6. WYDATKI ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO W POLSCE W 1933/34 R.

Na podstawie preliminarzy budżetów administracyjnych

Rodzaje wydatków	Ogółem	Gminy wiejskie	Miasta			Powiatowe związki samorządowe	Wojewódzkie związki samorządowe
			Razem	nie wydzielone	wydzielone		
	w miljonach złotych						
Ogółem	**624,1**	**111,7**	**382,2**	**85,2**	**297,0**	**116,5**	**13,7**
Wydatki zwyczajne .	**542,0**	**102,2**	**327,6**	**74,3**	**253,3**	**100,2**	**12,0**
Zarząd ogólny . . .	122,8	36,8	68,4	18,9	49,5	16,6	1,0
wydatki osobowe .	97,3	28,2	57,3	15,9	41,4	11,1	0,7
wydatki rzeczowe .	25,5	8,6	11,1	3,0	8,1	5,5	0,3
Majątek	11,9	2,9	8,3	1,8	6,5	0,6	0,1
Przedsięb. (deficyty)	4,4	0,3	3,9	0,4	3,5	0,1	0,1
Spłata długów . . .	91,3	7,1	67,9	13,5	54,4	13,9	2,4
spłata rat amortyzacyjnych	.	5,6	25,9	7,4	18,5	8,0	.
spłata procentów .	.	1,5	42,0	6,1	35,9	5,9	.
Drogi i place publiczn.	64,4	3,7	18,9	3,8	15,1	37,4	4,4
Pomiary i plany rozb.	2,8	0,0	2,7	0,3	2,4	0,1	—
Oświata	65,5	26,5	37,2	10,0	27,2	1,7	0,1
Kultura i sztuka . .	5,4	0,2	4,7	0,2	4,5	0,2	0,3
Zdrowie publiczne .	42,4	5,9	28,2	5,1	23,1	7,5	0,8
Opieka społeczna . .	64,8	8,9	47,3	7,8	39,5	6,2	2,4
Popieranie rolnictwa	10,5	1,3	1,4	0,9	0,5	7,5	0,3
Popieranie przemysłu i handlu	5,3	0,1	4,6	0,6	4,0	0,6	0,0
Bezpieczeństwo publ.	30,6	4,3	25,0	7,6	17,4	1,3	—
Świadczenia na rzecz innych związków samorządu terytor.	7,0	0,0	2,8	1,2	1,6	4,2	0,0
Różne	12,9	4,2	6,3	2,2	4,1	2,3	0,1
Wydatki nadzwyczajne	**82,1**	**9,5**	**54,6**	**10,9**	**43,7**	**16,3**	**1,7**
Administracja . . .	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,1	—
Majątek	4,9	0,6	3,9	0,7	3,2	0,4	—
Przedsiębiorstwa . .	16,7	0,1	15,6	1,1	14,5	1,0	—
Spłata długów . . .	7,8	1,9	4,2	2,6	1,6	1,7	—
Drogi i place publ. .	17,1	1,4	7,7	0,8	6,9	7,4	0,6
Pomiary i plany rozb.	0,3	0,0	0,3	0,1	0,2	—	—
Oświata, kultura i szt.	6,6	2,5	3,8	0,9	2,9	0,3	—
Zdrowie publiczne .	3,3	0,2	2,2	0,3	1,9	0,8	0,1
Opieka społeczna .	2,2	0,1	1,8	0,3	1,5	0,3	0,0
Popieranie rolnictwa	0,8	0,0	0,1	0,1	0,0	0,7	—
Popieranie przemysłu i handlu	0,2	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	—
Bezpieczeństwo publ..	0,5	0,1	0,4	0,1	0,3	0,0	—
Różne	2,5	0,3	1,4	0,3	1,1	0,6	0,2
Pokrycie niedoboru budżetowego z ubiegłego okresu . . .	18,9	2,1	13,1	3,6	9,5	2,9	0,8

TABL. 7. DOCHODY ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO W POLSCE W 1933/34 R.
Na podstawie preliminarzy budżetów administracyjnych

Rodzaje dochodów	Ogółem	Gminy wiejskie	Miasta			Powiatowe związki samorządowe	Wojewódzkie związki samorządowe
			Razem	niewydzielone	wydzielone		
	w miljonach złotych						
Ogółem	**619,8**	**110,1**	**379,8**	**85,4**	**294,4**	**116,2**	**13,7**
Dochody zwyczajne .	**556,6**	**103,2**	**334,0**	**76,7**	**257,3**	**107,1**	**12,3**
Majątek	46,4	9,6	33,9	7,8	26,1	2,8	0,1
Przedsiębior. (wpłaty)	75,6	0,9	73,3	13,9	59,4	1,0	0,4
Subwencje i dotacje	10,6	2,3	2,6	1,0	1,6	2,1	3,6
Zwroty	36,4	3,9	19,6	3,4	16,2	10,2	2,7
Opłaty administrac. .	9,6	3,0	5,8	1,6	4,2	0,8	—
Opłaty za korzystanie z urządz. i zakł.	27,6	3,6	21,5	8,3	13,2	2,4	0,1
Dopłaty	4,4	1,1	1,9	0,5	1,4	1,4	—
Udziały w podatkach państwowych . . .	53,5	3,6	45,1	9,3	35,8	4,8	—
Dodatki do podatków państwowych . . .	162,6	27,7	94,8	24,8	70,0	40,1	—
Podatki samoistne .	119,0	44,9	28,4	5,0	23,4	40,6	5,1
Różne	10,9	2,6	7,1	1,1	6,0	0,9	0,3
Dochody nadzwyczajne	**63,2**	**6,9**	**45,8**	**8,7**	**37,1**	**9,1**	**1,4**
Ze sprzedaży i likwid. majątku i przedsięb	7,6	0,7	6,4	3,6	2,8	0,5	—
Subwencje i dotacje	5,5	1,2	2,4	0,3	2,1	1,3	0,6
Zwroty	1,2	0,3	0,6	0,1	0,5	0,3	0,0
Pożyczki	30,3	1,7	24,9	3,0	21,9	3,4	0,3
Dopłaty	1,5	0,1	0,4	0,1	0,3	1,0	—
Podatki inwestycyjne	2,2	0,4	1,4	0,0	1,4	0,4	—
Podatki od kopalń .	3,4	1,6	0,9	0,3	0,6	0,9	—
Różne	8,3	0,2	7,3	0,5	6,8	0,5	0,3
Nadwyżka z poprzedn. okresu obrachunk.	3,2	0,7	1,5	0,8	0,7	0,8	0,2

TABL. 8. WYDATKI I DOCHODY ZWYCZAJNE ZAKŁADÓW OPIEKUŃCZYCH I SZPITALI ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO W 1933/34 R.
Na podstawie preliminarzy budżetów administracyjnych

Rodzaje związków samorządowych	Ogółem		Zakłady opiekuńcze		Szpitale	
	Wydatki	Dochody	Wydatki	Dochody	Wydatki	Dochody
	w miljonach złotych					
Ogółem	**54,0**	**42,1**	**14,1**	**4,8**	**39,9**	**37,4**
Gminy wiejskie	0,0	0,0	0,0	0,0	—	—
Miasta niewydzielone . . .	0,7	0,5	0,3	0,2	0,4	0,3
Miasta wydzielone	30,6	22,4	8,1	1,1	22,5	21,2
Powiatowe związki samorząd.	11,5	10,6	1,8	1,5	9,7	9,2
Wojewódzkie związki samorz.	11,2	8,6	3,9	2,0	7,3	6,7

U w a g a. Preliminarze budżetowe zakładów opiekuńczych i szpitali nie wchodzą do preliminarzy budżetów administracyjnych.

TABL. 9. ZADŁUŻENIE DŁUGOTERMINOWE SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO WEDŁUG ŹRÓDEŁ KREDYTU W POLSCE W 1933 R.

Stan w dn. 31. III

A. Miasta

Grupy miast Źródła kredytu	Ogółem	M. st. Warszawa	Miasta w województwach: centralnych (bez Warszawy)	wschodnich	poznańskiem i pomorskiem	śląskiem	południowych
	Liczba miast						
Ogółem	**637**	**1**	**227**	**61**	**152**	**18**	**178**
Uwzględnionych w opracowaniu *a*	620	1	220	61	150	18	170
Posiadających długi	520	1	178	52	145	17	127
	Stan zadłużenia w miljonach złotych						
Ogółem	**805,2**	**207,7**	**261,1**	**34,9**	**145,2**	**45,9**	**110,4**
Grupy miast:							
do 20 tys. mieszkańców	89,3	×	26,0	6,7	29,7	8,8	18,1
20 — 100 tys.	214,5	×	107,1	7,3	42,7	24,1	33,3
100 — 1 000 „	293,7	×	128,0	20,9	72,8	13,0	59,0
m. st. Warszawa	207,7	207,7	×	×	×	×	×
Źródła kredytu:							
Skarb Państwa	33,7	2,6	20,0	2,2	3,0	0,7	5,2
Banki państwowe	367,3	41,7	194,3	16,0	50,8	3,6	60,9
Bank Gospod. Kraj.	366,5	41,7	194,1	15,9	50,4	3,6	60,8
Państw. Bank Rolny	0,8	—	0,2	0,1	0,4	—	0,1
Inne związki samorz.	24,4	—	0,6	0,2	0,1	23,4	0,1
Banki komunalne	29,9	—	11,6	1,0	16,3	0,3	0,7
Komun. kasy oszczęd.	30,9	—	0,7	0,3	10,9	5,5	13,5
Zakł. ubezpiecz. społ.	34,3	—	3,8	0,9	9,0	10,1	10,5
Instytucje i osoby prywatne	14,7	—	5,8	1,2	2,7	0,9	4,1
Fundusze specjalne związków samorz.	2,4	—	0,1	0,1	0,2	0,0	2,0
Pożyczki obligacyjne wewnętrzne	122,5	79,5	5,5	0,5	29,8	0,0	7,2
Pożyczki obligacyjne zagraniczne	96,3	83,9	—	12,4	—	—	—
Inne pożyczki zagran.	48,8	—	18,7	0,1	22,4	1,4	6,2

a Pozostałe miasta nie nadesłały odpowiedzi.

(dok. str. 212)

TABL. 9. ZADŁUŻENIE DŁUGOTERMINOWE SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO WEDŁUG ŹRÓDEŁ KREDYTU W POLSCE W 1933 R. (dok.)

Stan w dn. 31. III

B. Powiatowe i wojewódzkie związki samorządowe

Źródła kredytu	Ogółem	Powiatowe związki samorządowe w województwach					Wojewódzkie związki samorządowe
		centralnych	wschodnich	poznańskiem i pomorskiem	śląskiem	południowych	
Liczba związków samorządowych							
Ogółem	243	82	36	43	8	72	2
Uwzględn. w opracow. *a*	239	79	36	43	8	71	2
Posiadających długi .	233	79	35	42	8	67	2
Stan zadłużenia w miljonach złotych							
Ogółem	**124,1**	**54,7**	**13,6**	**15,2**	**9,9**	**9,7**	**21,0**
Skarb Państwa . . .	10,4	8,5	0,7	0,2	—	1,0	—
Banki państwowe . .	59,1	29,1	8,6	3,6	0,3	5,5	12,0
Bank Gospod. Kraj.	57,4	28,8	7,5	3,4	0,3	5,4	12,0
Państw. Bank Rolny	1,7	0,3	1,1	0,2	—	0,1	—
Inne związki samorz.	6,2	0,2	—	0,3	5,6	0,1	—
Banki komunalne .	31,2	13,1	3,2	6,8	1,0	0,5	6,6
Komunal. kasy oszcz.	6,4	1,1	0,3	2,4	1,6	1,0	—
Zakł. ubezp. społeczn.	6,2	2,2	0,6	0,7	0,9	0,9	0,9
Instytucje i osoby pryw.	0,9	0,3	0,1	0,0	0,0	0,5	—
Fundusze specj. związków samorząd. . .	1,2	0,2	0,1	0,3	0,4	0,2	—
Pożyczki oblig. wewn.	0,5	—	—	0,1	—	—	0,4
Pożyczki zagraniczne	2,0	—	—	0,8	0,1	—	1,1

a Pozostałe związki samorządowe nie nadesłały odpowiedzi.

TABL. 10. PRZEZNACZENIE POŻYCZEK DŁUGOTERMINOWYCH ZACIĄGNIĘTYCH PRZEZ ZWIĄZKI SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO W POLSCE W 1932/33 R.

Przeznaczenie pożyczek	Ogółem	Miasta				Związki samorządowe	
		do 20	20—100	100—1000	m. st. Warszawa	powiatowe	wojewódzkie
		tys. mieszkańców					
Liczba związków samorządowych							
Ogółem	880	568	58	10	1	241	2
Uwzględ. w opracow. *a*	859	553	56	10	1	237	2
Zaciągających pożyczki	188	82	27	8	1	68	2
Suma pożyczek w miljonach złotych							
Ogółem	**46,0**	**3,9**	**14,3**	**18,2**	**1,4**	**6,9**	**1,3**
Inwestycje	14,6	1,8	5,9	1,8	1,4	3,2	0,5
działów administr.	7,8	1,0	1,9	1,2	1,4	1,8	0,5
przedsiębiorstw . .	6,8	0,8	4,0	0,6	—	1,4	—
Spłata pożyczek . .	27,1	1,8	8,3	14,4	—	2,6	—
Kapitał obrotowy . .	0,1	0,1	0,0	—	—	—	—
Wydatki bieżące . .	3,1	0,2	0,1	1,0	—	1,0	0,8
Wydatki niewyszczeg.	1,1	0,0	0,0	1,0	—	0,1	—

a Pozostałe związki samorządowe nie nadesłały odpowiedzi.

TABL. 11. RACHUNKI ZAMKNIĘCIA SUM POZABUDŻETOWYCH ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO W POLSCE W 1933 R.

Stan w dniu 31. III

A. Miasta

Wyszczególnienie	Ogółem	m. st. Warszawa	Województwa: centralne	wschodnie	poznańskie i pomorskie	śląskie	południowe
			Liczba miast				
Ogółem	**637**	**1**	**227**	**61**	**152**	**18**	**178**
Uwzględn. w oprac. *a*	590	1	220	61	146	14	148
			w miljonach złotych				
Stan czynny							
Kasa	2,5	0,1	0,5	0,3	0,8	0,4	0,4
Instytucje finans. *b*	11,2	1,9	2,0	2,2	2,0	1,8	1,3
Weksle obce	0,7	0,1	0,3	0,2	0,0	0,0	0,1
Depozyty walorowe	21,9	11,5	2,9	0,2	3,9	1,2	2,2
Zaliczki zwrotne	5,9	1,6	0,8	0,2	2,7	0,4	0,2
Dłużnicy różni	19,0	1,8	4,4	2,1	7,1	0,8	2,8
Sumy przechodnie	0,9	0,5	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0
Komitet budowy szkół	—	—	—	—	—	—	—
Różni za wydane kaucje i depozyty	0,8	—	0,3	0,1	0,2	0,0	0,2
Zaliczki budżetowe	11,6	5,7	0,3	0,1	5,3	0,0	0,2
Przedsięb. i zakł. własne	13,5	7,3	2,7	0,5	0,6	0,3	2,1
Niedobór budżetowy	178,5	60,4	57,3	10,5	38,4	4,0	7,9
Razem	**266,5**	**90,9**	**71,7**	**16,6**	**61,0**	**8,9**	**17,4**
Różnica gwaran. udziel.	2,6	—	1,8	0,2	0,6	—	0,0
Gwarancje przyjęte	2,5	—	0,8	0,1	0,1	—	1,5
Ogółem	**271,6**	**90,9**	**74,3**	**16,9**	**61,7**	**8,9**	**18,9**
Stan bierny							
Sumy przechodnie	36,3	15,3	11,0	1,7	6,3	0,9	1,1
Deponenci	11,4	—	3,2	0,4	4,5	1,2	2,1
Weksle własne	40,0	14,3	10,8	2,8	5,9	3,1	3,1
Pożyczki krótkoterm.	34,3	5,7	8,3	1,4	15,9	1,2	1,8
w tem: Banki kom.	6,9	—	4,0	0,9	1,8	—	0,2
Kom. kasy oszczędn.	7,9	—	0,3	0,2	5,9	1,0	0,5
Rachunki otwartego kredytu	20,9	12,0	4,1	0,3	3,9	0,3	0,3
w tem: Banki kom.	2,0	0,0	1,0	—	1,0	—	—
Kom. kasy oszczędn.	13,4	9,6	0,6	0,1	2,7	0,2	0,2
Wierzyciele różni	87,6	27,2	31,3	6,1	16,6	0,9	5,5
Depozyty i kaucje walorowe	14,8	12,7	0,5	0,3	0,9	0,0	0,4
Fund. obrot. i spec.	8,8	1,0	1,8	2,7	2,2	0,3	0,8
Przedsięb. i zakł. własne	6,4	2,7	0,5	0,2	1,2	0,3	1,5
Nadwyżka budżetowa	6,0	—	0,2	0,7	3,6	0,7	0,8
Razem	**266,5**	**90,9**	**71,7**	**16,6**	**61,0**	**8,9**	**17,4**
Gwarancje udzielone	2,6	—	1,8	0,2	0,6	—	0,0
Różni za gwarancje	2,5	—	0,8	0,1	0,1	—	1,5
Ogółem	**271,6**	**90,9**	**74,3**	**16,9**	**61,7**	**8,9**	**18,9**

a Pozostałe związki samorządowe nie nadesłały rachunków zamknięcia sum pozabudżetowych. *b* Pozostałości na rachunkach bieżących, czekowych i t. p.

(dok. str. 214)

TABL. 11. RACHUNKI ZAMKNIĘCIA SUM POZABUDŻETOWYCH ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO W POLSCE W 1933 R. (dok.)

Stan w dn. 31. III

B. Powiatowe związki samorządowe

Wyszczególnienie	Ogółem	Województwa: centralne	wschodnie	poznańskie i pomorskie	śląskie	południowe
Liczba powiatowych związków samorządowych						
Ogółem	241	82	36	43	8	72
Uwzględn. w opracowaniu *a*	230	80	36	41	5	68
		w miljonach złotych				
Stan czynny						
Kasa	1,2	0,3	0,1	0,2	0,1	0,5
Instytucje finansowe *b*	7,7	2,1	1,0	1,0	0,8	2,8
Weksle obce	0,5	0,3	0,2	0,0	—	0,0
Depozyty walorowe	5,4	0,9	0,2	1,8	0,2	2,3
Zaliczki zwrotne	1,2	0,4	0,2	0,3	0,1	0,2
Dłużnicy różni	13,2	8,0	2,9	0,7	0,0	1,6
Sumy przechodnie	1,1	0,9	0,1	0,0	—	0,1
Komitet budowy szkół	0,2	0,2	—	—	—	—
Różni za wyd. kaucje i depoz.	0,3	0,3	0,0	0,0	—	0,0
Zaliczki budżetowe	1,5	0,7	0,2	0,5	0,0	0,1
Przedsięb. i zakłady własne	1,4	0,7	0,2	0,4	—	0,1
Niedobór budżetowy	38,2	24,0	5,0	6,0	0,1	3,1
Razem	71,9	38,8	10,1	10,9	1,3	10,8
Różni za gwarancje udziel.	9,7	6,0	3,1	0,0	—	0,6
Gwarancje przyjęte	0,7	0,1	0,1	0,4	—	0,1
Ogółem	82,3	44,9	13,3	11,3	1,3	11,5
Stan bierny						
Sumy przechodnie	10,8	5,0	1,1	2,1	0,7	1,9
Deponenci	4,5	1,1	0,3	0,6	0,1	2,4
Weksle własne	8,3	6,5	1,6	0,0	—	0,2
Pożyczki krótkoterminowe	9,5	5,0	1,8	2,2	0,0	0,5
w tem: Banki komunalne	5,9	3,4	1,4	0,9	—	0,2
Komunalne kasy oszczędności	2,1	0,6	0,2	1,1	0,0	0,2
Rachunki otwartego kredytu	6,6	5,0	0,2	1,2	0,0	0,2
w tem: Banki komunalne	0,6	0,1	0,0	0,5	—	—
Komunalne kasy oszczędności	5,6	4,5	0,2	0,7	0,0	0,2
Wierzyciele różni	23,5	14,5	3,7	2,3	0,2	2,8
Depozyty i kaucje walorowe	1,0	0,2	0,0	0,8	0,0	0,0
Fundusze obrot. i specjalne	3,3	0,7	0,8	0,7	—	1,1
Przedsięb. i zakłady własne	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Nadwyżka budżetowa	4,2	0,7	0,5	1,0	0,3	1,7
Razem	71,9	38,8	10,1	10,9	1,3	10,8
Gwarancje udzielone	9,7	6,0	3,1	0,0	—	0,6
Różni za gwarancje	0,7	0,1	0,1	0,4	—	0,1
Ogółem	82,3	44,9	13,3	11,3	1,3	11,5

a, b Obacz uwagi na str. 213.

C. Samorząd gospodarczy

TABL. 12. WYDATKI I DOCHODY IZB ROLNICZYCH, PRZEMYSŁOWO-HANDLOWYCH I RZEMIEŚLNICZYCH W POLSCE W LATACH 1931/32 i 1932/33

Rodzaj wydatków i dochodów	Izby rolnicze		Izby przemysłowo-handlowe		Izby rzemieślnicze	
	1931/32	1932/33	1931	1932	1931	1932
	Wydatki i dochody w tysiącach złotych					
Liczba izb *a*	2	2	12	12	14	14
Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne						
Ogółem	**3 068**	**2 335**	**6 650**	**5 169**	**1 706**	**1 314**
Administracja	379	331	4 438	3 698	937	802
Oświata	661	600	936	106	12	4
Sztuka i kultura . . .	—	—	24	43	—	—
Popieranie przemysłu i handlu	—	—	902	594	689	307
Popieranie rolnictwa .	1 599	1 119	—	—	—	—
Utrzymanie majątku .	130	96	71	115	—	23
Spłata długów	298	159	101	266	4	11
Różne	1	30	178	347	64	167
w tem wydatki nadzwyczajne						
Ogółem	**224**	—	**1 491**	**687**	**89**	**14**
Administracja	7	—	649	487	42	14
Oświata	—	—	837	—	9	—
Spłata długów	217	—	—	138	—	—
Różne	—	—	5	62	38	—
Dochody zwyczajne i nadzwyczajne						
Ogółem	**3 246**	**2 673**	**6 749**	**5 224**	**1 465**	**1 243**
Podatki na rzecz izb	1 154	980	4 298	3 751	136	530
Opłaty	} 1 106	791	886	706	} 1276	614
Wpływy za korzystanie z zakładów i urządzeń			57	13		
Dochód z majątku . .	58	220*b*	288	220	17	21
Subwencje i zasiłki . .	844	655	—	153	33	54
Różne	84	27	1 220	381	3	24
w tem dochody nadzwyczajne						
Ogółem	**52**	—	**1 220**	**493**	**30**	**68**
Pożyczki	39	—	1 219	336	—	14
Subwencje i zasiłki . .	—	—	—	153	30	54
Różne	13	—	1	4	—	—

a Nie uwzględniono Pomorskiej Izby Rolniczej i 4 izb rzemieślniczych. Wydatki i dochody nieuwzględnionych izb wynosiły w 1931 r.: Pom. Izba Roln.: wydatki — 1 255, dochody — 1 218 tys. zł.; izby rzemieślnicze: wydatki — 476, dochody — 477 tys. zł. *b* Łącznie z dochodami gospodarstw zakł. doświadczaln. zaliczanych poprzednio do pozycji wpływów za korzystanie.

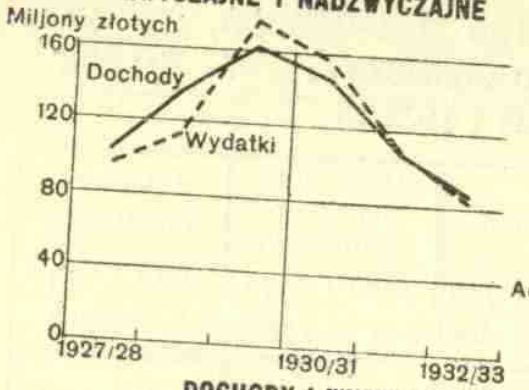
DOCHODY I WYDATKI SKARBU ŚLĄSKIEGO
ZWYCZAJNE I NADZWYCZAJNE
Miljony złotych
160
120
80
40
0
Dochody
Wydatki
1927/28
1930/31
1932/33

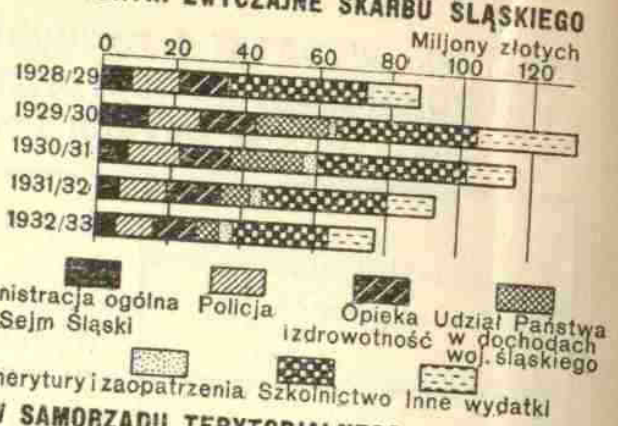
WYDATKI ZWYCZAJNE SKARBU ŚLĄSKIEGO
Miljony złotych
0 20 40 60 80 100 120
1928/29
1929/30
1930/31
1931/32
1932/33
Administracja ogólna i Sejm Śląski
Policja
Opieka i zdrowotność
Udział Państwa w dochodach woj. śląskiego
Emerytury i zaopatrzenia
Szkolnictwo
Inne wydatki

DOCHODY I WYDATKI ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO
ZWYCZAJNE I NADZWYCZAJNE
GMINY WIEJSKIE
Miljony złotych
800
600
400
200
0
Wydatki
Dochody
MIASTA
Miljony złotych
Wydatki
Dochody
POWIATOWE ZWIĄZKI SAMORZĄDOWE
Miljony złotych
Wydatki
Dochody
1927/28
1928/29
1929/30
1930/31
1931/32
1932/33

WYDATKI ZWYCZAJNE ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO
GMINY WIEJSKIE
1928/29
MIASTA
1928/29
POWIATOWE ZWIĄZKI SAMORZĄDOWE
1928/29
GMINY WIEJSKIE
1932/33
MIASTA
1932/33
POWIATOWE ZWIĄZKI SAMORZĄDOWE
1932/33
Administracja
Oświata i kultura
Opieka społeczna
Zdrowotność
Popieranie rolnictwa, przemysłu i handlu
Komunikacja
Spłata długów
Inne wydatki
1 mm² = 2 000 000 złotych

ZADŁUŻENIE DŁUGOTERMINOWE ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJANEGO
Stan z dnia 31.III 1933
MIASTA
POWIATOWE ZWIĄZKI SAMORZĄDOWE
Skarb Państwa
Banki państwowe
Komunalne banki i kasy oszczędności
Zakłady ubezpieczeń społecznych
Pożyczki obligacyjne wewnętrzne
Pożyczki zagraniczne
Inne zadłużenia
1 mm² = 2 500 000 złotych

SKOROWIDZ ALFABETYCZNY

Liczby oznaczają strony. Liczby bez gwiazdek dotyczą tablic z zakresu stosunków polskich, liczby z gwiazdkami dotyczą przeglądów międzynarodowych, liczby z literą (w) dotyczą wykresów.

A.

Abonenci radja 186, 187*
— telefonów 75
Absolwenci szkół 180
— — średnich 181 (w)
Administracja wewnętrzna 195
Administracyjne kary 196
Administracyjny podział Polski 5
Adwokaci 190
Akcyj przemysłowych kursy 116*
Akcyjne spółki — emisje kapitałów akcyjnych 40*
— — górnicze i przemysłowe — zyski i straty 41
— — ruch 39
— — stan 38
— — udział kapitałów zagranicznych 39
— — zagraniczne w Polsce 40
Akcyjnych kapitałów emisje 40*
Akuszerki 163
Aparaty telefoniczne 75
Aplikanci sądowi i adwokaccy 190
Archiwa 184
Armja 197, 197*
Audycje radjowe 186
Autobusy — komunikacja międzymiastowa 70
Artykuły pierwszej potrzeby — ceny detaliczne 124

B.

Bank Gospodarstwa Krajowego — bilanse 104
— Polski — bilanse 101
— — obroty na rachunkach żyrowych 104
— Rolny — bilanse 105
Banki akcyjne — bilanse łączne 106
— biletowe — bilanse 102*
— — stopy dyskontowe 111*
Banki komunalne — rozdział kredytów krótkoterminowych 110, 118 (w)
— państwowe — rozdział kredytów krótkoterminowych 110, 118 (w)
— prywatne — rozdział kredytów krótkoterminowych 110, 118 (w)
Banków liczba w Polsce 105
Bezrobocie 133, 133*
Bezrobotni częściowo w przemyśle przetwórczym 131
— pobierający zasiłki z Funduszu Bezrobocia i Z. U. P. U. 149
— pomoc doraźna z Funduszu Pracy 159
— poszukujący pracy 132
Bibljoteki 182
— wielkie 182*
Bilans handlu zagranicznego 78
Bilanse banków biletowych 102*
— Banku Gospodarstwa Krajowego 104
— — Polskiego 101
— — Rolnego 105

Bilanse łączne banków akcyjnych 106
— Pocztowej Kasy Oszczędności 107
— zakładów ubezpieczeń 170
Budowlany ruch 62
Budynki — pożary 170
Budżet Państwa — dochody i wydatki 199, 200, 206 (w)
— — zasiłki na popieranie nauki i sztuki 182
Budżety domowe rodzin pracowników umysłowych 143
— — robotniczych 142
— robotnicze — rozkład wydatków 154 (w)
Budżety rodzin robotniczych i urzędniczych struktura 144*
Bydło rogate 37 (w)

C.

Cement — produkcja 57*
Ceny artykułów nabywanych przez rolnika wyrażone w *kg* żyta 127 (w)
— detaliczne artykułów pierwszej potrzeby 124
— — — przemysłowych wyrażone w kilogramach żyta, kilogramach wieprza i w płacy robotnika rolnego 126
— — — żywnościowych 125*
— giełdowe zbóż 122*
— hurtowe 123*
— — artykułów przemysłowych 120
— — ruch 123*
— — wskaźniki 127 (w) 127* (w)
— — żywności 121
— miejscowe płacone producentom 121
— ruch 119
— wahania 119*
— żyta płacone producentom 127 (w)
Choroby zakaźne — zachorowania 168 (w)
— — — i zgony 165
Chorzy umysłowo — zakłady 164
— wśród ubezpieczonych w Kasach Chorych 148
Cudzoziemców ruch w większych miastach i uzdrowiskach 19
Cukier — produkcja 59, 59*
— sprzedaż 95
Cukrownie 59
Cygara — produkcja 61, 61*
Cynk — produkcja 48*
Czasopisma 183
— i druki według języka 184
Czekowy obrót Pocztowej Kasy Oszczędności 107
Członkowie spółdzielni spożywców 43

D.

Daniny publiczne 201
Dentyści 163
Detaliczne ceny artykułów pierwszej potrzeby 124
— — — przemysłowych wyrażone w kilogramach żyta, kilogramach wieprza i w płacy robotnika rolnego 126
— — — żywnościowych 125*
Długi państw 199*
— — na 1 mieszkańca 204* (w)
Długi państwowe Polski 198, 204 (w)
— wewnętrzne 198
— zagraniczne 198
Długoterminowe zadłużenie samorządu terytorjalnego 211, 212, 216 (w)
— — Skarbu Śląskiego 206
Długoterminowy kredyt hipoteczny 112

Dni zasiłkowe wśród ubezpieczonych w Kasach Chorych 148
Dochodowy podatek — płatnicy według źródeł dochodu 202
Dochody budżetowe Państwa 199, 200, 204 (w)
— w mniejszych gospodarstwach rolnych 25*, 26
— instytucyj ubezpieczeń społecznych w Polsce i w Niemczech 147*
— — — — 153 (w)
— izb rolniczych, przemysłowo-handlowych i rzemieślniczych 215
— państw 203*
— płatników podatku od dochodów fundowanych 202, 204 (w)
— skarbowe z danin publicznych i monopoli 201, 204 (w)
— — z podatków bezpośrednich 204 (w)
— Skarbu Śląskiego 206, 216, (w)
— i wydatki Funduszu Pracy 151
— związków samorządu terytorjalnego 216 (w)
— — — — preliminarze 210
— — — — zamknięcia 208
— zwyczajne zakładów opiekuńczych i szpitali związków samorządu terytorjalnego 210
Dochód płatników podatku dochodowego 202
Dominja państw europejskich 8*
Dorzecza — powierzchnia 4
Dożywający z pośród jednocześnie urodzonych 21 (w)
Drogi bite 69
— wodne i śródlądowe 73, 73*
Drożdży sprzedaż 95
Druki i czasopisma według języka 184
— nieperjodyczne 183, 183*
Dyplomy ukończenia szkół wyższych 179
Dyskontowe stopy banków biletowych 111*
Dzieci w wieku szkolnym 172

E.

Egzekucje sądowe 192
Elektrownie 45
Elektrycznej energji produkcja 45
Elektryfikacja 63 (w)
Emerytalne zaopatrzenia 195
Emigracja 18, 18*, 21 (w)
Emisje kapitałów akcyjnych 40*
Etaty funkcjonarjuszów państwowych 195

F.

Fabryki — obacz produkcja
Felczerzy 163
Filmy ocenzurowane według pochodzenia 185
Finanse komunalne 205—216
Flota handlowa morska 73*
— — — i rzeczna polska i gdańska 72
Fundusz Bezrobocia — bezrobotni pobierający zasiłki 149
— Pracy — dochody i wydatki 151
— — podział wydatków na inwestycje publiczne 151
— — pomoc doraźna dla bezrobotnych 159
Funkcjonarjusze państwowi — uposażenie 139

G.

Gazoliny wytwórczość 57
Geograficzne położenie Polski 4
Gdynia i Gdańsk porty 71
— — obrót towarów 77 (w)
— — udział w obrotach handlu zagranicznego 79, 80, 89 (w)

Gęstość zaludnienia Polski 15 (w)
— — Europy 15* (w)
— — państw 7*
Giełda w Nowym Yorku — kursy pożyczek państw 115*
Giełdowe ceny zbóż 122*
— kursy 114
Giełdy — obroty pieniężne 113, 118 (w)
— zagraniczne — kursy pożyczek polskich 115*
Gminy wiejskie według liczby ludności 11
— — według powierzchni 11
Gorzelnie 60
Gospodarcze zrzeszenia 38—43
Gospodarczy samorząd 215
Gospodarstwa rolne — dochody 25, 26*, 27 (w)
— — kapitał, koszty produkcji i dochody 25*, 26
— — wielkość 24*
— wiejskie — wielkość i użytki 23
Górnictwo — produkcja 46
— robotnicy zatrudnieni 128
— zakłady i robotnicy 45
— zarobek godzinny robotnika 136
— — dzienny robotnika 136
— zatrudniona ludność 14, 14*
— wskaźniki sum wypłaconych robotnikom 136
Granice państw 5*
— Polski 4
Gruntów użytkowanie 24, 27 (w), 28, 36* (w)
Grunty orne 23, 24, 28, 28*
— rolne i leśne — kupno sprzedaż 26, 27 (w)
Gruźlicy — łóżka w szpitalach i sanatorjach 164

H.

Handel — ludność zatrudniona 14, 14*
— wewnętrzny i spożycie 91—100
— zagraniczny 86*, 89* (w)
— — bilans 78
— — dziedziny przemysłu 84
— — grupy towarów 90 (w)
— — z krajami 85*, 90 (w)
— — przegląd ogólny 78
— — obrót na głowę ludności 85
— — przywóz towarów z uwzględnieniem ważniejszych krajów pochodzenia 82
— — przywóz ważniejszych towarów z uwzględnieniem handlu przez porty Gdynię i Gdańsk 79
— — przywóz i wywóz ważniejszych towarów 81
— — struktura 86*
— — udział w obrotach portów Gdynia i Gdańsk 89 (w)
— — udział procentowy Polski w handlu niektórych krajów 87*
— — wskaźniki wartości obrotów światowych 88*
— — wzajemny udział procentowy krajów 87*
— — wytworami rolnemi i wyrobami przemysłu rolnego 84
— — wywóz niektórych towarów z uwzględnieniem ważniejszych krajów przeznaczenia 83*
— — wywóz światowy ważniejszych towarów 88*
— — wywóz ważniejszych towarów z uwzględnieniem handlu przez porty Gdynię i Gdańsk 80
Handlowa flota morska 73*
— — — i rzeczna polska i gdańska 72

Handlowe przedsiębiorstwa według branż i kategoryj świadectw przemysłowych 92
— — obrót opodatkowany 91
Harcerstwo 187
Hipoteczny długoterminowy kredyt 112
Hodowla 33, 34, 34*
Hurtowe ceny 123*
— — artykułów przemysłowych 120
— — wskaźniki 127, 127*
— — żywności 121
Hutnictwo — produkcja 46
— robotnicy zatrudnieni 128
— wskaźniki sum wypłaconych robotnikom 136
— zakłady i robotnicy 45
— zarobek dzienny robotnika 136
— — godzinny robotnika 136
— zatrudniona ludność 14, 14*
Huty żelaza i stali — wytwórczość 48

I.

Inspekcja pracy — czynności 152
Instytucje ochrony macierzyństwa 158
— kredytu krótkoterminowego — wierzytelności zagraniczne 112
— — — zobowiązania zagraniczne 111
— ubezpieczeń społecznych — dochody i wydatki 147*, 153 (w)
Inwalidzi — renty 160, 161, 162 (w)
— wojenni i wojskowi 162 (w)
— — — przyczyny inwalidztwa 161, 162 (w)
— — — stopień utraty zdolności zarobkowej 160, 162 (w)
Izby rolnicze, przemysłowo-handlowe i rzemieślnicze — dochody i wydatki 215
— rozrachunkowe obroty 103, 103*

J.

Jedwabiu sztucznego przędza — produkcja 57*
Język nauczania w szkołach 175
— ojczysty ludności Polski według spisu 1931 r. 13, 15 (w)
— — — państw 13*

K.

Kapitałów akcyjnych emisje 40*
Kapitał w mniejszych gospodarstwach rolnych 26
Kary administracyjne 196
Kasy Chorych — rachunek działalności 148
— — zgony, chorzy, połogi i dni zasiłkowe wśród ubezpieczonych 148
— oszczędności stan wkładów 108
— — wkłady 108*
Kinematografy 185, 185*
— bilety sprzedane 186
Kluby parlamentarne — posłowie i senatorowie 189
Koleje 69*, 77* (w)
— naładowanie, przyjęcie i tranzyt wagonów 68
— przewóz towarów 66, 77 (w)
— tranzyt 67, 68
Kolejowi pracownicy — uposażenie 140
Kolejowy tabor — stan i praca 65

Kolonje i półkolonje dziecięce — letnie 159, 162 (w)
— — — zimowe 159, 162 (w)
— państw europejskich 8*
Komisje opieki społecznej 158
Komunalne finanse 205—216
Komunikacja międzymiastowa — autobusy 70
Komunikacyjna sieć — długość 77 (w)
Komornicy 190
Konie 37 (w)
Kopaliny — zapasy 44
Kopalnie węgla — wydajność pracy 141, 141*
Koszty produkcji w gospodarstwach rolnych 25*, 26
— urlopów robotników i pracowników umysłowych 134
— utrzymania w Warszawie — wskaźniki 127 (w)
— żywności w miastach 125
Kredyt długoterminowy hipoteczny 112
Kredytowe instytucje — wkłady 109
Kredytu krótkoterminowego instytucje — wierzytelności zagraniczne 112
— — — zobowiązania zagraniczne 111
Kredyty krótkoterminowe 109, 118 (w)
— — rozdział w bankach państwowych, komunalnych i prywatnych 110, 118 (w)
Krosna 58
Kursy akcyj przemysłowych 116*
— giełdowe 114
— polskich pożyczek na giełdach zagranicznych 115
— pożyczek państw na giełdzie w Nowym Yorku 115*
— walut przeciętne kwartalne Zurych 118* (w)
Kwas siarkowy — produkcja 57*

L.

Lasy państwowe 35
— powierzchnia w gospodarstwach 23
— użytkowanie 24, 28, 28*
Lekarski personel 163
Lekarze 163*, 168
Lokauty 145, 146
Listowe przesyłki 75*
Lotnictwo na linjach pasażerskich 74*
Lotnicze linje „Lot" 74
Ludność 5, 6, 7*, 9*
— gęstość zaludnienia 7*, 15 (w), 15* (w)
— grupy wieku i płeć 12, 12*, 16* (w)
— język lub narodowość 13, 13*, 15 (w)
— miast większych 9
— miejska według grup wielkości miast 8
— państw posiadających kolonje 7*
— ruch naturalny 17, 17*
— według wielkości miejscowości 16* (w)
— wychodztwo, powrót wychodźców i repatrjacja 18, 18*, 21* (w)
— zaludnienie mieszkań 6
— zawód 14, 14*, 16 (w)

Ł.

Łąki 23, 24, 28
Łóżka dla gruźlików w szpitalach i sanatorjach 164
— w szpitalach 163, 164*, 168 (w)

M.

Macierzyństwa ochrona — instytucje przyfabryczne 158
Małżeństwa 17
Mandaty państw europejskich 8*
Marynarka 197, 197*
Meteorologja 3
Miasta — dochody i wydatki 207, 208, 209, 210
— liczące powyżej miljona mieszkańców 10*
— liczba 213
— — większych miast według ostatnich spisów 9*
— ludność miejska według wielkości miast 8
— — większych miast 9
— — mieszkania w większych miastach 10
— rozwój 16 (w)
— ruch budowlany 62
— zadłużenie 211,
Mieszkania 6
— w większych miastach 10
Mieszkań zaludnienie 6
Monopol solny — sprzedaż 95
— spirytusowy — sprzedaż 94
— tytoniowy 94
Morska flota handlowa 72, 73*
Morskie rybołówstwo 35
Motocykle 70
Muzea 184

N.

Naftowa ropa — produkcja 46, 47*
Naftowych przetworów produkcja 47
Najwyższy Trybunał Administracyjny — sędziowie i czynności 196
Naładowanie, przyjęcie i tranzyt wagonów na Polskich Kolejach Państwowych 68
Nauczanie początkowe — realizacja 181 (w)
— — rozwój 172
Nauczyciele 173
— wiek i płeć 176
Nawozy sztuczne — zbyt 96
Notarjusze 190
Nowoimatrykulowani w szkołach wyższych 181 (w)

O.

Obieg pieniężny 101, 118 (w)
Obroty giełdy pieniężne 113, 118 (w)
— handlu zagranicznego — udział portów Gdynia i Gdańsk 89 (w)
— izb rozrachunkowych 103, 103*
— płatnicze 116, 117*
— przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych 100 (w)
— na rachunkach żyrowych Banku Polskiego 104
Obrót czekowy Pocztowej Kasy Oszczędności 107
— opodatkowany według branż 93
— — — kategoryj świadectw przemysłowych 91
— oszczędnościowy Pocztowej Kasy Oszczędności 107
— robotników w przemyśle przetwórczym 134
— towarów przez porty Gdynię i Gdańsk 77 (w)
Ochrona macierzyństwa — instytucje przyfabryczne 158
Ogrody i sady 23, 24, 28
Okręgi opiekuńcze 158

Okrętowe polskie towarzystwa — przewóz towarów 72
Ołowiu produkcja 49*
Opady 3
Opieka społeczna — wydatki z budżetu Ministerstwa Opieki Społecznej 155, 162 (w)
— — — samorządu terytorjalnego 155, 162 (w)
Opieki społecznej komisje 158
— stacje nad matką i dzieckiem 158
— zamkniętej zakłady 156
— — — według właścicieli 157
Opiekunowie społeczni 158
Opiekuńcze okręgi 158
Ordynarjusze — wskaźniki płac umownych 135
Organizacje i stowarzyszenia społeczno-opiekuńcze 157
Orne grunty 23, 24, 28, 28*
Ośrodki zdrowia 167
— — wydatki na urządzenie i prowadzenie 167
Oświata — wydatki z budżetu Państwa 171
— — związków samorządu terytorjalnego 171
Owce 37 (w)
Oszczędnościowe instytucje — wkłady 109
Oszczędnościowy obrót w Pocztowej Kasie Oszczędności 107
Oszczędnościowe wkłady w kasach 108

P.

Państwowi funkcjonarjusze — uposażenie 139
Państwowa policja 196
— — uposażenie 139
Państwowi pracownicy — liczba stanowisk 195
Papier — produkcja 58*
Papierosów produkcja 61, 61*
Parcelacja 27 (w)
Parcelacyjna i scaleniowa działalność 27 (w)
Parowozów przebieg 65
Pastwiska 23, 24, 28
Paszporty zagraniczne 19
Personel lekarski 163
— wychowawczy i dozorujący w zakładach opieki społecznej 156
Pieniężne giełdy — obroty 113, 118 (w)
Pieniądz — obieg 101, 118 (w)
Piwo — sprzedaż 96
Płace ordynarjuszy — wskaźniki płac umownych 135
— robotnicze — stawki wskaźniki 154 (w)
— — wahania 141*
— umowne stałych robotników rolnych 135
Płatnicy podatku dochodowego według wysokości dochodu fundowanego 202
— — — — źródeł dochodu 202
— — przemysłowego 93
Płatnicze obroty 116, 117*
Płeć — ludności 12
Płodność 21*
Poczta 75
Pocztowa Kasa Oszczędności — bilanse 107
— — — obrót czekowy 107
— — — — oszczędnościowy 107
Pocztowe instytucje 74
Pocztowi pracownicy — uposażenie 140

Podatek dochodowy — płatnicy według źródeł dochodu 202
— — — — wysokości dochodu fundowanego 202
— przemysłowy — płatnicy 93
Podatki bezpośrednie ogólne zamknięcie rachunków 203
Podatków wymiar 201
Podział administracyjny 5
Policja państwowa 196
— — uposażenie 139
Połogi wśród ubezpieczonych w Kasach Chorych 148
Położenie geograficzne 4
Porównanie kosztów żywności w miastach 125
Porty Gdynia i Gdańsk 71
Posłowie i senatorowie według klubów parlamentarnych 189
Poszukujący pracy 132
Potasowych soli produkcja 47*
Powiaty — dochody i wydatki 207, 208, 209, 210
— liczba 212
— zadłużenie 212
Powierzchnia dorzeczy 4
— lasów 35
— Polski 5
— państw 6*
— — posiadających kolonje 7*
Powszechne publiczne szkoły 175
Pożary budynków 170
Pożyczka Narodowa — subskrypcja 199, 204 (w)
Pożyczek polskich kursy na giełdach zagranicznych 115
Pożyczki państw — kursy na giełdzie w Nowym Yorku 115*
Pracownicy kolei państwowych, poczt, telegrafów i telefonów — uposażenie 140
— państwowi — liczba stanowisk 195
— umysłowi 153 (w)
— — budżety domowe 143
— — szacunek kosztów urlopów 134
— — ubezpieczeni w Zakładzie Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych 140
— — zarobki miesięczne 154 (w)
— — zatrudnienie 129
Procentowa stopa od dyskonta i od wkładów 110
Produkcja artykułów przemysłowych 53, 54, 55, 56
— cementu 57*
— cukru 59, 59*
— cygar, papierosów i tytoniu 61, 61*
— cynku 48*
— energji elektrycznej 45
— górniczo-hutnicza 46
— fabryk gazoliny 57
— hut żelaza, stali i walcowni 48
— kwasu siarkowego 57*
— ołowiu 49*
— papieru 58*
— przetworów naftowych 47
— przędzy jedwabiu sztucznego 57*
— ropy naftowej 46, 47*
— samochodów 57*
— soli 47*
— — potasowych 47*
— spirytusu 60, 60*
— stali 48*
— surowca żelaza 48*
— węgla kamiennego 46, 46*

Produkcja wyrobów walcowanych 49*
— zapałek 60
— ziemiopłodów wartość 30
— wskaźniki 64* (w)
Produkcji statystyką objęte zakłady przemysłowe 49, 50, 51, 52
Prokuratorzy 190
Promocje — szkoły średnie ogólno-kształcące, seminarja nauczycielskie i szkoły zawodowe 179
Protektoraty państw europejskich 8
Protesty weksli 113
Przebieg parowozów wagonów 65
— tramwajowych wozów 68
Przedsiębiorstwa handlowe według branż i kategoryj świadectw przemysłowych 92
— — obroty 100 (w)
— — obrót opodatkowany 91
— — rozmieszczenie 63 (w)
— przemysłowe 100 (w)
Przemysł przetwórczy — obrót robotników 134
— — robotnicy zatrudnieni 128, 129
— — — według zarobku tygodniowego 138
— — — zatrudnieni według dni pracy w tygodniu 153 (w)
— — struktura ważniejszych gałęzi 64 (w)
— — urlopy 134
— — wskaźniki sum wypłaconych robotnikom 136
— — zarobek godzinny robotnika 136
— — zarobki tygodniowe i godzinne robotnika 137, 154 (w)
— — zatrudnienie młodocianych i kobiet 129
— — — mężczyzn, kobiet i młodocianych 153 (w)
Przemysłowe akcje wahania kursów 116*
— artykuły ceny detaliczne wyrażone w kilogramach żyta, kilogramach wieprza i w płacy robotnika rolnego 126
— — — hurtowe 120
— — produkcja 53, 54, 55, 56
— świadectwa 91
Przemysły — rozmieszczenie 63 (w)
Przestępczość 190—194
Przesyłki listowe 75*
Przetwory naftowe — produkcja 47
Przewóz towarów na statkach polskich towarzystw okrętowych 72
— — — kolejach 66, 77 (w)
Przędzalnie 58
Przędza jedwabiu sztucznego — produkcja 57*
Przyrost naturalny ludności 17
Przywóz — obacz Handel zagraniczny

R.

Rachunek działalności Kas Chorych 148
Radjo — audycje 186
Radjoabonenci 186, 187*
— według dyrekcyj pocztowych 186
Reemigracja 18
Reforma rolna 25
Renty inwalidów 160, 161, 162 (w)
— z zakładów ubezpieczeń 149
Repatrjacja 18
Robotnicy — dni urlopowe wykorzystane 134
— obrót w przemyśle przetwórczym 134
— pracujący cały tydzień i częściowo bezrobotni 131
— rolni stali — płace umowne 135

Robotnicy szacunek kosztów urlopów 134
— urlopy 134
— wahania płac 141*
— wskaźniki sum wypłaconych robotnikom 136
— wydajność pracy w kopalniach węgla kamiennego 141, 141*
— według wysokości zarobku tygodniowego w przemyśle przetwórczym 138
— zarobek całkowity dzienny w górnictwie i hutnictwie 136
— — godzinny w górnictwie, hutnictwie i przemyśle przetwórczym 136
— zarobki tygodniowe i godzinne w przemyśle przetwórczym 137
— zatrudnieni w górnictwie i hutnictwie 45
— — według gałęzi przemysłu przetwórczego 129
— — w przemyśle przetwórczym według dni pracy w tygodniu 153 (w)
— — w górnictwie, hutnictwie, przemyśle przetwórczym i na robotach publicznych 128
Robotniko-godziny przepracowane w przemyśle przetwórczym 130
Robotnicze rodziny — budżety domowe 142
— i urzędnicze rodziny struktura budżetów domowych 144*
Roboty publiczne — robotnicy zatrudnieni 128
Rolnictwo, leśnictwo, rybactwo — zatrudniona ludność 14, 14*
Ropa naftowa — produkcja 46, 47*
Rozmieszczenie przemysłów 63 (w)
Rozmowy telefoniczne 75
Rozmównice telefoniczne 75
Rozwój miast 16 (w)
Rzeczna flota handlowa 72
Ruch budowlany 62
— cen 119
— — hurtowych 123*
— naturalny ludności 17, 17*
— statków handlowych w portach 72*, 77* (w)
Ruda żelazna — zapasy 44*
Rybołówstwo morskie 35
Ryż — sprzedaż 96

S.

Sady i ogrody 23, 24, 28
Samobójcze zamachy 166
Samochody 70*, 77 (w)
— i inne pojazdy mechaniczne 70
Samorząd terytorjalny — dochody związków — preliminarze 210
— — — — zamknięcia 208
— — — i wydatki 216 (w)
— — przeznaczenie zaciągniętych pożyczek długoterminowych 212
— — rachunki zamknięcia sum pozabudżetowych 213, 214
— — wydatki na opiekę społeczną 155, 162 (w)
— — — na oświatę 171
— — — związków — zamknięcia 207
— — — — preliminarze 209
— — zadłużenie długoterminowe 211, 212, 216 (w)
Sanatorja — łóżka dla gruźlików 164
Sąd Najwyższy — czynności 191
Sądowe egzekucje 192
Sądownictwo 190
Sądy doraźne działalność 194
— powszechne — czynności 190, 191
— pracy — czynności 191
Scalenia — działalność 27 (w)
Sejm — wybory 188
Seminarja nauczycielskie — promocje 179
Senat — wybory 188

Senatorowie i posłowie według klubów parlamentarnych 189
Sędziowie Najwyższego Trybunału Administracyjnego 196
Siarkowy kwas — produkcja 57*
Sieć komunikacyjna — długość 77 (w)
— szkolna 171
Siły wodne 44, 44*
— zbrojne 197, 197*
Skazani prawomocnie i uniewinnieni 193, 194
Słuchacze szkół wyższych według kierunku studjów 181 (w)
Soli potasowych produkcja 47*
— produkcja 47*
— sprzedaż 95
Spirytus — produkcja 60, 60*
— spożycie 100 (w)
— sprzedaż 94
Społeczne ubezpieczenia 146
Sport i wychowanie fizyczne 187
Spożycie 97, 98*
— wartość cieplna norm dziennych 144, 154 (w)
— węgla, żelaza walcowanego, spirytusu i wyrobów tytoniowych 100 (w)
Spółdzielni spożywców członkowie 43*
Spółdzielnie związkowe 42
Spółki akcyjne — emisje kapitałów akcyjnych 40*
— — górnicze i przemysłowe — zyski i straty 41
— — ruch 39
— — stan 38
— — udział kapitałów zagranicznych 39
— — zagraniczne w Polsce 40
Sprzedaż cukru 95
— drożdży 95
— piwa 96
— ryżu 96
— soli 95
— spirytusu 94
— wyrobów tytoniowych 94
Stacje opieki nad matką i dzieckiem 158
Stal — produkcja 48*
Statki handlowe — ruch w portach 72*, 77* (w)
Stopy dyskontowe banków biletowych 111*
Stopa procentowa od dyskonta i od wkładów 110
Stowarzyszenia i organizacje społeczno-opiekuńcze 157
Strajki 145, 146*
Strajkujący 145, 146*
— i dni stracone 154 (w)
Struktura ważniejszych gałęzi przemysłu przetwórczego 64 (w)
Subskrypcja Pożyczki Narodowej 199, 204 (w)
Surowiec żelaza — produkcja 48*
Szczepienia ochronne 167, 168 (w)
Szkoły 173
— absolwenci 180
— język nauczania 175
— męskie, żeńskie i koedukacyjne 176
— powszechne publiczne 175
— — — uczniowie według liczby nauczycieli 181 (w)
— średnie ogólno-kształcące — absolwenci 181 (w)
— — — — promocje 179
— typy 174
— wyższe dyplomy ukończenia 179
— — nowoimatrykulowani 181 (w)
— — słuchacze według kierunku studjów 181 (w)
Szkoły zawodowe — promocje 179

Szkolna sieć 171
Szkół i kursów zawodowych uczniowie według kierunku wykształcenia 181 (w)
Szpitale 163
— łóżka 163, 164*, 168 (w)
— — dla gruźlików 164
Sztuczne nawozy — zbyt 96

Ś.

Śląski Skarb — dochody i wydatki 205, 206, 216 (w)
— — zadłużenie długoterminowe 206
Świadectwa przemysłowe 91

T.

Tablica wymieralności 20
Tabor kolejowy 65
Targi małe i wielkie 99
— międzynarodowe w Polsce — wystawcy 99
Teatry 184
Telefony 75, 76*
Telegrafy 75, 76*
Telegramy 75, 76*
Temperatura 3
Tkalnie 58
Torfowiska 23
Tramwaje 68
Tranzyt kolejowy 67
Trzoda chlewna 37 (w)
Tytoniu produkcja 61, 61*
Tytoniowy monopol — sprzedaż wyrobów 94
Tytoniowe wyroby — spożycie 100 (w)

U.

Ubezpieczenia społeczne 146
Ubezpieczeń społecznych instytucje — dochody i wydatki 147*, 153 (w)
— zakłady — bilanse 170
— — działalność 169
Ubezpieczeni pracownicy umysłowi w Zakładzie Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych 140
— na wypadek choroby 147
Ubój zwierząt gospodarskich 99
Uczniowie 173
— publicznych szkół powszechnych według liczby nauczycieli 181(w)
— szkół i kursów zawodowych według kierunku wykształcenia 181(w)
— według poziomu nauki 177
— — wieku 172, 177
— — wyznania 178
— — zawodu rodziców 178
Umysłowi pracownicy 153 (w)
— — budżety domowe 143
— — zarobki miesięczne 154 (w)
— — zatrudnienie 129
Umysłowo chorzy — zakłady 164
Uniewinnieni prawomocnie 193, 194
Upadłości 43, 43*
Uposażenie funkcjonarjuszów państwowych 139
— policji państwowej 139
— pracowników kolei państwowych, poczt, telegrafów i telefonów 140
— wojska 139
Uprzemysłowienie 63 (w)
Urlopy — szacunek kosztów urlopów robotników i pracowników umysłowych 134

Urlopy wykorzystane dni w przemyśle przetwórczym 134
Urodzenia 22* (w)
Użytkowanie gruntów 24, 28, 27 (w), 36* (w)

W.

Wagony kolejowe 65, 68
Wagonów przebieg 65
Wahania cen 119*
— kursów akcyj przemysłowych 116*
— płac robotniczych 141*
Walcowni wytwórczość 48
Walcowane żelazo — spożycie 100 (w)
Walcowanych wyrobów produkcja 49*
Walut kursy przeciętne kwartalne Zurych 118 (w)
Wartość cieplna dziennych norm spożycia 154 (w)
— odżywcza i cieplna dziennych norm spożycia 144
Weksli protesty 113
Wewnętrzny handel 91
Węgiel kamienny — produkcja 46, 46*
— — spożycie 100 (w)
— — wydajność pracy w kopalniach 141, 141*
— — zapasy 44*
— — zbyt 93
Wiek dzieci w roku szkolnym 181 (w)
— ludności Polski 1921, 1929 12
— — w państwach 12*, 16* (w)
Wierzytelności Polski wobec zagranicy 117
Wierzytelności zagraniczne polskich instytucyj kredytu krótkoterminowego 112
Więziennictwo 192
Wizy wydane cudzoziemcom na wjazd do Polski 19*
Wkłady 118 (w)
— w instytucjach kredytowych 109
— — oszczędnościowych 109
— oszczędnościowe w kasach oszczędności 108, 108*
Wodne drogi śródlądowe 73, 73*
— siły 44, 44*
Wody i torfowiska 23
Wojenni inwalidzi 160, 161, 162 (w)
Wojsko — uposażenie 139
Wojskowi inwalidzi 160, 161, 162 (w)
Wrzeciona 58, 58*
Wskaźniki bezrobocia 133*
— cen hurtowych 127 (w), 127* (w)
— kosztów utrzymania w Warszawie 127 (w)
— produkcji światowej i polskiej 64* (w)
— realnej wartości wypłat robotniczych 154 (w)
— stanu gospodarczego Polski, Anglji, Francji, Niemiec i Stanów Zjednoczonych 1*, 2*
— — zatrudnienia 130*, 153 (w)
— stawek płac robotniczych 154 (w)
— sum wypłaconych robotnikom 136
— umownych płac ordynarjuszy 135
— wartości obrotów światowych handlu zagranicznego 88*
Wybory do sejmu i senatu 188
Wychodztwo, powrót wychodźców i repatrjacja 18, 18*, 21 (w)
— zaoceaniczne z krajów europejskich 21* (w)
Wychowanie fizyczne 187
Wychowawczy personel w zakładach opieki społecznej 156
Wydajność z *ha* 32*, 37 (w)

Wydajność pracy w kopalniach węgla kamiennego 141, 141*
Wydatki budżetowe Ministerstwa Opieki Społecznej na opiekę społeczną 155, 162 (w)
— Państwa 199, 200, 204 (w)
— Państwa według części budżetu 204 (w)
— na renty inwalidów 160
— na urządzenie i prowadzenie ośrodków zdrowia 167
— — oświatę z budżetu Państwa 171
— państw 203*
— i dochody Funduszu Pracy 151
— Funduszu Pracy na inwestycje publiczne 151
— instytucyj ubezpieczeń społecznych 147*, 153 (w)
— izb rolniczych, przemysłowo-handlowych i rzemieślniczych 215
— rozkład w budżetach robotniczych 154 (w)
— samorządu terytorjalnego 216 (w)
— — na opiekę społeczną 155, 162 (w)
— — oświatę 171
— Skarbu Śląskiego 205, 216 (w)
— związków samorządu terytorjalnego 216 (w)
— — — preliminarze 209
— — zamknięcia 207
— zwyczajne zakładów opiekuńczych i szpitali związków samorządu terytorjalnego 210
Wymiar podatków 201
Wymieralności polska tablica 20
Wypadki odszkodowane przez zakłady ubezpieczeń 150
— — — — — według przyczyn 150
Wypłaty robotnicze wskaźniki realnej wartości 154 (w)
Wystawcy na międzynarodowych targach 99
Wytwórczość — obacz produkcja
Wywóz — obacz Handel zagraniczny
Wyznania uczniów 178

Z.

Zachmurzenia 3
Zachorowania na choroby zakaźne 168 (w)
— — — — i zgony 165
Zadłużenie długoterminowe samorządu terytorjalnego 211, 212, 216(w)
— — Skarbu Śląskiego 206
— Polski wobec zagranicy 117
Zakłady w górnictwie i hutnictwie 45
— przemysłowe objęte statystyką produkcji 49, 50, 51, 52
— dla umysłowo chorych 164
— opieki zamkniętej 156
— — — według właścicieli 157
— ubezpieczeń — bilanse 170
— — działalność 169
— — odszkodowania za wypadki 150
— — — — — według przyczyn 150
— — osoby pobierające renty 149
Zakaźne choroby 165
— — zachorowania 168 (w)
Zamachy samobójcze 166
Zaludnienie 15 (w) 15* (w)
— mieszkań 6
Zapałek produkcja 60
Zapasy kopalin 44
— rudy żelaznej 44*
— światowe złota monetarnego 102*
— węgla kamiennego 44*
Zaopatrzenia emerytalne 195
Zarobek robotnika godzinny w górnictwie, hutnictwie i przemyśle przetwórczym 136

Zarobek dzienny robotnika w górnictwie i hutnictwie 136
Zarobki miesięczne pracowników umysłowych 154 (w)
— tygodniowe robotników w przemyśle przetwórczym 138, 154 (w)
— — i godzinne w przemyśle przetwórczym 137
Zasiewy ziemiopłodów 28, 30
Zasiłki z budżetu Państwa na popieranie nauki i sztuki 182
Zatargi pracy — obacz strajki i lokauty
Zatrudnieni cały tydzień i częściowo bezrobotni 131
— w górnictwie i hutnictwie 45
— robotnicy w górnictwie, hutnictwie, przemyśle przetwórczym i na robotach publicznych 128
— robotnicy według gałęzi przemysłu przetwórczego 129
——w przemyśle przetwórczym według dni pracy w tygodniu 153 (w)
Zatrudnienie częściowe 131
— stan 130*, 153 (w)
— mężczyzn, kobiet i młodocianych w przemyśle przetwórczym 129, 153 (w)
— pracowników umysłowych 129
— w zakładach objętych statystyką produkcji 49, 50, 51, 52
Zawodowe szkoły — promocje 179
— związki 152, 152*
Zawodowy skład ludności 14, 14*, 16* (w)
Zbiory ziemiopłodów 29, 30 31*, 36 (w)
Zbrojne siły 197, 197*
Zbóż ceny giełdowe 122*
Zbyt nawozów sztucznych 96
— towarów 97
— węgla kamiennego 93
— żelaza walcowanego 94
Zdrowia ośrodki 167
— — wydatki na urządzenie i prowadzenie 167
Zgony 22* (w), 165*
— w miastach 166
— wśród ubezpieczonych w Kasach Chorych 148
Ziemiopłodów produkcji wartość 30
— zasiewy 28, 30
— zbiory 29, 30, 31*, 36 (w)
— wydajność z *ha* 32*, 37 (w)
Złoto monetarne — zapasy światowe 102*
— w bankach biletowych 101
Zobowiązania zagraniczne polskich instytucyj kredytu krótkoterminowego 111
Zakład Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych — bezrobotni pobierający zasiłki 149
— — — — pracownicy umysłowi ubezpieczeni 140
Związki zawodowe 152, 152*
Zwierzęta gospodarskie 33, 34, 34*
— — ubój 99

Ż.

Żelaza surowiec — produkcja 48*
Żelazna ruda — zapasy 44*
Żelazo walcowane — spożycie 100 (w)
— — zbyt 94
Żłobki 158
Życia trwanie 20, 20*
Życie polityczne 188
— umysłowe i kulturalne 182
Żyto — ceny płacone producentom 127(w)
Żywność ceny hurtowe 121
Żywności koszty w miastach 125
Żywnościowe artykuły — ceny detaliczne 125*

10333
G. U. S.